

Universitätsbibliothek Paderborn

**Novum Gratiæ Prodigium: Sive Vita Venerabilis Matris,
Sororis Joannæ à Jesu Maria Monialis Præcipui D. Claræ
Coenobii In Bvrgos**

**Ameyugo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

Vitæ Venerabilis Matris. Liber II. De Vita Venerabilis Virginis Sor: Joannæ à
Jesu Maria In Statu Conjugii

urn:nbn:de:hbz:466:1-37120

LIBER II.

De vita Venerabilis Virginis Sor. IOANNAE à IESV
MARIA in statu conjugij.

CAPVT PRIMVM.

*Maritus Virginis conjugata eidem proponit, ut se patiatur interfici;
incipitque lethales ei pñas, ac tormenta inferre.*

IN Cantic. Cant. Divinus Sponsus ob oculos nobis perfectionem sponsæ suæ persimilitudinē proponit, dum dicit: (Cant. 4.v.3.) quod genæ illius sint velut fragmen mali punici. Inter omnes arbores, & arboreos fructus, uti Cassiodorus testatur, malum punicum arborque seu malus Punica, vulgo Granatus, regnum obtinet. Pulchritudinem illa suam intus conclusam gerit; si porro ei cortex findatur, vel rumpatur, tum vero absconditam introrsusque latenter speciem decorum, que visendam exhibit. Eādem ratione sancta Sponsa caute ac sapienter virtutem perfectionemque suam intra intimos animæ suæ recessus oculit; quod si corpus eius per pñas ac martyrium concisum fuerit, patet illico venustas & decor eius perfectionis. Nostra DÉO desponsa Soror Ioanna valde sollicita erat, ut virtutem suam ab hominum ob tutibus servaret absconditam: Cælestis verò Sponsus cogitabat animæ illius thesauros pandere, eosque omnibus in bonum exemplum propondere. Eo fine ordinavit Sponsæ suæ

Tyrannum conjugem, ut eiusdem opera manuque corpus illius multis acribusque verberum iectibus concideretur ac martyrizaretur. Tortor iste atque carnifex erat Matthias maritus eius. Quadam vice dum solus cum uxore sua ageret, in hunc eam modum alloquitur: Domina, quandoquidem ego, quod conjugalem copulam attinet, ad te accedere nequeo, ideo ut ipsa fateri debes, haud-
quaquam es apta coniugio, neque possibile est, ut liberos procreemus, aut Sacramenti Matrimonii benedictione perfruamur. Melius itaque tibi fuerit, si semel meā interimaris manu, quam durantem perpetuo subire ac perpetui mortem. Ego te in-
dies excruciano, quo ad vixeris; sed rum bel-
quorum vitæ usurp frueris, perpe-
tuam luam lo-
tus in lethiferis doloribus & Diutur-
quentem, no in cruciatu meritò mors pro leni-
mento habenda est. Igitur assentire, minem.
ut te accedere possim: eo pacto se-
mel à cruciatu convictus ac societa-
tis tua liberabor ego, tu verò mea e-
vades tormenta. Bona conjux, cui
tale vivere moriendo, morique vi-
vendo ipsa morte erat acerbius, co-
gita-

*Virtutis
thesau-
ras quo-
magis oc-
cultatur,
propala-
tur.*

gitabat, simplici candidaque mente, fore, ut si maritus insontem eam vitâ, privet, ipsa veluti Martyr occumbat, talique modo visione DEI perfruatur. Dum igitur aliquando operi cuiquam intenta, tales animo cogitationes volveret, audit vocem auribus suis insonantem: Nullo pa-
sto assentiri debes mariti tui pro-
posito, siquidem id neque anima
neque corpori tuo consultum est
ac conducibile. Hisce illa verbis in-
structa & confirmata, decreto firmis-
timo pati crucemque portare apud
se statuit.

Per id tempus iverat cum ancilla sua, & Hispanico more comite servo ad Santi Pauli templum, ut illic rei Divinæ interesset, nunciatur ei Matrem quoque suam illic adesse præsentem, ne igitur mariti sui præcepto contrarium ageret, per lubens vitâ-
set oculos alloquiumque Matri, at non valuit: volentem quippe se ingenua demittere, Mater accessit: nec verò illic aliud quicquam locutæ sunt, quam quod salutationis ritus requirit, quandoquidem timore mariti filia plus temporis collocutioni indulgere Matri noluit. Breve hoc alloquium forte observavit quis-
pam, & inconsultè sapienterque illud marito eius propalavit. Ut igitur domum rediit, querit ex ea, ubinam Sacrum audivisset? Respondit in templo sancti Pauli, & tunc quidem rem ille silentio pressit. Vespere autem in atrium domûs concedens volumina Hollandici panni His-
padis grossisque cordis colligata solui iussit arreptuq; cordarum ma-

nipulum aceto-Salique immergit. Innocens Joanna cum ancillis id fieri arbitrabantur, ut tanto arctius iisdem volumina constricta, & venundanda procul mitteret. Nox interea advenerat. Ubi igitur Matthias in domo filere omnia advertit, existimaretque omnes iam gravi somno sopitos, iussit uxorem surgere, ac se sequi. Descendit itaque cum eâ in domûs atrium, ubi stabat sponda forti è ligno compacta. Tum verò nudam eam ad quatuor illus columnas manibus pedibusque alligat, ac in modum figuramque Divi Andreæ in cruce pendentis distendit. Quindennis tunc erat, tamque miræ & elegantis formæ, ut homo vel maxime ferus, aut barbarus Turca honorem ipsi habuisset, quo tamen nullatenus attento Maritus efferatæ ad instar belluæ sævitia excœcatus, memoratis cordis tam atroces iætus coniugi suæ infligere cœpit, ut virgineo suo mox sanguine tingeretur.

Matthias
in Ioan-
nam a-
trocissime
sævit.

R. III
3.6

Cum verò pergeret cädere iætusque congerminare, non iam carnem sed vulnera feriebat; usque adeo ut tenera Virgo non solum à plantâ pedis usque ad verticem capitis suo nataret in sanguine, sed ossa ipsa suis è sedibus ac iuncturis emota frangerentur. Poterat innocentis huius agnelli sanguis, vel ipsa emollire Saxa, neutiquam tamen truculentum inauditi istius Tyranni cor emollivit: sævitiei etenim huic, alteram crudiliorem ad-
didit. Facem accedit, cuius flam-
ma liquatam ardenterque ceram in

VITÆ VENERABILIS MATRIS

Malitia
soleris.

in recentia confudit vulnera. Ad omnia hæc mansueta ista agnella ne quidem os aperuit. Verum innocens sanguis procul dubio veluti olim iusti Abel in cælum clamavit ad DEUM. Providentia siquidem Divina clamantis huius voce sanguis excitata seu per Angelum eius, tunc iustum dirissimorum strepitu evigilantes ancillæ, taliq; ac tam horrendo attonita spectaculo, Illustrem quendam Equitem nomine joannem Bapt. de la Moneda, qui eadem in domo cum uxore sua habitabat, evocavere. Malefactor porro ille sensit protinus evigilasse ancillas, e somno, scelusque suum proditum. Ne igitur in tam flagranti atrocique facinore apprehenderetur, confessim uxorem vinculis exsolvit, ac semimortuam in lectum deportat. Tum ancillas ad se vocatis minatur mortem, si aliter loquantur, quam quod Dominæ suæ subito lethale quoddam malum supervenisset, cuius causa in periculo mortis versaretur. Interea accersiri jubet Doctorem illum assinem suum, suæ verò Conjugi stricto pugione minatur transverberaturum se illam, si cui mortalium quicquam hoc de suo facinore loqueretur. O misera mulier! pellis tibi detrahitur, corpus tuum exuitur, nec tamen permittitur tibi angustiatum cor animumque uspiam relevare, aut verbo conqueri: tali te modo in angustiis cordis tui suffocare conantur. Advenierat quidem medicus; cui quia morbi malorumque causæ non pandebantur, ordinata media, atque remedia plus erant noxia, quam proficia. Patiebatur ergo ægra ingentes

dolores, nam neque manum neque pedem, luxatis è compage sua officiis, movere potuit. Benignus autem DEUS voluit, ut vice quadam *prospicit* in absentia mariti medicus adveniret. Quoniam verò, ob insignem amorem, quo is eam prosequebatur, tutò ei fidere poterat, sub confidencia, secretoque illi totius rei seriem, statumque morbi sui patefacit, ac simul commiserationem lachrymasque viro elicuit. Igitur melius edocet, summâ diligentia & sollicitudine curationi incubuit; atque ita mediis proficuis medicamentisque salutaribus ægra sensim est valetudini restituta. Atrocia eiusmodi tormenta, multa sanè ac frequenter est perpetua, quod singulari modestia & humilitate ipsam testatur. Tales "pænas, inquit, & ob eiusmodi causas, sustinui permultas; & quamvis "hoc ita dicam, videor mihi tamen, "causam illis præbuisse, quod ait "placitum illi servire nescirem. "Multis quippe se incommodatiibus involvunt viri, cum puellas pri "mi, in annis, tenerasve nimium ju "venculas ducunt. Nam aliás valde "benignus erat. Ab isto cruciatus, quem animo demissò promptoque pertulerat, ut omni cum veritate ac proprietate posset dicere, se transfixisse per ignem & aquam, & edocetam in refrigerium esse, evenit ut puer quidem Matthiae Ortizii patrue lis, ludens cum avibus Canariis, quarum aliquot Matthias Ortiz in caveis nutriebat, unam è cavearum numero virgulâ dejiceret: Non longè post adiuit Matthias Ortiz, atque ubi caveam humi abjectam

Cony: lecit. It anna.

Tru-
lentiam
mariti
excusat.

cone

conspexit, irriguit velut Leo, suæq; uxori dicit insultandi sibi gratia eam corbiculam dejecisse aut certe ad complacendum illi ancillas hoc patræsse. Optima Ioanna respondet, nec se nec ancillarum ullam id fecisse, quoniam ab eo tempore, quo ab eis recessit, omnes labori intentæ mansissent, nullaque se movisset loco. Ille vero, ut qui non proprie ipsam veritatem, sed causas uxoris suæ excrucianæ inquireret, ab ancillis blandè avocatam, ducit in vestibulum domus ad fontem, qui illuc erat; tum ponere vestes jubet; illa vero præ pudore tergiversante medio diei nudam se visendam præbere, præira animique impotentia prope in rabiem verius, pugionem educit è vagina, discindit Zonam eius, vestimenta dilacerat, faciem pugnis contundit, nudatamque ac retectam omnino, ut nata fuerat, statuit. Tali modo ad funem putei alligata, in profundumque demissam collotenus aquæ immergit. Ne vero quidquam esset, quo uti, vel cuius admicculo in superna emerget, præterquam funis cui alligata erat, situam sursum attraxit; postremo patruelum suum, excubitorem super scalam quandam in custodia collocat, ancillas vero inclusas sedere sicut. Sic igitur totis 24. horis pendente in fonte ad collum usque reliquit, & acerrimâ quidem hyeme in Burgensi urbe, ubi hyemes vel maxime sœviunt. Est igitur pro explorato manifestoque miraculo habendum, quod isto in horribili tormento mortua non sit, cum alioquin cursu naturali debuisset tam intenso

tamque diurno frigore extingui, nisi Divini a moris igne, qui in corde illius atsit, calefacta & conservata fuisset. Posteaquam igitur 24. horæ præteriæ, uterque Matthias videlicet Ortiz & patruelis eius seminecē *Divini a moris ca- lor eam gelido forti- nusquam se vertere aut erigere va- lens, decubuit. Quod factum quis quis ritè expenderit, asperæ licet immisisque naturæ sit tormentum profecto cuicunque deitum imma- nissimo SS. Martyribus à persecuto- ribus tyrannisve illato cruciatui pat- fuisse facile deprehendet.*

Hæc & alia perpetuata gravissima tormenta invicto heroicoque protus animo sustinebat tenera Virgo, sociabatque illis sanctos devotosq; affectus, tali ut ratione penas istas eximiis præcellentibusque meritis coronaret, animaque affectibus corporis dolores redderet pretiosos, sciebat quippe quod pectoris penetralibus insita virtus debeat externis operibus honestatem gloriamque circumdare. Quandoquidem ergo *Omnis adeo mitis & humilis corde fuit, penas pec- catis suis imputat.*

Optabat Job patientissimus, ut sui sermones scribi

sculpive possent in saxo ac silice.

(Job 19. v. 24.) nimirum ut laxum

illud ab ictibus tonsionibusque in-

ardescens, scintillas ederet. Pari *Virtus*

modo fortis haec mulier, quæ quo magis

Charitate velut igniarius lapis, cæditur

quo dirius a marito tundebatur, magis e-

tanto amplius ignis ac splendor micat.

H ardenti-

Norum
tormenti
genus
Innocenti
Ioanna
maritus
confert.

ardentium intus amoris flammam-
rum, foras erumpebat. Cum is cef-
faret percutere, procidebat in ge-
nua humiliter ab illo veniam orans,
dicebatque se nunc agnoscere, quam
justè ac meritò se puniat; plagis om-
nibus sibi graviorem tantum pone-
ret viam. Hæc tum amabilia verba
saxeum quidem quodvis peccatus e-
mollire sufficiens, quibus nihilo
minus adamantinum mariti cor in-
durabatur amplius. Responsonis
principium acerbis excipiebat col-
lapsis addens: non mihi fucus si-
mulatioque tua & compta verba
satisfaciunt. Huiusmodi responsum
Joannam graviter affligebat; Vi-
debat enim fucatum simulatorum
que haberi quicquid demum pe-
ctore candido simplicique animo
placando tandem & conciliando
marito seu diceret seu faceret. Vi-
cini interea certiores reddebat
parentes, quam inhumane crude-
literque filia eorum à Matthiâ
Ortizio tractaretur, qui tacti dolo-
re cordis intrinsecus promptos se-
se consueto legimoque diuortii
medio separationem à tam inhu-
mano socio procurare dummodo
desideret, significant. Joanna verò
respondit, nihil se aliud vel-
le, quam impositam sibi cru-
cem portare; quandoquidem satis
ad salutem non est bene cæpisse,
sed usque in finem, perseverasse.
Debere nos quidem tribulationi-
bus adversitatibusque decertare pro
assequenda corona, solam tamen
perseverantiam coronam adipisci.
Hic advertimus qualiter Soror jo-

anna impleverit illud, quod Divus
Bernardus ait serm. 1. de S. Andr.
videlicet, quod ii qui crucem am-
pleteuntur, ita eius amore capian-
tur, ut nusquam quiescere, aut
cessare queant, donec mundo cru-
cifixi in crucis brachiis morian-
tur.

Unde consecutum est, ut pro-
Desola-
pinqui, imò parentes etiam ipsi tam un-
eam desererent, quia sibi imagi-
nari aut persuadere non poterant, Dæmon
quod joanna tam male, ut eius impedit.
vicini retulerant à marito habere-
tur, quando ipsa ne minimum cuius-
quam pressuræ adversitatibusque sen-
sum ostenderet. Serpens verò an-
tiquus, videlicet Diabolus eam
jam solam ab hominibus un-
dequaque desolatam videns, gra-
visimæ huius afflictionis occasione
uti constituit. Cæpit itaque eam
horribilibus impetere cogitationi-
bus, afflabat eam mortiferis plenis-
que stygii veneni suggestionibus, &
sequenti sensibili affatur. O formæ
“infelicitas! O infortunatum con-
“jugium! O matrimonium patimo-
“num! Quod juvenis nobilis Do-
“micella, tam generoso nata sangu-
“ne, tam præstantium naturæ d-
“norum, tantarum opum, in tenera
“ac florenti juventute, velit sub tam
“acerbo & inaudito servitutis jugo de-
“pugnat.
Diabolus
eam un-
dique de-
sertam
varie im-
pugnat.
“fletibus atrocissimisque tormentis,
“florem suæ juventutis mar-
“cescere, arescere, ac deperire
“sinat, cui tam facile in lætitia,
“deliciis ac voluptate, apud om-
nes

Ioanna
de cruce
descende-
rerent.

nes homines honoratam vivere ,
"prout aliæ multò inferiores filiæ
"in gaudio & pace suavem vitam
"ducunt. O te fatuam ! Ecquid
"cetnis mortiferam hanc vitam ,
"ac perseverantem mortem tibi
"importabilem esse , neque ullam
"usquam affulgere spem ut tor-
"menta tua doloresque finem ac-
"cipiant ? Nunquam crudelem
"suam mentem exuet maritus
"tuus. Parentes tui ac necessarii
"omnem tui memoriam deposituere ,
"DEUS ipse te dereliquit, neque
"iam ullus tibi relictus est sive in
"terris , seu in cælis locus , quo
"confugere quæsas. Quid igitur
"est, quod speras, quod expectas ?
"vel nunc tandem te ipsam con-
"sidera , revolveque cuncta retro ,
"qua iam perpesta & porro etiam
"passura sis. Quod si ab hac cala-
"mitate eripi velis, adero tibi fide-
"liter ; efficiam, ut maritus tuus
"te amet , propinqui cognati que
"rui te honorent, æstimentque, ac
"totus mundus propemodum ad-
"oret. Veteratorio isto Stigii ser-
Confusa
Demonis
susurro,
ac DEI
lumine
illustrata
ad eum
configit.
pentis affatu atque afflatu , rectum
integrumque joannæ nostræ cor
pene fascinatum fuit. Ratio, mens ,
sensus, viresque animi veluti atrâ
densaque nube involuta obscura-
taque fuere. Divinus tamen Sol
eam illustravit , cælestique suâ
luce tenebras omnes dispulit. Unde
alto velut è somno evigilans redi-
tita sibi , DEUMque benignissi-
mum, ut auxilio gratiaque suâ, sibi
"adesseret, hisce oravit: Mi DEUS ,
"imbecillitas & ignorantia mea tibi

"perspecta est. Hostes mei mul-
"ti sunt ac potentes ; ne me de-
"leras , si vis ne ego te deseram.
"Nam sine te nihil , tecum vero
"possum omnia. His dictis appa-
"ruit Divus Franciscus, eam verbis se-
"quentibus confortans : Ne ani-
"mo concidas Filia , omnia hæc
"tibi sunt utilia, estque totum id
"misericordia , quam DEUS tibi
"exhibet. Mi sancte Pater ait
"illa , an non tu es testis Divinæ
"mecum factæ despousationis: Qui
"ergo sivit DEUS , ut me Parentes
"mei nuptui traderent? Istud re-
"ponit Sanctus Franciscus , fieri
"permisit DEUS , ad utilitatem
"tuam, Nam quo plus in hac vi-
"ta pateris , tanto etiam corona
"tua erit maior, itaque bono ani-
"mo esto Filia mea. Hisce san-
ctus Pater evanuit , & ipsa bene
animata confortataque reman-
sit.

A Fras
cisco con
fortatur.

Implevit etiam per id tempus
postulationem eius ac desiderium
DEUS, quod dudum pectori a-
luerat , nimurum ut tam , ipsa ,
quæ Parentes eius in pauperta-
tem devenirent. Parentum siqui-
dem eius temporalis felicitas
magnæque opes tantopere decre-
verunt , ut in magnam necessario-
rum rerumque indigentiam deve-
nirent. Matthias Ortiz vero mer-
catura deserta , fortunas bonaque
decoxit: Ubi igitur se ita bonis o-
pibusque nudatum vidi , quibus
ante affluxerat, ait suæ uxori. Mo-
dicum illud quod adhuc reliquum
H 2
habe-

Parentes
Ioannæ
ipsaque
cum ma-
rito in
pauper-
tatem de-
volvun-
tur.

*Matthias
Ortiz de-
colis for-
tunis
Burgos
excedere
& alio
migrare
constituit*

habemus, usque ad vestimenta tua venundare constitui, teque alio ducere, ut ita propinquui tui nihil unquam de te audiant. Ad quas Jo- anna ne verbum respondit. Cœperat interea ille animi sui decretum in opus deducere; verum Affinis eius Medicinæ Doctor illi dissuadens, dixit: Quoniam cum juvēne adeo ac speciosa uxore tenderet? Ma- neret in suo natali solo in Urbe Burgensi, ubi commodius viveret quam in peregrina regione. Quoniam verò Arithmeticæ peritus Quæstoris officio fungi posset, ideo consulere præcipui cuiusdam, præ- divitis, nobilis & cum primis Religiosi pietatis dediti viri Don Pe- tro de Cerezo, Torquemada servi- tio pro quæsturæ administratione le- se manciparet. Non sat ad palatum Matthiæ Ortizii erat istud consi- lium: imaginabatur quippe sibi à suæ sortis conditionisque homini- bus nulli præterquam Regi soli, præstari debere servitium. Magna tamen necessitas, quæ omnia vin- cit, munus id suscipere, præfati- que Domini Petri de Cerezo Quæstorem agere. Compulit, quod exercere aggressus ait ad con- iuge: suam: Cùm eam ultrà alere nequeat, iret ad Parentes suos. Domine respondit Joanna: Uxor debet derelinquere Parentes suos & adhærere marito suo: Quanam

*Nulla in
fortu-
na dese-
rendus
est uxori
maritus.*

oro ratione apud DEUM homi- nesque subsystemus, si ego ad Pa- rentes redeam & maritum meum derelinquam? Ad hæc Parentes

mei ad paupertatem reducti cau- buntur, quod me sustentare non va- leant. At Matthiæ rationabili hoc responso neutram satisfactum est. Sed protinus pallio circumdata manuque ad posticum, quod in augustum viculum atque præterla- bentem rivum exitum habebat, de- ductam foras protrusit, aiens: abi in nomine Domini. Dum ergo ita so- la, mœsta, derelictaque undique proxime ad rivulum confidens cogi- tare cœpit, quid in hac electione i- bi esset agendum. Quia in perturba- tione Cacodemon eam denuo se- quentibus venenatis suggestionibus aggressus est. O te cœcam mulie- rem? Quid hoc rerum statu incipi- es? Vbi nunc vana tua inanisque fiducia, quam ante hac gerebas? Quid nunc te fiet, quæ a cunctis mortalibus abiecta ac deserta es, ut sane vides? Posteaquam DEUS Tentator ipse iam te dereliquit, aliud aptius à demoni medium non video, nisi ut tam in graviter felicem vitam compendio, brevique morte tibi manus inferendo finias. Explicari sat verbis nequit, quanto- pere turbatio Diabolici illius lusurii joanna nostræ cor triste anxiun- que reddiderit. In amarissimas ita- que solvit lacrymas atque san-ctissimam Virginem Mariam invo- car. Continuo verò sibi interius dici- audiat. Filia mea, ne tristernis, aut deiiciatis animo. Nullam fidem habe impostori huic non te dese- ruit DEUS, imò ille omni tem- pore tecum & apud te est, in omnibus tribulationibus, quas pa- teris.

*A Mario
domo ex-
truditur.*

A B. V.

*M. con-
fortans.*

teris. A voce ista dulcissima ingentes animos Virgo oppressa amaritudine hausit, veteratorias artes fraudemque maligni spiritus dilucidè agnovit. Sicut namque micantes Solis radii teta nubila, umbrasque dispellunt, pari ratione prædicta vox novo lumine oculos joannæ aperuit, dispositionis divinæ veritatem Dæmonisque fallaciam dignoscendam. Animata igitur ac roborata voce illâ consurgit, & quia maritum in grapiario occupatum autumbat, abiit inde, clara & nemine sentiente in domum irrependi animo: At verò maritus omnes gressus uxoris eminus obserbat, sivit illam ædes tacitè subire: Dum ergò illa per lacrimam in superiora ascendit, inobservatus & inexpectatus, mox eam ad supremum usque gradum insequitur: tum verò efferato animo joannam capite prehensam vi magna à tergo protractam per gradus deorsum delicit. Lapsus ille adeò fuit terribilis & violentus, ut sanguis copiosè ad cerebrum confluxerit, ut animo sensuque omni destituta, 30. dierum intervallo affixa lecto, perpetuo in delinquo decubuerit. Uxor nobilis illius Equitis ac Domini, cui Matthias serviebat, erat pia & sancta Domina: Cùm vero singulari amore joannam prosequeretur, impendioque revereretur, hac in eius ægritudine joannam, perinde ac Mater Filiam, sollicitè curavit. Non an-

Tacitè in domum revertitur, à marito verò per gradus dejetur.

Inde graviter lesa diu decumbit.

cillas modò suas, sed ipsamet servitum ei præstare voluit. Quoniam verò advertebat genuinam propriamque morbi causam consulto celari, ob idque conducibilia pharmaca, nec cognosci nec adhiberi cum fructu; præcipui nominis medicum Civitatis Burgensis accersiri iubet: Cui tandem malum illud à gravi præcipitique lapsu prœnissle reseratum. Vnde non longè post joanna curata pristinæ integræque est sanitati restituta. Certè sanitati quævis alia tenera iuvenilque Do- redditur. micella, toto animo timeret, abhorreretque ab eiusmodi immannissimis cruciatibus, eosque remis velisque omnibus fugeret, immo terræ viva suffodi potius, quam maritum calem vel aspectu, dignaturæ optaret. Nihilominus tamen patiens Joanna nostra animo statuit, quo sævius traderet, tantò magis tyrannum istum tolerare, eique morem gerere. Experientia etiam docet, quod in spissitudine certamine, victoria DEI ope & gratiâ obtenta, novas ad dat vires, animamque confortet ad novum certamen subeundum, dum in sæculi lucta vîctor ipse debilitatur & eas languescit.

88(0)80

CAPUT

CAPVT II.

DEVS adjungit Ioannæ quatuor Seraphinos, qui eam comitentur & confortent: Dolores eius atque tormenta perseverant.

Semper
solatur
suos DE-
VS.

Adiungit
Ioannæ
quatuor
Seraphi-
nos.

Domine inquit Rex David (Ps. 93: v. 19.) secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo, consolationes tuae lætificaverunt animam meam. Quod providentiam divinam sæpius expertus afferit, quæ præcipios Sanctos suos ad vitam æternam, per spiritualem viam Crucis ducit. Visitat eos doloribus & afflictionibus, illique in pressuris corporalibus suspirant & gemunt; DEUS verò illos juxta mensuram eorundem miseriarum corroborat. Ubi ergo is conspexit, quam multa joanna Sponsa sua pateretur, & porrò etiam quanta toleranda restarent, præter sanctum eius Angelum custodem, quatuor ei Seraphinos deputavit, qui eam omni tempore, imo omni vitæ illius momento incessanter comitarentur, tuerentur, atque confortarent. Singularis hæc amabilisque providentia DEI, tali ab ea modo est cognita. Paucis ab inito matrimonio annis, comparuerunt illi quatuor præclarissimi juvenes, suavi amabilique gestu, decorâ facie, venustâque supra modum corporis formâ. Quivis eorum senas radiantes habebat alas, superante omnem pulchritudinis modum pennarum colore; Cælici luminis eximiè mi-

cantibus radiis circumdati. Soror Ioanna à tantâ claritate in extatin rapta, initioque turbatione pavore correpta fuit. Paulò verò post, naturâ debili supremâ gratiæ Divinæ virtute roborata, quærerit è prædictis adolescentibus, quinam sint, quid afferant, quidve velint. Cælites Genii juvenesque dixerunt, se quatuor Seraphinos esse ab Altissimo Numine ei submissos, ut eam toto vitæ suæ discursu ubivis locorum comitentur, diversisque etiam de causis, in variis eius incommodis ipsi semper assistant. Præcipue tamen ut eam excitent, solentur, confortent ac tueantur, ne in vasto ac procelloso tribulacionum mari, quæ interiora animæ eius inundatura sunt, spiritus suffocetur ac submergatur. Difficile creditu forte factum hoc cuipiam videri poterit, perpendenti doctrinam, quæm Doctor Angelicus Divus Thomas nobis tradit (1. p. q. 112.) nimirum supremæ Hierarchiæ Angelos, quales Seraphini sunt, ad nos haudquaque mitti. Sed hæc doctrina intelligenda est, quod secundum communem regulam, cursusque ordinarium, supremos Deus Angelos ad nos non destinet; potest tamen benignus DEUS, peculiari de causa gratiam istam alicui facere, prout è Scriptura sacra palam sit, atque Theologi etiam cum Seraphico Doctore Di-vo Bonaventurâ & Scoto docent (12. dist. 10. art. 1. q. 2. Scot. in 2. dist. 10.) Posteaquam igitur Seraphicum istud præsidium ac ju-
vamen

In Aragoniam
cum marito Ioannæ
deducitur.

Plurima
ibi pati-
tur.

Burgum
cum ma-
tto re-
vertitur.

vamen summâ grati animi testifi-
catione Ioanna suscepit , infra-
stantque Virgo denuo etiam pa-
ti nova cæpit. Brevi Maritus eius
suum illud servitum perosus est ,
abeundi ergo à Dominis suis copiam
obtinet , & postquam , quod è re-
familiari domesticâque supellec-
titur , divendidit , in Civitatem
quandam Aragoniæ Catalaiud di-
ctam , cum uxore sua secessit. Vnum
illie duntaxat egere annum. Quæ
non misera hæc nupta , ab omnibus
que derelicta eo in loco perpetua
est ? Quas non injurias , contem-
pus , quot alapas , immania verbe-
ra , tormenta ac supplicia sustinuit ?
Quis hæc omnia numerabit , quis
exprimet ? Horruere servi & ancil-
la eius ad eorum aspectum ; at il-
la sufferendis summâ cum patien-
tiâ omnibus par animo , immota
perstitit. Evolutâ unius animi pe-
riodo , Matthias iterum se cum suis
Burgos recepit , ad habitandum
ibi. Eo in itinere , in culto quopiam ,
inhospito , inhabitatoque regionis
soria nuncupatæ loco , tenebris ob-
scuræ admodum noctis oppressi fu-
re , & quia viæ erant ignari , erra-
bant. Cum ergo Matthias ex DEO
vindictam sumere non posset , Con-
jugem suam summo cum contemp-
tu , & verborum contumelias aggre-
ditur , blasphemat , fulminat , mi-
nasque in eam vomit cum crebra
impiæ juratione. Misera Ioanna
quovis passu mortem timuit ; DEO
itaque uni atque Sanctissimæ eius
Matri se commendavit. Inter hæc
vocem audiunt ab Angelo DEI e-

“ditam. Istac pergit , non pro-
cul inde pagus distat. Tandem
in locum quendam , Hinojosa no-
mine deveniunt. Ut ergo subière
hospitium , impedimentaque sua
introrsus detulere ? cæpit Matthias
truculenter adeo sua cum conjugi
agere , ut hospita stupereat , eque
famulo quæreret dicens : Bone a-
mice , fortasse hæc Domina istius
Domini mancipium aut serva est ?
Servus , cui atrocia Domini facino-
ra caput obturbârant , irato animo
respondit ; Non est eius mancipium
neque ancilla , sed Coniux illius ,
earumque virtutum , ut ipse dignus
non sit corrigiam eius calceamenti
solvere ; & tamen cum ea sic agit
semper , prout nunc cernis ; & mul-
tò etiam deterius. Ubi verò Mat-
thias omnia in hospitio ad placitum
disposuisset , uxorem suam sevocat ,
eamque in stabulum introducit , fu-
ne manus vincit , atque media inter
iumenta ad præsepe alligat , cum se-
quenti contumelioso dicto. Hic
aptus commodusque tibi est locus ;
meo quippe consortio digna non es.
Postremò valefaciens cum iteratis
alapis contumeliosisque sarcasmis ,
ad stratum se recepit ; illa verò præ-
dicto modo alligata mansit. Præbuit
humili Virgini hæc ignominia occa-
sionem DEUM suum animo re-
presentandi , quo videlicet is pa-
tio sui amore homo factus , li-
gatis manibus pedibusque inter
duo animalia , in præsepio fue-
rit reclinatus. Lætabatur impen-
sè Soror IOANNA de hac sua
cum Sponso suo conformatio-
ne ,
atque

Eo in iti-
nere quid
sit passus

Fune Io-
annam
ad præse-
pe Mat-
thias alli-
gat.

Gaudio
illuc dif-
fluit sed
tentator
sua occa-
sione uiri-
tar.

atque externum pudorem ac dede-
cus in intimum convertit gaudium
cordis; eo tamen haud obstante ten-
tator eam impugnare orsus, tacito
illi susurrio dicebat: fieri ne potest
ut sic semper cæca sis, cum tamen
revera facta ipsa tibi oculos aperiant.
An non sat perspicis, manuque pal-
pas, quod te DEUS deseruerit?
Quorsum omnis horum tolerantia?
Si meam opem expetis, exsolvam
te protinus ab hoc præsepi, & a ma-
rito tuo defendam. Sed Ioanna fir-
ma constansque erat in tolerando.
Nihil illa tum agebat aliud, quam
ut toto se animo ad DEUM con-
vertens, illique diceret. Domine
“responde pro me, quoniam gra-
“vis hæc est tentatio, non me de-
“seras, ne præceps corruam. Pone
“me juxta te, & cuiusvis manus
“pugnet contra me. Vide quo tibi
“ego pretio steterim. Descendisti
“tu sublimi ē cælo in terram ad me
“salvandam, ne igitur pretium tui
“sanguinis in me deperire siveris.
tali modo illa totam traduxit no-
tem. Vbi iam delucefere cœpit,
Matthias famulum ancillamque
evocat, abit ad stabulam, atque
ut primum conjugem conspexit,
ait ei: benene Domina dormivit?
Ita sane apparet, nam inter iumen-
ta duntaxat congruus est ei quietis
locus. Famulus atque ancilla ubi
Dominam suam ad præsepe revin-
etam tanta humilitate ac mansue-
tudine viderunt consistere ingenti
doloris sensu, probrum hoc dede-
cusque tulere, sed neque a lacrymis
temperare sibi poterant. Interim
eam Matthias solvit iubetque ut

necessaria prosequendo itineris
comparet. Fecit hoc sine ulla ter-
giversatione aut minima contradic-
tione, atque in humili cognitione
quam longæ maiores pœnæ peccatis
suis deberentur, summas DEo age-
bat gratias, pro tam miti ac benigna
castigatione. Ab eo loco brevi Bur-
gensem Vrbem attigere. Quando-
quidem vero nobilis nostra Virgo
tota civitate Burgensi nota, omni-
busque amata fuit, non est ausa in
hominum venire conspectum, sed
occultabat se ab omnibus. None-
quidem quasi in Patria sua abhor-
ret, in tam abiecto, vili, contempo-
toque statu videri, sed ut eo pacto
execrationes ac maledicta impedi-
ret, quibus à populo passim eius
maritus impetebatur. Quisquis e-
nim obvius ajebat: maledictus sit
homo, qui tali modo coniugem
suam tractat, quæ tota instar est
Angeli. Ignoscat DEUS Parenti-
bus qui tanta virtute præditam,
tamque speciosam Domicellam
unguis feræ belluæ tradidere:
satius ferè fuerat eam in aquas ab-
jici, quam adeo truculento tyranno
coniugio copulari Ioanna econtra
obviabat hominum dictis atque o-
culis consuetudine maxima, via mo-
doque quam optimo, omniaque
eius facta ita interpretabatur, ut
mariti sui reputationem existima-
tionemque tueretur; excusans eum
quantum fas sineret. Ille vero co-
gitabat cum uxore sua madritum
proficiisci, dicitque illi ut partem
vestimentorum suorum cultusque
sibi tradat venundandam. Dicto au-
diens virgo confessim protulit,
eycladem

Burgus
revertus-
tur.

Ioanna
cavetha-
noriman-
ti sui.

Amor
Dei omnem or-
natum
seculi
exosum
reddidit.
Societas
bonorum
utilis,
malorum
est perni-
tiosa.

cycladem holosericam, qua una
duntaxat vice induendo corpori usa
fuerat, & similiter viridem Damas-
cenam interiorem vestem sericum
que pallium & alia eiusmodi è mun-
do muliebri. Agebat hoc prompto
ac perquam alacri animo, quippe
cui Divinus amor omnem ornatum
pompamque seculi exosam reddi-
derat. Supervenerat hisce Doctor
Medicus Matthiae affinis domum
ingressus; atq; ubi indumenta illa
ornatumque in mensa expositum
jacere conspexit, scire voluit, quâ-
nam ex causa, quoque fine id fieret.
Domine respondet Ioanna vestes
hæ venundandæ sunt & in pecuniam
redigendæ, ut Madritum profici-
camur, Consilium hoc Doctori
neutiquam probabatur, mandat ergo
famulo suo, ut ea omnia in domum
suam perferat. Matthiæque Ortizio
tam solidis prægnantibus rationique
consentaneis argumentis contra-
rium svadebat, ut ille animi sui de-
creto protinus mutato denuoque
qæstoris obire officium apud præ-
fatum Dominum Petrum expeteret.
Facile postulatum impetrat munus
eo quod eiusdem Nobilis Domini
uxor, Ioannam apud se habere cu-
piebat, propter ingentem fructum
ac utilitatem, quam ex tam sancto
consortio eius anima capiebat; Di-
vina Scriptura, & experientia ipsa
teste, quod in vita spirituali, ami-
corum DEI consortium summe sit
proficuum, ex adverso vero malo-
rum societas exitio. Qua de causa
Divus Bernardus Eugenium Pa-
pam valde sapienter commonet,
ne sibi imaginetur, statum suum fe-

licem fore, quamdiu ad latus, ac
circumse malos homines eorumque
societatem patietur.

Erat Don Pedro ad quartum ab
urbe Burgo milliarium insigne Pa-
latum arque munita ad formam
turris. Misit eo suum quæstorem ad
reditus inde obvenientes admini-
strandos ac procuraret. Non inveniebat
Matthias ancillam, quam se-
cum duceret, ait ergo uxori suæ ut
se comitetur, officiumque ancillæ
obeat. Paruit alacri lætoque animo
mariti dicto humilis Ioanna nostra,
talemque servitutem magni hono-
ris loco habuit, cum perpenderet,
quod verba illa, quibus Protoma-
tré primæq; foeminarū, DEUS post
lapsu est afflatus; scilicet sub potesta-
te viri eris, isque dominabitur tui,
pro execratione aut maledicto ac-
cipienda non efflent, sed magni ho-
noris ac benedictionis loco habenda
prout Divus Ambrosius testatur
(Lib. 1 de Parad. c 14.) Eam ob rem
Divina verba illa eo sensu accipiebat
Soror Ioanna, quasi tam sibi quam
Eva dixisset: en peccando in servi-
tutem lapsa servitutis onus in te
suscepisti, igitur servi marito tuo,
moremq; ei gerens. Desponsum tibi
Dominum reputa; Divinus etenim
amor hanc in te sententiam tulit;
ut hac ratione, scilicet per servi-
tutem, libera salvaque fias. Senten-
tiam hanc atque damnationem cun-
cta mulieres ob oculos sibi merito
statuere deberent, in eaque perse-
verare, quandoquidem sincerus
germanusque in maritum amor, ta-
lem secum inducit servitutem. Si
quæ vero coniugata alterius viri

*Ancillæ
officium
lubens ex
equitur
Ioanna.*

*Quo sensu
accipie-
enda ver-
ba sub vi-
ri potesta-
te eris.*

I amore

amore cupiditateque teneretur, maritus enim verò illius prorsus infortunatus, ipsi verò summum dedecus pudorque est. Incredibile non est, quod eheu! homines reperiantur ipso Dæmone pejores. Qui ergo sub jugo talis hominis degit, ut ait Divus Augustinus, necesse est Tyrannum ferat atrocissimum & irreconciliabilem. Talem prorsus fuisse Matthiam Ortiz videtur. Uxor eius Joanna serviebat ei omni promptitudine, velut fidelis Sponsa, ille verò è contrario omni saevitie, ut verus tyrannus, peius quam mancipio quopiam eā utebatur. Dixit ei quadam vice, ut aliquantum tritici purget, quod ubi fanatico isti cerebro, placito tardius exequi videretur, correptum manu rutellum capiti uxoris tam valide illisit, ut gravi vulnere saucia in terram corruerit, quo vix curato, abiit ille ad redditus quosdam cogendos, mandatque uti se expectet vespere redditum. Paruit illa per omnia, præstulatque redditum ipsius in gradibus. Iam undecima noctis hora aderat, & quia Joanna totius diei labore fatigata atque debilitata obfistere somno difficulterque eum excudere poterat dormitare parum per cœpit. Supervenit Matthias semel fores pulsans; at illa non evigilabat. Secundò pulsat, moxque illa somno excusso, quærit quis pulsat? Respondit: Aperi modò dicam tibi, qualiter mihi obedire debas. Tristissima uxor corde contremiserat: descendit concita, forisque pandit. At ille stricto pugione, ut Dæmon irruit; Hæc ve-

rò capiti sine laſione servando, brachium obiicit, quod mox tantâ vi transfixit, ut acies ferri per brachium ad parietem usque, in quem illa se reclinarat, penetraret. Nec isto contentus, sed ut ferociens Elephas viso cruore ad pugnam magis acuitur & inardescit, nec nisi cædes & vulnera spirat, sic truculenta hæc bellua copioso conjugis suæ conspecto sanguine efferatus oleum, cuius non parva quantitas aderat, igni ad moveri jubet, cui iam bullienti linteum immergit, quo & fervente simul oleo vulnus adurit, & quod immanius audituque horribilis, ferrum accipit, cuius cuspide intinctum fato modo linteum per apertum violenter tranfodit vulnus. O maledicta mariti in uxorem sa- Feritus
vitia! Possitne malus Dæmon ipse inaudita
diabolicum magis excogitare supplicium? Dolor quem misera Ioanna marini
exinde percipiebat, tam erat intensus, ut in deliquium incidens, conjugum
mentis ac omnis sensus impos humique strata iaceret velut mortua. Videbat quidem hæc tyrannus nulla tamen compassione miserae motus, defectione tali sibi reddita, perinde ac si nihil mali perpeffa velut serva, ad consueta domus ministeria impinguè obeunda, ubilibet præsto esse iubetur, sicque nulla interim curatione vulneri adhibita in domesticis servitiis per octiduum occupabatur. Ubi verò exulcerari vulnus, brachium tumescere, doloresque magis ac magis augeri cœpere, parum aberat quin moreretur. Inter hæc Divina disponente providentiâ, Nobilis quidam Burgensis in domum

DEI p^{re}
videntia
agentem
urbem
morti
proxima
deserit
Ioanna

num eius advenerat: ubi lethale malum Ioannæ adverterat, petit à Matthia, ut Burgos deportari ad curationem posset. Ita sollicitè a gente Nobili ac Doctore eius Affine deducta est ad matrem, quæ iam vi duata marito fuerat. Præceperat Medicus ob ingens præsensque vi tæ periculum, ut sacris confessim Sacramentis ad excessum muniretur. Hoc modo bimestri toto in atrocissimis cruciatibus lecto affixa decubuit, marito nihil de ea sollicito aut quærente, sed ne eius memore quidem. Nullam in passione sua Christus habere societatem voluit, simili ratione disposuit, ut Charißima Sponsa sua sola in patien do estet, neque ullius mortalium, sed neque divina sua societate sensibiliter frueretur.

Mater ad magnam redacta egestatem, eam ultra alere nequibat quapropter moesta ac derelicta coniux erat quasi nupta sine viro, filia sine parentibus, in persecutionibus sine adiutorio, atque in tam gravi afflictione sola & derelicta. Verum tamen in hisce ad DEUM se svavissimis affectuissimisque questibus convertebat, Divinaque Maiestas respondit. Ad nihil aliud te elegi, quam ad renovandam passionem meam efficiendumque verum passionis meæ simulachrum. Esto bono animo, nunc incipis pati. Talibus tensionibus & pressuris, corona tibi cuditur ac patitur. Domine ait ad hæc, eius ancilla; Evidem sat luculenter demonstras, quod Pater meus Sponsusque existas, quandoquidem me

“ut filiam sponsamque tuam tractas”
“Reminiscor probè quemadmo-
“dum tuæ maiestati complacuit in
“iuventute measponsale me cum in-
“ire fædus, cum promisso de tu-
“enda conservandaque virginitate
“mea. Crebro quoque me sancta
“cruce tuâ invitasti ad patiendum.
“Notum tibi est, mi DEUS, quam
“illibenter ego statum istum sus-
“cepi. nihilominus tamen Paren-
“tibus meis & confessario parui, ut
“Divinam tuam voluntatem adim-
“plere possem. Nec unquam in a-
“nimum induxi pudorem tibi sa-
“cratum in ullo violare. Ducas me
“quidem per viam periculosa &
“dolorosa; Verum si id tibi ita fi-
“eri placet, Divina tua voluntas in
“me impleatur. Vnum hoc obte-
“storum, ne favore tuo mihi desis, sed ubi
“que auxilio succurras, alioquin
“primo passu in profundam abyssi
“voraginem tuam. Intuere fragili-
“tatem meam, & mihi robur dona,
“ne unquam gratia tuâ excidam.
“Dominus respondit illi: Ego te non
“deseram; semper ero tecum tuum-
“que stipabo latus. Perge porro ut
“cœpisti, ut hucusquæ egisti. Perse-
“vera constanter in amore mei, &
“ne desinas virtuti vacare. Tali
“promissione Divinâ resumpto qua-
“si spiritu calamitosa coniux ad no-
“vam vitam est animata; egressa er-
“go maternâ domo, ad suos Domi-
“nos rursum se contulit. Quam No-
“bilis illa Domina, ut Angelum de
“cælo lapsum exceptit: solatium ta-
“men utrinque captum haud illis
“diuturnum fuit. Cum namque præ-
“fata Domina crudelitatem Matthiæ

Ortizii maxime aversaretur etiam pœnas ab illo exigere parata scripto illi nunciat; ut vel suam coniugem humanius habeat, vel domo suâ excedat. Nihilo se inferiorem Dominus suis arbitrabatur Matthias; protinus igitur dimisso quætoris suaque cum coniuge ita cœpit agere, ut impossibile foret multitudinem acerbitateque cruciatum, quos perpeita est animo expendere, ne dum enariare. Omnes tamen hos iustus, DEI auxiliante gratia, adamantis instar immoto infractoque animo exceptit ac pertulit. Donat DEUS electis suis, quos cruce suâ onerat tantam spiritus fortitudinem, ut nulli ponderis succumbant, nullis obruantur fluctibus, nullis frangantur ventorum procellis. In summa nulla adversitas potest eiusmodi amicos DEI contristare; nec ulla afflictio animi eorum serenitatem unquam perturbabit, vel obscurabit.

Nulla ad-
versitas
frangit
DEI ami-
cos.

CAPVT III.

Ioanna multa patitur in Quintanilla de Bon: Maritus eam raptis Burgos; atque hac in tribulatione conseruantur eam
IESVS, MARIA,
JOSEPH.

Patiens
fortisque
homo
pucher-
Magnanimus homo, qui adver-
sa omnia patienter, alaci læ-
toque à DEI manu suscipit animo
acceptissimum. Divinis oculis est
spectaculum. Veritatem istam no-
bis Divus Hieronymus proponit in
cruento illo confitu, quem patienti-
tissimus Iob cum adversario, malig-
no Domone gessit. (Iob cap. 1 v. 6.) *rimum*
Ait igitur præfatus Sanctus : DEO
DEU M gaudio magno & compla-*specia-
lum.*
centiâ spectasse nobilem illam victo-
riam atque triumphum, quem Iob
in tam magnis multisque tribulatio-
nibus de Stygio inimico per paten-
tiam obtinuit. Idem nos prorsus in
præsenti capite spectabimus.

Postquam Dominorum suorum
ædes Matthias Ortizus deseruerat,
at suæ axori, ut disponat omnia ad
publicam venditionem omnium
quæ possideret, quo expeditores in
Regionem Bureba secederent, at-
que illuc in villa quadam Quintanilla
de Bon nomine sedem fixuri, ubi
aliquos cognatos, bona immobilia
fundosque haberet. Respondet sum-
mâ humilitate, promptim se & ala-
crem queque vetum securam,
deesse tamen animum ultra rerum
venditionem spectandi, quando quidem
iam toties venum sua expoluis-
sent. Si placeret, facultatem sibi atq;
cum benedictione impertiret ante-
cedenti, domum se interim Quantanillæ
disposituram, adventuraque
illius inibi præstolatur. Quod con-
silio Matthei Ortiz haud abs re
esse visum. Itaque eo Burgis re-
manente, donec venditio esset per-
acta, uxor Quintanillam profecta
est. Quo in itinere Diabolus eam
horrendum in modum impugnare
cœpit. Quid putas aiebat ille, an
nec lumen sat perspicis miserabilem
tuam conditio nem? Vagari de loco
in locum sine indumento ac nutri-
mento corporis. Qui Patriam,
Parentes, Fratres, Sorores, gau-
dium, pacemque perdidit, quid ei
reli-

*Secedit in
Quintanilla
Ioanna & in
itinere
gravata
à Damo-
ne tenta-
tur.*

reliquum sit, nisi tribulatio, miseria, angustia & dolor? Quid homines nunc de te dicent, qui ante hac fortunatam te novere, cum te in hoc miserabili statu conspiciens? Omnes qui te viderint ad commiserationem movebuntur, & tu ipsa tui misereri non vis? Quamdiu salutari meo consilio non acquiesces? Quot mulieres minore in necessitate, nec tali de causa, qualis tua in famam honoremque suum impegeret? Tu vero apud DEUM a hominibus satis excusaris, si quam in luxuriam incidas: Arripe igitur confessim generosum animi decretum. Sanè perquam miserum est, tam venustum florem tuæ juventutis ita marcescere & emori.

Tali in stigia insufflatione Joanna solitaria usque adeo turbata est, ut intimo è corde ductis suspiriis, calidisque infusa lacrymis ad DEUM confugeret. Domine inquiens, vim patior, & magnam vim patior, responde pro me, ne que me deserfas. Infirma ego sum, inimici mei vero fortes. Quid me fieri, si tu mihi non opituleris? Non sic dolorem sentio, uti horribilem istam tentationem. In partiendo quippe parvus levisque dolor est, in tentatione autem ingens multumque discrimen. Sic ubi totò è corde suspicans DEUM invocat, oculique eeu gemini torrentes lacrymis diffluunt, audit perquam suavem intus vocem ita se alloquenter. Animæ quæior est, non ego te deseram, semper tibi ad latus tuum adero. Ita omnino DEUS tuus semper præsto est, si quas in tri-

bulationes inciderunt. Videtur quidē foris, quasi DEUS eos in manibus Tartarei hostis, veluti S. Job destituerit, tum verò vel maximè ad succurrendum protegendumque illis adest.

Hoc modo famula eius animo confirmata victoriam obtinuit, ut denuò pugnando vinceret ordinario & inusitato in spirituali certamine more, iter suum Quintanillam prosequitur, ubi Mariti sui præstolatur adventum, qui etiam rerum suarum ventitione perfecta adfuit. Ibidem fortunam suam ad pinguiorem statum promovendi spe ductus agriculturæ exercitium aggreditur. Non erat servus, deerat ancilla, quia saevia ipsis omnibus ex aequo intolerabilis, soli igitur Joanni uxori omnis rusticus labor incumbit: & quæ quondam dives nobilisque fuerat domicella uxor evadit agricultoræ. O instabilem mortalium fortunam! Hoc autem aliud non erat, quam admirabilis Altissimi providentia, cuius exemplum in protoparente nostro Adamo habemus, quem DEUS in felicissimo innocentia statu agricolam fecit, ut per culturam terræ spiritualem innocentia suæ felicitatem excolere custodiique addisceret. Consimilatio suam innocentem filiam Ioannam DEUS turiculam instituit, ut sudore ac labore corporeo, spiritualem animæ suæ paradysum excollet. Ad hanc irremissi laboris molestiam, accedebat alia, continua nimirum pagi Brivesca dicti, aī alimenta corporis aliaque necessaria conquirenda frequentatio, quod

Rusticam agit.

*Ad Deum
converti-
tur.*

*DEUS
eam con-
fusat.*

multiplices ob laqueos, quos ei hostis Tartareus in aditu reddituque tendebat, pergrave ipsi accidit. Erat id temporis annorum ferè octodecim, tam elegantis formæ corporis, ut facile solitariis in locis, incommata solaque discrimen pati posset; sed Divini honoris causa se in periculum coniiciens, à DEO etiam in periculis custoditur, ut taceam, quod Ioanna speciali protectione DEI communica esset. Cur Danielem Prophetam Leones non devorârint, causa ex interpretatione Divi Gregorii Nysseni, fuit, quod virginea eius puritas omne id, quod in eo carnale fuit, in puram spiritualem substantiam convertit; quoniam verò substantia spiritualis nulla re corporea materialique tangi potest, ideo spirituale virgineumque Danielis corpus Leones attinere non potuerunt, multominus eo se pascere ac satiare. Idem prorsus dicere possumus de honestissima nupta ac conjugi Ioanna, quam virginea puritas adeo spiritualem efficerat, ut nulla luxuries, aut impudicorum ullus mortalium virgineam eius castamque pulchritudinem attingere aut violare posset.

In agriculturæ negotio per graves multosque labores, cum tenui admodum vietū vitam transigebat cotus ab ea panis adeo erat tenuis, ut facietati mariti rite sufficeret. Joanna fame graviter affligebatur. Exibat foras cum fuso coloque velut in aprico fila ductura, revera autem ut suam aliunde famem frustillo panis obsonaret. Extrahentes quandoque coctos iam panes ex furnis rusticis

affetuoso contemplabatur obtutu, *Magnæ famæ illius ruricolas latebat, quam fame horat lo-panis pauxillo aut eleemosina sub-anna.* Accidit quandòque quedam è vicinia mulierem magnos hordeaceos panes coquere, cumque joannam aviditate magna eos intueri advertisset, ait, Chara vicina, si è tritico hi panes essent, libenter tibi ex eis offerrem, hisce vero hordeaceis te minimè delectari puto. joanna famelica respondit. Mea so-ror non sum te locupletior, si panis iste, pro te tuisque domesticis pi-stus est, cur mihi aquæ non sapiat? Ita joanna à bona ista muliere panem hordeaceum summa cum gra-titudine accepit, taliterque palato eius asper ille panis ut fatebatur ip-sa, sapuit, acsi lacte infusus sub-aetasque fuisset eamque animo laxitiam peperit, ut à Domino benedictusputaretur. Denique ne in extrema hac necessitate inedia succumberet. Affinis sui hortum indies frequentabat, restantes oleum aut brassice caules, colligens, quibus maxima cum gratiarum actione vescebatur, animo exultans, quod huiuscmodi escam sustentatae vi-tæ reperisset, sic exultavit spiritus eius in huiuscmodi misero prorsus & ærumnoso vitæ genere. Cedebat eam maritus non dura so-lum necessitate famis, sed diris etiam verberibus cruciatibusque afficiebat. Hæc porro virium satis ha-buit ad tolerandum, cum vix ha-beret satis virium ad vivendum.

Quæsivit ex ea maritus quodam vespero, an redeentes ex agro bo-
ves

DEVS
semper
adest ob
honorem
eius peri-
culo ex-
positis.

Leones
cur Da-
nielem
non atti-
gerint.

ves numerasset? Respondit illa; Non equo furore percitus, e domo continuo expulit. Coasta domo egredi mœsta uxor, in ea derelicti-one templum veluti unam refugii domum petiit. Prona illic ante Ven. Sacramentum prostrata ex intimis cordis copiosis perfusa lacrymis ait: O Pater misericordiarum & DEUS totius consolationis! "Ubi sunt misericordiæ tuæ anti-quæ ô Domine? Quomodo dере-linquis cor illud, quod te amat, & animam, quæ te adorat? Hic tu me conspicis velut ovem quæ periit: vides quoque quod non habeam, quo aut ad quem vadam, oculosve convertam. Et ubi solatium aliquod vel tutamen reperiam? Soliam ad occasum vergit, noctis tenebræ appropinquant. Nunc ô mi IESU, omne mihi lument tollitur. Quid miserae mihi creaturæ incipiendum? Tu, mi DEUS, qui es vera lux mundi, illumina mentem meam, ut hæc ancilla tua agat, quod est gloria tua honoreque tuo maximo. Interea advenit æditiuus ad occludendas templi fores. Illa templo cum timore ac tremore egressa ad flumen abit, cuius ad oram confidet. Cor illius plenum erat angustiâ, turbatione ac dolore, nec scivit quo aut qua eundum. Super venit hisce maritus eius vociferatur, cum iuramentis & maledictis, quod capite arreptam in flumen agere velit præcipitem, Domine, respondit innocens Ioanna, quid oro feci, aut quoniam ego te offendit? Dic mihi, ut deinceps emendare me possim.

Et deinde immanis-
sime cædi-
& arbori
alligata-
per no-
dam nu-
dam re-
knuit.

Atille rursum quæris, inquit, quid egeris? Sustine & docebo te, momentoque vestimentis spoliatam, ad arborem loro, quo ad juga revincti boves aratra trahunt alligatam immanissime cædit, donec lafæ cadent manus; sicque nudam cruentatamque stipiti alligatam relinquit. Quid hic inciperet, ageretur joanna, dum sic in profluvio sui sanguinis lotam, verberum iætibus dilaniatam, atque noctis umbrarum horrore trepidam, nec non timore ferarum bestiarum anxiā se conspicit, accedente hæc omnia diei superventuræ imaginatione, quæ sola plus quam ipse noctis horror, ingenti eam terrore compleverat, dum scilicet metuit, ne forte Virginem suum corpus ita nudum inventum a quopiam conspiceretur? sed divina providentia id non evenit. Quippe horam circiter secundam matutinam, persona quædam venerabilis advenit, eam ab arbore solvit, & ait: DEUS te confortet filia, abi nunc in nomine Domini. Sic DEUS agit cum suis, permisces eis lucem tenebris, diem nocte, gaudium dolore cruciatuque mutat, gratias ac dona eorundem subtractione auxilium & assistentiam derelictione.

Divinitus
ab arbore
solvitur.

Non agnoverat quidem Soror Ioanna, quæ illa veneranda persona esset, bene tamen intellexit, non terrestrem, sed è cæli civibus quempiam fuisse, ideoque eius consilium Octo diefecuta, in nomine Domini intem- bus ibi je-plum se contulit, ubi octo dies sine iuna per aliquo cibo jejunia perstitit. Cum manet.

namque

namque Matthias Ortiz proceræ staturæ vir instar gigantis esset, truculentusque ut fera bellua, omnes item coram eo tremerent; ad hæc minas gravissimas vicinis omnibus intentaret, si quis vel in minimo uxori suæ opitularetur; nemo erat, qui eam vel alloqui nedum victum subministrare præsumeret. Nihilominus quia non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo, quod procedit de ore DEI, ancilla eius Divino consortio, & allocutione pasta, sine ullo alio cibo & sustentatione vitam tuebatur. Elapso iam octiduo a finem suam, illo in loco nuptam adire alloquique decrevit. Quæsta est apud eam Joanna, de tam exiguo timore DEI Matthiæ Ortizii fratris fui, qualiter jam ante octiduum domo eam ejecerit, & illa toto illo tempore, à nullo mortalium, ne tantillum quidem cibi perceperit, eò quod videlicet omnes ferociam eius extimescant, nec ullus vel buccellam panis ei porrigeret audat. Affinis illa dum foro rem suam in tantum viribus destitutam, ore pallidam, macie tenuem, penè obriguisse, ac præ debilitate vix pedibus insistere posse intueretur, eius valde misera, intima erga eam compassionem movebatur, & posteaquam cibo eam refecit, una cum marito suo ad Mattheum Ortiz fratrem suum abiit. amboque illi persuaserunt partim precibus, partim solidis rationibus, ut Joannam subiit, prima erat salutatio, ut certum tritici modium præpararet, & cum aliis rusticis mulieribus Bri-

Et Moy-
ses divino
consortio
ascitur.

*Domum
tandem
ab eo re-
cipitur.*

viescam ad triticum divendendum, proficiscatur. Adjungit, scias velim non me alitum ancillam, sed talis tu vicem obibis, egoque tui dominabor. Respondit humilis joanna: æquum id omnino esse, ac proinde se in omnibus ei toto animo inservire paratam. Cœpit igitur omni forensi mercatu Briviecam frumenta vehere, illicque divendere maritoque rationem reddebat suæ venditioni. At vero in hac ultrò citroq; comminatione, non feriebatur malignus hostis. Reducebat ei potenti impressione in mentē pristinā fortunā, & è contra præsentes eius ærumnas. Certè ajebat insanis, nam si sanamente essem nullatenus in tali tamque miserabili conditione tibi vendum putares: Et quomodo quæsi nobilis Domina, qualis tu es, tam adversam fortunam ferre possit? Nonne, quæ qualitve sis consideras? Vehenda nunc curru veluti alia tua similes, & tu Asellum sequeris uti rustica: utque planius loquaris Agaso effecta es. Fortè dices, id parum referre, at nonne oculis tuis vides, qualiter velut mancipium Mauritanicum in tam gravi verseris labore, & quod omnis iste tuus labor inanis sit & inutilis? vides hoc, & tamen tam sordidam vitam ducas? Ego sanè ajo te honoris decorique omnis oblitam; Quandoquitantum dedecus in cor animumque non demittis: Istæ ac his consimiles cogitationes ferè extra sensum tristem joannam abripuere. Sed si bi redditæ, ad DEUM se conversa, profunda humilique sui cognitione pauca hæc, sed efficacia verba proculit.

“tulit: Domine, meritò ego patior,
“quod patior, quia in te peccavi.
“Totum hoc nihil est, scelerata quip-
“pe mea mille infernos merentur,
O quābenē joanna utitur tutissima
humilitatis anchora, ne in discris-
men veniat, in turbine ac tem-
pestate tam duræ magnaque tribu-
lationis! O quam bonam nobis dat
lectionem! nimisrum qualiter nos
gerere in adversis rebus oporteat.
Recogitemus corde multitudinem
peccatorum, quibus DEUM of-
fendimus, tunc clare perspiciemus,
quod plura simus promeriti, quod-
que patimur, levius feremus, mag-
ni favoris & misericordiæ loco ha-
bituri, quod DEUS æternas inferni
pænas, quas post hanc vitam
luendas hic peccatis nostris merui-
mus, in temporalia huiuscæ vitæ
supplicia convertat.

Quæsiter
presentis
vita ma-
la tole-
randæ.

lis adeo es chara, & gratiosa. Pa-
ruit in omnibus Ioanna, scripsit
præfatis Nobilibus, qui ambo, lit-
teris vix reseratis illicò non solum
præbueré consensum, verum etiam
necessaria eorum adventui itineri-
que conficiendo & accelerando ap-
paraverunt. Matthias Ortizius qui-
dem etiam oculis eorum gravis erat
ad videndum, prævaluuit tamen
Ioannam videndi eiusque solatioſa
facietate fruendi desiderium. Itaque
Matthias cum Uxore sua iter Bur-
gum versus aggressus est, acerrimo
hyemis tempore. Nix ad dimidiæ
ulnæ altitudinem solum viasque o-
peruerat, frigus geluque etiam sæ-
vum erat ac terrible. Misera Ioan-
na quoniam tota die cibi nihil sum-
serat, algore tota diriguit. Cum
ergo ad unum milliare Burgo Vil-
lafriam devenissent, ait marito suo:
Verè moriar, nam ne unum paſſum
progredi ultra valeo. Age, respondit
ille, descende parumper & pedes
progredere. Illa mox obedit; quia
verò pallio itinerario seu penulâ o-
perta, oppido defatigata, nixque
ad genua pertingebat, non valebat
promovere gressus. Dum igitur se-
qui non posset, Matthias protinus
ira accensus arreptamque per chla-
midis manicam, arctissime ad mu-
lum cui insidebat alligans tali modo
fere milliari toto secum raptavit,
indefinenter insuper habena, quā
multum regebat, (erat ea funis as-
per) eam verberabat, feriendo ca-
put, vultum, nares, oculos aliaque
membra, in quæ iectus inciderant.
Quis non in hoc tam doloroso itine-
re miseram Ioannam spiritum ex-
K halaturam

Burgum
cum Io-
anna
Matthias
repetit.

Quæsi-
eo in iti-
nere Io-
anna sit
paſſa.

halaturam putasset? Potuisset hoc sancè quavis mole gigantem sternere milliesque vitâ exuere. Qui ergo id tam tenera Virgo perferre potuit? Verum enim uero Divina providentia speciali eam gratia in vita conservavit. Principio etenim doloroso istius viæ, visendam se illi præbuit Villafriæ DEI genitrix, cum dilectissimo filiolo suo brachiis gestato, comitante Divo Iosepho. Cælestis hæc & summe expedita acceptaque S. huius Triadis Societas eam usque adeo corroberavit, ut illi leve facileque videretur, quod alioquin humanis viribus esset impossibile. Tali ratione JESUS MARIA JOSEPH Amazonem nostram confortavere, usque ad Sæcullum Dominae nostræ de Gamonal, quæ uno quadrante horæ à Burgo distat.

Impossibile esset, quam miserabiliter exhausta viribus lassaq; eo pertigerit. Ossa corporis eius penè confusa erant, diversis vultus sui locis fauciata, ore naribusque sanguinem remittebat, cor etiam angustia sic repletum erat, ut eo locum vomitu deliquium animi patet. Quo in miserando statu ait marito, Domine, tuá venia, noctem hanc ego hic transigam, impossibile namque mihi est ultra progredi. Editui illius Sacrarii uxor idem confirmans adiungebat, Profecto Domine, inhumanum horrendumque prorsus esset eam in tam miserabili statu hinc abducere. Sane plusquam Caucaseum cor sit oporet, quod nulla calamitosæ huius Dominae commiseratione movetur.

JESUS
MARIA
JOSEPH
eam co-
mitantur
& con-
fortant.

Non est, quod hac de re loquaris, respondet ille. Ego Divinum Nomen testor, eam hoc velpe Burgum appellare seu vivam seu mortuam oportere. Quo in agone ac lucta ait ad eam cæli Regina: Proficisci cere filia, benedictione meâ munita, majore adhuc calamitate conflictaberis; et ego in omnibus tibi adero. Qua pollicitatione, ac verborum amabilissimorum Virginis Beatissimæ virtute confortata atque animata, humilem equum Ioanna descendens alacriter, iter promovebat, Burgum versus. Quo vero domum suorum Dominorum attingerent, necesse erat proximè Burgum aliquantum circum equitare, ad transmittendum amnem, qui per eos dies à multa nive alte intimuerat & præceps ruerat, ita ut Ioanna præ horrore in eius ingressu dixerit: Chare JESU, quam profunda apparet aqua ista! Hæc ubi vir eius audit, subito in eam ingenti furore ac velut rabidus homo irruens talem capiti eius ictum impingit, ut in oculis eius tota velut obrigida in aquas delaberetur, In ror. cæperatque statim plus cum ipsa rentem morte quam undis luctari. Ne ve- delapsa profundo hauriretur, providit agres DEUS, ut servus à pedibus per aquas ad eam rueret, eique manicam pallii sui viatorii porrigeret, hocque modo mortuam vita propinquiorem è flumine extraheret. Poterat tunc haud abs re cum David Propheta dicere Ps. 68. Salvum me fac DEUS, quoniam intraverunt aquæ usque ad animam.

Modica quiete capta mandat vir
cius

Semi-
mortua
ad locum
defina-
tum per-
venit.

cius famulo, ut equum conscen-
dere iuvet: ad eam vero ait: nem-
ni ut aperiat, quod evenit, nisi im-
minutas partes conscidi parata, ne-
que aliud, quam equum in undis
cespitosse, eamque in aquas præci-
pitum excusisse dicat. Hisce ad
suos Dominos devenere, qui eos
singulari charitate exceperunt.
Ubi vero joannam conspexere tam
male constitutam, omne illis gau-
dium evanuit. Rogant quidem eam
causas tantæ ægritudinis viriumque
imbicillitatis, at illa respondit pro-
ute ei Matthias præceperat. Nihilo
secius tamen cœpit Nobilis illa Do-
mina amarissimè flere, quoniam
amabat Joannam velut animam
suam. Quamprimum vero solæ si-
mul fuere, ait illa: Ah mea Ioan-
na! Ah mea Joanna! infausus iste
lapsus, erit procul dubio, ut fuere
priors. Et quis hominum est, præ-
ter te unam, qui tyrannidem talis
viri perferre queat. At famula
DEI aliud non agebat, quam ut
maritum culpâ eximeret. Vnica
quippe cura illi fuit, quanam viâ
modoque crudelitatem viri sui, cru-
ciatusque, quos ipsa tolerabat, tege-
re occultareque posset. Quanto
vero magis hæc palliabat, tanto
etiam illa sentire magis debuit.
Nam sicut augetur felicitas nostra,
quando eam alii participant, ita
quoque nostra felicitas ac dolor
augescit, quando in secreto cordis
mala premuntur ac nemini aperi-
untur. Ut Propheta Ieremias ca-
lamitates quas populus Israëliticus
in napitivitate sua erat perpessurus
nobis, tanto clarius exhibere posset,

ait (*Thren. c. 3. v. 29. Ambr. ser. 10. in
Ps. 118.*) Ponent in pulvere & ter-
ra os suum. Quasi dicere vellet,
quod cogentur infelicitatem suam
reticere ac occulere, atque veluti
terræ infodere. Hic ille tacitus est
dolor, quem toto Conjugii sui
tempore communiter gravissime
sentiebat Venerabilis Virgo Soror
Joanna à JESU MARIA.

CAPVT IV.

Ioanna confortatur à Christo Crucifixo,
imponit is eius humero suam Cru-
cem, pergit illa pœnas & cru-
catus tolerare.

Quilibet fidelis Christianus
miro modo ad patiendum
animatur, quando intuetur
Christum Dominum nostrum pro
nobis cruci affixum (*Luc. 23. v. 33.*)

Aspectus
Christi
Crucifixi
Christi in
animan-
tur ad
patien-
tum.

Notavit hoc Eusebius Emissenus
in Sancto Latrone Disma, qui à
Christo Domino, velut socio, non
petiit, ut eum à pœna Crucis vellet
absolvere & liberare, verum liben-
tius in cruce manere voluit, ac suæ
Divinæ Majestatis esse socius: (*Eus.
Emiſſ. hom. de Beato Latr.*) Perfere-
bat is quidem initio crucem in vitâ &
repugnante voluntate, tanquam fur
& latro; Postmodum vero tor-
menta crucis lubens volensque
tolerabat, velut Martyr & testis
JESU Christi. Hoc autem per
JESU Christi præsentiam obtinuit.
Idem prorsus Divinus iste Dominus
in Sponsa sua Joanna est operatus,
crucis arbore ceu victoriae signo,
duris clavis affixus.

K 2

Post

Post superius dicta contigit, ut cum in domum Domini Petri de Cerezo devenissent, Matthias diceret ad joannam: Domina, stipendio, quod mihi præbetur, ego ipse solusque egeo. Igitur necesse est ut tu labores ad te sustentandam, simulque ancillam alandam lineaæ suppellestili lavandæ, meisque collaribus concinnandis; hæc tibi inquam omnia curæ sint, oportet, itemque media his necessaria providenda, ego quippe in hæc de meo nihil conferre possum. DEO adiuvante respondet humiliter joanna, omnia, quæ mihi iniungis, Iubens totoque corde perficiam. Igitur post hac incepit operari, tamque elegantia conficiebat opera, ut licitatores inter se de emptione eorum concertarent. Èa lucrandi ratione non suæ solum propriæ necessitati subvenit, sed & viro suo, ut commodè viveret, cuius potissimum gererbat curam, providit.

*Labore manuum
sej, ma-
ritumq;
Ioanna
sustentat.* Per id tempus animæ suæ secreta aperuit Adm RR. PP. F. Didaco de Banegas, & P. Herrera Benedictinis apprimè doctis Prædicatoribus, uti P. Spinosa & P. Sarmiento ambobus è Societate IESU, strenuis in vinea Christi operatiis, ac denique etiam P. F. Bernardino de Auguero Exprovinciali huius Provinciæ, ac P. F. Didoco Lopez Lectori Iubilato Guardiani officio in conventu Burgensi defuncto utrique ex ordine D. Francisci, qui omnes unanimi sententia posteaquam puritatem eius animæ, ac præstantiam spiritus cognoverunt, eidem præcepere frequentatiorem

SS. Sacramentorum usum & suscep-
tionem. Tali ergo tamque nobili in institutione Doctorm istorum virorum edocta Ioanna, ita se interiori vitæ dedidit, ut conversatio eius, mediantibus colloquiis cum DEO in cælis esset familiaritateque Divinâ nullo non tempore fruere-
tur. Quis edisterat ingentes illas gratias favoresque, quos ei Divina Majestas per id tempus indulxit? Ipsa postremis vitæ suæ annis "quiddam eorum patefecit. Eo "tempore, ait illa, conquebar "tam multiplices eximiosque fa- "vores & misericordias DEO, "ut sola eorum recordatio, "magno me pudore afficiat. Degebat tunc in parvo quodam in cellæ modum cubiculo; quod ei tam in Aulæ quam Oratorioli usum ser-
viebat. Habebat illuc & summo a-
more venerabatur adorabatq; Cru-
cifixi effigiem. In hoc suum proto-
typon Christum IESUM nunquam non aspiciobat; illudque introspiciebat, quo etiam velut speculo ad contemplandam in eo speciem ani-
mæ suæ utebatur. Refugium suum capiebat ad eius vulnera, velut cas-
tus turtur in foraminibus huius petræ se abscondens. Hic suis tribu-
lationibus querebat solatium, suis perplexitatibus consilium, suis doloribus ac tormentis refrigerium. Hic reperiebat etiam protectionem atque tutamen in cunctis persecuti-
onibus suis: alloquebatur eum ut Patrem filia, velut Sponsum Spon-
sa, iam utamicum amica, modo ut medicum ægropa, ut pauper divitem, ut ancilla Dominum suum ac Re-
gem

*In Cella.
La cum
Christo
crucifixo
agit.*

Christi
crucifixi
contem-
platione
omnia
sunt to-
lerata
facilia.

gem, & ut Creatura ad suum Crea-
torem. Reducebat illic in mentem
præteritas suas adversitates, atque
contra futura pericula fortis se animo
obarmarat. Quādam vice tum
interiore animo Christum Crucifi-
xum contemplando, suos in eum
conieciſſet oculos, anima eius tota
Divini amoris igne succensa defla-
grabat atque consumebatur. Vide-
batur sibi patientem illum clarę
contueri, atque in aspectu pœnarum
tormentorumque eius perquam le-
ves toleratque faciles, omnes eius
cruciatus, tribulationes adversita-
tesque illi evadebant. Alia ex
parte Divinam ipsius Majestatem
ad se dicere sentiebat Joanna,
multo adhuc tibi pluta patienda
restant, robora te, animosque acue
in Divini huius exemplaris con-
templatione. Id ego præstare vo-
lo Domine, respondit Joanna; Et
quidnam, IESU mi, faciendum est
mihi, ut pro te patiar, dum intueor
qualia quamque multa tu pro me
perpessus es? Alia quādam vice, o-
pere manuali absoluto ingentes ca-
pitis dolores sensit: Dum igitur la-
bore fatigata ac debilis sustulisset o-
culos; visendum se illi præbuit
Christus Dominus noster, humer-
um onustus cruce. Principio qui-
dem conterritam Dominus confor-
tavit, dicens: joanna parum agis.
Quod simplici sensu accepit, veluti
ipsius Majestas dixisset, quod par-
vum leveque opus perageret; unde
respondit: Certè Domine capitis
mei dolor tam acerbus est, ut ma-
jorem laborem non patiatur. Non
ideo tibi hoc dico, respondit iterum

Dominus, bene habet cum dolore
tuo: Sed suscipe crucem hanc & vi-
de, an vires ad eam portandam ha-
beas. Dominus ergo imposuit sca-
pulis eius crucem; vixque illam ac-
ceperat, & exclamare cœpit: O
mi IESU, nequeo! Dominus ite-
rum, dic mihi meāne gratiā sufful-
ta id poteris? Cum illa, reponit
Joanna, certum est, quod sic suffi-
ciam & portare valeam. Ita sicut ait
Dominus, ac disparet S. Mater The-
resa ait: quod Deus in spirituali vita
feminas ducat voluptate ac blan-
ditiis, quas illis in orationibus in-
dulget, quod tamen nihil est, nisi
spiritualis infantum ludus, lac par-
vulorum, puppæ ac crepundia. At
verò generosos cordatosque viros
viā Filii sui, viā Crucis, passionis
& tribulationum dedit. Qua-
nam via dicit hanc Virginem
DEUS? non sanè voluptuosa ut
parvulam, aut debilem fæminam,
sed Crucis strenui fortisque ad instar
viri, ut sic Archetypo Filii sui con-
formem reddat.

Quod vi-
ribus no-
stris ne-
quimus,
DEO ad-
juvante
possimus.

Joannam
Deus per
duram
Crucis
viam du-
cit.

Eādem occasione Dominus e-
tiam Joannæ injunxit, uti Confes-
sarii suis obediatur. Quo verò præ-
ceptum hoc impleret melius, præ-
stolabatur maritum suum, orabat-
que eum humillimè ac subiectissi-
mè, ut sibi copiam faceret, sancto
Missæ sacrificio quotidie assistendi.
Quid hoc est quotidie? respondet
ille: O muliebremphantasiā?
Satis est, si conjugatæ quot hebdo-
madis missam audiant, nec unquam
nisi cum Maritorum suorum venia.
Templum tibi non pro tua sed vo-

K 3 lun-

Prohibe-
tur à
marito
Ioanna
quotidiè
sacro in-
tereſſe.

Iunctate mea est adeundum. Bene, mi Domine, respondet illa: fiat ut ipse vis. Bonam voluntatem meam ac desiderium pro facto suscipiet DEUS. Proximâ Dominica ad audiendum Sacrum & confitendum abiit. Narrat Confessori suo, quæ sibi acciderant, rogabat quoque ut se edoceret, qui velut Christi Vicario in cunctis ei obtemperare queat. Asseverat ipsa Confessarium istum fuisse, tametsi nomen eius non prodat, doctum & sanctum, & pro tali passim ab omnibus habitum. Per multa namque eheu! animarum curatores, sicutam Sanctitatem, sicutamque virtutem ostendentes, ita vitam ducunt, ut in spirituali vita potius institui debeat, quam de ea agere ac loqui fas habent. Confessor ille ut in cognitionem totius status filiae suæ spiritualis deveniret, accurato examine intima eius excussum, ut verò reperit, quod ipsum DEUM Magistrum habuisset, ac proinde fundamenta virtutis eius, uti & eminentis sanctimoniae bases, solidè ac tutò consisterent, oppido gavisus est, quod latentem hunc thesaurum eruisset, atque idcirco bono illam esse animo jussit; & postea quam plurimis eam spiritu plenis, verbis ac sermonibus confirmasset dixit: quod attinet ad quotidianam Missæ auditionem, si maritus permettere nolit, nisi solis diebus festis, ut in hoc ei pareat, uti hucusque in omnibus fecisset, eo quod obediens bona sit Missa. De reliquo benignissimum DEUM, suâ amabili providentia, iuxta Divinam volun-

tatem suam dispositum. Interea pergeret vacare suis exercitiis, seque de omnibus reddere certiorem, velle se curam animæ illius gerere, quandoquidem ipsa dispositione ius-
suque Altissimi eius directioni ac obedientiæ se subdidisset. Hisce Ioanna nostra spiritualis plena solatii ac pacis à Confessore suo discessit, mansitque ex consilio arbitri conscientiæ suæ domi, opeti suo insistens; talique ratione, spirituali sagacitate ac solertia, contemplationem Mariæ, cum solita occupazione Marthæ univit, dum nimurum manus eius exterius labore, interius verò spiritus & anima eius affectuosis contemplationibus occupantur. Matutino tempore, si alioquin plus non posset ob mariti præsentiam, abibat sola ad culinam, velut prandium curatura, atque illic Missæ Sacrificium summa devotione ac interiori collectione in spiritu audiebat. DEUS quoque benignissimus singulare illi favorē & gratia indulxit, mysterium sacrosancti huius sacrificii contemplandi, perinde atq; illud oculis præsens usurparet. Vespere ut primum Maritus eius cubitum concessit, iamque somno teneretur, descendebat nudipes ad arcam domus, ibique nudis innixa genibus, in media etiam nive, & acerrimæ hyemis algore in oratione ad dimidium noctis persistebat. Precibus Vespere completis flagellis illic in se pera-
na eius criter seviit. Sed ista aliaque eiusmodi pænitentiæ opera speciale tio-
caput, imò totum librum requiri-
runt, de quibus postea agemus.
Hisce nunc insinuare duntaxat, vo-
lumus

Obedire
est bona
auditio
Missæ.

Iamus, quod per eiusmodi pœnitentiae opera & frequenter orationem, ad crucem ferendam se paraverit, ad quam Divina Mater eas tam crebro invitârat.

Benedicta Crux non diu illi etiam emansit, nam in camerula sua pariterque oratorio more suo in opero manum suarum distinetur & cum Sponso suo Christo pariter colloquium miscet, portam occludere neglexerat, adeo maritus vocemque eius audit, introgressus, totum cubile obambulans oculis circumlustrat, postquam verone minem illic, nisi solam Ioannam reperit, ait: cum quo colloqueris? Ne id me celaveris, sed nudam veritatem foras profer; Domine inquit illa, profecto cum nullo mortaliū sum locuta. Quid? ait ille rursus, nonne hisce auribus audivi, quod cum aliquo locuta sis; & tu id mihi abscondere contendis? Iuro per Christum Dominum, hoc te mihi soluturam. Atque his concitus descendit, funemque quo mulus alligatus erat expedit, atque ex eo acre flagellum parat, rursumque in superiora propere advolat, utque se vestimentis nudet, eidem mandat. Ut ergo illam iam nudam retestamque habuit, manusque post terga eidem revinxit, infligebat illi undique lethales iecus, nec vultu ullatenus, neque aliis delicatiōribus acriorisque sensu toto corpore membris parcens. Qua flagellatio misera Ioanna, toto corpore undique sauciata remansit, ut longo temporis intervallo egredi domo aut Sacro interesse nequit. Per-

ferebat hæc omnia forti alacriquæ animo, quantumvis peracerbum esset tam diu Sacramento Pœnitentiae missæque sacrificio abstinere. Ut ergo primum licuit properè fere in templum contulit. Confessarius eius, qui iam dudum eam expectarat, quærebatur, qui tam diu conliteri neglexerit? Illa vero aliquam exultationis umbram, ea ratione calamitate sua celandi obtendebat, quibus tamen hic neutiquam acquievit; sed veritatem eam cogit fateri: quo factæ omnia quæ tibi cum viro suo evenissent narravit. Acerbissime id tulit Confessarius. Solabatur eam, ob oculos ponens utilitatem ac pretium tribulationū. Filia mea aiebat: equidem plurimum DEO debes pro favore isto ac gratia, quam tibi pro eo patiens confert. Quam aliam oratione filii DEI hac in vita felicitatem habere possunt, quam in cruce & passione? agnovit hoc Divus Paulus Apostolus; & id circa suos Philippenses solatur, c. 1. v. 30. quod illis datum sit non solum ut in Christum credant, sed etiam pro eodem patientur. Nam ut Divus Chrysostomus loquitur, hom. 1. sup. Ann. Nulli sane fidelium Christianorum maiorem DEUS gratiam conferre potest, quam si eo favore illum dignetur, ut quidpiam pro Christo patiatur. Hæc singularis est gratia, ac pati pro supra felicitas, & revera perfecta Deo & corona, quæ minoris habenda non quædis est, quam ipsa Beatus aeterna suo modo in celis: non quidem ea ratione, cum vijs quod pati eadem cum Divina trinitate Dei tione sit felicitas, verum quod in a felicitas.

moris

Dire à
marito
innocens
ceditur.

moris præstantia crux & tolerantia
maioris æstimanda sunt, quam aspe-
ctus & fruitio DEI. Gaudere quip-
pe ac frui est felicitas, in passione au-
tem pro Deo sita est perfectio chari-
tatis: atq; hæc charitas tanta est felici-
tas. S. Clem. Alexandr. te st. sup. 1. Pe-
tr. ut taliter pati ipsi Angeli lubentes
optarent ac subituri essent, si supra
suam beatitudinem aliquid cupere
posset. Etenim quia Christum
Redemptorem nostrum in cælis
vulneribus ornatum intuentur, li-
benter eundem etiam sibi exemplar
& prototypon desiderarent, sicut
i habent illum præmium æternum
ac gloriam, quam perinde atque
Christus per crucem se consecutus
fuisse optarent. Quare filia mea,
immenas age Divinæ sua Majesta-
tis gratias, quod tales tibi favores in-
dulgeat.

Hac exhortatione commotione-
que sui Patris spiritualis famula
Christi summe consolata, & ardens
pro Christo pati remansit, nec tar-
davit occasio. Altera namque die
misit eam maritus, ut aliquantum
lineæ telæ coömeret. Emit illam
Ioanna à Rustico quodam, qui e-
tiam cum ea ad præmium recipien-
dum domum intravit. Conspe-
ctam verò nec placentem sibi telam
Maritus in oculis Rustici ingeri-
cum ira per fenestram eiecit, at-
que Uxori suæ; nisi fatui notam
vererer, perinde ac telam è fene-
stra te præcipitarem. Nunc egre-
dere domo, ad eam nunquam om-
nibus diebus vita tuæ revertere;
ex æquo quippe metuo & fatuita-
tes tuas & meum furorem. Ioan-
na præ timore tota ad hæc contre-

mult, quò tamen plura secutus
ra incommoda evitaret, neque irato
resisteret, exiit foras ad templum,
maniisque illic tota die sub prætex-
tu, quasi Novenam ageret. Ubi ve-
rò nox advenit omni consilio desti-
tuebatur. Postremò adiit vicinam
quandam, cuius amor, & bona in
se propensio ei perspecta erat; huic
calamitatem suam detegit, rogat-
que ut mediatrix vicem obeat, re-
conciliationem, atque intra ædes
receptionem apud maritum sibi
procuret. Multum alioquin hæc
Domina apud Matthiam Ortizum
poterat, quo etiam usq; est medio ad
serviendum suo fini. Tumque sub
velamine quasi nihil terum trans-
aëtarum cognovisset, per Ancillam
Matthiæ amicissimam salutem dicit,
quæritque de commoda prospera-
que Matthiæ ac Ioannæ suæ vale-
tudine, quandoquidem iam dudum
nihil de ea perceperisset. Existimat
Matthias Ioannam in huius Domi-
næ domo totam egisse diem, ubi ve-
rò ancilla ei certo asseverasset id
non ita se habere, respondit: si eis
placeret, poss' illas Ioannam quæ-
rere, se domo eam expulisse, aliud
scire de ea nihil. Hoc nuncio accep-
to prædicta Domina adhuc aliquan-
to tempore exspectato, postmo-
dum Ioannam ad maritiædæs comi-
tata est. Ostendebat ille se initio
totum furibundum & aversum, aie-
batque; Non ego eam ultra domi-
mea tolerare volo, tota quippe
stupida ac insana ad nihil, nisi fo-
lum ad me irritandum & omnia per-
denda apta est. Respondit humili-
lis Ioanna fas æquumque in omni-
bus

*Cur An-
geli opta-
rent pa-
ti.*

*Iterum
Domo
Ioanna
expellitur*

Iterumq;
 sed egrē
 recipitur
 & in cu-
 culma
 pernoctat
 Ad Deum
 se conver-
 sit.
 Qui eam
 confortat
 & docetque
 afflictio-
 nes esse
 claves
 celi.

bus ab eo stare, se autem habere
 propositum errata corrigendi, ac
 demum in genua prooluta veniam
 petebat. His & simul intercessio-
 ne memorata Domine permotus,
 ut in domo maneret, quidem indul-
 sit, at sui conspectu prohibuit, prop-
 tereaque totam in culina noctem
 transigere coacta est. Ibi levavit
 spiritum suum ad DEUM, & cali-
 dis perfusa lacrymis ait: Permitte
 mihi DEUS, ut ego veluti debi-
 lis creatura apud te amabiliter con-
 querar, atque ut triste istud per-
 turbatumque cor in te fortè quie-
 tem inveniat, nam alioquin nus-
 piam conquiescet, uti tibi est no-
 tum. O Sponte cordis mei, nunc
 prorsus video, quod crucem tuam
 ferre debeam; veruntamen nisi tu
 manum clementiae tuæ porrexeris,
 ob meam imbecillitatem omni-
 fortitudine destituo. Quid agam
 sinete, in hoc amaritudinum cala-
 mitatumque mari? Ut minimum
 necesse, est spiritus meus hac in
 pugna perturbetur & in confusio-
 nem deveniat, si non maius aliquod
 periculum immineat. In hac e-
 levatione cordis, persensit singula-
 rem quendam cælestem odorem,
 cum suavi quadam satisfactione, &
 confortatione omnium sensuum ac
 potentiarum: audiit quoque sua-
 vem vocem sibi dicentem: Joan-
 na, tali modo cælum obtinendum
 est. Afflictiones sunt clavis cæ-
 doctis Hierusalem. Utique melior
 tu non eris sponsus tuo: si me per-
 securi sunt, & te persequuntur.
 Quare aliud agendum non est,
 quam bonus tibi duntaxat haben-

dus est animus, quia ego apud te
 ero. Verba hæc amabilissima us-
 que adeo eius animum succende-
 runt, ut novasilli vires, novos ani-
 mos, roburque novum addiderit.
 Nihilominus tamen tanta hisce
 Diaboli tentatio supervenit, ut se
 totam intricatam perplexamque
 persenserit. Hanc vero afflictionē
 malacia & tranquillitas magna ex-
 cepit, dum nimis ei Diva Ca-
 tharina Senensis, quæ grandi autho-
 ritate cacodæmonē affata est, appa-
 ruit. Quid tu hic agis cruenta
 bestia? Nihil funesti hac in fa-
 mula DEI reperies, nunquam in
 ea partem es habiturus. Apage
 sis in ignem aeternum, qui tibi tuis-
 que adhærentibus paratus est ad
 habitandum. Confestim ergo his
 dictis spiritus malignus cum ingen-
 ti fragore tonitruī abcessit. Famula
 porro Alcissimi summè consolata
 & confortata fuit, quo profecto tum
 magnopere indigebat. Siquidem
 paucis post diebus ingens Matthiæ
 Ortiz fuit concertatio cum Presby-
 tero quodam Capitulari Cathedra-
 lis Ecclesiae Burgensis, in qua
 DEUS eo usque ipsum destituit,
 ut non erubuerit in modò dictum
 DEI servum violentas manus in-
 jicere. O temerarium facinus! In
 usum ille verterat cruentas suas ma-
 nus in terrestrem Angelum, nem-
 pe coniugem suam Joannam injice-
 rez exinde eo usque progressus, ut eas
 etiam in Sacerdotem, seu Angelum
 Domini, prout eum scriptura ap-
 pellat, injecerit. Per id tempus
 Concellaria Burgierat, apud quam
 ubi tam palmare facinus delatum
 L est

Tentatur
à Dæmo-
ne.

R III
36

*Ortizius
ob crimen
in carcere
rem rapi-
tur.*

*Ioanna
eius rei
causa do-
lor & cu-
ra mari-
ti.*

est, mandatum exiit, ut Matthias Ortizius in vincula carceresque rapiatur. Peracta est sententia huius executio horâ noctis nona cum totius vicinâ commotione. Siquidem omnibus exosum se fecerat furore ac truculentia, quam in suâ conjugem exercebat, cuius sancta monia nulli non erat perspectissima. Lingua nulla edixerit, nullus calamus descripsit, quantam afflictionem doloremque ex hac mariti captivitate fidelis Ioanna nostra perceperit.

Primo commeabat tota nocte à Juge ad judicem, calidisque perfusa lacrymis orabat ut bona eorum venia maritus suus noctem illam domi agere possit. Mirabantur istud plurimum judicum. Conuges, & aiebant: Possibile ne est Dominus, ut sic hominem deplores, qui tuo sanguine sitim suam restinguere gestit? Num illibenter visura es, si propulsus meritis plectatur, cum tamen in illo nihil habeas nisi truculentum tyrannum, qui te assidue excruciet? Sancte Dominus meæ, reponebat mariti sui amans. Coniux, haud recte & ex verò sunt informatae. Obligor ego, uti & alia etiam uxores maritos suos virum meum honore ac dilectione prosequi. Mala illa tractatio, quâ, ut homines aiunt, ab eo excipior, sita duntaxat est, in aliqua disloquentia, atque dissensione, quæ in reeconomia rebusque domesticis facile oriuntur. Si nulla familia aut servitia, nullaque propè accolentium esset vicinia, non ita quotidiani eiuscmodi casus censurarentur, aut de illis sererentur sermones. Non est ita, rursus aiebant

prædictæ Domini: crudelitas mariti tui in populari, communique omnium est fama, vulgoque toti notissima; ne igitur te fatigaveris orando, ut pro eius liberatione interveniamus; fortè D[omi]n[u]s magis placitum foret, peti à judicibus, ut ab infelici ligno pendeat. Responsum istud erat instar spiculi cor Ioannæ penetrantis. Parte ex una, quod maritum suum summopere diligenter eiusque in honorationem ægerimo ferret animo; ex parte altera quia pudibunda quæque ac virtuosa Virgo erubescit, & conturbatur, quando enixa illius humilesque preces nihil præter repulsam ferunt. Denique Matthias Ortiz mansit in carcere. Erat ei Frater Sacerdote dignitate prædictus, cum hoc Presbytero itabat singulis diebus Ioanna ad invisendum Conjugem suum. Quam comiter humaneque Matthias uxorem suam illic exceperit, exprimi verbis nequit. Palam ac in oculis totius populi non tolum contumeliose eam alloquebatur, sed & pugnis alapisque contundebat, pedibusque eam miserabiliter assiliens protrudebat, ita ut omnibus concaptivis in carcere p[ro]æ commiseratione cor propemodum dissiliret, talemque eius malam tractationem acerbissime sentirent, quippe qui Ioannam ceu terrestrem Angelum venetarentur, quapropter peracribus in maritum eius verbis invehebantur, at ille adhuc deterius agebat: Quoties itaque Ioanna carcerem est ingressa, usque adeo pavida turbataque coram marito astitit, ut tota tremeret, & vix

Quam
humani-
ter Ioan-
nam
se in-
visentem
tradat
Matthias
verbum

verbum aliquod effari posset. Id vero Matthias saepius longe interpretabatur, aiebatque Fratri suo *Quidnam* hoc est, quod ista mulier, quoties ad me venit, vix loqui posset? Domine respondit frater eius, ne miteris quod præcipua & verecunda Domina (ut mea foror) hoc loci, scilicet in carcere, aliquantum terrifiat, & conturbetur. Ad hæc ille responsi loco fœdam evomuens blasphemiam, aitque. *æque* ego ac illa sum bonus, & tamen hoc in loco me videre debeo. Hisce in adversitatibus Sponsam suam DEUS haud quamquam dereliquit, quin imo variis multisque apparitionibus confortavit, quæ illi quoties carceris superiora consenderet, in certo scalarum loco obveniebant. Visendum se illi aliquando præbuit, veluti duos inter malefactores captivus duceretur, alia vice velut ad columnam re vindictus, & flagris diverberatus, alias velut saxo insidens in chlamyde purpurea arundinem gestans manu spinisque coronatus; denique comparuit Cruci acclavatus in sui sacri sanguinis profusione pro redemptione mundi. Tali modo à Sponso suo cælesti supramodum ad suas ærumnas atque adversitates perferendas confortabatur. Exarserat cor eius vehementer, desiderio semper patiendi, quandoquidem Christum Sponsum suum, tam atrociter, tamque variis diversisque modis excruciatum intuebatur. Tot igitur in carcere à marito suo vituperiis doloribusque acceptis DEUS illi per dictas viiiiones, gratiam plura etiam perpetiendi con-

cessit, peregrinum & apud nos inauditum prorsus etiam catastâ & equuleo omni toleratu acerbius tormentigenus est de quo nunc dicitur & sic evenit. Priusquam è vinculis & carcere Matthias Ortizius dimitteretur, præ grandi pecuniaria multâ damnatus est; quia vero præ inopia vix ad tolerandam vitam sufficientia possidebat, cogitabat ad sustentandum se Divisorium erigere, quod nobili eius conditioni prorsus repugnabat, consiliumque istud uxori suæ exponit. Sensit illa istud magis, quam omnes retro suas adversitates. Non equidem tantopere ob diæteria & improperia hominum, quam ob pericula DEUM offendendi, ut satis superque notum est, quod formosa iuvenisque hospita convivas ad peccandum alliciat. Dum igitur eo in timore Ioanna versatur, iterato illi animum propositumque suum Matthias Ortizius expromit. Illa vero demissâ cum reverentia eidem respondeat: domine cognitum est tibi, me in omnibus morem semper tibi gessisse, neque unquam præceptum tuum transgressam, atque id præstare intendo, donec vivo in omnibus, quæ DEO animæque meæ non adversantur, qualis ista animi tui destinatio in uno atque altero esse videtur. Primum quidem, quia obligamur fugere omne periculum peccandi. Ut verò mulier istius ætatis & qualitatis, multos peregrinosque hospites domi suæ excipiat, istud sanè, tam mihi quam aliis ansam peccandi, DEUMq; offendendi præbere posset. Secundo quia eiusmodi Caupo-

L 2 nariæ

Caupon
niam
fudens
ti marito
absit.

At eo ves
no obid
inaudito
supplici
genero
afficitur.

nariæ artes statui nostro conditioni
que probrofæ & publico effent con
temptui expositæ, nos verò è contra
tale dedecus avertiuncare tenemur.
Si tibi media defunt, quibus me alas,
tum verò provideas licet, ut sive in
quopiam Cænobio, sive illustri ali
qua domo honorifico utar servitio,
ut aliae meæ similes Dominae, ve
tiam longo impares. Ut verò ego
Cauponiam exerceam, seu hospi
ta sim, id enim verò nunquam sum
factura. Non vis dicitur Matthias: quid
dixisti improba & perversa mulier?
Tunc os tuum aperire audies ad
meis placitis adversandum? Conti
nuoque efferratus, velut furibundus
Leo, seu stygia potius quæpiam bel
lua, posteaquam ei dentes naresque
in balneo sanguinis abundè proluit,
totumque vultum lividum cæru
leumque pugnorum impactu reddi
dit, sericam talem arripuit sat lon
gam & aliquantis per latam, eiusque
ori eam indidit; tum verò aquam
superfundebat, cogebatque eam
plus atque plus aquæ haurire, donec
una cum aqua etiam telam illam ra
trogliuit. Post hæc per extantem
intra fauces oram, tanto impetu ac
violentia subito telam illam è cor
pore foras protraxit, ut licet visce
ra suis emoto sedibus una non attrac
xerit, exinde tamen misera joanna
ingentem vim sanguinis non solum
tung in recenti facto, sed multis et
iam post diebus excreverit. Quis
emm verò facinus istud non hor
reat? Malefactores quidem variis
torquentur modis, & ad malefacta
fatenda excarnificantur, sed iam
dictum tormentum ob suam inhu

manam crudelitatem, abominabile
est hominibus, quapropter sicariis
etiam atque gravissimorum crimi
num reis nunquam, aut certè, uti
ègo existimo, perquam raro adhibe
tur. Nihilo feci permisit DEUS,
dilectam Sponsam suam eo tormento
tigenere martyrizari, quo innocen
tiam eius tanto redderet glorioso
rem. Tam barbarum hoc inhu
manumque facinus ingentem joannæ
scrupulum conscientiæ & inquietas
concivit cogitationes, quas etiam
malignus Dæmon subinde maiores
sensuque intolerabiliores efficiebat.
Recogitabat ergo tam immane virtu
sui factum, & intra se aiebat. Quid
agam? Animadverto, quo t' homo
iste me odierit, valdeque addubito,
an non DEUM offendat saevitia,
quam in me exercet. Scio equidem
quod peccata mea maiores longe
pœnas promereantur; at verò si an
madverteret in me uti maritus, mihi
q; præpositus, prout revera est, ordi
nato zelo ad me vitamq; meam pec
ca nimis emendandam. Ille verò
aliud non querit, quam ut talibus
tormentis uteretur, mihi vitam adi
mat, & hic profecto zelus nequit
esse bonus. Si verò hoc peccatum
est, ego illi contubernio meo an
sam peccandi præbeo, & conse
quenter sum cooperatrix peccati,
eiusque particeps efficiar, quando
quidem ab ipso me nō separo. Age, non sum
ultra tentandus est DEUS: atque mar
itus domo totaque Urbe Burgo dis
cedere statuit. Accepto igitur pal. causa
lio suo incipiebat per gradus deor
sum tendere, sed ad primum pal.
esse vi
sum sensibilitat virtute Divinæ pec
deatur pallium

pallium retracta fuit. Respexit pri-
 mum postergum, an quis eam for-
 tè vocaret, ubi verò neminem vidit;
 pergebat destinatum prosequi; at i-
 terato per pallium retrorsum trahe-
 batur, audivitque etiam dicentem
 quempiam; Quonam vadis? rever-
 tere, revertere, DÉO namque in
 hoc proposito tuo minimè compla-
 cet. Respexit iterum retrò & ani-
 madvertit Divam Ursulam, cuius
 eo die Natalis festo cultu agebatur,
 secum loqui. S. hæc Virgo tot mil-
 lium Virginum ac Martyrum Dux,
 adverterat ad Venerabilem Virginem
 nostram edocendam, quo pacto ip-
 sa etiam evadere Martyr posset. Id
 circa vigore istarum eximiarum in-
 stitutionum roborata, reversa est in-
 trò, fortissimo concepto animi pro-
 posito, ad mortem usque marito
 convivendi, atque omnia constanter
 perpetiendi. Tentatio ista mari-
 tum suum deserendi, nec non re-
 trocessio à proposito, fuit opera-
 tio Divinæ dilectionis; quæ una qui-
 dem ex parte pænatarum omne ge-
 nus, crucem ac tormentorum per-
 pessionem suavem facilemque redi-
 dit, altera verò parte crucem & do-
 lores, quibus DÉUS læditur, merito
 intolerabiles existimat. Quare si-
 mul ac joanna nostra à scrupulo suo
 liberata fuit, quod nimirum intole-
 rabili culpæ ponderi minimè subde-
 Confusus
 retur, crucem salutiferam, pænas-
 ter, que ac cruciatus omnes constanter
 mū. atq; tolerare decrevit: tantaque etiam
 omnia alacritate, atque animi acquiescen-
 malaferraria ab hinc illos pertulit, ut cor eius
 re decer- ardentí amore & desiderio patiendū
 nit. a se ipso confundatur, atque cum:

Davide diceret: O Domine, quam
 magna est multitudo dulcedinis in
 doloribus, qui tui causa perferun-
 tur! Lætata sum pro diebus, quibus
 me propter te humiliasti, quibus
 anxiata & excruciatæ fui.

CAPVT V.

Magno studio: Joanna incumbit spiritu, e-
 libus exercitii. Spiritus malignus eam
 persequitur; utiturque marito eius
 atque aliis adiutori-
 bus.

Divus Evangelista Lucas ait:
 posteaquam Diabolus Chri-
 stum Dominum nostrum ten-
 tasset in deserto, retrocessisse, ali-
 udque commodius tempus occasio-
 nemque expeditæ, ut iterato eum
 tentatione aggredieretur. Nescimus
 quidem an eum per se post hac
 unquam tentarit; at vero crebro cre-
 brius eum tentavit per suos filios,
 tales videlicet homines, qui sèpe
 numero peiores sunt ipso Dæmoni.
 Eandem oppugnandi Soror Joannæ:
 rationem capitalis mortalium hostis:
 invit, dum ab ipsa per imitationem
 Divini sui magistri expugnat-
 tur. Ingressa tum fuerat annum cir-
 citer 33. beatæ suæ vitæ, cum ma-
 ritus eius Matthias Ortizius apud
 Cathedram Ecclesiam munus
 quoddam gerendum obtinuit, in quo
 reliquum vitæ suæ tempus tran-
 quille & quiete duxit. Per id tem-
 pus degebait Joanna domi, & vaca-
 bat partim operibus manuum, par-
 tim curæ rei œconomicæ ac marito
 inserviendi studio. Reliquo tem-

L 3 pore:

Exercita-
tionum
spiritua-
lum fun-
damentum est
satisfac-
ere eis
ad qua-
obliga-
tis.

pore secedebat in perangustum cu-
bile pone culinam, aut vero ascen-
debat in superiorem penum atque
in abditis illis solitariisque locis, o-
rationi se dedebat, & elevata spiri-
tu, suavissima miscebat cum Divina
majestate colloquia, indeque per-
petuos singularesque favores ac gra-
tias excipiebat. Ante omnia tamen
circumspæcta nostra conjux sollicité
obligationi sui statu ex integro sa-
tisfacere curabatur. Super hunc an-
gularē lapidem collocavit omnia ex-
ercitia suæ devotionis ac timoris dei,
probè gnara, omnes omnino virtutes
debere hoc in fundamento curæ, &
adimpletionis obligationum sui sta-
tus consistere, si non ad instar fatui
quis velit super arenam ædificare.
Quonam pacto, amabo, quisquam
hominum queat placitum. D. O.
exhibere obsequium, qui toto ante
meridiano tempore in templo de-
sideret, atque interea id, quod sta-
tutu suo obligatoria necessitate in-
cumbit, haberet neglectui? Secu-
laris non ad eum quo Religiosus,
modum obstringitur, sed quilibet
per accuratam sedulamque obliga-
tionum expletionem ad perfecti-
onem pertinet. Intellexit istud
probè Virgo nostra Ioanna, & sum-
mā perfectione adimplevit. Prima
ei cura fuit suum opus manuale
accurate peragere, suo marito in-
servire, quæque status suus requi-
reret, adimplere. Ad hunc igitur
modum in suis sacris exercitiis tan-
topere promovit Ioanna, ut ex ter-
ræ filia ac muliere, Seraphino cœ-
lesti haud dissimilis fieret. Ut ve-
ro stygius hostis animadvertisit,

quod Soror Ioanna velut splendi-
dum lumen suæ perfectionis iuba-
re admodum emicaret, neque ra-
dios lucis eius ferre posset, quin
imo etiam supra inferni flammæ
eorum ardorem sentiret, conatus
est velut rabidus canis fulgorem ni-
toremque istius lucis obscurare :
sed omnia incastum fücre. Quâ-
dam vice cum eius maritus in Gra-
phiario impendio occuparetur, as-
cendit ad superiorem penum, ora-
tionique se tradidit, in cubiculo,
quod spinarum fascibus repletum
erat, præclara hæc ei visa est occasio
aliquid patiendi. Deponit ergo
vestimenta sua, abjicit ac volutat
se nudo corpore, super illum spi-
narum aggestum, ita ut totum cor-
pus undique saucium suo sanguine
tingeretur. Cruenta hæc patientia
& generositas Ioannæ, hosti malig-
no ad impatientiam irritamento
fuit, ita ut spinas illas accenderet,
& cū illis una etiam Ioanna arderet.
D. E. U. S. verò illam in medio
flammarum ignis uti tres pueros in
fornace Babylonica protexit. Nam
veluti voraces illæ flammæ ventus
roris flans essent, ita eam ignis ne-
que tetigit neque contristavit. Ma-
ritus verò fumum odoratus, mox
sursum accurrit; cumque conjugem
illuc conspæcta eius negligentia ig-
nem illum succensum fuisse arbi-
traretur, alapis in eam depluit, cal-
cibus impetiit; totque ei tantas pla-
gas inflxit, ut à plantâ pedis ad ver-
ticē usq; capitis nō esset in ea sanitas.
In ipsis atque consimilibus quam
plurimis tormentis, quæ Dæmonis
vaſtrities & nequitia quotidie adinve-
nie-

niebat, quorum numerus finem nullum habet, erat Joanna perinde fortis & constans, ac si sensu careret.

Hujuscemodi pænarum & cruciatuum medio patientiam illius tanto nobilius, majoreque triumpho coronari videbat Dæmon, vietas nihilominus præbere manus detraictans omnes & singulos Joannæ gressus pervigil observabat, si quaque ratione eam incasum aut saltæ titubationem impellere posset. Advenere per id tempus Burgum PP. Discalceati ad fundandum illic sibi Cænobium. Area illis obtigit proximè Sor. Joannæ domum. Et sicut Christi Spōsa, argumentosæ solicitaæque apि similis, in cunctis hominibus flores virtutum sedulo ac attentè ad proprium animæ suæ hortum eis exornandum observabat, ita avidissimè, cum prædictis RR. PP. ad spiritualem animæ suæ profectum capiendum, familiaritatem affectabat. Quia verò etiam dictos Patres in omnibus quatenus licet, imitari cupiebat; propulsit marito suo, quod si media sufficientia alendo pedestri servo, qui pro conditione sua, more Hispano, se comitetur, non suspetant, penitram talem honesto pietatis titulo ac prætextu obtegere posse. Velle igitur se bonâ eius ventâ, Donatarum Carmelitissarum habitu, grossâ nimirum grisei seu cinerei coloris panni tunica indui. Licere ei deinde sua vestimenta divendere, & pecuniam suis usibus vendicare. Videlicet hæc animi eius sententia marito percommoda; eaque propter

continuo in affectum deducta; joannaque sese non habitu solum, verum & zelo, fervore ac spiritu Carmelitano conuestivit. Nicolaus de Lyra afferit non casu, sed singulari prævidentia DEI factum, quod Eliæs, deciduo Eliæ pallio se amicisset, quo nimirum significaretur, eum non modò corporali vestimento Eliæ, sed verò etiam interiore ueste animæ, videlicet spiritu eius induitum esse. Idem prorsus de nostra nupta Discalceatissima dicere possumus, quod scilicet singulari Divina dispositione Sor. joanna talem religiosum habitum induerit, ut conformitatem sui spiritus, cum Eliæ spiritu indicaret, quod nimirum ardenter zelum & spiritum Eliæ cum ueste ipsa hæreditatura Domino pararet plebem perfectam.

Tali cùm in schemate formaque Christus Dominus joannam conspexisset, apparuit ei cum cruce sua "per humerum, aitque: Filia mea, "nemo accedit lucernam, & ponit "eam sub modio, sed super candēlabrum, ut luceat omnibus, qui in "domo sunt (Matth. 5. v. 15.) ac proinde non ego te, tui solius causa, "splendido charitatis mæx accendi "lumine, ut lateas, sed ut luceas "omnibus doctrinæ tuæ & exemplorum radiis. Quapropter voluntas mea est, ut quotidie Sacrosancto intersis Missa Sacrificio, atque in hospitalibus, Nosocomiis & grotos visites, ac à marito tuo hæc exequendi continuo licentiam expetas. Domine, respondit ancilla eius, non mihi illam concedet

Ioanna
habitum
Dona-
tarum
Discalce-
atarum
assumit.

R. III
30

der. Imo verò id faciet, respon-
dit iterum Dominus: pete eam
duntaxat ab illo. Et tametii semel
abnuat, instatamen crebrius. In-
terea ego cor illius emolliam; vo-
luntas quippe mea est, ut in ope-
ribus charitatis te exerceas. Post-
hac charissime Sponsæ suæ bene
precatus Dominus evanuit. Joanna
vero instans illimè, uti Dominus
præceperat, maritum precabatur,
quò sibi venia illius licetet quotidie
rei sacræ interesse. Negárat quidem
initio, sed tandem tamen optatam
facultatem impertiit dicens: Abi,
ut vis, veruntamen hac conditione,
ut mox iterum domum redeas. Sis
vero, caro sanè hoc tibi constabit.
Joanna Deo confisa, se ita facturam,
neque momento uno placitis eius
ac servitio defuturam recepit. Ob-
tentia hac licentiâ, à medio no-
tis orationi se dedebat, surgente
aurora ad sacram ædem mira-
culosi crucifixi ad missam audi-
endam egrediebatur, ab hac conten-
dit ad hospitale divæ Virginis imma-
culatè conceptæ; tumque deposito
pallio, agitis illic decumbentibus
matronis lectulum componebat,
sordes egerebat, summâque dili-
gentiâ putres earum artus & ulcera
sine horrore tractabat & fovebat.
Pio hoc charitatis exercitio perfun-
cta, domum se conferebat, prius-
quam lecto maritus eius exsigeret
lentaculumque ei apparabat; deinceps
manuum operi intendens. Ut
primum vero Vir eius domo est e-
gressus, si forsitan in vicô eius aut
vicinia ægrotantium quispiam repe-
tiendus erat, eum visendi solatium-

que impendendi gratiâ adibat. Hoc
modo iuvabat inopes, solabatur af-
flictos, curabat infirmos, DEO sibi
auxiliante, eiusque solius causâ; sic
ut nunquam exercitium istud inter-
mitteret. Et quidem omnia ista,
tantâ sedulitate, tantâ interiorisque
recollegionis cum opere exteriori
charitatis conformitate peragebat,
ut zelus ac fervor spiritus eius, exi-
mum splendorem, imo vigorem,
animam ac vitam externis operibus,
quæ erga proximos exercebat, su-
perinduceret.

Sancta hæc pietatis opera Caco-
dæmonem in rabiem egere, quæ ut
impediret, duorum Sacerdotum sa-
culari opera utebatur, qui Matthiâ
Ortiz accesserunt admirabundi,
quod Coniugi suæ à Xenodochio
ad xenodochium commeandi,
impura ac tabida morbidorum ul-
cera consovendi, sordes ac purga-
menta pauperum egerendi copiam
faceret. Haudquaquam id eius re-
atis ac conditionis Dominae conveni-
re, ipsique procul dubio dedecori es-
se existimationemque hoc facto
eiusdem imminui, maiore cum re-
putatione domi eam servaturum.
O noxiū consilium! Apparet in-
terea Diva Catharina Senensis con-
fortans Ioannam & dicens: Bono
animo filia mea! Dæmon tibi more
suo ludam adornavit, sed sile mo-
do & fer patienter. Hisce superven-
it maritus eius, ingressusque cu-
biculum ceu furibundus Leo, se-
quentia verba, propemodum irru-
git. Bene est. Tu vaga percurias ea de
urbem ab uno Nosocomio ad alte-
cansacrum in mei vilipendium, volitas Sor-
des

Dæmon
id impe-
dire ge-
fit.

A maria
ea de
causa
dit.

Obtine-
bat fa-
cultatem
Joanna
quotidie
Missa au-
diendæ.

In Xenc-
dochio &
gris in-
servit.

Et domo
ejiciuntur.

des infirmorum egeris, & alia eiusmodi exerces. Si tibi talia opera conveniunt, me certe plurimum dedecent. Næ tu mihi lues, protinus igitur zonam utraque in extremitate aculeatis ferri laminis armatam solvit, eaque in medio correpta faciem & caput adeo immaniter cecidit, ut misera Ioanna undequaque saucia, vultu tumida, suo sanguine tingetur. Nec his contentus, domo eam exturbavit, vociferans: Cito, cito foras, ne alioquin te per fenestram ejiciam, quo tanto ocyus extra domum fias. Afflictissima Ioanna nihil causata vel morata, accepto pallio, abiit ad collegium Societatis IESU, evocari curat R. P. Sarmiento, narratque illi omnia, quæ sibi evenere. Vir ille Sanctus plurimum ei compatiebatur, dum eam tam atrociter tractatam conspiceret, & postquam eius dispositione, Virgo quædam è numero pænitentium eius filiarum, vino ei faciem abluiisset, toto die illam in templo servavit, pavit & solatus est: addens etiam ne animū desponderet, operave charitatis intermitteret, quæ DÉO tantoperè essent accepta. Esse se illius in DEUM fiducie, fore ut Divina bonitas cor marito eius percellat, iraque eius brevi pertranseat. Interim nox ad venerat, & ille suasit IOANNÆ, ut rediret ad maritum suum: Consilium igitur eius secuta domum rediit. Cum vero in vicinia prope suas ædes esset, intellexit à proximè accolentibus mas-

ritum domi non esse. Quamobrem fidentius domum ingressa, suo fæ in cubiculo conclusit. Paulò post Maritus ipse domum rediit; ancillaque percontatur, an Domina sua domi esset. Quæ respondit, Ita Domine; est in conclavi suo, atque tam aspectu miserabilis, ut quodlibet cor Christianum, par sit eius commiseratione tangi. Et quid ora, dicent homines, qui eam intuebuntur, & quidem si causa eis innotescat? Prudens ratio ac judicium magnam vim habet etiam in ore unius ancillæ. Matthias namque continuo mandat ei, ut vocet Dominam suam, ad cænam iecum sumendam. Descendit prompta fortis ac patiens nostra Martyr. Ubi verò dilaceratam eius faciem aspergit Matthias, ait ei: si protinus ad meam jussionem foras te proripusses, haudquam hæc tibi fuerant eventura. Tacuit Ioanna, lætoque ac alacri vultu cum marito cœnavit. A cœna cubile suum repetiit, ut DÉUS solatii animum suum solaretur. Comparuere illic Divi Franciscus & Antonius, qui dixerunt ei. Bono animo Fiz ASS. in lia! Scito intueri nos per visitur & spiculæ calamitates tuas. Quare confortare in Domino. Omnia hæc sunt Divina providentia ordinante, ac tibi depuratiorem præciosioremque coronam præparante. Tribulationes quidem debilitant corpus, purificant vero animam veluti fornax aërum.

Domum
reversa
cum ma-
to cœnat.

M Istis

Istis atque consimilibus Divinorum solatiorum auxiliorumque favoniis navigabat Virgo nostra vespere elegans navicula feliciter, bonaque aurâ & vento Spiritus sancti usq; placide per amaros fluctus tribulationum suarum ferebatur. At ecce ex improviso Tartarei Nephuni operâ ingens procella ac turbabo exortus est. Archi-Episcopus Burgensis & Præsidens Castellæ Don Ferdinando de Azevedo, diligebat impense IOANNAM, seu ovium totius ovilis sui optimam. Dum itaque Reverendissimus iste Dominus Madritum profectus esset, præcepit familiaribus suis, ut certiorem se redderent, qualiter Matthias Ortizus cum sua coniuge ageret. Scripserunt illi, pergere eum in ea excruciantia & affligenda. Clementissimus hic Præsul epistolam ad Mattheum Ortizum dedit, in qua eum admonet emendationis in ista materia, quæ si non sequeretur, se illum alis in exemplum castigatum. Vigili ad omnia Dæmoni occasio hæc haud quaquam elapsa fuit. Instigavit is quendam, ut ad Mattheum Ortizum diceret, Cauſam cur ei Archi-Episcopus tam acriter scripſisset, esse solummodo querimonias, quas Uxor sua scripto apud Archi Episcopum de illo deposuisset. Non sibi tantum patientiæ indulſit Matthiæ furor & odium, ut verum indagaret. Sed illico furore ardens ait suæ uxori. *Quis tibi tantum ani-*

morum fecit, ut auderes Archi-Episcopo scribere, eumque informare, an ego te bene maleve habeam ac trahem? Domine, respondet innocens ovicula, quoniam aut qua causa ego Archi-Episcopo scriberem? Sane id mihi nunquam venit in mentem. Diccebat veritatem; At vero ille nullam ei habebat fidem, sed soluto cingulo suo, utraque ferro armata extremitate atrociter ei caput ac faciem diverberabat, ita ut gravissimè convulnnerata in terram ceciderit. Hoc in statu visa (sorte extremam tandem vim mortuamque inferendi animo) in ventrem eius, stomachum pectusque insiliens, talique truculentia & immanitate pedibus calcavit ac pressit, ut vix vitæ vestigium supereſſet. Sanguis ex ore illi copioſe perfluebat, loquela eam deſtituit, diversaque accedebant lethalia symptomata, ita ut tota domus partem vicusque turbaretur. Confluerant vicini ad eam admodum pro ea solliciti, quidam Medicos accerſebant, alii Reverendi Patres IOANNAM a sancto Elisæo eius conscientiæ arbitrum. Medicus ubi adſuit, conſestim ei venam aperiri & ventosas seu cucurbitas retrò ad occiput figi jussit. Sed nec hæc, nec alia ulla medamenta tantum virium habuerunt, ut eam vel a mortuali illo statu eriperent, vel ſibi sensusque restituerent; unde Medicus in angustiis verſabatur. Maritus eius deducto

*Novam
tempora-
tem ex-
citat in
eam Da-
mon.*

*Maritus
illam a-
trociter
converbe-
ratam
pedibus
calcat.*

*Vnde illi
magna
parte
præmor-
tua ſine
ſenu ia-
cuit.*

ducto ore hiabat, mugiebatque velut taurus, nemoque erat, qui de vita eius non desperaret. Id ubi Confessarius eius conspexit, appropiavit, auri eius & dixit: Ora DEUM, Filia, ut tibi loquela usum restituat, atque hac è calamitate eripiat, ne fortè exinde marito tuo malum aliquod eveniat. O vim obedientiae! Ut primum obediens spiritualis Filia & Virgo verba Curatoris animæ suæ exaudiit, è profundis animæ suæ ad DEUM Sanctosque suos Patronos clamavit, & protinus exaudita est pro sua humilitate & reverentia. Christus Dominus sua sanctissima Matre comitatus ei apparuit, & suavissimam amabilissimamque voce ad eam ait: "Quid petis columba mea, dilecta mea, quid petis? Visne toto Deo tota vita tua tempore pati, in contumaciam unius & convictu istius hominis, digeris, sana efficietur. "qui cupiditate tenetur tibi vitam "adimendi? Ita Domine, responde "det ancilla eius: si tua est voluntas, ut patiar. O dulcissime "Domine, quid oro, agam, cum "tam parum patiar, quando pro "sceleribus meis mille etiam infernos promerita sum? Generosa hæc & alacris IOANNÆ resignatio Christo Domino eiusque Sanctissimæ Matri summè accepta fuit, ob quam ei sanitatem consultare, & sanctissima sua benedictione munivere. Continuo ergo sibi plenè restituta, sani, vegeta & undique incolumis è solo surrexit, quam præsentes in suum

Oratoriolum deduxerunt. Advenit eo etiam Matthias maritus, & ab illa veniam petiit. Istud profecto ingens est præ aliis miraculum & manifesta operatio præsentis dexteræ Excelsi, quæ suum ad placitum corda mortalium versat, & immutat.

Infinitum & impossibile esset, omnia & singula percensere tormenta, quæ fortissima Herois ista totis fercit quadraginta sui Coniugii annis à marito suo perpesta est. Adductos hæc tenus cruciatus compendio duntaxat retuli, ac velut digito intento ostendi, curiosoque Lectori iuxta paræmiam ex ungue Leonem spectandam obtuli. Inexplicabilis pariter est magna & prope inaudita humilitas ac submilio, qua nostra patientissima Virgo IOANNA omnia ista tormenta pertulit. Est ergo, & erit, manebit ^{Quanta} _{demissio-} que immarcessibilis ista illius humilitas corona eius Patientiæ. Audi, orobenevole Lector, verba illius, quæ in ædificationem quidem nostram, illius verò decus honoris ^{ne animi} _{ista Ioana-} ^{na pertu-} _{lerit.} "remque cedunt. Possum ego, "inquit illa, in veritate asseverare, "quod quantumcunque male meum ageret maritus meus (Vita ipsius n. 57.) & quæcunque malum mihi irrogaret, nunquam tam arbitrata sum id eum sine causa agere, neque aliud ea in re cognoscere potui, quam quod illici longe plurium ansam occasio- nemque

M. 2

"nemque præbuerim ; neque prop-
"terea unquam iram in eum conci-
"pi aut fovi, sed mihi ipsi irasce-
"bar. Et taliter se habuit, ut quo
"peius me tractaret, eo maiore ur-
"geret desiderio domum eius rever-
"tendi, ab eoque veniam postu-
"landi, quod faciebam ad pedes
"eius me pronam abjiciendo. Si-

*Erga ma-
los mala
inferen-
tes, qui
nos gere-
re debea-
mus ex-
emplo Io-
anne.*

"militerque ago cum omnibus,
"quantumcunque mihi afflictio-
"num malorumque inferant. Non
"irascor eis : imò cupio magis cum
"illis colloqui, & hoc assevero
"per magnam DEI misericordiam,
"et singularem gratiam Divinæ
ipsius maiestatis. Superfluum es-
set his vel verbum adjicere,
quandoquidem is velut vivis col-
loribus dilectam, puram, nitentemque
Sponsam depingit, nobisque
exhibit, de qua ipsius ma-
iestas ait (Cant. 7. v. 17.) quod
assimulata sit Palmæ, quæ quanto
magis premitur, tanto fortius,
celeriusque assurgit & attollitur.

CAPVT VI.

*Virgo nupta pergit, in suis san-
ctis exercitiis ; quemadmo-
dum & Dæmon meaten-
tanda, DEVS vero
intuenda*

Non abs re appellatur Caco-
dæmon cæli fulgor, idque non
solum, quod ardens illius fu-
tor, quicquid attigerit, exurit &

consumit, sed etiam quia vim suam
& iram plus in sublimes atque ad
Divina elevatos, fortisque quam
debiles virum inopes animas ex-
serit. Et hæc est causa, cur alios
isto, alios alio tentandi modo ag-
grediatur. Alios ad peccandum
allicit, alios autem cruciet ; quod
debiles, qui sunt exiguae virtutis,
veteratorie nititur decipere ac se-
ducere, sive sub prætextu boni
operis, sive delectatione volup-
tatum transeuntium ac momenta-
nearum, sive honoris & excellen-
tiae appetentiæ, aliisque compluri-
bus fallendi modis, uti necessitate
ac indigentia rerum temporalium,
innumerisque huiusmodi. Tali il-
le via modoque nititur debiles, fra-
stos, modicæque fidei à DEO a-
vellere, sibique ipsi subjecere, dum
nos teatæ ac fraudulenter placenti-
bus, & ad exteriorem speciem blan-
dis pulchritudinemq; mentientibus
rebus allicit, alios lucri spe, & au-
ri sacrâ fame, cupidineque inquiet-
at, alios ambitione, & loci celsio-
ris dignitatumque præminentia in-
escat, statuens illis ante oculos alio-
rum hominum felicitatem, sicut
& proprias voluptates, & futuros
successus prosperos huius vitæ. At
vero magnos sanctos & amicos
DEI, quales sancti Paulus & An-
tonius erant, qui astutias artesque
eius probè nōrunt, suggestiones
que contemnunt, hos tales apertâ
vi aggreditur, gravibus plagis &
atrocibus tormentis afficit. Tali
modo cum Heroina Virgine no-
stra

*Cur Dæ-
mon a-
lios alli-
ciat blan-
dis alios
torquet.*

DEVS
immutat
cor Mat-
thia Or-
tizii.

stra & usque ad mortem forti muliere egit ; quemadmodum in religioso eius statu longè terribilius certamen visuri sumus ; hic ea tantummodo memorabimus, quæ in eius coniugio evenire. Exposuimus capite superiori Matthiæ Ortizii truculentiam, quæ ille pia suæ Coniugis sanctas exercitationes sa- penumero stitit & impedivit. Quia verò cor hominis in manu DEI est, etiam hominis istius cor usque adeò immutavit, ut aliquando diebus Quadragesimalis ieunii in Dominica uxori suæ diceret. Domina, Pater Banegas omnibus Dominicis vesperi concionatur in Sancti Joannis Cænobio, tibique iam sat notum est, illum esse doctum ac admodum religiosum Prædicatorem ; abi ad sermonem eius audiendum, & operam da, ut doctrinam eius bene percipias, quo mihi eam postmodum referre possis, quoniam pro nunc eum adire mihi non vacat. Abiit Ioanna summo cum gaudio, avidas peroranti aures datura. Vespere porrò quærit ex ea, quid Pater Banegas dixisset ? Domine, respondit illa, valde pia ac concinna ad populum dixit. Facile animadvertis potuit tum ex verbis tum spiritu ac zelo eius, quod Spiritus Sanctus per os illius loqueretur. Quid igitur dixit ? quærit ille iterum. Domine, respondet JO ANNA, magna prorsus & eximia dixit, de interna Oratione seu meditatione, in qua anima elevata cum DEO loquitur

& conversatur, pariterque præclare expendit, quæ magna acceptaq; sint coram DEO charitatis opera in in proximos exercita ; ex quibus denique conclusit & solidis evicit rationibus, gravissimo se criminе obstringere eum, qui in orando altis impedimento est, ac operibus, quæ ex charitate fiunt, obsistit. Audiebat IOANNAM suam cum admiratione Matthias Ortizius, & singulari operatione Spiritus Sancti permotus, ait ei: Bene est IOANNA ; Ora nunc & meditare quād diu tibi placet, & opera charitatis, ut libuerit, exerce, omnium tibi nunc facio copiam, veruntamen cum hac exceptione, ne quid eorum, quæ tibi ex obligatione tua incumbunt, in te desiderari patiaris. Nemo verbis expresserit gaudium famulæ Christi de tanta Matthiæ mariti sui in melius mutatione, obtentaque tandem de optata spiritus sui diffundendi, suoque proximo serviendi libertate. Calentibus exundans lacrymis gratias egit primum DEO & postmodum Coniugi suo, promitens eidem post hac maiore etiam charitate inservit, fideque maiore ubique aſſaturam.

Ut verò vigore indulta sibi facultatis posset Divinas cordis sui inspirationes in opus deducere, abiit ad Hospitale Sancti Ioannis, in quo præcipui nominis Domina quædam & magna famula DEI, Domina Ursula de Arganza dicta habitacionem fixit, utpote quæ ad impensius

M 3 DEO

Facultas
tem ei
concedit
orandi &
opera
charita-
tis exer-
cendi.

RH
36

DEO serviendum, se obtulit, dicitque totam ad inserviendum infirmis in hoc Nosodochio dicavit. Aperuit Soror Ioanna huic Dominae animum desideriumque suum. Et posteaquam sacrum inter se fædus inière, quod infirmariæ, ceu pauperum curatrices esse velint, exquirunt unde quaque ubi eiusmodi homines habitarent aut reperiundi essent. Tum vero lectos eis componunt, comparant, præbentq; ipse medicamenta, ulcera obligant & fovent, si qui vero è vita decederent sollicitam sepulturæ curam gerunt. Tali pacto ambae occupabantur sanctis exercitiis & charitatis operibus. Ioannæ tamen nostræ peculiariis elucebat ardor, dum non solum propriis manibus ægros pauperesque refovet & curat, sed etiam plus ultra a charitate impulsa, ut olidis tabe fluentibus putridisque ulceribus labia osque suum appriemeret, atque inde pus ac saniem exsulgeret, quin & lingua fædos obsecus putentesque vomicas perlingeret. Benignissimus porro

DEUS demonstrat luculenter quam sibi gratus esset amabilis iste zelus, quamque castus Ioannæ anhelitus, lingua, ac labia efficaciora essent, omni unguento & pharaco, quandoquidem complures miseri ægrique mortales, sola ista linaturæ sanitati sunt restituti.

Matthias maritus eius non solum hæc indulxit exercitia, sed ipse etiam ostendebat se talibus faventem ac benevolum, pro ut ex facto

sequente patebit. Cum aliquando duæ istæ sociæ Dominae, nullum reperissent pauperem, cui solita charitatis officia impenderent, Charitas vero otiani non posset, ait Domina Ursula ad Sororem Ioannam, Quidnam hoc rei est amica mea? Itane tota hæc urbe nullus pauperum, egenorum, ægrotorumque est? Quin inquirimus, an non in propinquuo aliquis huiuscmodi deliteat. Erat Ioannæ ancilla annis proœcta, insignis DEI famula, vestigiorumque Dominae suæ quo ad fas esset affectatrix. Huic ait Ioanna, Magdalena, (hoc erat ei nomen) noscere hic alicubi, vel in vicinia circumversari egenum, ægrotumque aliquem? Domina in proximo, ait ancilla, est tam miserabilis ægrotus, ut eum alpienti cor dissiliat. Sæpe numero id patefacere volui, at invidus Dæmon semper id mihi è mente eripuit, licet ei quotidie reliquias ciborum Domini mei detulerim. Hæc ubi ambae accepere, illum requirunt reperiuntque in apero vestibulo super sordidum, fæmesum, lacerumque plumarum lectum. Amicæ salutatione dictâ, querunt quid mali infirmitatisque habeat? Pauper qui prope noverat aspectum plus movere quam auditum, tacite illis dorsum monstrat adeo exesum ac absumptum, ut costas dilucide videre ac dinumerare possent. Ad hæc ita illi putrere pedes, ut putida olidaque sanies ex digitis pedum diffueret, veluti si fontes quidam essent. Miserabile hoc

Ioanna
strenuè
occupatur
operibus
Charita-
tis.

eius ex-
cessum &
effectum
hic vide.

Charitas
otiani, ne-
quit.

Tabo ac
 sanie flus
 enti misfe
 ro Ioanna
 cum sociis
 studiose
 inservit.

 Idque
 semper
 flexo po
 plite.

 Saniem
 putentium
 vulnerum
 Ioanna
 baurit.

 hoc spectaculum utriusque illatum
 cor ad summam commiserationem
 permovit, in eoque totæ erant, ut
 illum in quodpiam Nosocomium
 deferrent. In hunc finem accersunt
 Chyrurgum quendam. Ille vero
 ubi ægrum inspexit. Vos Dominæ,
 inquit, homo iste in eo iam statu est,
 in quo nemo eum in Hospitali reci
 piet, partim quia malum eius est in
 sanabile, partim quia timebi
 tur, ne horribilis illius fector pesti
 lente contagione inficiat alios.
 Possem quidem ego de necessariis
 illi medicamentis providere, modo
 esset quispiam, qui tetur odorem
 illius ferre eique ministrare vellet.
 Ambæ mox charitativæ Dominæ il
 lico istud in se receperé. Igitur le
 &to insternando necessaria conqui
 runt, videlicet lecticam, culcitram,
 cervical, nec non lodices mundum
 que apparant decubitorum seu gra
 batum in parvo cubiculo, illique in
 propria persona omni soliciudine
 & reverentiâ, nimirum in genua
 provolutæ serviunt. Quandoqui
 dem vero totum illius corpus, nil
 nisi factus fluidusque canalis pu
 tris illuviei tabisque erat, nemo illi
 præfatore horroreque servire po
 terat. Nostra vero Ioanna, quæ in
 ulceroso isto ægro, vulneratum
 Salvatorem nostrum Christum Do
 minum intuebatur, non modo ser
 vitium ei præstítit, sed & putidam
 illam saniem vulnerum eius hausit,
 & appetitu aviditateque maiore,
 quam fitibundus quisquam patiens
 e Christallino fonte bibere posset.
 Non latebat Matthiam Ortizum,
 qualiter Coniux sua præfato ægro

adesset, gratias ergo illi eo nomine
 egit, atque; Ioanna, rem summe
 mihi gratam facis, dum calamito
 so isti ægro tam fideliter adsistis.
 Ita age sedulo illi servi, imo stu
 dio maiore, quam ipsi mihi. Et cu
 ram ante omnia habe, ut illi nihil
 desit, tametsi ego defectum patiar;
 æquum quippe est, ut pauper hic
 Christi frater primas teneat, mihi
 que anteponatur. O magne ac po
 tens omnia DEUS! Quis non ag
 noscat, quod hæc mutatio a te pro
 veniat? Hic perspicue intuemur,
 quod Ioan. Bapt. dixit: Matth. 3.
 nimirum posse DEUM etiam e
 lapidis suscitare filium Abrahæ.
 Denique Ioanna infirmo suo adstî
 tit tribus hebdoma libus, quibus e
 lapsis ille obiit, atque Ioanna ipsa,
 quod cum paupere Lazaro decel
 lerit æternâ quiete fruiturus. Brevi
 ac recto itinere Cælum petiit, quip
 pe qui plurima & quidem summa
 cum patientia, æquanimitate, &
 conformatio voluntatis humanæ
 cum Divina est perennis.

Qui nunc æqua bilance prædicta
 mutationem Matthiæ Ortizii ex
 penderit, facile agnoscat quam gra
 ta DEO fuerit Christiana occupatio
 labor, & exercitium Sponsæ suæ Io
 annæ. Nihilominus tamen Divina
 sua Maiestas vatiis id modis præ
 trea palam fecit. Primo namque ta
 meti Ioanna matutinum tempus æ
 q; ac vespertinū in oratione ac prædi
 catis exercitiis transegerit, nihil ta
 men ei temporis defuit in re dome
 stica sibi incumbente administranda
 uti & servitio mariti ac operibus ma
 nuum

DEVS
mirabili
ratione
accepta
sibi esse
Ioanna
misericor
die opera
demon
strat.

Christus
ei a va-
litudinaria
eundi la-
tus stipat.

num ordinatè & exactè peragendis. Et quidem opere manuum suarum lucrabatur in singulas hebdomadas sex imperiales, quod quidem id temporis non vulgare lucrum fuit. Secundo quoties maritus domo ab- erat, domum regressus, deprehen- dit illam semper circa rem familia- rem occupatam. Et licet sepe nu- mero Sororis Ioannæ in platea fies- ret obvius, non tamen eam agnosc- cebat; imo evenit, ut ambo pariter domum ingredenterur, illa ante vi- rum, nec tamen ille eam videret. Non vedit eam, quia scilicet Di- vina Majestas Ioannam nube altissimæ protectionis suæ ac tutelæ cir- cumtexit. Tertio & principaliter, per quo Christus Dominus de- monstravit, quantum accepta sibi esset Sponsæ suæ Ioannæ occupatio ex eolirido elucer, quod quoties illa itaret ad visendos ægros, ma- jestas ipsius corporali ac visibili specie latus eius velut comes stipa- bat, & ore ad os, facie ad faciem toto itinere cum ea colloquebatur. Atque ita Divina familiaritate & alloquiis Sponsi sui flamma amoris Divini uti & proximi, in corde Sponsæ, magis magisque velut suf- flatione exardescet. Hoc ex facto sequenti liquidò patebit. In valetu- dinario Sancti Lazari curabatur à medicis mulier quæpiam. Per- sona ista sævitia mariti sui multas gra- vesque plagas capite exceperebat, erat- que illud exinde adeo corruptum & putre, ut cerebrum conspici pos- set, ac denique durante cura oculi illi exilirent. Optandi essent qui- busdam fæminis isti oculi, ut illis

bene circumspicerent, quando ma- trimonium ineunt, profectò neuti- quâ tam temerè & inconsideratè nu- berent. Aderat isti nuptæ mulieri, ingenti sollicitudine Soror Ioanna. Quadam vice, dum eam invisura progederit, vedit Christum in for- ma valde speciosi peregrini sibi co- mitem & nonnunquam prorsus ut Sponsum Sponsam alloquentem. Per tale colloquium propinquita- temque solis cælestis, liquecet prope modum cor Virgineæ Sponsæ in ardenti igne sui Sponsi cælestis & Conditoris. Vbi ergo Nosocomio appropinquavit, audit vocem: Pro- pera Domina, propria; perge con- cita, nam ego morior. Vox ista ma- gis adhuc accendit pectus Sponsæ nostraræ Ioannæ. Festinabat, curre- batque, quantum erat possibile, ad- voce mo- fuitque propere, & reperit ægram illam jam incipientem mori. Con- gra opti- lari. Ioanna efficit, ut Sacro extre- mæ unctionis cæterisque sanctis Sacramentis muniatur, quibus sus- ceptis in Ioannæ brachiis exspira- vit, perstinctaque demortua vultus nive ipsa candidior, & sole clarior. Quo pæsto per claritatem corporis splendor illius ac sanctitas nobis indicatur.

Salutiferorum operum istorum causa Diabolus totus efferebatur, cogitabatque sequenti tragediâ ex- citatâ eadem quoquo modo impe- dire. Ibat Soror Ioanna frequen- ter suæ devotionis causâ ad tem- plum PP. Discealceatorum. In O- & tava Sanctissimi Sacramenti ma- joris publicæ lætitiae demonstran- dæ gratiâ, Taurilia, seu Taurorum exagita-

exagitationem institui contigit. Fortissimum itaque taurorum Dæmon efferatum impulit, ut perrup-
tis palestræ septis venti ad instar plateam, quæ ad Discalceatos ducit, peteret, quo tempore IOANNA more suo apud Discalceatos sacra communione refecta domum redi-
bat, in comitatu duarum personarum. Ubi ergo ad aream suburbii devenere, ingentem prope Sancti Cosmæ ædem percipiunt clamorem, quorundam vociferantium: Date locum, date locū, cavete vobis, cavete vobis. Ad hanc conclamatio-
nē respexere retro, videntq; taurum tā sibi prope intiminere, ut ne ad mi-
nimum passum declinare impetum, aut se discrimini subducere possent. Soror Ioanna elevatis in cælum oculis DEI auxilium implorans, illico Divinum adiutorium est experta. Nam dum taurus toto impetu in eam fertur, Divino miraculo cre-
puit medius, atque ante pedes eius procubuit mortuus.

Nec tamen hoc suo damno sapuit aut desit Dæmon, sed novam protinus, more suo excogitat technam. Mentitus mulierem, adit Ioannæ domum litterulas manu gestans: Fores pulsat, ancillæque foras prodeunti ait: Venio à Discalceatis. Pater quidam eius Cænobii mihi hasce litteras tradidit, dicens se esse Confessarium Dominae tuæ, & quod multum referat eas illam accipere, quapropter quantocuyus trade illas in manus Dominae tuæ. Acceptat epistolam ancilla, Oratorioque suo egressæ Dominae mox exhibit. Re-
ferat aperitque illam Ioanna, &

comperit, & tam subscriptionē quam totam notarum seriem manu sui Confessoris, quantū conjicere poterat, exaratam esse. Textus verò eius ad sequentem se modum habuit. "Nunquam intellectu meo com-
prehendere potuisse, quod ta-
lis mulier, qualis tu es, in mundo
reperiatur. Nunc verò assevero *Vide ad-*
"inveniri fæminas, quæ vafiores miran-
"sunt ipso Dæmone. Quis namque dum Dæ-
"Dæmonum queat tam aptè men-
"tiri sanctitatem, veluti eam tu si-
"mulas, talique ratione omnes ho-
"mines decipere, quemadmodum
"tu decipis? Fateor hucusque me
"eo in errore versatum, quandoqui-
"dem & sapientissimus quisque fa-
"cile errat, dum nimirum familiarita-
"te utitur. At verò dictum tibi sit,
"hypocrysim & simulationem æter-
"num præstare non posse. Serius
"aut citius falsitas ad lucem verita-
"tis deprehenditur. Innotescit nunc
"omnibus virtutem tuam fucatam
"fictamque ac proinde duplex pec-
"catum esse quodque tu re atque o-
"pere simulatrix, impostrix, atque
"sagarum antesignana Magistraque
"existas. Proinde nunc video qua
"ratione, quave fronte tu posthac
"coram hominibus comparere au-
"deas. Egomet ipse eheu! palam
"per ora hominum traducor, &
"quidem rectè, quod nimirum mei
"similis quisquam tam facile à tam
"perverfa muliercula duci ac decipi
"sit passus. Idecirco totus erubesco
& confusus maneo, quoniam tu
"michi nominis famam attrivisti,
"existimationemque imminuisti.
"Concludo itaque hac denuncia-

N tione

“tione, ne posthac unquam ad cæ-
“nobium istud venias, aut nomen
“meum ore tuo proferas, dicasve,
“me tuum Confessarium esse, aut
“quod ego te, ut spiritualis Pater,
“ducam & doceam, clamosa siqui-
“dem voce dicturus sum te id men-
“tiri, prout & mendacium ex-
“istit.

Conjectu perfacile est, quam acerbum doloris vulnus humili ancillæ Christi, utpote in oculis suis tam vili hæc impropria inflixerint. O quam turbatum inquietumque sincerum cor eius tuisse oportuit! Horror eam terrorque tantus occuparat, ut miraculum fere fuerit, quod non subito in terram mortua conciderit. Optima joanna per multos dies domo egredi, nedum ad Difcalceatos ire præsumebat. Proximum tantummodum templum sacri audiendi causa frequentavit. Conscientia illius arbiter, qui de fabula ista nihil cognorat, mirabatur oppidò, quod Joanna tanto iam tempore ad S. exomologesia obeundam non adveniret. Ergo ipsemet quo eius negligenter causam cognoscere, eam invisit. Ubi coram affuit, ait illi. Sane, Filia, nescio quid cogitare aut loqui debeam, quod tam longo temporis intervallo conscientia patefacientia gratia me non adieris. Evidem pro certo habeo, sine causa abste id neutquam factum; Miror tamen eam te mibi non indicasse, prout alioquin spirituali filia aere convenit. Si forte Matthias Ortiz, ut ad cænobium nostrum te conferas, facultatem impertiri re-

*Sed tandem
dem pat-
tefit.*

nuit, poteras eius rei me certiorem reddere, atque tum ego ipsem et te adiisse aut alio quopiam in templo, ut tibi cœlibuisset, confessio nem tuam excepisse. Soror Joanna, quæ ab ingressu Patris sui spiritualis intra domum, tota calentibus difflubat lacrymis, quantumcumque eas premere conaretur, ei respondit: Pater mi, Matthias Ortiz mihi impedimento non fuit, quo minus ad Monasterium vestrum venirem; sed totum id eo actum est, ut Reverentia vestra obedirem, quandoquidem ipsa suis in litteris id ita mihi præcepit, quod sane me totam desolatam reddit; DEOque Omnipotenti notum est, quot mihi constet lacrymis, dum reminisci nequeo, qua in re Reverentiam suam offendit, causamve dederim, quod Reverentia vestra propter me sine honore fideque vivat. Optimus ille Religiosus spiritualisque Pater, summa cum admiratione respondit. Quid loqueris Filia? Quæ sunt hæc phantasie? Etiamne latè nōsti cui loqueris? Egone litteras; egone talia scripsi? Quæ est hæc Diaboli deceptio? Promi litteras, & videamus, uter falsus deceptusque sit. JOANNA Confessoris dicto obaudiens profert litteras, Patre suo spirituali tradit in manus, recludit is illas, inspicit cognoscitque elementa & characteres perinde ac suâ manu exarata. Incipit legere, & præ stupore nimio se signare. At protinus ei invisibili ignotaque vi quadam littera e manibus eripiuntur. Viderunt itaque clarissime omnes; totum hoc frau-

Diabolus suomet consilio confundatur.

fraudem imposturamque unius Dæmonis fuisse, quodque patefacta veritate Pater mendaci vafro suo cum consilio consulus derisusq; manserit.

matthias
Ioanna
Discalce-
atos &
Valetudi-
naria ad-
ire pro-
hibet.

Hoc tamen haud obstante, obstinatae voluntatis suæ propositum pertinaciter implere conatus à cœpto non destitit, donec perficeret, ut Matthias Ortiz uxori suæ ultrâ, extra Domum ad Discalceatos progrediendi, valetudinaria frequētandi, operibusque charitatis foris extra ædes proprias insistendi copiâ negaret. DEUS verò cui opera ista plurimū placebant, impedimentum istud aperto miraculo sustulit. Erat Matthiae Ortiz domi suæ Psittacus, quem humana efferre verba docebat; sed ad eam diem e-linguis, nullum verbulum protulerat. Accidit itaque ut JOANNA cum ancillis suis ante Psittaci ca-veam confisteret, diceretque mari- to suo: Domine Frater, quandoquidem ferre nequis; ut ego ad Discalceatos vadam, oro ut saltem an- cillas eodem ire permittas, magno quippe illis est solatio illic Sacra- mentum pœnitentia percipere, sa- croque Missæ officio assistere. Quod me attinet, promitto, quod eiusmodi facultatem pro me non expetam, uti & ut quotidie Mis- sae sacrificio intersim, siquidem id tibi minime placet. Necdum JOANNA postrema hæc verba protulerat, & ecce Psittacus claris- sime & articulate loqui cœpit, per-

inde ac quisquam hominum lo-
“quendi usu præditorum. Nolite Sed Psit-
“italia facere. Hoc DEO non tac i voce
“placet, Abi, quotidieque Missam miraculo-
audi. Matthias Ortiz hisce au- se abster-
ditis totus obstupuit, & admira-
bundus ait: Quis hic loquutus est?
Soror IOANNA respondit: Cur
id quæris, Domine Frater? nonne
ipse vidisti Psittacum loquutum
fuisse? Bene duntaxat perpenden-
dum est, quod dixit. Nam quia ex
se id proferre minime potuit, pro-
culdubio vox hæc Divina fuisse de-
buit. Hisce Matthias Ortiz rubore
suffusus ait: propter DEUM
IOANNA, ne intermittas mea cau-
sa animæ tuæ præbere solatum.
Quandoquidem cupis apud Discal-
ceatos sacris interessere, & Nosoco-
mia invisere, vade singulis diebus,
& quando voles, quoniam id indubia-
tum DEO placitum est, atque ita
perficiamus Sanctissimam eius vo-
luntatem.

Posteaquam tali modo Diabolus repulsus est, vidiisque fraudes do-
losque suos irritos, larva deposita aperto marte IOANNAM aggre-
ditur. Omnibus diebus imo &
horis à tergo illi aderat, ut plagis di-
versisque tormentis eam incessan-
ter afficeret. Non ut infirmam
mulierem, sed ut fortem Amazo-
nem eam tentavit. Atque ita op-
pugnabat illam sua propria manu,
totis viribus ac suorum armorum
potentiâ. Ah quam dispar est no-
stra pugnandi ratio, quam diversum
certamen! Nos cum debili pugna-
mus

N 2

Sed Psit-
taci voce
miraculo-
se abster-
retur.

Fraudi-
bus lar-
visque po-
situs aper-
tò Ioan-
nam Dæ-
mon ag-
reditur.

mus hoste, nimis nobis met ipsis, connatis nobis affectionibus ac desideriis, quibus si succumbimus, mox illorum mancipia, ingenti damno ac dedecore nostro efficiuntur, vieta vero naturæ nostræ miseriam & imbecillitatem ob oculos nobis ponunt. Collato ferè semper pede dumicamus cum intemperantia, temporalis lucri cupidine, & quod peius, cum invidia, odio, impura momenti vix unus affectione ac voluptate. O miseriam! O quod nunquam ad nobilem & Heroicum pertingere statum valeamus! Quæritur de hoc ipse Divus Apostolus Paulus juxta sensum quorundam interpretum, dum ad Corinth. ait: (1. Cor. 11. v. 13.) Tentatio vos non apprehendat nisi humana. Veluti si diceret juxta opinionem istorum commentatorum. Nunquam adhuc Diabolicam tentationem experti estis, Dæmon semper vos ut debiles homines tentat nunquam ut fortes cordatosque viros. Non vobiscum, uti cum hac Heroina agit, quæ aptè cum Apostolo Paulo dicere posset. Non est mihi colluctatio adversus carnem & sanguinem, qui debiles ac nauci, sed adversus Principes & potestates rectores tenebrarum harum, qui potentes ac fortissimi sunt hostes. Postremo denique pugnabat IOANNA de manu & collatis utrinque viribus cum Diabolis, prout sequenti capite videbimus.

*Cum De-
monibus
robusto-
rum.*

CAPVT VII.

*Sanctus Franciscus obarmat & anio-
mat Sor. nostram 10 ANNAM
ad certandum cum Tartareis Spir-
itus: hique horribiles im-
ferre illi pœnas in-
cipiunt.*

CHRISTUS Dominus Redemptor noster, prædixit discipulis suis cruentum certamen & pugnam, quæ stygius hostis eos aggressurus esset. (Luc. 21. v. 9.) & quod in eodem certamine ipsi horrendum atque diuturnum percessuri essent Martyrium. Atqui hoc ipsius Majestas (uti Greg. Magnus ait.) fecit, non quo eis, uti apparet, animum adimeret, sed novum robur, animos novos, novamque alacritatem inderet. Sicut namque ignavus atque in amore DEI frigidus homo, præ timore ferè exanimatur, audiens terribilia tormenta, quibus Sancti Martyres coronam Martyrii sunt adepti, suæque ignavæ causæ nihil animigerit, ad taliter occumbendum. Ita è contra generosus, magnanimus, DÉUMque amans heros, animum audaciamque sumit, cum classicum spiritualis certaminis insonat, perinde ac generosus iuvenisque equus, cum tubarum clangorem ad pugnam carentem percipit. Hac de causa

Ad novæ
certami-
na Ioan-
na ani-
matur.

causa, priusquam nostra Soror IOANNA terrificum & perpetuum cum Dæmonibus conflitum iniret, apparuit ei Divus Franciscus ad prædictum certamen tali ratione illi indicendum. Filia, inquiens, forti animo esto. Siquidem communis omnium adversarius, contra te cum tota Styge coniuravit. Oppugnabit te ille diversis horrendisque modis: furore ingenti in te infiliet, teque opprimere sataget, attamen tu de illo semper victoriæ referes, ut iterum vincas. Quis est ut DEUS? Esto igitur excelsa animo: habes omnipo-tens brachium eius ex tua parte. Generosa Virgo IOANNA robur viresque hisce sumpsit, seque ingenti animo ad subeundum cum hoste certamen parabat.

Quod furore tartareo cacodæmon est exorsus, itaque fieri permisit DEUS ad maiorem coronam & re-munerationem dilectissimæ famulæ suæ IOANNAE. Primo lucis ortu ibat, quot diebus extra Urbem ad Discalceatos. Situm ste in via eo ducente Monasterium Ordinis Beatissimæ Virginis Redemptionis Captivorum in cuius horto scaturiebat fons non sine murmure, qui inde per arcum lapideum veteris muri cancellis ferreis cuspidatis armatum profluebat. Hac recta ad Discalceatos à civibus tendebatur. Hic Dæmon pervigil excubitor capi-

talis inimicæ suæ Sororis IOANNAE adventum observabat, advenientem ergo tartarea mox furia invadens à tergo per terram cum iterata capitis gravi allisso, ad faxa raptabat, quo facto per aquam, ad præfatos trahebat cancellos, quorum cuspidibus pedes eius infigebat, hocque modo tanquam equuleo affixam & acclavallam attinebat, ex quo sane horrenda illi tormenta illata fuerunt. nec dimittebat eam, nisi cum iam non valeret ultra, DEUSque id ita fieri ordinarat. Dehinc, permisit Divino exspectans redditum eius à Discalceatis denuo arreptam per dumos, paliuros & fentes tantæ crudelitate raptabat, ut non vultus modò ei saucius undique sanguine flueret, sed & corpus totum turbatis articulorum membrarumque compagibus luxatum deformatumque esset. Fiebat hoc per complures annos quotidie, & quanquam huius Martyrii cruciatus tam immenses essent, tamque longo durarent tempore, videbantur tamen IOANNAE præ amoris magnitudine leves & momen-

Dæmon
eam dire
excruciat
quotidie.

Præter quotidianas hasce pœnas variis aliis modis illam spiritus magni affligeant. Horis omnibus martyrizabant Ioannam horribilis plagis, tunisionibus, protrusionibus, sic ut cicatrices vibicesque remanerent in eius corpore. Modo

Imo cum-
dis. dies
horis.

N 3 rap-

raptabatur per capillos, jam ad muros & parietes allidebatur, mox ut pilo hac illac jaetabatur. atque ita omnibus horis adinveniebant Tartarei spiritus novos Ioannam excrucandi modos. Cum aliquando pueroram quandam invileret, spiritus nequam solum cui Ioanna insistebat, subruerant, tantumque sub terra tumultum excitavere, adeo que furebant, velut Ioannam sepelire vivam intenderent. Aderat illi eo tempore Sacerdos quidam Alfonius Marcos nomine. Dominus iste erat Sacellanus Archiepiscopi Burgensis, & de mandato eiusdem Rmi. Archi-Præsulis nostræ Sor. Ioannæ ferè ubique fidus Achates Comesque, cui etiam ubivis, quantum poterat, auxilio fuit. Dominus iste hodieque usurâ vitæ Burgi fruitur, lucetque omnibus insigni virtutum perfectione: Ne vero modestia humilitasque eius oneretur haudquam de laudibus eius fas nobis est plura loqui. Ad hunc Presbyterum Sacellatumque conversa Ioanna in memorata modo necessitate ac periculo, ait: Domine propter DEUM opitulare mihi, subvenique auxilio tuo in hoc discrimine ac necessitate. Bonus ille Sacerdos non intelligebat eam, at vero Ioanna illi indicavit, quemadmodum in præsenti actu à malignis spiritibus excrucietur, & per pedes raptetur. Mox ille magna devotione Rosarium suum eius pedibus imponit: atque sic pertale pium rūm p- inventum stygia pœnae atque car-

nificinæ sine acceperunt. Quod sanè mirandum non est, in confidatione, quod sacrum illud roſarium seu corona Sanctissimæ Virginis Mariae vera sit cithara Davidica, & quod sono huius cythrae infernus contremiscat, & spiritus Tartarei diffugiant. (C. Reg. 16. S. Basil. seleuc. orat. 14.) Dimisere quidem protunc Ioannam, at non longe post iterato aderant ad cruciandum novo modo capitalem suam inimicam. Postera namque Die, dum in Oratione suo profunda in contemplatione versatur, invaserunt Sor. Ioannam, eamque violenter ab alta Domus fenestra, quæ ultra 14. porticas, vel virgas mensorias à solo distabat in puteum præcipitem egerunt. Ad hunc tumultum continuo se proripiunt Magdalena de Arce eius ancilla, & modo memoriatus Dominus Alphonsus Marcos E fene- qui eo tempore in domo presens a stram dant præcipitem,

At Rosa- bus imponit: atque sic pertale pium rūm p-

adista verbum responderet, statim eius rei Archi-Episcopum fecere certiorem, qui comitante Patre Priore Discalceatorum ad eius domum advolavit, præcepitque Sor. Ioanne in Sanctæ obedientiae virtute, ut enarret omnia, quæ con- tigunt. Respondet igitur malig- num hostem per fenestram se de- jecisse, in puteum, ipsoque in lapsu saxis allisisse, caput convulnere & tantum non comminuisse. DEUS olim præcepit hominem idololatrā ad pētrā illisum conteri, hic vero finit, ut idem prorsus Dæmones in Sponsa sua exerceant. Nimirum quo tali ratione vivam templi sui lapidem expoliret, & depuraret, ut in eximium ac splendidum Divi- ni sui templi ornamentum eva- deret.

Aliâ vice dum pariter suo in Sacrariolo orationi esset intenta, ad- fuere tertiisti spiritus, atque intro- gressi postquam Ioannam per so- lum raptâssent, multis & atrocibus verberibus debilitatæ caput intra sedis alicuius stipites impegerunt, se transversum vero lignum velut numellam arctissime gutturi ap- pressere ut anhelitui intercluso- tantum non moreretur. protinus in agonizantis versabatur statu. An- cillæ ubi tantas trahere in sacrario moras dominam suam videre, nec prodire foras maritumque eius eam operiti, introgessæ sunt atque cum Dominam suam in memorato mi- rando sane ac miserando statu situ- que intuerentur, præ terrore ac

Intra se-
dile caput
ei collum
que im-
plicant.

commiseratione, ingentem attol- lūt clamorē Ad hūc clamorē accurrūt illico maritus eius & predictus Sa- cellanus: nitebātur quidem omni co- natu ac solicitudine suppicias ferre, sed id factu erat impossibile. Siqui- dem caput illius tantâ vafrtie, studio ac arte sedili implexum erat, ut nulla vi ex angustiis illis educi posset. Sacellanus ille, Dominus Alphonsus Marcos mandatum ha- bebat de omnibus notabilioribus & peculiaribus magis, quæ evenire famulæ DEI Ioannæ possent, D. suum Archi-Episcopum certiorem reddendi, id circa properè abiit & Archiepiscopo exposuit tartaream illam tragædiam cum addito etiam se pro certo habere; Dominum Archi Præsulem suo in adventu iam illam examinem reperturum. Sanctus Præsul, qui Ioannam tener- rimè diligebat, eò properavit tam festine quam licuit, atque ubi Io- annam intuitus; cor fere illi disruptum est, eo quod existimaret, eam iam mortuam. Præcepit itaque, ut cautissime tigillum illud, quo ca- put ei tenebatur, amoveret, aut frangeretur. Cum igitur hæc soli- citarent, videre erat non sine in- Sed tan-
timò animi motu, quam copiose dem libe-
ratur sa-
nas, præ tenerrima compassione, naque
defluerent. Ad extremum tandem surgit.
ligno illo dissesto famula Christi
surrexit continuo omni periculo va-
cua. Qui scenæ illi interfueré,
DEO grates exsolverunt lacry-
mantibus oculis, atque sic tristitia
eorum versa est in gaudium: sicut
lione auro solido commu-

communiter post nubila, sol clarius tanto & amabilius lucet.

Potuissent hæc tam multa diversaque tormenta & cruciatus, iuxta humanum nostrum iudicium & opinionem abunde Sponsam D^{omi}ni Ioannam probatam purgatamque reddere. Nihilominus tamen, quia D^{omi}US in peculiarem prorsus eam sibi elegit Sponsam, etiam habere voluit, ut per ignem ducta transiret, quo sic purius quam defactissimum quodvis aurum expurgaretur. Quamobrem potius etiam spiritibus malignis copiam fecit, viæ eius omnibus horis cremandæ. Incredibile sane cuiquam videri posset, quod in hoc punto eveniebat. Illi qui in diabolicis hisce tentationibus ei opem aliquam tulere, conjiciebant ex eo, quod oculis intuebantur, Ioannam indesinenter flammis tartareis amburi. Videbant omnia, quæ attigisset illico ardere, conspiciebant eam linteal, eius vestimenta, scipionem eius, & eiusmodi utensilia flamas concipere, nulla alia ex causa, quam quod ea Ioanna attigisset. Vicibus innumeros viderunt Ioannam alicui loco catenis adstrictam, voracibus flammis circumfusam. Dum quandoque pro certa necessitate, sibi commendata suo in Oratorio D^{omi}UM precaretur, adfuere turmatim flygii spiritus, tanto cum tumultu & turbatione, ut tota domus in infernum versa videretur. Sustulerunt Ioannam in altum, eamque grandi in rogo adeo excruciant, ut præ doloribus nimiis vociferariceperit. Clamore illo excitata ancil-

Ioanna
ignibus
inferna-
libus ar-
det.

Et pariter
omnia
que tan-
git ar-
dent.

laillius Magdalena illò accurrit *Vide* cum Domino Alfonso, qui cum *Demonū* certo quodam nuncio ad eam perferendo illuc adveniat. Accessere *savitum*, quidem ambo ad Sacrum illud, at fumus adeo ingens densusque erat, ut oculis perstrictis Ioannam conspicere non possent, donec hostes maligni eam in terram prostratam in horrendis cruciatibus reliquerunt. Peplum capitis eius exustum erat, dolores quoque fuere lethiferi, nec tamen exinde vitæ privabatur; estque hoc testimonium eius præminentis charitatis, quia fortis ut mors esse debet vera dilectio. *Cant. 8.v.6*, dura velut in *Quæ sit* fenus, ut scilicet dolores mortis *fortis ut* sustinere, non tamen mori queat. *mors dilec-* *Quemadmodum pœnae inferni a-* *torio.* Cerbires sunt doloribus mortis nec tamen damnatis vitam admidunt.

Denique ut concludamus, fortis hæc virago tanta ab infernalibus spiritibus perpetua est, ut in veritate dicere posset, dolores inferni circumdecerunt me, præoccupaverunt me laquei mortis (*ps. 17.v.6*) Qui per 30 aut 40 annos ei adfuere jure iurando affirmant, tanta tamque immania Sor. Ioannam illis annis ab immundis spiritibus tormenta sustinuisse, ut si ea duntaxat, conscriberentur, quæ suum oculis conspexere, nullius mortalium vires ad id suffecturas quæ tamen omnia Soror Ioanna summam patientiam & admiranda fortitudine animi pertulerit. Eo usque generositas in hac materia progressa est, ut in usum verterit falso dæmones perstringere joco eis demque

Generose
 insultare
 Demonio-
 bus con-
 suerit
 Ioanna.
 demque contemptim insultare. In
 "quod, aiebat illa, sita est fortitudo
 "vestra, vos putidæ & nullius frugis
 "creaturæ? Non pudet vos cum fæ-
 "mina luctari, & sub pedibus eius
 "jacere viatos? Ubi est dux vester?
 "Qui quondam gloriabatur: ascen-
 "dam super altitudinem nubium &
 similis ero Altissimo? Isaiae 14. v.
 "14. Quidnam agit desertor Luci-
 fer? sinite eum prodire foras, hic
 "visurus est, quis sit DEUS. Hic
 "experietur virtutem summæ eius
 "potentiae. Videbit quod eius
 "auxilio una creatura, qualis ego
 "sum, eum superet, neque plura
 addo. Ubi hæc Ioanna effata est,
 superba infernalisa bellua horrendos
 habat ululatus & quæstus. Quid
 illudit hæc improba mulier meæ
 magnæ potentiae? Quod me DE-
 US eius pedibus subjecerit? At
 quid aio? Nonne DEUS in mundi
 ortu iuravit & dixit: Gen. 3. v. 15.
 Inimicitias ponam inter te & mu-
 lierem. Et quod ego calcaneo
 eius insidiabor, illa vero conteret
 caput meum? Forsitan ista est
 JOANNA, ad quam prolocutus
 est? Apparet sanè, quandoqui-
 dem video, quod quantumcun-
 que tormentorum ego illi inferam,
 illa tamen semper victoriam obtinet
 & triumphat.

CAPVT VIII.

De Penitentia Sor. Ioanna in seculari sta-
 tu, & magnis mortificationibus, quibus
 illam spirituales eius Patres
 probaverunt.

Nulla ferè comparatio sic ab

omnibus tam sacræ quam profanæ
 Literaturæ operantibus ac peritis Amor &
 ob convenientiam probatur, uti a ignis in
 moris atque ignis (Euseb, lib. de quo potif-
 symb.) Amor est igni similis non simum
 sola proprietate ardoris, sed & in conve-
 nienter in insatiabilitate. Potentia ignis non tam in virtute omnia exu-
 rendi consistit, quam in eo, quod nunquam satietur; Proiice in ignem ligna super ligna, omnia con-
 sumuntur, & tamen his omnibus non satiatur; imò quo plura consu-
 mit, tanto magis virtute ac potentia convalescit. Ita prorsus se habet
 dilectio DEI. Amantes animæ, quæ
 Divinæ delectationis igne succen-
 sae, quo plura DEI amore agunt
 ac patiuntur, eo plura semper pati
 expetunt, nec appetitus iste un-
 quam satiari valet. Veritas hæc lu-
 culentissimè, excellenter, ac prorsus palpabiliter observari potuit
 in Ven. nostra Sor. JOANNA. Quis oro Martyrum, si annos nu-
 meres, plura maiorave perpessus
 est? Quadragenarius illius Matrimoniū statu, nihil fuit aliud, quam
 perpetuus Martyrii cursus, quod partim Mariti sui, partim infernalium spirituum saevitiā perpessa est.
 Tormenta quoque fuere immunda & horribilia, & tamen præ insatia-
 bili ardente amoris Divini magnitudine erant illi tolerata le-
 via & facilia. Expleri illa hac in
 materia nunquam potuit; quo plura
 patiebatur, plura patiendi cupidine
 tota exæstuabat.

O   Ab

Ab inito matrimonio usque ad Religionis ingressum in more habuit quinques se flagris diverberare, & quidem tali fervore, ut sui penitus oblita videretur. Sic ut in ea sui oblivione per se tribus integris horis se concideret. Infligebat ictus toti corpori, quia totam se ad hoc nudabat; Non raro ubi à flagellatione cessavit, apprehendit asperorem limam, quā exulcerabat dilacerabatque totum corpus, donec non solum plenum ictibus & plagis, sed speciem unius vulneris totum

*Quam
dire cor-
pus suum
et castigationem nostram* Divus
trahit
Ioanna.

referret. Exemplum hoc sancte plurimum valet ad erubescientiam & castigationem nostram. Divus Gregor. pénitentem ac undique vulneratum job considerans (Job. 2. v. 8. S. Gregor. hom. 2. moral. cap. 3.) qualiter nimurum in sterquilinio sedebat, & saniem ē vulneribus profluentem testa radebat: exclamat magna voce: Quid nos agimus, qui sanum, robustum, vegetuq; corpus habemus, dum vide- mus, quod S. job infirmū suum, sauciū & vulneratum corpus ita ex- capit? Quid non dicturus erat ille, si tam teneram, nobilemque Virginem, qualis IOANNA nostra est, conspexisset, postquam suum corpus à capite ad pedes usque plenū vulneribus sanguine fluere fecisset, lima insuper vulnera re- novantem, dilacerantem, & exten- dentem, quo dolores tanto sensiret acerbiores.

Quamvis quotidiana hæc ex- ercitatio atrox acerbaque admodum

fuerit, fuit tamen alia semper con- tinuata acerbior. Siquidem non solum cilicinam uestem de pilis Camelorum instar Sancti IOAN- NIS BAPTISTÆ corpori induit, sed & undique ita ferro armavit, ut horror sit illud vel audire. In brachiis gerebat dextraria ē ferreis aculeatis pénitentialibus catenulis, quas arcte carni adstringebat. Ab humeris ad cingulum usque Ioni- cā ē ferreis laminis carnem tegebat, quæ introrsus ad instar runcinæ erat exasperata. Pectus muniebat crux ferrea triginta tribus claviculis, ut Reb- adamantibus in cuspidem exacutis eßen armata. Corpus medium cinctum Rafel habebat zonā ferreā cuspidata, quæ sancte altè carni infigebatur. Porro ad genua usque se contegebatur, per- acibus pénitentiae catenulis. A genibus ad imos pedes ferebat ē fetis villoque grossiore tibialia. Denique ad memoratum ferreum cinctorum geminas affix catenas, quæ ad pedes usque tendebantur, atque in fine ambæ acutis asteriscis seu calcarium stellulis horrebant, ita ut ad singulos passus nudi eius pedes sauciarentur. Ne autem à planta pedis ad verticem usque capitis ullum membrorum à ferro cruentisque Martyrii pénis esset immune, deferebat in capite subter velum, ferream coro- nam eum percutitis ac pene- trantibus clavis. Visusne est in bello spirituali militum quisquam melius armatus communiusque quam Sutor IOANNA fuit? Hæc parcoplia, hisce armis illa

Vide &
mirare
Ioanne
armata
ram.

No
sen
ju
cr
di
ad
lo

quidem edomabat, subiugabatque carnem, felicissimum tamen animæ suæ imperium summa servabat in pace ac tranquillitate. In hoc Regno ausus non est ullus sese commovere affectus, rationis que arcem impetere, adeo ei omnia ancillabantur. Sic illa summa in pace regiminis habens moderabatur, & triumphaliter corona ta plaudebat.

Nihilo tamen minns Soror IO-
ANNA semper novos meditabatur
sui excrucianæ modos; totusque ille pænitentiaæ apparatus, immenso eius amori sufficere haud potuit.
Quod sanè mirandum non est, si consideremus, quod in via perfectionis, quo altius sese attollit dilectio, eo etiam flagrantiore igne voluntas succendatur. Consequenter verò Divinus iste ignis, deinceps sibi sumit imperium, dicit, illuminat regitque intellectum. Hasce ob causas adinveniebat totus amore captus Sororis IOAN-
NÆ spiritus indies novas cruciatuum dolorumque formas ac vias.
Atque ut panis ille doloris, quo vescebatur, cum calice amaritudinis misceretur, habebat semper apparatum ac veluti penulum absinthii, & eiusmodi notæ amaritudinis pulvicularum, quos illa ore gerere, volutare ac glutire consuevit, quo nimirum graveolentem ori suo induceret halitum. Gerebat quoque lapillum in ore, ad omnia superflua verba cavenda. Si

verò suâ opinione supervacuum quodpiam verbulum ore excidisset; *Linguam* exseruit nocturno *ter* ore lingua, *qua rati-* religabatque eam du *one ple-* chordulis *et, vide.* ad collum, sique velut criminis ream ac malefactricem, totâ nocte ad mane usque, captivam in vinculis detinebat. Postquam flagellationes ante memoratas pergebat, solita est nudo corpore sie perseverare, ac tam acriter ac valde, ut Divus Hieronymus, saxe pectus percutiebat. At verò ipse exercitium istud DEUS vetuit; per illud etenim non totus modò thorax ei pectus altè intumuit, verum & intorsus adeo exarsit, ut tanguis ad collum usque ascendens periculosum tuber aut apostema longo etiā tempore curatu difficile proigneret. Nullum unquam in Sanctorum vitis pænitentiaæ ac austерitatis actum legit, auditu percepit, quin eum audenter imitari inque opus deducere, simulque tali imitatione cuiuslibet eorum virtutem adipisci connitetur.

Quoniam probè illi compertum fuerat, quemadmodum Divi BENEDICTUS & FRANCIS-
CUS, itemque alii ad castigandum corpus suum, in sentibus ac spinis nudos sese extenderint ac vo. *Admirab-* luitarint, tametsi nullum sentiret sti- *bilis* mulum carnis, eos tamen in hoc i- *eius fer-* mitari voluit. Itaque nudam se frē vor in quenter in acutissimas abjiciebat sanctorū spinas, expandebat, volutabatur- *altibus i-* que mitandis.

que in eis, donec ab aculeis illis insigniter saucia, totoque corpore egregiè lacerata exiret. Similiter, quia noverat, quod alii Sancti ad restinguendum libidinis incentivum sese item nudos in congelatos lacus iniecrint, ibat & ipsa in acerrimo hyemis algore, in aream suæ domus, seque collo tenus nudam in altissimos nivium acervos immergebat, sic minimum tribus horis perseverans. Si nivium copia deesset in maiores cacabos gelidissima aqua repletos sese immergebat, quod omnibus ferè per hyemem noctibus factitabat. Ipsamet testatur, nescire se quomodo hæc vita ipsam non exuerint. Sed quod eius nescivit humilitas, cuivis alteri palam est. Sicut namque testatur Spiritus Sanctus (Cant. 8. v. 7.) aquæ multæ non possunt extinguere charitatem. Ita ergo nec nives, nec gelu, glacies, frigusve potuerunt ignem charitatis eius extinguerre.

Sedulo huic Sanctorum imitationis studio jungebat imitationem, quoad sibi fas esset, sacræ passionis cœlestis Sponsi sui. Eam ob rem confueverat multis noctibus peræta flagellatione, quasdam catenas in modum ferrei compedis sibi circumdare, atque tota ut stabat nuda, aliquot passus progredi, eos gressus contemplando, quos Christus Dominus fecit captus, atque ad urbem adductus. Postmodum devenit ad locum, ubi columna stabat;

ad hanc se resti per medium corpus alligavit, & sic longo perstitit tempore in consideratione Dilecti sui, quo nimurum is pacto ad columnam revinctus, multis atrocissimis ictibus summâ vi dilaniatus, copioso sanguine profluente maduerit. Hor. Sponsi rendi ictus, quos innocentissimum corpus eiuscepit, penetrabant intimæ animæ Sororis JOANNAE Sponsæ suæ. Et quemadmodum lapis igniarius ab attritu ac percusione ignem edit, ita in contemplatione plagarum, quas Christus dilectus eius suscepit, incensum cor JOANNAE spargebat amoris ignes, & deflagrabat cupiditate, dilecti sui causa patiënti. Cum vero illi Lectores Apparitoresque vel magis tortores ac carnifex ad manum non essent, qui eam, ut Christum flagris conciderent, accepta runcina tanta vi totum suum corpus dilacerabat, ut cum vulneribus vulnera exasperasset, à multo enormique sanguinis profluvio, tota subter humus eius crux tincta, ruberet. Fine hisce tormentis imposito, vix præ debilitate pedibus insistere poterat: Sed nec hoc attento, dum considerat qualiter Christus ingenti crucis pondere onustus, in Calvariae montem proreprisit, ita ut erat vulnerata ac nudaque prorsus, peracutam ferream Crucem triginta trium librarum pondere assumpsit, impositamque humero ac nudæ carni, emetiebatur cum ea sat longo spatio viam Crucis. Quoniam vero crux illa adeo

ad eo gravis ac peracuta erat acie, penetrabat carnem ad ossa usque, scapulæ exinde valde profundo cruentoque vulnere discessæ tanto- pere hiarent, ut instar fontis cuius- dam per corpus deorsum sanguis de- flueret, nec modus remediumque sistendo illi, quantumcunque illa linteolorum obduceret, reperiri posset. Ab hoc exercitio ad som- num capiendum abiit, vel ut me- lius dicam, novo tormenti genere se excruciamdum: quippe cui som- nus, qui aliis quietis est parens, in- gens illi tormentum fuerit. Lectus ei erat tabula, cervical lapis, tegu- mentum unica pertenuis tunicula. Hoc apparatu susque deque habitu hyems an æstas esset, in solarium crucem ante memoratam complexa brachiis, composuit sese ad quietem perexiguo tempore capiendam. Hoc sane non erat quiescere, sed multò magis cruciari. Si quis ergo nunc imaginem cupit Redempto- ris nostri, qualiter pro nobis in cru- ce pendens obiit inspicere, huic fas est, si consideret somnum esse mortis imaginem, in nostram Chri- sti Sponsam JOANNAM oculos desigere, qualiter illa dormit & cru- cifixa est. O Divini amoris præ- stantiam! O temorem segnitiemque humani amoris!

Dum igitur Soror JOANNA
Sanctos in pænitentia, & Sanctum
Sanctorum in sua passione imitatur,
efficiebat se hæc DEI Filia confor-
mem imagini Unigeniti Filii eius.

*(Ad Rom. c. 8. v. 29.) Arverò un
in pænitendi genere, nescio sanè
cuius exemplar inspicere potuerit.
Ex proposito large capillum excres-
cere sivit, cumq; eum DEO gestiret
offerre, fune illum stricte colliga-
bat in vertice. Inde scalas ascen-
dit, dum usque capite summitatem
postis unius clavumque prævali-
dum ac fortē, quem eum in usum
ei infixerat, attingeret; clavo huic
suos capillos alligavit forti nexo,
ac mox ē scalis desiliit mansitque,
sic in aëre ē capillo solidam horam
pendula. Erat hic ingens prorsus
cruciatus, non tantum ob diutur-
nitatem suspendii, sed & quod
complures capilli pondere cor-
poris à cranio revellerentur, imò
cutis ipsa cum capillis à capite de-
traheretur.*

De abstinentia eius in juvenili
ætate, suo loco iam egimus. Ea
hinc annis ita increvit, ut plus
quam 24. annis aut modico valde,
aut nullo cibo vesceretur: quippe
cuius cibus tantundem ac nihil fu-
erit. In his 24 annis nunquam ali-
ud quidquam gustavit, quam forte
corticem decisum à pyro, foliolum
brassicæ, lactucæ aut Endiviae, seu
quid simile secundum anni tem-
pus. Magnâ solicitudine id afficie-
bat cum maritum illius, tum con-
scientiæ arbitrum. Maritus coges-
bat eam ad edendum, tametsi id
tantum vix esset, quantum colum-
ba assumit; non prævalebat tamen
etiam istud; in mariti tamen gratiam
vim

Mira io-
anne ab-
stinentia,
vel potius
inedia.

vim sibi ipsi præsente Confessarii inferebat ac degustabat quidpiam. Vix tamen primo bolo gustato mox stomachus adeo movebatur, ut multum sanguinis excerneret, & lethifera eam angustiæ comprehendenderent. Tam notabilis huius alterationis causa quærebatur à medicis, qui Ioannam similiter cibo tentarunt, difficultatemque dictam experimento didicérunt. Posteaquam vero eā superēre Ioannam ipsam audivere sententiam pronuntiárunt, Ioannæ cibi sumptionem, nisi nützlam, periculosam esse: neminemque tutā conscientiā ad id eā compellere posse, neque debere; posthac eā in re illi faceſſere negotium, quandoquidem absque cibo, DEUS eam conservare velit, posſet forſitan, nonnemo Naturalistarum aut Politicorum abstinentiam istam demirari ac dicere: esse impossibile tot annorum spatio tam tenui exiguoque vietū vitam duce-re. At vero talis considerare velit primo DEO nihil esse impossibile, qui Moisen quoque ac Eliam 40 diebus & noctibus absque ullo cibo conservavit (3. Reg. 19. v. 8.) Deinde sciendum etiam, copioso cibo hominem pingueſieri, ad morien-dum tanto ocyus. Ex adverso tem- perantiam seu cibi parsimoniam, vitam producere, viamque ad æ- ternam vitam sternere. Quotidianis profecto perpetuisque patet ex- perimentis, gnathonum, gulonum, pamphagorumque vitam consuē- se communiter brevem, frugalium

Tempo-
ranta
gāid præ-
ſtet.

vero longam esse. Cuius equidem rei cauſa physica naturalisque pe- titur ex eo, quod lethales morbi plerumque ex superfluis humoribus ortum ducant, qui intempe- ranti cibi potulque sumptione cauſantur & nutriuntur: è contra verò temperantiā atque parcitate vietū abſumuntur. Hæc est præcipua ratio cur symposiastæ ac convivatores, omnesque glutones multo cibo de- dii plerumque vitam accident, sobri vera protelent. Virgo ista tem- perantissima longos in annos vitam protulit. Nihilo tamen minus, opī- nor ego Divino potius miraculo, quam naturali cuiquam causæ ad- scribendum, quod Sororis Ioannæ vita, tam exiguo alimento tam fe- ros in annos vitam produxerit.

Omnes pœnas, quas ab ſe exige- bat nunquam, niī prævia ſuorum ſpiritualium moderatorum RR. PP. Discalceatorum facultate, ex- ercuit. Qui etiam, iuxta doctrinam ſuam & in rebus ſpiritualibus peritiam, ſublimem noſtræ Sororis Ioannæ perfectionem ac ſanctimoniā duris ac per acribus probationum, abjectionis videlicet ac patientiae modis vijsque experiri, & funditus penetrare haudquaquam neglexere. Erat inter alias Ioannæ ancilla pa- rum rationis compos ac ſemifatua. Igitur præcepere Patres filiæ ſuæ Ioannæ, ut eidem ancillæ in om- nibus ſit obediens, ac velut ſuperiori ſubiecta pareat. Mortificationis huius præstantia facile à quovis ag- noſcitur

Admirabile genus probatius. notetur, & seipsa perspicua sat est atque aperta: singulariter tamen elucet ex eo, quod ancillæ illius auctoritate in tantum subinde excreverit, ut Dominæ suæ perinde atque mancipio uteretur, horisque singularis acribus minusque decentibus verbis eam impeteret; & quod plus est, à verbis ad res, ac ipsa verbera deveniret, ita ut Dominam suam nunc colaphis cederet, modo vulnus illi consueret, nunc capillis apprehensam traheret, raparetq;. Alias quoque, si in mentem illi veniret, præcipiebat, ut humi procumberet & sic ante se stratae calcibus os contendebat. Denique deducebat Ioannam ad loca secreta iussumque se spoliare vestibus, quo factò prorsus fatuæ instar Dominae suam insanus furore ac rabiie diverberabat ac concidebat.

Durissimis experimentis
Ioanna spiritus probatur.

Has aliasque eiusmodi horribiles mortificationes atque probationes spiritualium suorum Patrum perferebat invicta hæc matrona incredibili patientiâ. Recenset hoc ipsa, & omnia adscribit altissimo, à quo omnia proveniunt atque ut sequitur (vite ips. n. 60.) Valde obligata sum & obstricta, RR. PP. Discalceatis, multumque illis debo. Siquidem tempore illo, quo sub eorum directione & disciplina fui, multis me mortificationibus erudierunt. Certum est me plurimum debere DÉO. De cunctis etenim, quæ mihi per obedientiam iniuncta fuere, nihil vel levius-

simum neglexi aut postposui; sed in omnibus dicto audiens fui, quantumcunque terribilia essent, quæ mihi ab eis imperabantur, quæ sane uti asperero valde horrenda erant. Neque in hoc maritum meum timui: sciebam quippe a DÉO me, cui placebat, ut ego essem obediens, in pace, quiete ac securitate constitutu servatumq; iri. Verba hæc bene notanda sunt; quod nimis mortificationes istæ proprio Ioanne iudicio ac sententiâ terribiles fuerint: neque adiici amplius quidquam potest ad perfectissimam DÉI sponsam in Sorore Ioanna agnoscendam. Quandoquidem in Cant. cantic. Sponsam suam cum arbore Myrrha confert DÉUS, ex quatenus naturalium rerum indagatoribus (Plin. l. 12. c. 14.) odoratissimus, licet amarus idem Myrra, profluit, qui in duplice est differentia. Prior per se ipsum stilat absque illata vi aut manu, & est Myrrha prima. Deinde arbor illa perforatur, pungitur & conciditur, per quæ foramina effluit Myrrha secunda. Ita prorsus constituta esse debet perfecta Christi sponsa, pro ut Divi Augustinus & Dorotheus exponunt. Debet amarum ex se ratione alienâ & auxilio. Primum quidem ex propria bona voluntate, diversis castigationibus animam corpusque edomare ac mortificare. Deinde illatas alienâ manu plagas ac verbera cum gratiarum actione

ccc

ceu à Divina manu profecta ex-
cipere.

Ita omnino ac in omnibus ha-
buit sese, gessitque vera Christi
sponsa Soror Ioanna. In propria
quidem persona se mortificavit,
dum tam acries tamque acerbas à se
ipsa pœnas exigeret, ut iam vidi-
mus. Alienæ vero manu mortifi-
cata est, dum partim viri sui imma-
nitate, prælongum perpessa est
Martyrium, partim malignorum
spirituum sævitiae horrendis ac in-
fernibus pœnis ac doloribus ex-
cruciata fuit, uti iam vidimus &
adhuc visuri sumus. Terrificis de-
nique illis etiam mortificationibus,
quibus eam spirituales eius Patres
exercebant atque probabant, se-
læ omni demissione subjecit. Ita er-
gò Soror IOANNA variis modis
in fornace castigationum atque ad-
versitatum velut aurum pretiosissi-
mum probata & purgata resplen-
duit.

CAPVT IX.

*De Eleemosynis quas Soror IO-
ANNA hoc tempore faciebat,
uri & de miraculis, quæ in-
ter hæc contige-
runt.*

Terullianus in quarto suo ad
versus Marcionem libro c. 14.
pluribus sacrae Scripturæ locis
probat, quod propensio ad subve-
niendum pauperibus, sit affectio,
Domino DEO propria & connatu-

ralis, quodque cum in terras Divina
ipsius maiestas venisset, eandem lu-
culenter demonstraverit & exhibue-
rit, quando semper pauperes dile-
xit, necessitate quapam pressis o-
pem tulit, viduas defendit, pupil-
los protexit, omnibusque solatium
impertivit, ita ut ex hoc in cogni-
tionem venire liceat, eam benigni-
tatem, atque in beneficentiam E-
leemosynasque propensionem or-
tum ducere à fonte miserationum
Christo Redemptore nostro. Hoc
è fonte prælarge, imo superafflu-
ter intimæ charitatis latices potavit
Soror joanna quam nusquam non
in pauperes exeruit. Et revera
quantumlibet hæc virtus ab infan-
tia cum ea creverit, nihil sæ-
quiùs tamen Dominus DEUS
eam in illa sequenti ratione ac modo
admodum auxit.

Initio sui coniugii, dum quadam
vice domum ingreditur, adstitit ad
fores mendicus elegantis formæ,
petiitque divini amoris intuitu ele-
mosynam ab ea. Ioanna præ nimio
timore viri pro tunc consistere, se-
ve tantisper detinere haud ausa fuit,
sed viam suam pergebat neglecto
neque eleemosynâ onato paupere:
“qui ad eam inq: : Ah quam ca-
“cata es tu, quar oquidem non vi-
“des nec adverti, quod DEUS te
“invisurus adveniat ! scio sane , si
“quinq; vulnera, quæ corpore gero,
“aspectabiliter cerneret, me sine
“stipe haudquam te dimissem.
Atque his pauper ille visu se illius
subduxit. Ancilla verò eius tota
conster-

confaternata, rubore suffusa, atque abstracta remansit. Nihilominus tamen eo tempore IOANNA cum non agnovit, neque verborum ilius vim affecuta fuit, nisi post longum tempus, dum post sacram Synaxim orationi infisteret, & Dominus eodem vestitu ac forma eis se visendum præberet, diceretque: Ag "goscis ne me? IOANNA respon- "dit: Domine, ex operationibus "effectibusque, quos anima mea per- "cipit, cognosco te DEUM meum, "Creatorem meum, Redemptorem "meum, IESUM meum & omne "bonum meum esse. Bene est ait "Dominus iterum, age, dic mihi "nunc; cur igitur mihi quandoque "eleemosynam negasti, dum eam "abs te peterem? An nescis, quod "quicquid pauperibus tribuitur, "mihi donetur, & quod eis negatur, "negetur pariter ipsimet mihi? Ita- "ne te ingratam mihi exhibes? Vi- "de nunc quantum ego in te libera- "lis sim, dum tibi indulgeo omnia, "quæ à me postulas. Nihil ego ti- "bi nego, & tu mihi eleemosynam "negas, quam semel à te petivi? O utinam verborum istorum Echo, percussa voce in Saxeis dursque di- vitum Evelionum resonaret cordibus, qui cum omnia bona sua à DEO acceperint, eidem tamen in suis pauperibus stipem nullam elar- giri volunt! At verò in pectori Sponsæ suæ IOANNÆ usque adeo insonuere, ut in solo eorum auditu præ intimo dolore propemodum extra se fieret, & indubie morti suc- cubuisset, ni spiritualis eius Pater eam confortasset. Ubi ad pedes eius

provoluta causamque dolorum suo- rum eidem plurimis cum lacrymis exposuit, solabatur eam, animumque corroboravit, dicendo, Divino numini optime cognitum, ea in re culpæ affinem illam non esse, cum solo mariti metu nihil ei stipis por- rexerit. Quærimonias porrò eius questus amoris; & dilectionis potius, quæm iræ atque contemptus indicium. Eset modò quieta, & secura, certaque quod DEUS aman- tem se illi magis quam aversum ex- hibeat.

Hisce IOANNA tranquillitas- tem induxit animo & conquevit, quippe quæ verba spiritualis sui Moderatoris haud alio honore ac veneratione susciperet, quam si es- sent verba ipsiusmet DEI, prout id etiam spirituali filiæ apprime con- venit. Ab eo tempore non itabat solum ad Nosodochiam infir- mos invisendi gratiâ, sed & ad pu- blicos carceres ad captivos, & distri- buebat unicuique secundum cuiuslibet necessitatem, & suam possibili- tatem, ut taceatur magna liberalitas, quam domi suæ omni tempore in pauperes exercebat. Si pauperem in platea conspexisset, neque pecu- nia suppeteret ad subveniendum eius necessitati, cor illi propemodum rumpebatur præ intima com- passione; sevocabat eum ad partem, exuensque se vestimento, paupe- rem illo convestiebat. Frequenter accedit; imò ferè quotidie, ut domum rediret, iam sine calceis, mo- do sine palliolo, modo spoliata veste imo prodegebat in pauperes omnia. Ninus siquidem est possibile, ut ta-

Ioanne
benifi-
centia.

P. lis

Quod ei
Dominus
expre-
bras.

Ingenti
& lethali
ferè illius
dolore.

vestimen- lis in miseris profusus homo à mi-
 tis cal- serendo ac beneficiendo desistat,
 ceisque se quām ut sol sui luminis radiorum
 ipsam que suorum beneficia subtrahat
 spoliat, ut mortalibus. Magdalena de Arce an-
 vestiat cilla eius, quæ fida ei socia magis
 pauper- quam ancilla fuerat, mirabatur qui-
 rem. dem impense tam eximiam excel-
 samque charitatem, quando eam
 ita male teat revertentem vide-
 bat. Nihilo tamen minus verbis
 Dominam suam objurgabat dicens:
 Fieri potest, Domina, ut sat tibi non
 sit, tuæ domi pauperibus omnia
 largiri, sed ut etiam ultra hoc cal-
 ceos ac vestimenta eis tribuas, qui-
 bus tamen ipsa indiges? Revera
 hæc est normam atque modum ex-
 cedens & non ferenda profusio. Ni
 hoc emendes, Domino meo denun-
 ciandum est. At vero ancilla Chri-
 sti mansuetissime illi respondit; ta-
 ce modo Magdalena, neque com-
 mittas, ut talia toto vitæ loquaris
 tempore. Adeone tu pusillo es
 animo, nec metuis, ne defectum pe-
 nuriamque ipsi sustineamus, dum
 DEO reddimus id, quod nobis ante
 munifice contulit? An te latet ex-
 emplum illud viduæ, quæ de mo-
 dica illa farinula, quam in victui
 suo necessariam reliquam adhuc ha-
 buerat, (3. Reg. 17. v. 13. Ambr.
 l. 1. de Abrab. c. 5.) Eliae Prophetæ
 parvulum subcinereum panem fe-
 cerat, quodque eius rei causa farina
 in domo eius nunquam defecerit?
 Fide iam & certa esto, idem pro-
 sus nobis eventurum.

Evenit enimvero iuxta verbum
 eius, quod prophetaverat. Erant
 simul in domo penes Ioannam ac

maritum eius duæ ancillæ, & quan-
 doque etiam famulus. Quotidie
 etiam pauperibus in domo eius pa-
 nis super panem erogabatur. Ad hæc
 in Urbe Burgo, Monasteriis sancti
 Stephani, sancti Francisci, & PP.
 Discalceatis, cuivis eorum quadrans
 unus quod hebdomadis tribuebatur,
 ut aliae innumeræ taceantur Eleë-
 mosynæ, quas Hospitalibus carce-
 ribusque largiebatur. Cum certo
 pondere ac modo triticeæ farinæ,
 trium quatuorve majorum modio-
 rum. Erat nihilominus Ioannæ pe-
 nus toto anno à farina bene instru-
 Æta, ita ut licet communiter bis in
 hebdomada eius famula Magdalena
 panes pinseret, abiretque ad fari-
 nam tollendam, semper tamen il-
 lam valde auctam, & nunquam dimi-
 nutam reperiret, quod illa merito
 stupebat ac demirabatur, Divinum
 que hoc prodigium charitatis, Do-
 minæ sue meritis adscribatur. Ad-
 mirabatur pariter & Matthias Ortiz-
 ius, quod virtus Altissimi in mani-
 bus coniugis suæ tantum miraculum
 operaretur. Erant Ioannæ manus
 velut fertilis ager; sed ager, qui pa-
 nem proferret; tamque frugifera
 tellus, quæ plus quam centuplum
 prouo redderet. Manus quoque
 eius Christi manibus haud erant ab-
 similes. Divus quippe Basilius ait
 (Orat. 33.) Cum Christus Domi-
 nus quinq; panibus, quinque homi-
 num millia pavisset, quod panes isti & augis-
 non sudore ac labore agricola ex spi-
 cit in ma-
 eis granisque collecti fuerint, sed nibus po-
 quod in potentissimis Christi mani-
 rum b-
 bus, velut in fertili panesque pro-
 ducente terra, citra ullum laborem na.
 floruerint

Et ita
venit.

Cum fu-
pore ma-
riti atque
ancilla.

Floret
& augis-
non sudore ac labore agricola ex spi-
cit in ma-
eis granisque collecti fuerint, sed nibus po-
quod in potentissimis Christi mani-
rum b-
bus, velut in fertili panesque pro-
ducente terra, citra ullum laborem na.
 floruerint

Ioanna
 prophetat
 farinam
 in domo
 sua non
 defectu-
 ram.

floruerint, seque miraculo multiplicarint. Ita etiam in Sponsæ suæ loanæ manibus, operatione Christi, panes veluti florueré, ac sese multiplicavére.

Non isto colummodò miraculo declaravit Christus Dominus quan-
topere grata acceptaque illi esset Sponsæ suæ Eleemosyna, sed aliis e-
tiam pluribus admirandis eventibus. Sor. Ioanna & Matthias Ortiz ma-
ritus eius consueverunt singulis an-
nis Dominica Palmarum duodecim
pauperes pascere, & frequenter acci-
dit, ut antecedente vespere penitus
nihil haberet. Sequenti vero die
ignara unde, qui, aut a quo, talem ap-
paratum rerum reperit, ut non modo
pauperes abundantiter reficeret, sed
& iidem reliquias & analecta mensæ
secum asportarent. Quadam vice,
eodem die, dum suos duodecim pau-
peres conquirit solicite, percipiebat
interius in anima vocem Domini si-
bi dicentem; ut vadat ad portam Ci-
vitatis, quæ dicitur de las Carzetas,
ibi reperturam quendam miserum,
ægrum egenumque hominem. Con-
cita illuc festinat, imò amoris alis
propemodum volat; reperitque
quendam liberali forma decoraque
facie juvenem Angelum referen-
tem. Porro caput ei erat saucium,
corpusque adeo fractum ac debile,
ut non multum differte à Cadavere
videretur. Ioanna in tali statu forma-
que conspecto homine, præ intima
comiseratione cor emovebatur,
valdeque blande eum compellans,
ait: Bone amice, visne crafino ad
prandendum in meam domum ve-
nire? Respondit æger; Domina,

ego quidem valde libenter eo veni-
rem, sed pedibus consistere nequeo,
atque nisi deporter, nusquam pro-
gredi valeo. Ne solicitus ideo sis,
respondebit iterum famula Christi
Ioanna; nos bene te deferemus.
Postero die adest Ioanna cum sua
Magdalena, ambæque deportant ex-
grotum illum in domum, mensam
sternunt, ac duodecim usitato more
pauperes accumbunt. Ioanna porto
intimo animæ suæ gaudio iis mini-
strabat; dies quippe illi erant ei nup-
tiales, geniales ac velut solennes fe-
riæ Paschales. Inter omnes tamen
pauperes hospites eius, nemo aliis
erat, qui JOANNÆ oculos
corque ita rapuerit, atque An-
gelicus ille adolescens, quem ipsa
portaverat. Undique illum summo
inspiciebat studio, atq; ipso in aspe-
ctu anima eius sancta voluptate at-
que gaudio ita replebatur, ac si è
corporis ergastulo exilire gestiret.
Convivio peracto pedes omnium
deosculabatur, & cum paupere illo
juvenerreversa est ad locum, in quo
eum repererat. Præterlapsò tempo-
re aliquanto, dum suo in sacrariolo
esset, sanctaque Catholica Ecclesia
festum primi celebraret miraculi,
quod in Cana Galileæ Christus pa-
travit, dum nimirum aquam in vi-
num convertit; fuerat raptæ in spiri-
tu, vidiisque interioribus oculis men-
sam valde splendidam. Christus
cum Sanctissima Matre sua aliisque
invitatis conviviis mensæ accubueré,
vidiisque Ioanna inter alios etiam
antedictum juvenem, & cognovit
quod Ioannes Evangelista esset, qui
oculos suos amicabiliter in eam con-
siderat.

Ioannem
Evange-
listam
convivio
excipit
Ioanna.

P 2 iecit

iecit & ait: Ioanna nōstine me? Vide quam magni ponderat Divina Majestas eleemosynam, quæ amore eius datur pauperibus. Perge largire deo. Istud, quod pauperibus tribuis in terris, totum tibi ille perenni gloria rependet, refundetque in Cælis.

Factum hoc perquam est amabile & affectuosum, ac sequens aliquanto etiam affectuosiùs. Dum quandoq; à Cenobio de la Vitoria domum regredieretur, non procul à p̄fato monasterio offendit gravem quendam honestumque pauperem. Vestitus is erat longa talarique tunica, facies illi tota erat decora; statura corporis recta & undique absoluta, gestus morelq; compositi & graves. Appropinquantem joannam salutat "ille ac inquit: Benedictum sit dulcissimum nomen JESU. In æternum, addit famula DEI Ioanna. Amica, ait porro pauper, largire mihi DEI amore linta aliquam. Nam licet me hic ita videoas, multis tamen scateo vulneribus, atque ita sum elegens, ut ne tegmen telæ mihi suppetat, quo me extergere & obligare queam. Bone amice, respondit Ioanna, non mihi sunt hic ad manum; sed veni mecum & domi ea tibi tribuam. Non ita reponit rursum pauper; vade & hue ea mihi defer; hoc loci te redeuntem ego te operiar. Abiit Ioanna & ocyssimè cum linta revertitur: Prius tamen quā ab ea pauper illa acciperet, spirituale ortus est cum ea colloquium, atq; adeo sublimiter de DEO differuit, ut fidelissima eius ancilla, amabilia eius verba plurimum miraretur. Ad hæc lumine oculorum eius capta

Christo
ipfi telarum seg-
menta
largitur.

extra se rapiebatur, flammaque Divini amoris absumentebatur, ut cerei ardentis flamma culex, potissimum verò postquam pauper ille suas manus expandit, vulneraque earum ostendit, ex oculis eius evanuit. Ab hoc viso remansit nihilo minus Ioanna non modice consternata, timide recogitans, potuisse hoc totum illusionem & fraudem Diaboli fuisse. Sed paulò post optatam illi DEUS animæ pacem restituit. Qui a Ut primum enim domum reversa, anxiæ ap. Oratorium suum subiit, apparuit illi paret & Divina Majestas, aitque amabilissi. gratias "me ad eam: Filia mea, ego sum, ne pro bene- "timeas. Ego quoque sum ille, ficio agit. "qui abs te linta illa expetii, non "verò Dæmon. Nam ille nequit ultimum charitatis opus videre. Ego autem, qui magnus pauperum sum amator, venio ad agendas tibi gratias "pro beneficiis, quæ illis exhibes, & ego magnifico. Hoc si divites opum incubi profunde in pectus demitterent, profectò frigidum cor eorum in amorem pauperum exardesceret, ac profusi liberaliusque in Eleemosynas redderetur.

Plura eiusmodi admiranda possemus eventa recensere. Ut verò ætati Ioannæ etiam virtutes coaptamus, quædam hic præteribimus, postmodù suō loco de eis tractaturi. Quædam dico: ob eorum siquidem multitudinē referre singula est impossibile. Jam ante diximus, quemadmodum Christus corporali ac visibili specie sponsam suam Ioannam comitari consueverit, atque uti amicus cum illa agere & conversari, dum illa valetudinaria obiret, ægrosq; inviseret

inviseret ac eleemosynam eisdem largiretur. Fiebat id similiter, quando in carceribus vincos visitabat, eisque opitulabatur, pari quippe modo tunc propriis suis oculis, divinam Majestatem tunicâ vestitam compedibus catenisque onustam consperxit. Qualiter quoque per tales appassionites lacrymis tota diffuebat, & captivi ipsi dum Ioannam ita plorantem viderent, cum ea præ comiseratione lacrymabantur. Scendum porro etiam est, quod Sor. Ioanna quando die palmarum præfatos duodecim pauperes pavit, solita etiam fuerit Christum Dominum cum Sanctissima sua Matre atque Apostolis in omnibus invitare. Comparuit etiam Christus; cæterique omnes invitati convivæ ē cælo in domū eius convenere convivioq; interfuere. Christus porro mensæ atque dampibus benedictionem impertit, nostra verò Sor. Ioanna tunc Martha pariter erat ac Maria. Reficiebat uti Martha Christum in suis 12. egenis fratribus, ut Maria verò erat anima eius, quæ à Christo supernaturalibus cælestibusque escis opipare dapsili- terque pasebatur. Hic impletum est, quod Ericus ait serm. de Euchar. Quod scilicet cum se sinit Christus ab homine ad convivium invitari, aliud non sit, quam eum obstringere, ut eos vicissim ad cælestes delicias ac voluptates invitet.

CAPUT X.

De Sor. Ioanna bene ordinata charitate, quemadmodum videlicet, per exteriorem curam corporis, curam gerebat salutis animarum.

Non immerito in Cant. Cantic. Sponsa DEI gloriatur, quod in ea Sponsus suus ordinatissimam charitatem. Hic rectus ordo charitatis requirit iuxta doctrinam Divi Bern. serm. 50. ut primo amor DEI ubique primas teneat. Secundo, ut maius minori, præstantius viliori, cælestia videlicet terrenis, bonaque animæ bonis corporis anteferantur. Hac methodo Christus Dominus noster in hac Sponsa sua perfectam ordinavit charitatem. Notum perspectumque est omnibus, quam illa intense atq; ardenter ab infantia sua Deum dixerit, quantisque spatiis dilectionem hanc Divinam humanæ anteposuerit. Apud homines quoque nunquam, non quod esset præstantius, videlicet salutem animæ, corporis commodo salutique prætulit. Qui tantâ usquam curâ sicuti JOANNA necessitates corporis cordi sibi sumpfit, is certè maiore cura intendit necessitatibus animæ; quæ quidem in ea tanta fuit, ut verbis Seraphicus illius amor explicari nequeat: tam sublime sese is extulit, ut cum Sancto Paulo Apostolo dicere posset. (2. Corint. 11. v. 29.)

Quis infirmatur, & ego non infirmor? quis scandalizatur, & ego non uror? Quod tantundem est ac si diceret; quis infirmatur culpæ ac peccati reatu, ut ego non infirmer compassione animæ? quis scandalum patitur, aut quis in perfectionem delinquit, ut ego pœna amoris non ardeam & urar? Zelus iste, quem gerebat pro salute ac

*In chari-
tatis ope-
ribus
preferen-
da est
corporia-
nima.*

P 3 beatitu-

beatitudine animarum Christi sanguine redemptarum, modum finemque nullum habuit. Tam ingens is fuit, ut boni salutisque animarum causâ, nulla incommoda difficultatesque magnificaret.

Dum aliquando cum sodali suâ Nobili illa amica Domina Ursula cuidam pauperi ægroti ministraret, videt per vicum Sanctissimum Sacramentum deferri. Et ut Ioanna tota eius amore capta erat, ambæ descendunt, ac quonam & ad quem deportetur inquirunt, responsumq; est deferri ad carnificem, quodque uxor eius in gravi versetur periculo vite. Ioanna, comitante amica suâ continuo sequitur summa cum devotione sanctissimum sacramentum, ingressæque sunt eo, ubi ægra in lectulo decumbebat; quæ mox à percepta sacrâ communione Sor. Ioannam ad se vocat, rogatque, ut Divini amoris intuitu apud se maneat: habere se res magni momenti de quibus cum ea conferat. Sponsa Christi, quæ in aliud nihil erat intentior, quam ut suo dilecto serviret oranti acquievit. Jubent ergo omnes alios foras excedere. Ubi dum solæ essent, cœpit ægra ex imo pectori suspitia trahere, aitque ad Ioannam. Domina, scire te velim, omne malum meum ab uno duntaxat lethali vulnere, quod à marito mihi inflatum est, provenire. Multis jam ille mensibus cum quadam conjugata peregrinaque muliere confuevit, ob quod nefarium flagitium, cum paucis eum reprehendisset, tam dire ab eo dilaniata atque ita tractata sum, ut sicut cernis

nunc ipsa, in mortis umbra verseretur. Deceœdo è vita absque ulla remediis quandoquidem nullam malo meo medelam superesse medici asseverant. Duo nunc potissimum abs te flagito; Primo ut mihi scapulare Beatissimæ Virginis de monte Carmelo asserre, atque felicem è vita excessum obtinere à DEO velis. Secundo ut maritum meum etiam DEO commendes, atque ita rei negotium instituas, ut suum presentem pessimum, in quo est, statum deserat, quippe cuius ego animæ periculum plus quam propriæ vitæ discriminatio. Audiebat hæc Ioanna ingenti ac peracerbo animæ suæ cruciatu, miserebatur plurimum fæminam ita solatio destitutam periculoque expositam. Plus tamen excruciatbat illam facinorosæ mariti eius vitæ pessima conditio: & super hoc incomparabiliter ad huc DEI offendit, quâ is à viro isto sacerdoti ac eius concubina offendebatur. Igitur ut Ioanna, pro voto suo, flagitium istud omni meliore modo ac via impedire, & averuncare posset, curavit imprimis miseram hanc mulierem ad Nosocomium deportari, quam postmodum non intermisit invisere, ac necessariis providere, attulit etiam ei ad solatum animæ postulatum scapulare, quæ sicutque quonam in loco quaque domo maritus concubinam suam habeat? Respondit quod certo in lupanari eam suo sumptu alat. Taccuit ad hæc ancilla Domini; interea vero solatur infirmam ac animat, adeoque confirmat, ut intra paucos dies in magna conformitate ac voluntate

cum voluntate DEI, multisque indubitate salutis indituis obdormiret in Domino. Ante decepsum eius zelosissima Altissimi Sponsa Ioanna unicè sategit pravam eius mariti vitam corrigere. In hunc finem usq; est duorum tam genere quam fide nobilium virorum opera. Pollici sunt hi Ioanna, quod ei ac sociæ eius fortunis opibusque, quin imo & propria personæ velint assistere, quam etiam ad publicum usque Lupanar sunt secuti. Reperiunt ad Ianuam domus veteranum immittere impudicitia scorum, maledicam vetulam, quam autoritate magna severis verbis interrogant de concubina, quam querebant. Annosa illa Leia, tametsi effrons ac detriti esset pudoris, cepit tamen præ metu tremescere. Siquidem ejusmodi conselerorum male ingreditur sibi conscientia, putidaque natio facile ad mulierem ad alteram conver- tendam. infelicitis illius mulieris, quæ septem totos menses illic fuerat conclusa atque adeo arcta custodita, ut adulterum non sineret foras vel ad mis- sam audiendam progreedi. Ad hæc facies illius calamitosæ illius con- cubina miserabiliter erat deforma- ta alapis, quibus eam amasius eius cædebat. Ubi igitur illa Venerabilem nostram matronam Sor. Ioannam conspexit, oculos in cælum sustulit, aitque: O mi DEUS! qui ego tantam sum promerita felicitatem, ut tales personæ ad me veniant? Ancilla porro Christi Ioan-

na eduxit è sinu effigiem crucifixi,
quam secum semper deferebat; e-
amque alloquitur, ut oculos ape-
riat, perpendatque multum inter-
esse inter DEI servitium & Diaboli.
Satis iam eam expertam, quod is,
qui spiritui maligno obsequitur se-
verum, improbum, imo intolerabi-
lem Tyrannum tolerare debeat.
Econtra servire DEO esse servire peccatri-
optimo, clementissimo atque aman-
tissimo Domino, qui brachia sua ad
eam amplexandam extendet, si
curvato poplite ad pedes eius malo-
rum veniam postulare velit. Nei-
gitur occasionem istam, quam DE-
US illi ultro nunc offert, negligat,
sed ea omni meliori modo utatur,
fieri namque posse, ut nunquam si-
milis ei obveniat. Si vero in mala
hac & adulterina vivendi ratione
perseveret, habituram hic jam in
terrīs infernum suum, & postmo-
dum illa in vita Dæmonum sociam
in inferno sine ulla spe aut remissio-
ne, tam diu daturam pœnas, quam
diu DEUS erit DEUS. Denique
tam vivos, efficaces, & rationum
pondere nixos joanna nostra sermo-
nes protulit, ut misera muliercula in
amarissimas lacrymas solveretur,
crucifixumque tenens manibus re-
missionem ab eo multis calentibus-
que lacrymis postularet. Postremo
cum famula Domini joanna ex in-
fami loco illo recessit, atque ad
unius è præfatis Nobilibus domum
deducta, inde ad maritum suum est
remissa, cui significavere, eam in-
terea temporis in quodam coenobio
s. i.

Ille commoratam.
Carnifex, ut cognovit, quod Sor.
Ioan-

Joanna amasiam suam sibi abstulisset, quodque singulis noctibus itaret ad serviendum prædictis ægris atque pauperibus, exspectavit eam in quodam plateæ angulo, dum illa domum suam revertitur. Ubi igitur Sor. Joanna ei appropinquavit, aitille: Tune Domina uxori meæ Carmelitanum scapulare detulisti?

Carnifex
dolore a-
masia sibi
sublate
loannam
ense con-
cidere ge-
stis, sed
divinitus
prohibe-
tur.

Ita mi Frater, reponit Joanna, ego id feci. Hisce capulum apprehendit, immemor DEI, Carnifex, stritatus ensem, sed è vagina eum educere non potuit, quidquid etiam viribus totis niteretur. Interim Ancilla DEI Joanna illæsa iter in domum suam est prosecuta. Eadem nocte conjectus in vincula carnifex confessus est nequaquam animisibi fuisse Joannam interficere, sed vulneribus aliquod duntaxat signare; nescire porro, quis sibi brachia adeo retinuerit, ut ensem dirrigere, èque vagina educere non posset. Adjudicatur ergo patibulo, pronuntiaturque à Iudicibus, ut suspendio intereat. Ad inetrcessione tamen Joannæ vitæ quidè donatus est, ducentorum tamen verberum id est exceptit, ac demum ad trimes remumque relegatus. Enarrat id in suis manuscriptis Joanna, uti nos retulimus, ac postmodum multa ob ita loquitur: (vita sua n. 57.) Multum zelum suum in profittarum conver- fionum patitur Joanna.

“ti adversi casus mihi evenere, cum ægris ministrarem, mulierculasq; à flagitiosa vitæ ratione abducere, atque ideo falsa adversum me testi- monia producta sunt; quandoquidem DEUS ac Dominus me semper, per afflictiones laboresque de- ducebant. Zelus ipsius indubie mag-

narum ipsi molestiarum causa fuit. Burgensis quippe Urbs perid tempus florebat eximie, ubi & cancellaria fuit, ita ut horum causa atque ob eius divitias multæ profligati pudoris, miserae, egentelque mulieres eo confluarent. Multas earum ad frugem reduxit, convertitque Sor. Joanna. Quamobrem in rabiem propemodum agebantur earum amasii furentes in Ioannam. Quidam falsis testimoniiis eius honorem famamque incidebant, alii autem palam illi mortem minabantur. Sor. Joanna vero, cuius zelo nullum discrimen curæ erat, nullo impedire retrahive potuit, quo minus iuxta vires suas, è periculo animas eriperet; quia in re vera germanaque cognoscitur Sed ut Ioannæ charitas, dum omnibus perinde in periculis subvenit, ac si e- habet, ius propria essent.

In eum finem, erat singularis Ioannæ zelus tali à DEO gratiâ prædictus, ut à cunctis quibus innotuisset, plurimum amatetur, prompteque audiretur, velut esset ardens quidam Seraphinus. Ita evadebat dominatrix voluntatum humanarum, poteratque exinde non magno negotio etiam mentes illustrare. Invisebat quoque quotidie carceres, & confirmabat capti- vos, eisque ut res ferebat, opitu- labatur. Fuisse quidem aliqui cer- vatores duriori, sanctis tamen Joannæ adhortationibus, eiusdemque cha- ritate, velut cera à calore solis emolliebantur ad veram conversi- onem. Si qui eorum ob sceleris morti adiudicati essent, tum enim vero

Morti ad-
iudicatos.
animat
& ad
fructuose
moriens-
rum edo-
ct.

vero nulla ei erat quies. Nihil videre erat nisi huc illuc, ulro citro- que discursare, atque damnatos solari, animare & confortare. Exhortabatur autem eos Sor. Ioanna lacry- mantibus oculis & amantissimis sermonibus, ut ex necessitate virtutem facerent, DEOq; ac Domino libera voluntate sponteque vitam suam cum ignominia, quam subituri es- sent, consecrarent, quo videlicet cū bono latrone, qui pñam suam lu- bens volensque sustinuit, remissio- nem peccatorum consequantur. Hæc talis tamque fervida affectu- saque cohortatio, erat instar spiculi amoris divini, tamque admirandos huius generis hominibus operabatur effectus, ut nonnulli eorum tan- to dolore, tantaque scelerum suo- rum detestatione vitam ponerent, talique ardore, promptitudine ani- mique constantiā mortem ample- sterentur, ac DEO vitam suam im- molarent, ut vix purgatorias pñas pertransirent, sed ab ipso mox obitu immediate in gaudia evolarent. Porro istud tali pacto Sor. Ioannæ est revelatum. Quādam vice dum quatuor rei ob malefacta simul sup- plicium essent subituri, abiit Sor. Ioanna more suo ad consolandum eos. Quo peracto valefecit illis, spo- sponditque se salutem eorum èque vita decesum DEO recommenda- turam. Eo igitur fine Oratorium suum ingressa est. Vix quatuor illi animas exhalârunt, & continuo duo eorum magna luminis claritate cir- cumfusi eidem apparent. Refulge- bat unusquisque eorum sole clarus, eique dixeré, quod in cæli fides pro-

sificantur DEO æternum fruituri, à quo missi essent ad referendas illi gratias, quippe qui eiusdem auxilio & charitate, coronam gloriae essent consecuti. Quærit ex eis S. r. Ioanna, quidnam duobus aliis actum esset? Angeli tutelares eorum inquiunt isti, eos in Purgatorium deduxerunt, brevi autem ad nos venient, atque in æternorum gaudiorum possesso- ne nobis sociabuntur, idque ocyus tantò, si tu precibus ac suffragiis tuis, qua apud DEUM multum valent, eis opituleris. Atque his disparuere beati malefactores isti, & abierunt ad capeſſendam gloriam æternam, JOANNAM verò reliquæ ple- nam solatio & gaudio spiritus.

Eandem gratiam ac vim opera- tionis ad procurandum felicem è vita excessum infirmis, quos adju- vabat, contulit illi DEUS. Erat- que IOANNA ob eam rem tota urbe adeo nota ac famosa, ut si forte ægrorum quispiam ægrè adducere- tur ad exomologesin obeundam, protinus JOANNA, ceu op- timum ac efficax medium ad id obtinendum adhibebatur. Siquis- dem experimento cognitum est, quod DEUS quotidie illius ope- râ mirabiliter animas ad se con- verteret. Tempore quodam quarta feria maioris hebdomadæ, dum Ioanna vellet apud PP. Discal- ceatos sacra communione refici, accessit ad eam præcipua quædam Domina & ait: Mater, eamus ad unam infirmam Dominam, quæ magno in periculo vitæ versatur, & tamen confiteri non vult. Totam illam fiduciam

Q suam

suam collocat in vana spe pristinæ recuperandæ sanitatis. Ad h̄o illam, respondet Joanna, quam primum marito meo prandium paravero. Officī quippe istud negligere aut postponere mihi non est integrum. Interim Ioanna quanto potuit oxyus sacram synaxim percepit, statimque domum rediit. Dum verò Marito suo parata apponit edulia, audit introrsus vocem sibi dicentem: Persona illa ægrotia plurimum viribus deficit, estque in confinio lethi. Cohorruit ad vocem hanc Ioanna, aitque marito suo. Per DEI amorem oro Domine, copiam mihi tribue accedendi Dominam quandam ægrotam, quæ ut dicitur, in gravi est periculo constituta, timeturque ne absque sanctissimis sacramentis decedat. Maritus ait: Nulla igitur cibi capiendi cura tibi est? Ad quod ei respondit prorsus eisdem verbis, quibus discipulis Christus. Meus cibus est, ut faciam voluntatem Patris mei, & animarum saluti studeam, quas precioso suo sanguine Christus redemit. Ergo, ait Matthias, abi confessim. Obtenta facultate tam propere tamque pernicienter eō contendit, velut ad prādam Aquila. Accedit infirmam, reperitque solam, humanissimeque salutem; quærit principio quid mali habeat? Respondet ægra pleuritide se laborare, patique puncturas laterum, Ioanna ulterius querit: Dic mihi Domina, quæso, etiamne rite peccata es confessa? Nequaquam, ait illa, quippe quæ nondum tanta in necessitate versor. Quæ necessitas ad hoc requiritur? ait iterum Ioanna. An non hebdomadam sanctam a-

*Cibus Io-
anna sub
venire
misericordia.*

gimus? Quænam Christi fidelis intermitit hoc tempore confiteri? Momento eodem persens, Soror Ioanna ad se dici: ut quam celerimè ad confitendum disponatur; brevi ei è statione vita migrandum esse. His permota Ioanna ait: Domina probè novi, quod malus animæ tuae status haudquaquam te lateat. Igitur amplectere consilium meum, & confessim pura confessione scelerā expunge. Domina hæc fuerat dubio procul castibus Diabolica potestatis irretita, vinculisque constricta malæ ac Venereæ affectionis, impudicique amoris. Servabat in scripiolo amatorias litterulas, xenia ac monimenta amoris obsceni sui amatoris. Promebat ea non nunquam sensualis cupiditatis suæ eā ratione irritandæ, suisque insanis ac impudicis cogitationibus animi oblectandi gratiā. Et quia volupe illi erat cum tali animæ suæ malo colludere, blanditijs; illud ac molli mulcere palpo, medelam omnem istius mali penitus aversabatur. Quare Ioanna respondit: Neme, Domina, tantopere urgeas, Christiana sum; confitebor dum necessitas pressius incumbet. Ut verò zelosa animarum amatrix, quæ tanti Christo Redemptori nostro constitutæ, duritiam obstinationemque vedit, rotaque ob id contrastata in genti spiritus ardore ad eam insit. Quid, Soror, dicas? Quod confiteri velis, dum necessitas exiget? Potestne maior ac præsentior tibi adesse? necessitas, quam præsens est? Ego tibi citra ambages rotundè assevero, scireque te volo, ex hoc lecto nunquam

*Cum ob-
stinata
durat
ad pen-
tendum
anima
durias &
git.*

quam te surrecturam. Scias etiam, hunc tibi supremum omnino morbum esse. Scito, brevi ad æternitatem iter te ingressuram, tempusque haud longum tibi suppetere. Et quod deterius longe, scito te indubitate orco addicendam, si mors te in malo isthuc statu occupet. Aperi, ora oculos, priusquam illi tibi ad sepulturam claudantur, redi ad te metipsam, redde te DEO ac Domino nostro, quandoquidem adhucdum tempus tibi indulgetur, quod an paulo post sis habitura, sane nescio. Ego nunc abeo ad Confessorem accersendum. Petisne quempiam ex Paulinis, an è Franciscanis, an Discalceatis, aut alio quopiam Cœnobio? Hic intra se vocem Ioanna exaudiit. Tempus tam longe aliquem petere non patitur. Quare non expectato ægrotæ responso, Ioanna festinat egressa est, ad quærendum Confessarium. DEUS etiam obviam illi misit, doctum, prudentem, ac virtuosum Sacerdotem. Quærerit ex eo, an non vellet unius infirmæ jamque fere animam agentis fæminæ confessionem excipere? Respondit ille; etiam. Abit ergo una cum illo. Porro in itinere edocuit eum de statu istius animæ. Quo expeditius conscientiæ illius intima penetrare, eique adiumento esse posset, ad bonam sinceramque Confessionem instituendam. Ingressus igitur est ad eam Confessor Ioannæ extra cubile foris remanente. At verò pervicax ac obstinata mulier adduci non potuit, ut peccata detegret, quantumcumque etiam insisteret Sacerdos, peroraretque apud eam. Post unam &

amplius horam egressus est è cubile foras, aitque ad Ioannam. Mater, invocemus DEUM; ego namque multum angustor. Respondet illa, ita Domine, id lubens agam: revertere modo nec animum demitte. Nam DEUS est DEUS, & debet agere iuxta id, quod est. Repetit cubiculum Sacerdos. Solidamque impendiæ ægræ admonendæ & confessioni persuadendæ horam. Cœpit ergo post hæc magis tædio importunaæ gravisque sibi solicitationis, quam sincerâ voluntate confiteri. Ubi vero Sacerdos ad animadvertisse illam, quæ tacere poterat, ac reticere quod dicendum erat, spem omnem depositum induratum istud cor expugnandi. Exit iterum foras, aitque Ioannæ. Mater, labor est frustaneus, quoniam hæc Domina nullum omnino habet animum ad Confessionem faciendam. Non habet? ait famula DEI. Profecto neque Diabolus cum præda sua, hac vice hinc discedet. Regredere Domine iterum, & sub cervicali quære, ubi parvulam clavim reperies: resera eadem scrinolum, quod prope eam consistit, educ inde quod intus est, & tunc videbis, quid faciat DEUS. O Pater misericordiarum! O fons *Ioannæ* omnis benignitatis! O mi DEUS, *operâ ob-* & DEUS totius consolationis! *stinata* Quam perspicue bonitas ac potentia divinæ tuae dexteræ elucet in mutatione conversioneque pertinacis *mulier* *tandem* huius peccatricis. Ubi mulier illa *converti-* *tur.*

Q2 existi-

existimans DEUM ei scelera sua detexisse, quo nimurum tanto expeditius eam à gravi peccatorum pondere relevaret; Cor eius valde tenere commotum est, in consideratione tantæ charitatis, quam benignissimus ei DEUS demonstravit. Brachiis ergo in crucis modum ante peñus decussatis, tam amare cæpit flere, geminosque lacrymarum fontes profundere, veluti si cum suspiriis lacrymisque cor ipsum effundere vellet. Querulos quoque edebat gemitus: *vñ mihi miseræ Creaturæ!* Quam male vitam meam impendi! Quam perverse ac præpostere rationem cum anima mea inivi! Heu quam diu mea me obstinata cæcitas & cæca obstinatio tenuit! O benignissime DEUS, quanta mihi abs te misericordia impensa est, dum ego velut in certamine nitor me damna-re, tu vero ex adverso niteris me salvare! O quam gravis est ingratitudo mea! O quanta est bonitas tua! Postremo omnia sua crimina sincere integreque est confessa, idq; tanta lacrymarum vi profusa, tot cum gemitiis ac suspiriis, tam acerbo dolore & contritione animæ, ut peracta peccatorum confessione lethalis, eam cordis angor & defectio comprehendenterit. Confessor porro demirari sat non poterat, dum rebelle istud ac refractarium cor ita contritum & humiliatum videret. Laudabat & glorificabat abscondita DEI Domini nostri consilia, & postquam pænitens mulier ad se rediit, absolutionem ei peccatorum impertiit, abiitque confessum solitus, ad sarcolanctum Viaticum ei adferen-

dum. Ancilla Christi joanna, cum aram adornasset, super qua impo-nendum erat sanctissimum Sacra-mentum, ad infirmam appropians, eadem confortabat, solabaturque usque dum sua Divina Maiestas præ-sens ad esset. Hic vero res pro-sus admiranda accidit. Siquidem ubi venerabile Sacramentum super al-tare depositum fuit, infirmaque iun-ctis manibus, ac genibus nixa Ser-vatorem suum adorat, ita ut cuncti, qui adfuere, exemplo eius pariter ad de-votionem per moverentur, tam ve-hemens excessivusque eam dolor ac pænitudo subiit, quod scilicet tam bonum beneficiumque Dominum, infinito amore dignum offendisset, ut præ nimia divini amoris teneritu-dine, nec non intensissimi doloris *Videvi*, cor ei rumperetur, atque ita spī-
agari-
ritum efflaret, antequam Redemp-
torem suum in Sanctissimo Sacra-
mento suscepisset. Credibile est, ta-
nis vel-
metsi Dominum intra se non acce-
puit, in manus suas eum animam il-
lius suscepisse ac velut singulare
gratiæ suæ trophæum in gloriam in-
troducedisse.

Ad hunc modum Sor Ioanna, ceu fortis ac vigilans Heroina, animas è potestate ac tyrannde Dia-boli, qui est tenebrarum Princeps, erexit ibat, Christoque Domino Principi lucis & pacis iterum sub-debat, totumque id ardenterissimo ac zelosissimo spirito peragebat, quemadmodum ex sequenti eveniu-patebit.

Fuerat ei quandoque Ancilla
vana cum primis ac superba, hec
Burgi cuiusdam copulata erat Matri-
monio

monio. jam ergo aliquanto tempore nuptæ, maritus vestem di-
vendidit. Mala hæc mulier ob id
adeo impotenter irâ ac dolore exar-
sit, ut quandoquidem vindictam ex
marito sumere non poterat, ex se-
metipsa animi sui amaritudini deli-
nimentum capere statuerit, idque
vitæ ipsius etiam, imo & æternæ vi-
tæ impendio. Eheu! Tantum va-
let ad cœcandum hominem impo-
tens una infænisque affectio! In ea
desperatione superiora ædium petit
atque penuariam cellam ingressa,
restim trabi affigit, insertoque eidem
collo, pendet è trabe infelix pondus:
Erat circa id tempus Sor. Ioanna in
insu Oratorio, auditque vocem
laqueo se articulatam clarissimèque expre-
suffedit. sam. Quid hic agis? Ancilla tua
desperat; festina ad eam eripiendam.
Famula Domini continuo
cubiculo egressa, momento ad ædes
famulæ est delata, reperit mari-
tum ad januam, & ait ei: Ubi est
uxor tua? Respondet ille: superius
est. Accurrunt ergo sursum ambo
propere, mulieremque è trabe pen-
dente reperiunt, iam supremum
sedioan-
trahentem spiritum. Præcedit la-
ne ope ab queum IOANNA continuo, at-
trahitque que ut primum ad se rediit, alapas
mortæ
miserit. infregit ei dicens: Tu improba mu-
lier, tu, inquam, animam, quæ tua
non est, sed DEI, qui eam sui pre-
cio sanguinis emit, tu illam ausis ve-
lisque donare Diabolo? Enarravit
factum hoc Soror IOANNA po-
stremis vitæ suæ annis Confessori
“suo, aitque: protecتو, mi Pater,
leviter eam palmâ cecidi, pos-

“sumque cum omni veritate asseve-
“rare, quod nunquam alias tota vitâ
“mea, præterquam tunc, irata fue-
rim. Similiter Divus Job non nisi
semel exarsit, in suam Conjugem,
quoniam de DEO male loquebatur,
Impatientia hæc patientiam S. Job
& sanctitatem eximie coronavit,
nostræque Sor. Ioannæ impati-
entia auro patientiæ atque virtutis il-
lius majorem splendorem pulchri-
tudinem & gratiam circumdedit.

CAPVT XI.

*Materia præcedens ulterius ex-
tenditur; recensenturque aliqua
admiranda & inaudita fe-
rè facta.*

Charitas est veluti Regina,
virtutum omnium, ac spiritu-
tualium bonorum anima.
Corona illi est, hæc præ aliis omni-
bus prærogativa, quod finem non
habeat. Virtutes aliae ac mundi
huius bona, tametsi spiritu, a-
lia sint, habent tamen finem.
Charitas vero nunquam excidit,
ait Divus Paulus ad Corinth.
(1. Corinth. 13. v. 8.) Flamma
illius semper ardens est atque in-
deficiens, perinde ac illa sacri
ignis flamma, qui plenus my-
steriis semper ardere lucereque
debuit in altari holocausti. Ta-
lis prorsus erat ignis Charitatis,
qui in corde Venerabilis Matronæ
nostræ Sor. Ioannæ arsit, qui finem
nullum modumque noverat, cuius

Q. 3 vis

vis atque efficacia tam ingens fuit, ut ubi locorum omne mortalium genus gauderet in luce & calore vigoris eius & efficacia; quod sequentia admiranda gesta abunde comprobabunt.

Degebat in urbe Burgensi præcipui nominis Domina, cui tamen sui honoris existimationisque tam parva erat cura, ut certi cuiusdam nobilis viri scandalolâ familiaritate atque consuetudine uteretur. Convivebant ambo adulteri admodum incircumspecte, adeoque cœcè in sua impura agendi ratione procedebant, velut si omnes pariter cum eis homines cœcutirent, solusque eos videret DEUS. O fatuus!

Vitium luxurie incendio est simile.

Flagitium hoc est incendio haud absimile, quod quanto premitur, soperiturque magis, tanto etiam luculentiore fumo prœditur. Proserperat jam suspicio adulterii hurus in plures, tantumque cum tempore fama eius increverat, ut ad extremum ad mariti adulteræ etiam aures deferretur. Ut ergo is in rem præsentem deveniret, simulat se aliquo profecturum, diesque aliquot abfuturum. Credula nimium adultera per tenebras noctis amicum suum eius rei facit certiorem. Convenere itaque pariter. Dum ergo hilaria sine timore ullo agunt. En tibi maritus ostium domus pulsat. Tum enim vero utriusque gaudium momento in luctum ingentemque timorem vertitur. Stricto gladio adulter ad portam descendit, animo obfirmato aut mori, aut mari tum occidere. Adultera vero mortalii in angore constituta, su

perius remansit ad gradus. Eo nihilominus in discrimine Ioannæ ope rem imploravit dicens: O mater Ioanna! adesto mihi in hac suprema necessitate, in qua non honor solum ac vita, sed & æterna salus animæ periclitatur. Vix hæc verba protulerat, & ecce, apparet, intra domum ante adulterum mater Ioanna: quod hunc in modum contigit. Vacabat famula Domini eo tempore precibus, cogito utique Divina revelatione, quid inter dictos coniuges ad adulterio evenisset: Momentoque comprehendens per vestimenta sua, virtute adulteri omnipotentis DEI è suo Orato-riolo illuc translata est. Dumque maritus reclusis foribus domus, in vehementi exacerbatione animi introgressus fuisset, existimans hostem suum illic deprehensum iri, reperit matrem Ioannam. Stupuit equidem ad impropositum casum istum; sed brevi ad se reversus, alacri lætoque corde ad nostram Soror Ioannam ait. Quomodo mater in domo mea, & hoc tempore? Quomodo tanta mihi obtigit felicitas? Domine, respondet Virgo prudens, huc ego veni certi cuiusdam secretique negotii gratiâ cum charissima Coniuge tua pertractandi. Rem iam confecimus, ac sermones complevimus, nunc bonâ tuâ veniâ libenter in DEI nomine domum meam repeterem. Age, siat, reponit, ille verum ego non comittam, ut solat tu mater abeas, ipse tibi comes ero & servus. Admisit officium Soror Ioanna, quo videlicet eo pacto liberum adultero egressum iterque efficeret. Peractâ illâ officiosa deductione

ductione bonus maritus domum suam redit, plane sibi persuadens adulterii suspicionem, falsam duntaxat hominum opinionem vanamque imaginationem fuisse. Postridie praedicta adultera accessit Auncillam Domini Ioannam, ut pro beneficio gratias eidem ageret. Ioanna porro acriter eam obiurgavit ob suā incontinentiam, quod illa magna animi demissione acceptavit, repetique se mox confessione crimina detersuram, vitam in melius mutaturam, ac jura coniugii sanctius observaturam. Vixere simul posthac hi coniuges in magna pace, devo cultu ac servitio DEI. Maritus quidem venerabatur ioannam propter honorem domui. Conjugique suā habitum, quam inviserat, Nobilis vero illa Coniux pariter Sör. Joannæ semper gratam se exhibuit, quippe cuius ope & auxilio à temporali ac æterna morte erupta fuisset.

Eiusdem formæ colorisque imo fere notabilius est id quod, sequitur. Extranea quædam Domina eximia singularisque formæ Burgum dissimulatâ personâ Rusticæque cultu ac habitu cum duabus parvulis filiabus pariter in modum Rusticelarum vestitis advenerat. Habant ea Presbyterum in comitatu, toto similiter vultu & corporis habitu spectabilem. Burgum advenierant ad miraculosum crucifixum illic adorandum, quod ubi Rustica illa præstiterit, nostram etiam Sor. Joannam inviavit. Absoluto familiari colloquio orabat enixé, velit Sor. nostra Joanna eam Omni-

potenti DEO instantissime commendare, atque his eidem valefecit & abiit. Remansit Christi sponsa in Oratorio, seque ad orandum composuit, ut DEO Dominoque nostro necessitates huius Dominæ commendaret. Sua vero Majestas *Divinitus* *Ioanna* *revelatus* *status &* *conditio* *duarum* *personarum*
 "ait ad Ioannam: Etiamne nosti "pro qua oras? Domina quam in "Rusticæ habitu vidisti, una est "è præcipuis Hispaniæ; estque *Co-* "mitissa N. Ego vero illi valde ira- "cor, quandoquidem tot naturæ do- "nis exulta, totque temporalibus à "me cumulata bonis, iisdem tanquā "propriis meis armis me oppugnat. "Dic illi ut protinus sese expeditat à "consortio viri, quem secum circum- "ducit, hoc quippe illi ad salutem "proficuum ac pernecessarium est. "Et si tibi negare voluerit, quis ille "Sacerdos sit, tum dices eum esse "Archidiaconum illius loci: eidemq; "etiam nomine meo denuncia, ut "paratus sit ac vigilet, quia nescit "diem suum neque horam. Audie- bat Sponsa Dominum suum summa cum attentione & reverentia, atq; vehementi è zelo divini honoris animarumque salutis sollicite curavit mandata Divina quam celertime exequi. Idcirco ut primum maritus illius est pransus, facultatem ab eo petiit dicens: Domine, necesse habeo cum quadam peregrina Domina, quæ hic me inviavit, colloqui, Hospitium illi est in area cam- pi, placetne eam mihi adeundi copiam facere? Abi, inquit ille in DEI nomine, sed brevi fac redeas. Hac licentia obtenta exiit foras, atque ad hospitiū ianuam ipsum hospitem

hospitem reperit, petitque ab eo peregrinam illam rusticam, quæ apud eum hospitatur, deorsum evocet. Ut ergo illa cognovit, quod Mater Ioanna se aerserat confessim plena gaudio deorsum descendit, atque ambobus eam brachiis magna cum animi gratitudine complexa est. Vna igitur ambæ in cubiculū ascendunt, cumque solæ essent, inquit Mater Ioanna ad Comitissam. Quomodo se hac in urbe Illma. Dna. habet? Quid illustrissima, ait Comitissa, hoccine iocari non est, cum hoc in schemate me videas? Nequaquam Domina, respondet Sor. Ioanna, nullus hic est jocus, sed ipsa rei veritas. Ego huc adveni a DEO missa, jamque ita loqui debeo, ut animam tuam sermo penetret. Illma Dna. est comitissa de N. & Dnus ille est Archidiaconus Ecclesiae N. E. re, saluteq; utriusque ac prorsus necesse est, continuo societatem atque amicitiam, quæ inter ambos intercedit, dirimere, fieri quippe posset, ut DEUS, qui huc usque ista iustinuit, deinceps mutant am istam inter vos consuetudinem ferre nolit, essetque tanto in discrimine minima etiam socordia & negligens plurimum culpabilis. Quapropter quilibet vestrūm debet pro se separatim domum reverti. Illma Dna. necesse est hinc sola discedat, domumque suam repetat, & D. Archidiaconus alia via domum pariter redeat. Hoc est, quod Jubet DEUS. Quid nunc ad hæc Illma Dna. respondet? Quid dicere debeo? Respondit Comitissa summa cum admiratione ac stupore. Cla-

Vide quā
efficax ad
convertē-
dos pec-
catores sit
Ioanna
oratio.

rissime nunc intueror, quod mater Prophetissa sit, quandoquidem omnia, quæ mihi locuta est, DEUS illi solus revelare potuit. Nunc vero supervacua foret pertinacia, & obduratio ad tam luculentum lumen oculos non aperire, atque à tanto Divini verberis istu non expurgisci. Itaque aio me promptam ac volentem Divinæ huic vocationi obsecuturam. Sed id ego Archidiacono intimare nequoco. Oro te, Mater, velis in mei gratiam id ei significare. Etiam, respondet Ancilla D. præstabat id lubens. Quia vero domo egredi nequeo, cura illi dico, ut hora 2. me in domo mea invisat. Ita factum est. Venit is hora 2. pomeridiana ad Ven. Matrem invisendam. Duxit ergo illum ad Sacrum suum, atque ad eum pauca hæc, sed efficacia oppido verba, "Domine, Reverendissime Dominationi tuæ sat perspicuum est, quam sit periculosa mortalis hæc vita, quodque ex improviso mors adveniat, & quifine gratia DEI è vita decedit, præceps in infernum ruat arsurus in æternum, quod etiam tali homini nihil profinet, nihilque eum juvent intercessiones Sanctorum, nec interventio Bimæ Virg. MARIAE, sed neque ipse pretiosus eius Filii IESU Christi sanguis, nec tota infinita DEI misericordia immensitas. Quinam obsecro, Rme Domine tecum actum fuisset, si mors in hoc præsenti statu tuo te occupasset? Quid factum fuisset si fortè irato & auerso Numine Divino morire contigisset, & nunc sine ullo medio

"medio pœnas te dare in omnes æ-
 "ternitates oporteret, omni spe
 "deposita, amabilissimi vultus di-
 "vini conspectu unquam perfruen-
 "di. Aperi, oro, Rmæ D. oculos,
 "cœcitatim nuntium remitte, neque
 "tam pretiosum salutis tue pignus
 "ultra in discrimen conice. Rever-
 duarum
 persona-
 suetudinē
 Ioanna
 dicitur.
 prauam
 ducrum
 con-
 fessio-
 nis
 anima-
 dicitur.
 tere ad te: mihique eam fac gratiā,
 "uti ne amplius Comitissam allo-
 rum
 "quaris, sed confessim domum re-
 "deas, & bona accuratāque confes-
 "sione animi noxas expies. Archidi-
 diaconus clarissime intuens, quod
 ipse sibi DEUS per os. Ancillæ
 suæ loquatur, adeo fortem introrsus
 efficacemque Divinum perlensit sti-
 mulum, ac præsentis gratiæ auxiliū
 ut illi promitteret omnia se adim-
 pleturum, quæ præcepisset. Et non
 appellata ultra valefactaque Comi-
 tissa, statim æquo consenso domū
 suam rediit, generalique protinus
 confessione peccatis expiatis, intra
 quartum decimum diem obiit. A-
 iebat Mater Ioanna eum valde be-
 ne mortuum esse, quod idem est ac
 dicere, in gratia DEI illum de-
 cessisse. In oculis namque Maj-
 statis ipsius mors iustorum pretiosa
 valde, & econtra peccatorum est
 pessima. Comitissa porro uti ama-
 sium suum discessisse intellexit, in-
 genti affectu animi. Famulæ DEI
 joannæ veledixit, ac postridie iter
 in domum suam aggressa est, pec-
 cata sua confessione detergit, lon-
 goque deinceps tempore pie san-
 teque vixit, ac semper Matri joannæ
 adeo addicta fuit, ut in sacra-
 trii eius ornatum tabulas pictas, ele-
 gantesque eximia confectos arte,

flores transmiserit, ac non raro cum
 suis filiabus eatumque maritis Joannam
 inviserit. Siquidem experimen-
 to didicit, quod sicut iis, qui balsa-
 ma attractant, bonus adhæret odor,
 ita etiam illis, qui amicorum DEI
 familiaritate utuntur, virtutes pau-
 latim affracentur.

Jam Venerabilis Matri nostræ
 joannæ virtutes usque adeo tota
 inclaruerant Hispania, ut omnibus
 è locis ad eam ceu Divinum quod-
 dam oraculum homines conflu-
 rent. Aliquando Septembri men-
 se, in festo Exaltationis S. Crucis
 à meridie venerunt ad eam invisen-
 dam peregrini quidam Nobiles, di-
 centes Toleto se advenisse: ascende-
 runt sursum in eius oratorium, tem-
 poreque aliquanto illic permane-
 tur, summo delibuti solatio, quod
 Sor. Joannam videre atque alioqui
 eis liceret, tandemque vale illi di-
 cto, abibant. Dum ii per gradus
 deorsum tendunt, unus eorum ad
 Matthiam ortiz sese acclinans pre-
 cabatur, ut amoris Divini intuitu,
 copiam sibi faceret sine arbitris,
 cum Coniuge sua magni momenti
 rem pertractandi. Id ubi Matthias
 joannæ suæ indicasset, Nobilis ille
 iterum sursum ascendit. Dum ergo
 solus apud Ancillam Christi versat-
 tur, in lacrymas solui ceperat. Jo-
 anna porro multum ei compatic-
 batur, amicabilibusque verbis cum
 solari nitebatur. Domine, inquiet-
 bat, virile cor pectusque omnem
 adversitatem atque afflictionem su-
 perat. Bonum duntaxat, habe ani-
 mum Domine, modumque mæ-
 tori pone. DEUS etenim Domi-
 nus

R
36

nus adest nobis infinita bonitate sua in omni tribulazione nostra. Age igitur ac loquere mihi omni cum fiducia, siquidem colloquio de ærumnis atque doloribus iidem evanescunt, aut ad minus leviores exinde redduntur. Ego item, si Dominu possum solatio, usui, auxilio, ve esse, en me hic paratam promendæ saluti eiusdem prompto studio ancillari. Ah Domina mea! respondet Nobilis alte suspirans, ac ingemiscens, dolet mihi penitissime, quod libenter loqui vellem atque interius fortiter ad loquendum impellar, ad apperendum tuæ charitati cor meum, & tamen loqui nequeam. Ut primum namque os aperio, violenter illud mihi claudi, mentumque comprimi sentio. Verba hæc ille valde ægre ac dolorose multo cum fletu ac singultu enixus fuit. Post longam vero moram sibi vim intulit, tamque bene ac valuit, ad eam inquit. Domina mea obsecro, ne dicta mea cum scandali offendiculo accipias. Domine, ne timeas, respondet famula Christi. Qui semetipsum intuetur, is non miratur, quantumcunque eum videre aut audire ab aliis contigerit; atque id eo etiam magis, si quis tam vir malus, tamve improba sit mulier quam sum ego. Tam rationabili prudentique responso, ubi Nobilis ille corroboratus fuit, paucis ei vitæ suæ seriem statumque pandit, his fere ac similibus verbis. Domina mea, tametsi tali me formâ vestitum videoas, nihilominus tamen sum Religiosus. Jam 20. sunt anni, quod ceu

desertor ac Aposteta, & quidem semper cum concubina ad latus, terras obeam, & circumvager. Duo etiam homicidia inter hoc tempus patravi, & nihil secius in tam nefario scelestoque statu quotidie celebro, ne mater mea, apud quam commoror, malum meum ac sceleratæ vitæ rationem odoretur. Audiebat hæc omnia Ioanna impetrata, & ait: Domine nos miseri mortales non sumus Angeli, ea propter vitæ tuæ status, haudquam ab humana conditione nihil alienus horrendus videtur. Cecidisti equidem ut homo, Domine, at DEUS est DEUS, & id satis superque est, ut cum fiducia coram eo comparere queamus. Quis peccatorum unquam vere pœnitens, & contritus ad Divinos eius pedes accidit, quem suis ille brachiis non sit complexus? Potestne miseria omnium Creaturarum cum infinita eius misericordia comparari? Conuerte te Domine ad DEUM, atque Ordini tuo te redde, in Cœnobio tui Generalis. Istud Domina mea, ait Religiosus ille, nunquam ego faciam. Age igitur, inquit mater, si præstare id nolis, abi difficultate ad pedes summi Pontificis te est a nobis abdice. Respondet illi, æque parum ternopliac superius hoc ego exequar. Pergit cato in Ioanna, quid igitur aliud in hoc negotio præstare est animus? Respondet ille: ego intendo vivere ut vixi, quod abs te mater nunc peto est, ut me DEO commendare velis. Famula Domina ad hoc respondet; quid, oro iuvabunt preces meæ, si hac in vivendi ratione tuD omne persevere

rate

Crucifixi effigies ad obſſi-
nati pec-
catoris impan-
tentiam sanguinē ſudat.

rare velis? Collocutio hæc ſiebat an- te Christi Crucifixi imaginem. Spō- ſa porro eius admodum moſta, anxia turbataque fuit, ob pertinaciam hu- ius animæ, Religioſoq; ingenti ſpi- rituſi fervore ait: Domine, ego te obteſtor per hunc DEUM ac Do- minum noſtrum crucifixum, qui pro nobis ad crucem acclavatus eſt, re- vertere in temetipſum, neq; velis pre- ciosi huius cruoris preium in te caſſum inaneque fieri, quem pro re- demptione tua in cruce profudit. O admirabilis Divini amoris exuberā- tia! Ubi Sponſa Christi hæc verba eſt prolocuta, imago Crucifixi in tā- tum coepit ſudore ſanguineo diſflu- ere, ut guttae filamenti inſtar in terrā decurrerent. Vedit hoc prius quam Joanna Religioſus ille, pallensque totus atque conterritus, intremiſce- re cœpit ac dicere: IESU DEUS meus, quidnam hoc eſt? Tune de- nuo pro me ſanguinem ſudas? Non ultra Domine, ego propono me ad te convertere. Mater Joanna, quæ ad pedem imaginis eius conſtiterat, ad verba hæc elevavit oculos ſuos, atq; ut ſanguinem ſudare crucifixum conſpexit, jamque velum ſui capitis guttis cruoris tingi, pariter & iſpa or- ſa eſt amariffimas propēdere lacry- mas. Ad amborū ſingultus ac vo- ces editas etiā Matthias Ortizius Orato- riū introiit, atq; cū idē conſpexiſſet, etiā ipſe ubertim lacrymari cœpit, aſ- itq; ad Coniugē ſuā; Quidnam rei eſt iſtud Joanna? Quidna putas porten- dit? Non abſimile mihi videtur hoc mirū eſſe illi, quod legitur de quodā interempto homine, cuius cadaver in ſuī interfectoris præſentia, in ſig-

nū odii ſeſe alteravit & ſanguinem fudit. Hic vero Christus Redemp- tor noſter ſanguinē fundit in ſua pi- ña effigie, ac tū ſit vivus, ad ſuā vide- licet immeñā charitatē demon- ſtrādā in præſentia illius, qui in eū deliquit, atq; iram eius in ſe provo- cavit. Porro ne ingens iſtud miracu- lū intercideret, oblivioneque ſepeli- retur, abiit Matthias Ortizius, ut e- ius rei prædictū D. Archiepiscopū reſſerret certiorē, qui cum ſecretario ſuo multoq; famulorum comitatu eo protinus advenit, atq; ubi tantū con- ſpexit prodigiū, ad idē ſpectaculū P. P. Discaleatos cōpluresq; alios ac- cersiri juſſit, qui omnes ſuis intue- bantur oculis, quemadmodum ſan- guis, e crucifixio profluere. Poſte- quā vero D. Archiepiscopus de- factō plene informatus, instrumenta deſuper authentica confici curaſſet, Crucifixum illum tela ſerica Attali- cā in volutum, ſecum domum ſuam detulit. Religioſus vero ille, cum fa- mulæ D. valefeciſſet, abiit promi- tens vitam ſe in melius deinceps mutaturum. Idem ille poſt unum ac diſmidium annum Barcindone litte- ras ad Sor. Ioannam dedit, in quibus maximam alteram DEI erga ſe mi- ſericordiam recenſet, quam intervē- tu Ioannæ precum illi exhibuit Deus. Epistolæ illius tenor eſt iſte:

Idque plurimis videntibus

“Domina mea & venerabilis ma- ter, Ego ille ſum qui apud te tali die

“in domo tua fui, coram quo cruci-

“fixi effigies ſanguinem ſudavit. In-

“terea ad hoc usque tempus velut

“alter Cain vagus profugusq; fui,

“atq; a facie Domini abscondi me,

“nullo in loco pacem, quietemque

R 2 repe-

riens. Ubi ergo sic me constitu-
 tum dæmon vidit, horrendis co-
 gitationibus me impugnavit, ac
 denique ita sensum ac rationem
 obturbavit, ac prorsus evertit, ut
 ego in consideratione, quod scele-
 ra mea nullam gratiam veniamq;
 mereantur, in desperationem sim
 prolapsus, statuens semel calamiti-
 tosæ vitæ finem imponere. Id es-
 fectum est, dum aliquando per
 nemorosum opacumque montem
 iter facio. Ex infelici quippe ar-
 bore laqueo me suspendi velut al-
 ter Iudas, cuius etiam interiissem
 fato, si non mei misertus fuisset
 "DEUS. Dum etenim supremum
 "jam spiritum ægre traho, momen-
 "to lux quædam advenit, atque in
 "eadem conspexi personam sexus
 "fæminei, prorsus eiusdem vestitus
 "formæ ac staturæ, quam tua cha-
 "ritas gerit, hæc laqueum ex templo
 "præcidit, quo gulam egomet mihi
 "frangere intendi, atque ita dimi-
 "dia mei parte, præ mortuus inter-
 "tam decidi. Reduxit mihi tunc in
 "mentem DEUS id, quod in domo
 "charitatis tuæ evenerat, qualiter
 "nimirum crucifixus pro me langui-
 "nem suderat, atque hinc spem con-
 "cepi salutis consequendæ. Unde
 "firmissime statui promissioni meæ
 "satisfacere, etiam vitæ ipsius im-
 "pendio, quam offe re immolareq;
 "cupio ex amore illius DEI, cui
 "tantopere sum devinctus Enixe
 "igitur ardenterque DEI amore tuā
 "charitatem obtestor, velis me ipsi-
 "us Majestati fideliter comen-
 "dere. Eadem Majestas in bonum
 "salutemque proditarum animarum
 "charitatem tuam servare dignetur,

"è quarum numero ego ipse sum.
 Exemplum istud potest nobis, qui
 Religioni nomen dedimus speculi-
 loco inservire. DEUS nos ipse te-
 neat, actueatur. In altissimum eve-
 ti statum sumus; si ab eo cadamus,
 eo pernitosior & gravior est ruina,
 & lapsus periculosis, quo sublimior
 est gratia vocationis nostræ ac dig-
 nitatis.

Quadam vice dum Sor. Ioanna
 comitante D. Alphonso Marcos in
 Conventu S. Ludovici 4. sacras Vir-
 gines Neptes suas inviseret, accessit
 ad eā Franciscus Ruiz cognatus Io-
 annæ, vir pietati atque virtuti appri-
 me deditus. Hic rogabat Sor. Ioan-
 nam, ut quendam infirmum adiret,
 qui gravi præsentique in periculo
 mortis versaretur, & tamen Sacra-
 mento pœnitentia maculas animæ
 detergere renueret; multum in eius
 præsentia momenti fore, candemq;
 ad gloriam DEI & salutem animæ
 illius cessuram. Persona mea, Res-
 pondet Mater Ioanna, parum hic
 utilis erit, si tamen ad gloriam DEI
 promovenda aliquid, quod è re usuq;
 sit, conferre quo, eamus absq; mora,
 Vale igitur facit Neptibus. Erat ea
 id temporis firma viribus, sana &
 valens animoq; alaci. Simul ac ta-
 men Cœnobii portam est egressa,
 subito destituta viribus, imbecillita-
 teque correpta fuit sic, ut præsentes subito se-
 cūci merito obstupescerent. At ve- annam
 ro agnovere protinus astū esse malig privati-
 ni hostis excogitati ad honum opus ribus, ne
 deiq; servitū impediendū. Unde aie- ad impa-
 bant illi; sine mater, nō te brachiis nitentem
 portabimus. Esto, ait humilis Ancil- infirmum
 la Christi, E gloria Dei est, ut eo va- ire valea-
 dam

dam, ac proinde, id omnino fieri est
necessæ, tametsi per humum eo rap-
tari debeam. Circumspicite, an non
fôrte alicubi mulum deprehendatis,
ad cuius me caudam alligetis, ut me
sic eo protrahat. O magna humilitas!
O vehemens ardor! Ambo denique
Alphonsus Marcos ac Franciscus
Ruiz eâ utraq; parte sublatâ hume-
ris iter cum ea prosequabantur. Ut
verò ad S. MARIAE pontem deve-
nere, tanta repente tempestas est co-
orta, ut arbitrarentur, violentia tur-
binis in flumen se omnes præcipita-
tur. Sed famulæ Christi præ-
cibus procella ventusque conque-
vit, atque ita simul pervenire usque
ad Conventum de la Vitoria, ad
quartum quintumve lapidis jactum
ab infirmi domo situm. Illic Mater
Ioanna inquit, quiescamus parum-
per, ac gloriosum P. S. Franciscum
de Paula invocemus. Ea in oratione
præfusa mirabiliter extra se rapta
fuit, levavitque se à terra unâ cum
ambobus viris, qui eam suis portâ-
rant brachiis, atque ita simul Divina
virtute per aëra in domum infirmi
illius delati sunt, nescii quonam id
pacto effectum esset. Invisit Mater
Ioanna ægrotum, qui eius consilio
multo cum fletu, vehementi dolore
& contritione peccata sua confessus,
mox à peracta exomologesi certis
cum salvationis suæ indicis, terris
valedixit.

Sed fru-
stra est:
miraculo-
se illa ad
egrum
deporta-
tur.

Ingens iste ardor animasq; lucran-
di zelus tunc potissimum enitebat,
cum illa cum sponsa suo in oratione
de animarum salute ac prosperitate
ageret, & colloqueretur. In horas, in
momenta petitiq; eius erat, æterna fa-

lus animarum. Multum enim verò
gratiæ ei inerat, in eiusmodi postu-
latis Divinæ ipsius Maiestati vim qua-
dantenus inferendi. Plorabat non-
nunquam ut infans, qui tristatur, dum
pater ei negat petita. Quandoque
subirasci videbatur, tamquam amato-
sponsa sponso, qui petitioni annuere
renuit. Interdum interferebat etiam
quiddam, quo sponso suo veluti
præsumptuosa insultaret, agebat
que hoc quâdam prorsus amabili
singularique gratia & dexteritate,
nihilq; non, hoc aut illo modo, jux-
ta votum suum obtinebat. Mane
quodam cum pro certis personis
preces funderet, apparuit illi Glori-
osissimus Patriarcha Iosephus cum
infante IESU super brachium, ait-
que ad Ioannam. Qui tantum cælesti
sponso placet uti tu, debet etiam ab
eo multum petere. non attendit Sor.
Ioanna ad hæc verba, quia tota im-
mersa erat contemplationi infantis
IESU. Quod ubi D. Patriarcha ani-
madvertit, iterato inquit: Filia mea,
ora pro necessitatibus fratrum tuo-
rum. Tum circumspexit famula
Christi, viditque duos valde auxiliū
egentes homines, continuoque pre-
cabatur infantem IESUM pro illis.
Ut verò advertit, quod ille amplius
rogari vellet, ait ad illum: Mi Deus,
hoc ita fieri debet, à SS. tuis pedibus
ego non recedam, quo adusque tu pe-
titioni meæ annuas. Infantulus vero
illi blando ac renitenti ore respon-
dit. Ne irascaris sponsa mea, yolo
præstare omnia, quæ postulas. Tunc
D. Patriarcha manum suam eleva-
vit, Sponsæque Iesu Christi benedi-
ctionem dedit. Post hæc eandem

Varis
Ioanna
amoris
artibus
utitur ad
obtinenda
postula-
ta.

R 3
36

R 3 ma-

manum suam capiti eius imposuit, ac inquit: Hæc est vera sponsa, in qua IESUS vetus animarum sponsus requiescit.

Postridie S. Communione percepta, dum suo more esset in Oratorio, precabatur Divinum Sponsum suum intensissime, ut duas sibi commendatas personas benigne tueri servareque vellet, atque omne mortale peccatum ab eis avertere. Hic erat videre mirum quendam inter DEUM puramque istam Creaturam lusum. Sicut namque Pater cum filio suo, qui forte munuscum quoddam petit, colludit, eique illud porrigit quidem, dum verò parvulus manum ad capiendum extendit, ipse retrahit suam, filiolumque ridet, sic prorsus erga charissimam Sponsam suam Ioannam se gessit DEUS. Principio quidem ostendebat sese paratum ad assentiendum eius petitioni; paulo post gravabatur id præstare liberalemque manum suam quodammodo retrahebat. Ubi ergo id animadvertisit Ioanna, veditque, quod complaceret sibi DEUS in eâ sic detinenda, summa amabilitate ad DEUM inquit. Domine, jocare, lude & illude mihi, hiut Divina voluntati tuae placet, veruntamen ego petitionem meam obtinebo. Tuam ego Majestatem tam diu vinculis amoris captivam tenebo, donec id mihi concedas, quod à te postulo. Non poterat iam ultra benevolum suum in eam animum cohibere Dominus; itaque respondet Ioannæ: Filia, iuxta petitionem tuam sient omnia. Summam ego voluptatem capio è tuis inventis, artibus ac stra-

*Ludus a-
moris in-
ter Deum
& Ioan-
nam.*

tagematis, quibus uteris ad obtinenda, quæ petis. His aliisque eiusmodi astutis soleribusque circumventionibus amoris certabat illa cum Omnipotente, & vincebat insuperabilem DEUM. At verò admodum caro illi constitit hæc victoria. Siquidem infernales Genii obtot animarum jacturam, quas illa DEO lucrabatur, eque faucibus eorum eripiebat, stygiis illam tormentis excruciantibus, plagiisque afficiebant atrocissimis. Hic aiebant, pereundum à nostra manu est tibi, tu persecutrix nostra pessima. Age, dic maledicta mulier, quid te permoveat ad nos tantopere, tantisque pœnis persequendos? Cura tu salutem tuam, ut vis, alios sine quietos, propriumque salutem cuiusvis arbitrio permitte, Verum Sor. Ioanna nihil pensi habebat, quidquid Tartarei spiritus obgannirent. Charitas eius animarumq; zelus fortior morte erat, & inferno durior æmulatio.

CAPUT XII.

*Sor. Ioanna coniungit in summa perfectio-
ne externa opera sua cum contemplatio-
ne: DEVS etiam patrat miracula,
ne quid Sponsa sua de alterutro
negligat.*

Vita spiritualis, quæ exteriora ^{Vita Ro}
bona opera Contemplationi ^{ligiosa}
copulat, est inter omnes vitas ^{qua per-}
perfectissima (S. Thom. v. 6. 22. q. ^{secundum}
179. art. 2. ad 2. & 3. q. 20. art.
1. ad 2. & 3.) Eam ob rem & ipse
Christus Servator noster talem vi-
tam elegit. Hucusque tractavimus
de

de Virtutibus nostræ Venerabilis Matris Sor. Ioannæ, quæ in externa operatione consistunt. Nunc verò ad contemplativam vitam ingressum faciemus, in qua illa sane quām solide fundata & perfecta fuit. Cum sex annorum esset nostra Sor. Ioanna, antedicto modo eam Christus D. in orandi modo instituit. In illa præ tenera ætate, ad tam sublimem eam contemplationis gradum evexit, ut complurium annorum curriculo, pauci admodum, eximi etiam vite huius ac sanctæ exercitationis Magistri, eò pertigerint. Ab hoc primo principio usque ab obitum, tota eius vita, perpetua & nunquam inibi, loco- terrupta fuit Oratio. Ubivis locorum in oratione, nullo non tempore, in omni cultus gerit sua actione ac occupatione clarissimam illustratione animi DEUM præsentē habuit, & amicissima quidē familiaritate, conversatione & alloquio. Erat illa in hoc haud absimilis cælestibus spiritibus, de quibus Christus Salvator noster testatur, quod etsi descendant in terras ad serviendum humano generi, (Matth. 18. v. 20.) Semper tamen totaque eternitate in Divina contemplatione perseverant. Idem penitus Angelica nostra egit Ioanna. Nunquam illa operibus, quæ vel ex obligatione, vel charitate ab ea fiebant, impediabatur à DEI contemplatione: nusquam desinebat coram eo ambulare, eius pulchritudinem speculari, amabili ac mellitissimo colloquio & conversatione perfriu. In hunc finem in amoribus ei erat quies ac solitudo, & quantum fas erat Orationi, vacabat, maximo cum fructu

Nec illo
opere ab
compre-
henditur.

animæ suæ. Noctibus quidem insistebat orationi domi suæ, manè in templo, vespere, peracto eo, quod ex officio in rei familiaris administratione ei incumbebat, in suo Orationario. In Orando verò semper nudis genibus, nudo solo nixa persistebat. Segregabat se ab omni humano consortio, atque uti cælestis quædam Aquila sele ad Sphæram Divini Solis sustollebat.

*Ecstasis
& raptus
quid sint.*

Eveniebat porro istud Sor. Ioanna in admirabili quadam Ecstasi, & quidem diversis variisque modis. Ecstasis vel animæ à se discessio, uti & Raptus, seu corporis supra se sublatio, sunt elevationes animæ in DEUM, cum totali separatione à sensuali operatione ac sensibilitate, adeo ut extra se positus homo, non audire non loqui, nec sentire queat. Ratio eius est, quod cū virtus animæ humanæ infinita non sit, sed modum mensuramque suam habeat, in ecstasi autem intellectus per Divinam illustrationem tanta de DEO cognoscat, ut voluntas in ea cognitione quasi absorbeatur, atque in DEUM elevetur, rapiatur, & extra se abducatur, quod totum naturales animæ vires longissime excedit, eam obrem haudquam hæ vires sufficiunt, ut exterioribus potentis & sensibus, eorumque operationibus, uti alias, subveniant, aut sensibus præstent, ut efficaciter operentur. Istæ tales ecstases erant famulæ DEI continuæ ac perpetuæ, possetq; haud *erant*, abs re Virgo ecstatica dici, quando *perpetua*, quidem semper in Oratione extra se fiebat, ac sæpe numero etiam alias: & quidem tanto temporis intervallo

Io, ut quandoq; sibi uter restitui posset, obedientiæ præcepto adigenda fuit, quemadmodum postea referemus. Qui ei penè ubique aderant, asseverant se Ioannam tam suo in Sacriolo, quam in aede sacra singularisque fere horis in excessu mentis, & aliquantum à terra elevatam conspexisse, quodque nonnunquam teniter corpus haliu afflaverint, illudque se exinde uti levis penna commovet. Rogabat quidem instanter Ioanna DEUM, ne palam in conspectu hominum illam sibi tribueret gratiam, nihilo tamen minus Divina Majestas disposuit, ut ad augmentum glorie suæ, maioremque Sponsæ suæ existimatione, id nonnunquam etiam ab hominibus notaretur.

Dum vice quadam in Discalceatorum Conoblo ad cratem in templo cum plerisque sacris Virginibus colloquia miscet, spiritales quædam odas & cantica modulari audit. Continuo illic in aëra est sublata, mansitque sic à terra elevata sat diu ante altare maius pendula. Alio tempore sepe memoratus Dominus Alphonsus Oratorium eius intravit, nomine D. Archi Episcopi eam allocuturus, reperitque Ioannam proorsus in admirabili animæ corporisque raptu. Plus quam duorum vi-

altè à terra ele- rorum altitudine ab humo elevata ad erat. Manus eius affixa fuerant clavis manibusque picti præ grandis è vulnera Crucifixi altaris: Os vero applicata lateris verat vulneri lateris eiusdem Crucifixi, atq; ex hoc æternæ vite fonte nū jugit bibebat casta columbula nostra. Unectar. bi ergo D. Alphonsus tali habitu si-

tuque Ioannam conspexit, abiit continuo ad D. Archi Episcopum, eius rei eum facturus certiorem. Aderat tunc præsens apud D. Archi Ep. Prætor Urbis: ambo ergo cum suo quique famulitio eo se protipiunt, ad intuendum ingens illud miraculum. Quo ubi advolavere, in iam dicta forma ac schemate universi eam sunt contemplati. Observarunt illud pariter, quod et si ancilla Christi tam alte à cruce penderet, nihilo secius tota corporis eius compositione situsque adeo decens, gravis, ædificativusque ab omnibus conspicetur, ut ne pedes quidem illius videri possent. Ceperat interim Ioanna se commovere, præstes porro non levis incessit timor, fore ut in descensu subito super Altare ruat. Verum nihil horum evenit, sed à tergo paulatim à Cruce separabatur ac discedebat, donec tandem terram attingeret, atq; ante altare super genua consideret. Ubi ergo Archi Præsul iterum eam sibi redditam vidit, petiit, ut qui aderant, foras omnes excederent, satis gnarus, quam ægræ Ioanna ferret in eiusmodi raptibus comprehendendi.

Dominicâ die, qua PP. Augustianii SSmi Altaris Sacramenti festum celebrabant, comitante eam ancilla sua Magdalena, ac DD. Alphonso & Francisco Ruiz abibat à Discalceatis Monialibus, ut iam dictæ celebritati nec non supplicationi, qua Ven. Sacramentum vicatim circumgestabatur, intercesset. Ambo iam dicti DD. brachiis Sor. Ioannam ob debilitatem virium sustentabant. Interim in parva quadam platea subi-

tò Musicos concentus, qui honori SS. Sacramenti modulabantur, audiunt. Ad huius musicæ sonos continuo se Christi IESU sponsa instar Aquilæ à terra levavit, secumq; una ambos DD. Succollatores rapuit plus quam octonum lapidis iactuum spatio. Momento itaque ad Monasterium Augustinianorum sunt delati, quod supplicatio ipsa tunc præterebat, Sponsaque Christi manxit illuc in genua provoluta. Ambo vero DD. qui eam deducebant, mutuo se se summo cum stupore alloquebantur: D. Frater, quidnam hoc rei est. Quo loei sumus? Quidnam accidit nobis? Quidquid tamen mirarentur, admirandum hunc insuetumque volatum comprehendere animo haud potuerunt. Sed potius admiranda DEI opera in famula sua Ioanna, laudum præconiis celebrabant, extollebantque.

Hicce in perpetuis excessibus deducebat Rex Regum dilectam sponsam suam in Cellam vinariam, & inebriabat eam pretioso ac super dulcissimo suæ Charitatis vino, siveque Sponsa eius extra se abrepta tota transibat in dilectum. Cælestis verò Sponsus intuebatur Sponsam suam conversabaturque cum ea blandissimè ac deliciosissimè. Usitatum est devotis animabus cum DEO deliciari, eidemque blandiri. At verò cum hac amantissima, Sponsa sua deliciebatur ipse met Sponsus: in tantumq; id suæ maiestati volupe erat, ut ingentia etiam patraret prodigia, ad protelandam, continuandamque teneram ac deliciosam cum ea consuetudinem & collocutionem. Etenim

cum Ioannæ sui statutus officio atque obligationi necessario satisfacendum esset, providit Divina Majestas, ut ne quid ab utraque parte decesset. Manebat itaque Ioanna in Oratione Sponso suo unita, cælestes verò Genii obibant externa munia officiorum Divinæ Sponsæ. Persæpe quidem id usuvenit, semel tamei fluctucentius ad hunc modum demon-

stratum fuit. Advenerat sæpe memoratus D. Alphonsus, quandoque circa meridiem ad preferendum Matthiæ Ortizio, à D. Archi-Episcopo quodpiam nuncium, ipso in domus ingressu offendit Laicum Fratrem è Discalceatorum familia nomine Ioannem à Resurrectione, qui æque certa quadam ex causa eodem à Priore suo ablegatus fuerat. Ad ingressi ambo reperiunt Matthiam Ortiz mensæ accumbentem ac prandentem, Ioannamque uxorem eius clarâ voce pio quodam è libro ad mensam legentem, sic ut ille bene percipere lecta posset. Bonus Frater ille Laicus præ stupore nimio totus fere diriguit, neq; suum exposuit negotium, sed tantum ait, se in prætereundo ad eum committere nequivisse, quin D. Matthiam cum charissima sua salutaret. Dominus vero Alphonsus mandata sua exposuit, atq; responso desuper accepto valeq; dicto, cum præfato Fr. Religioso domo abibant. Ubi iam soli in atrio Domus Fr. ille cum D. Alphonsu constitere, brachium huius ille complexus manu, summa cum admiratione, D. Alphonsu, inquit, vidisti proculdubio nunc Ioannam Matrem. Ita sanè, respondet

S D. Alphon-

Officia
externa
Ioanna
Angeli
obeunt.

R. III
3.6

D. Alphonsus. Age igitur, ad gloriam DEI velis nunc Domine ad cœnobium mecum concedere. Uterq; igitur abeunt, atq; ubi Ecclesiam ingressi fuere, Matrem Ioannam istic cum P. Priore colloquentे conspiciunt. Obstupuit D. Alphonsus aitq; nunquid non jam jamque Matrem Ioannā in domo sua reliquimus? Domine, inquit ille Religiosus Fr. hoc illud est, quod ego tantopere demiratus fueram. Advenerā quippe nomine P. Prioris nostri, ad significandum Matthiæ Ortiz, quod certis prepeditus negotiis conjugem illius expedire citius nequiventerit, ne igitur moram illius detentionemq; moleste ferat. Ubi verò illam domi suæ apud maritum vidi, totus cohorui, cum indubitate scirem eandem hic apud P. Priorem nostrum versari. Deniq; Mater Ioanna, copiā obtenta abeundi, ingenti cum sollicitudine domum repetiit. Porro dum gradus ascendet, Angelus ad eam inquit. Ne timeas. Maritus tuus iam prandium sumpsit, absq; eo quod absentiam tuā notārit: Ego personam tuam egi, manus obivi, quæque tui erant officii, cuncta peregi. O fortunatū hunc virum! cui suæ conjugis gratia inservire Angeli obsequiumque præstiteré.

Tanta hæc Dei providentia erga creaturam nemini mira videri debet. in hac quippe Sponsa sua, singulari eius amore & curā testatum facere voluit. DEUS summam sē habere complacentiam, dum eam in suis exercitiis ac pace altissimæ orationis, amotis omnibus obstaculis, sūvet atque conservat. Prout id factum sequens abunde comprobabit. Adve-

nerat Burgum præcipiuus è Ducibus Hispaniæ, (testes non reminiscuntur Duxne de Lerma, an verò de Cea fuerit) unus tamen ex his, inviserat D. Archi-Episcopum, atq; inter alia indicārat etiam, magno se teneri desiderio visendæ Matris Ioannæ, non curiositatis ductu, sed sinceræ puræq; devotionis, animæq; fructus gratia, quem proculdubio ex admirandæ huius fæminæ aspectu sit percepturus. Archi-Præful uti amabilis, be-nevolus, facilisq; Dominus, dignitatis devotionisq; huius Principis intuitu, facile postulatis eius assensit. Uterque igitur longo comitantium aliarum præcipuarum personarum ordine, ad invisendam Matrem Ioannam progrediuntur, quod siebat feriā etiæ seu Veneris die. Diem hunc sanctum suisq; destinatum exercitiis habebat Sor. Ioanna, in quibus longo tempore extra se abrepta, cruci adhærebat affixa. Porro ne quis eam tunc inturbare posset, cludebat eo fine Oratorii fores. Itaque in adventu suo præfatī DD. obseratas eas reperere. Quoniam verò Dux ille postridie necessario discessurus erat, videbatque obice illo desiderium suum impediri, permolente impedimentum illud tulit, præsentesq; omnes cū eo. Notārat hoc Matri Ioannæ Ancilla Magdalena, sincerique moris persona, aitq; ad D. Archi-Episcopum. Si ea Rmo D. effet potestas, quæ P. Priori Discalceatorum, tum è vestigio clavi potiretur: si nimirum dominæ meæ in virtute Obedientiæ præciperet, ut clavim sibi foras mittat. Perpendit hæc apud se Archi-Episcopus, famulæq; inquit:

Quid anna.

Et
chi
cop
cip
ela
for
min
Etiam
extra se
posita nra
joribus
parat le

Quid ais filia? Etiamne P. Prior ita ei præcipere consuevit? Etiam D. respondet ancilla: persæpe id egomet hisce oculis vidi. Continuo igitur magna condecentique gravitate ac modestia S. præsul inquit. Filia Ioanna, semper mihi ut germanam addet filiam, morem geris: nunc ita res exigit, uti talem te exhibeas, mihiq; ceu legitimo Patri, Pastori ac Præsuli tuo obedias. Præcipio itaque tibi virtute S. Obedientiæ ac Spiritu S. ut mihi confessim clavim ab hac janua mittas. O mirum ratumq; omnino prodigium! Res profecto magna erat ei & obedientiam percipere, & quod clavis illico subter portā foras atque in manus illius sit delata, totū, inquā, hoc res magna fuit. Mirabantur omnes mutuoq; taciti summo cum stupore se respiciebant. Janua deniq; ab Archi-Episcopo referata, ubi omnes ingressi fuere, videt Christi sponsā extra se raptā ē cruce pendentem, vultu sanguine rubente. Efficiebat spectaculum istud, ut omnes summa tenerrimāq; devotione tangenterentur. Protinus tamen deorsum contendunt, quo in sua quiete cruci adfixa remanere Joanna posset. Postquam igitur domum Archi-Episcopus rediit, continuo P. Priorum Discalceatorum acciri iussit, is ubi adfuit, cunctis audientibus eidem narravit, quid cum Joanna iam iam contigisset: queritur ex eodem P. Priore, an mira istiusmodi etiam sibi utuvenissent? Etiam Rme Præsul, respondet P. Prior, ut ad meum S. Obedientiæ præceptum foras mihi clavis deferretur innumeris vicibus contigit. Quid hoc est aliud, quam quod sponsa suæ gratia homini Deus

obedierit, prodigiumq; Iosue temporibus patratum sæpius iterarit? Hic Populi Israëlitici Præses ac Dux, præcepit Soli, uti pleno in cursu gradū sistat, statimq; is constituit. Sacra pagina inquit (*Iosue cap. 10. v. 12.*) DEUM obedivisse voci hominis, & ita omnino, inquit D. August. (*lib. 2. de mir. S. Script. c. 4.*) fieri juxta rectam rationem necesse fuit. Sol etenim in se ipso Obedientiæ aut inobedientiæ capax nō erat. Deus porro, qui cursum eius moderabatur, ad præceptum Iosue, currentem stitit. Et quanquā ad Solem usq; iverit obedientia, atq; in eo impleta fuerit, haudquam tamen Sol fuit, qui obediuit, sed qui vice locoque eius homini paruit Deus. Eādem ratione Mater nostra joanna capax obedientiæ id temporis esse nequiverat, quia in ecstasi tota in Deum abrepta atque elevata erat, & in illo beato statu velut mortua, ab omni sensuum usu longe posita, nec videre, nec audire, nec obedire poterat: ideoq; necellatio sequitur, quod obedientia in excessu mentis exhibita, non à joanna, sed à DEO, in quem joanna tunc absorpta detinebatur impleta fuerit. Tanti nimis etiamavit DEUS familiarem sponsa suæ joannæ secum usum & consuetudinem.

Quis iam dicere velit, quod talis, tamq; in paucis amata sponsa, qualis erat joanna, ariditatem desolacionemq; in orandi studio sit experta? Nihilo tamen sequius ingentes illa ariditates gustusque iacturas persenit. Siquidem Sponsus cælestis non- *Etiam sic* nunquam tantisper sponsam suam *dilecta* deserebat, suumque illi consuetum *Ioanna* subdu-

Et D. Archi-Episcopo præcipienti clavim foras mittit.

*Deus in
suum
gratiam
hominibus
obedit.*

R. III
3.6

S. subdu-

desolatio- subducebat lumen, inq; tristissima
 nes ari- nocte, ac atris obvolutam tenebris
 ditatesq; derelinquebat. Nullus ei oranti gu-
 in orando stus, nullum erat solatium, sed acer-
 patitur. bissimi doloris plena inquietudo, ac
 totalis omnimodaque cor atque ani-
 mum occupabat desolatio. Luctuo-
 sum sane erat spectaculum illo in
 statu joannam conspicere. Omnem
 quidem illa exeruit conatum, sicut
 Sponsa in Cantic. Cantic. c. 2. v. 5.
 animo linquebatur, plorabat, gemit-
 bat, suspirabat in solitarii turturis
 modum, post suum unice dilectum.
 O incomprehensibilis scientia & sa-
 pientia Dei! deserit ille, ait D.
 Paschatius (lib. 3. in Thren.) illas a-
 nimas, quæ plus aliis eum diligunt,
 quo sponsum suum solitus requi-
 rant, maiore desiderio cupidiusque
 consequentur, tanto post eum cla-
 mementi suspirantque ardenter. Totum
 hoc absentia Divini Sponsi efficit,
 facit namque, ut anima gemat ac sus-
 piret, ut cor eius ardeat, voluntas de-
 flagret, amor ardorque magis ac ma-
 gis accendatur. Sic eveniebat nostra
 Dei Sponsæ Sor. Ioannæ in ea solitu-
 dine ac desolatione, quod equidem
 maius omnibus illi tormentum erat,
 donec misericors illi DEUS, iterum
 eam reviseret, ac suo Divino perfun-
 deret lumine, quo illa postmodum
 summâ dulcedine ac perfectione
 fruebatur.

Absentia
 abscon-
 dentis se
 Dei quid
 operetur.

Dicit Regius Prophetæ David,
 quod in meditatione exardest-
 cat ignis (Psal. 38. v. 4.) quasi
 dicere vellet, perinde ac atertu & al-
 lusione Chalybis lapidisque Scintil-
 lae profiliunt ac fomitem accen-
 dunt, ita pariter ignis amoris Divini
 suscitatur meditatione inexhauribi-
 lis infinitæ illius bonitatis, quo
 sacro ab igne mortalium pectora
 succendantur. Ad suscitandum porrò
 suavissimum istud amoris incendii,
 præ cunctis aliis meditatio vitæ ac
 Passionis Servatoris nostri IESU
 Christi medium est longe efficacis-
 simum. Testatur confirmatq; hoc
 sat perspicue Christus ipse. Ego, in-
 quid sum via, veritas & vita. Quis er-
 rat viatorum, aut præceps est præ-
 rupto ruit, nisi qui à recto itinere
 deviat? Quis cespitat, titubat, in
 tenebris offendit, caditve, nisi qui se
 à lumine elongat? Quis moritur, nisi
 qui vitam deserit? Ita prolsus pro-
 ceditur in spirituali huius vita itine-
 re. Qui per Christum Redempto-
 rem nostrum non ambulat ad æter-
 nam vitam, is proculdubio præceps
 ruit ad inferos, cadit moriturque
 morte æternâ. Qui autem per Chri-
 stum graditur, ambulat per viam
 rectam, ac tandem omnimodis per-
 tingit ad perfectionem charitatis Dei.
 Hanc assecuta est Sor. Ioanna, quo-
 niam nunquam non per Christum
 summum nostrum bonum incessit.
 Exacto 6to ætatis anno, à quo tem-
 pore Christo se despontit, Chri-
 stus supremus lapis angularis sem-
 per Sponsæ suæ instar Magnetis
 fuit. Erat illi Divinus hic Spon-
 sus meta scopusque omnium suo-
 rum

CAPUT XIII.

De Sor. Ioanne ardenti amore in Deum:
 deg, miraculosa imagine Christi D. N.
 quam illa pingi curavit. Itēq; de zelo hono-
 ris Divini & Ecclesiæ sue,
 quem illa habuit.

rum appetituum ac desideriorum. Quiescere illa nusquam poterat, nisi esset in ipso; & sicut sponsa in Cant. Cantic. Ita in hac nihil tunc erat aliud, nisi querere ac suspirare post suum dilectum & suavissimam eius recordatione, usque ad redditum eius sese oblectare. Non impari studio accommodabat se Divinus amator Sponsæ teneritudini, sepius ad eam visendo, iam hac, iam alia formâ, eamque vultu suo speciosissimo, amicabili suavissimaque conversatione & alloquio recreabat. Tali pacto magis atque magis adaugebat ardoris amoris flammam in fornace amore captæ illius voluntatis. Visendum se is quadam vice præbuit Sponsæ suæ in Sacrario illius tali schemate, vestitu, ac specie, quali olim in terris cum hominibus est conversatus. Tota tunc Sponsa erat immersa in gratissimo deliciissimoque aspectu suæ Majestatis, eiusque nobilissimæ corporis formæ, gravitate morum gestuumque elegantiâ, uti & supremæ pulchritudinis eius faciei. Ab hac tam benevolâ apparitione conceperat Joanna tanquam Sponsa singulari, fiduciam cœlesti sposo suo postulacionem votumque suum expromendi, quo tamen aiebat profunda humilitate atque reverentia, uti Ancilla Domini. "Mi Rex, ac Sponsa mi, aiebat illa; Persæpe tua Divina Maiestas bonum factum est arbitrata, eamque conferre mihi gratiam, tali ut à me forma habitu, que conspiceretis, quo te nunc oculi mei contuentur. Si præsumptione, temeritateq; vacat vo-

"tum, cuperem ego indigna famu-
"la tua, Majestatem tuam ea in
"specie depingi curare, quam nunc
"gerit, quandoquidem in eadem
"inter homines agere, atque con-
"versari, suamque sacram humani-
"tatem tali schemate monstrare
"dignata est. Isto desiderio flagrat
"anima mea ideo, ut tuæ Majesta-
"tis effigiem gestare mecum semper
"queam, veluti amans Sponsa, quæ
"sponsum suum ectypo exprimi cu-
"rat, quo se amati oblectet atque fo-
"letur imagine, quando exempla-
"ris ipsius copia non datur, Sponsa
"mea, respondit Dominus magnâ
"cum complacentia; Petitione tua mi-
"hi per quam grata est. Volo ut effi-
"giem meam habeas, eaque tibi in
"speculi usum serviat. Cura me ad
"eam formâ, ut nunc vides, depingi. *Affenti-*
"Imprime nunc memori animo atq;
"imaginationi formæ meæ prototyp-
"pon, & sic evadet pictura suis nu-
"meris absoluta. Hisce Dominus tese
"aspectu eius subduxit. Porro famu-
"la eius Joanna accessi curat Pi-
"etor, nominis Didacum de
"Leyva dictum, qui per id tem-
"pus Burgi erat, petit ab eo, ut
"in parvæ tabellæ plano, Christi
"Servatoris nostri vultum effigiet;
"cui etiam, quantum erat possibile,
"verbis exprimebat ponebatque
"ante oculos menti Archetypum
"impressum. Facile agnovit Pi-
"etor, quam ægre talis effigies ex-
"acte & examissim exemplari re-
"spondens confici possit: fatus
"tamen JOANNÆ precibus,
"petebat, ut se opusque illud sum-
"mo cum studio commendaret Deo.

S 3

ut

Christus
etappa-
ret eâ
formâ
qâ in
terris
conver-
batur.

R III
36

*tur Chri-
stus, ut se
curet eâ
specie de-
pingit.*

ut omnimodis perfectum absolutumque evadat. Denique Divinæ illustrationis adminiculo imaginem illam elaboravit Pictor alque adeo prototypo conformem, ut pictura illa non tam effigies, quam vera species ac forma Divini solis, quæ Ioannæ apparuerat, videretur. Siquidem Sponsa Christi testabatur semper, quod in hac imagine veluti nitido terrisimoque speculo Dominum intueretur, in ea forma, quæ sibi erat visus

Prodigium hoc altero prodigio confirmavit DEUS. Non habebat Sponsa Christi, quo opus operamq; pictori solveret, ea propter iniunxit D. Alfonso, velit alicubi sumere mutuos tres imperiales nummos. Cumque ille se id effecturum receperisset, vale illi dicto in suum concedit oratoriū. Dum itaq; illi ante infantem IESUM preces fundit, (eum infantulū hodiæque sacrae Virgines ad S. Claram, summa cum devotione in odaeo, seu choro suo conservant) perspicue ac manifeste videt, quod parvulus manum suam extendat, eiq; tres argenteos imperiales, quos gerebat manu, porrigat. His recte supervenit D. Alfonius, ingressusq; ad eā inquit: En mater, adfero tibi 3. imperiales, quos postu-

Sed Ioan- lasti. Domine responde Ioanna, nūc na opera ego eis non egeo: ecquid cernis, quid pretio ca- hic agatur? An non conspicias quem- renti IE- admodum parvulus meus IESULus SVLVS jam hoc eos attulit, mihiq; offert? tres impe- Pius Presbyter accedit ad aram pro- riales of- pius, ad intuendum clarius hoc mi- raculum, cernitq; quod infantulus, qui antehac brachiola sua collecta fessit, nunc extenta habeat manuq;

3. argenteos imperiales teneat. Obstupescit ad prodigium istud, constimq; abiit ad indicandum istud Archi-episcopo, qui eo tempore in ædibus Prætoris Urbani versabatur. Bonus solitusque Præsul consurgit illicè, abitque comitante eū prætore, ad examinandum istud miraculum. Venit, vidit prodigium continuo itaque in virtute S. Obedientia famulæ Domini præcipit, ut fideliter edisserat, qualiter sibi id evenierit, Ioanna vero rem, ut iam dictum est, recensuit. Circumstantes quoq; manifeste agnovere, quod nummi illi è cœlo essent allati. Anhelabat pro se quisque eorum pretiosi sacriq; thesauri particeps fieri. Prætor urbis obtinuit ab Archi-episcopo unum, ipse verò Præsul retinuit alterum, incognitumque est, quo hi duo devenire. Tertius Pictori pro mercede operis laborisque non tamen absque lite aut contentione cessit. Hic nummum illum tota sua vita sollicite aſſervavit. Iam vero fato admotus, mortuali in lectulo Confessori suo thesaurum illum concredidit, tradendum D. Alfonso Marcos. Postmodum nummus iste devenit in potestatem Adm R. P. N. Ioannis Bap. de Loyola Provinciæ hujus Burgensis Ex-provincialis. Ille P. sue Prælationis tempore, elimate fane prudentiae actum peregit, per quem simul historiam istam irrefragibili veritate coronavit. Sumpserat is effigiem illam Christi Servatoris nostri atque imperialeum illū argenteum, qui tum in potestate eius erat, abiitque una cum RR. PP. P. Fr. Ioanne de la Torre Guardiano Conven-

Conventus Burgensis, qui Nicara-
gux Episcopus obiit, ac P. Ioanne
Lopez Barona eiusdem provinciæ
diffinitore, & P.F. Petro de Sober-
villa Lectore Theologiae: cum his-
ce tribus, inquam, abiit, venitq; ad
Conventum D. Claræ, & accersiri
ad superiorem chorum Ioannam ju-
bet. Quæ iā tum sanctimonialis sex-
tum annum visu orbata cœcaq; aie-
bat. In eorum virorum præsentia,
quos veluti testes futuros evocârat,
jusurandum in forma iuris ab ea ex-
egit, jubetque sub S. Obedientia, ut
clare rotundeq; respondeat ad ea, de
quibus interrogata fuerit. Hisce sum-
ma accuratione veluti præliminari-
bus præmissis, effigiem prædictam
sumpuit in manum, imaginisq; piæ
faciem suo vultui, nudū vero tabellæ
dorsum famulæ dei obtutui obvertit,
atque ita querit ex Joanna: Dic ma-
ter, quid est hoc, quod ego manu
meā nunc teneo? Ea vero admodum
considerate respondet, se id nescire,
quippe quæ cœca sit. Provincialis i-
terato ait illi, In virtute S. Obedi-
tiae, quā tibi præcepi rursum præci-
pio, ut DEUM exores, quo is tibi
oculos aperiat, aut vero pro ut ipsi
placet, revelet, quid istuc rei sit, quā
nunc manu tenco. Tacuit parumper
Joanna, deinde respondit R. tia V. ha-
bet imaginem Christi miraculosam
quam pinxit didacus de Leyna. Re-
conditâ Provincialis imagine, pug-
num sustulit, quo clausum habebat
ante dictū imperiale, iterumq; ex
eâ sciscitatur: Iā vero quid est, quod
nunc manu contineo? Respondit Jo-
anna: Rev. Vra habet in manu unum
ex argenteis nummis imperialibus,

quos mihi parvulus JESUS dede-
rat. Necdū sat dilucide clareq; (ite-
rum P. Provincialis inquit) eloqua-
ris; dic mihi, quis ē tribus illis sit?
Ille est, reponit Joanna, qui datus est
Didaco, de Leyva Pictori. Et mira-
ti sunt universi. P. vero Provincialis
testato id totum consignauit, quo
seilicet tam singularis miraculi me-
moria perpetuare posset.

Prædictam Christi miraculosâ i-
maginem gestabat in sinu fidelis e-
ius Sponsa totis 30 annis, ne mom-
to quidem intra id tempus eā à se re-
mota, quacum ei nunquam non su-
avissima miscebantur colloquia. A
visibili imagine faciebat gradum, at-
que ascensum ad invisibilem
Sponsum. Intuebatur in eā de-
corem atque pulchritudinem
eius Originalis, & Archetypon seu
Originale ipsum faciebat eam sui a-
mantem, dum per os eiusdem suæ i-
maginis quotidie cum eā loquitur.
Quam vero proficia ei fructuosaq;
cum hac miraculosâ imagine eiusq;
prototypo fuerit conversatio, quan-
tumve indies incrementi exinde ce-
perit, nulla profecto lingua expre-
serit, calamusve descripserit. Quan-
do quis de Deo cū servis eius agit, tūc *Imaginis*
totu cor hominis ad amorē Dei ac-
cēditur. (*Ioan. 10. v.4.*) Quid ergo quotidie
quotidianâ hāc cum DEO consuetu-
dine nostra Dei Ancilla non conse-
nuta est? In cūctis actionibus ac ver-
bis elucebat Divini amoris flamma,
quæ in eius seraphico corde flagra-
bat. Peculiariter tamen prodebat
se tunc, iste Divinus amor, cum in
cogitationem venit, quod aliquicu
peccatis offendatur DEUS. Pœna
doloris

Joanna
cœca pro-
phetat

Per os
Imaginis
Christus
cum Ioan-
na loqui-
tur.

Dolore
offensi di-
lecti ani-
mo fre-
quenter
Ioanna
linquitur.

dolorisque sensus, quem inde percipiebat Ioanna, nequit exprimi. Eventum compluries, ut præ dolore, mente alienaretur, & posteaquam ad se redit, alto è pectore ac velut incenso flagrantique corde ducebat suspicio. Unde id nisi a solo proveniebat amore? Textus Græcus memorat, S Ioannem Evangelistam, præ dolore animo eum linquente, quando proditionem Judæ à Divino suo magistro didicit, super pectus Christi concidisse. Operationem hanc efficiebat amor in amante atque unice Christi amore capti discipulo Ioanne, ut primum ei dilecti sui offensa innotuit. Prorsus eundem pariebat effectum amor in amante, DEIque amore totaliter capta Sor. joanna, cum offensum quamquam sponsi dilectique sui auditu perciperet.

Ex hac ardentis dilectione DEI exortus est zelus & ardor, quem in præcordiis gerebat pro gloria & honore illius, pro dilatatione fidei, & prosperitate S. suæ Ecclesiæ. Zelus iste prorsus erat notabilis ac singularis. Dicere sæpe numero solebat, quod si fieri posset, multas perlubenter vitas impenderet, pro gravaminiibus S. Ecclesiæ ac pro qualibet eius necessitate, quo nimurum singula quæ S. Ecclesiæ, quo quo modo attingent optatissimum exitum sortientur, si quando rescisset, quod populo suo adversitatem quamquam comminaretur DEUS, sentiebat id sudore cum sanguineo, qui per oculos, aures ac os ei prorumpebat, perspicue id patuit, dum quandoque illa cum D. Alphonso duabusque Nobilibus fæminis, nimurum D. Francisca de S. Cruz & D. Catharina de

Asperilla in suo esset Oratorio, ubi cum in bona mutuo conversatione versantur, subito ac prorsus inexspectato Ancilla DEI Ioanna in ecstasi est raptæ. Hoc in excessu orsa est sonos guttere edere ac vociferari, Roch quædammodum agonizantes solent, voce tam bassa, exoticâ atque mirabilis, ut brevi toto guttere raucesceret. Exclamabat JESUS! IESUS! Domine misericordia! Pœna hæc in me devolvatur! O popule DEI! manete quieti! manete quieti! S. Iacobe! Verba hæc repeatabat tanta celeritate, tamque acerbo ac lethifero cum angore, ut sanguis etiam ex oculis, auribus, ac toto capite copiose profiliret, eiusq; vestimenta & capitinis velamen cruento fœderantur. Circumstantes præ admiratione ac stupore pene à se discesserant, dum Ioannam sic audiunt calamitatem, & in statu adeo mirabilis eam intuentur. Aliud enim vero non egere, quam quod lacrymis large diffuebant, cum os fugeret, quorsum tragedia hæc esset evasura. In ea consternatione abiit D. Alphonsus D. Archi-episcopum eius rei facturus certiore, qui etiam advolavit illico, reperitq; Ioannam in dolorissimis gemibus extra se raptam, sanguine perfusam, ac mortuali colore pallentem. Constitit igitur eamque tacitus attente observabat. Postquam vero sensibus est redditæ eam seorsum evocat, mandatque in virtute S. Obedientiæ, ut recenseat, quæ in hac ecstasi sibi accidissent. Ioanna uti germana filia, ei respondebat, Domine, quædammodum sane nescio, fui apud classem nostrâ, cui titulo

Ad Clas-
sem His-
panicam
miraculo-
defertur.
Iannæ. "titulo Generalis præfectus est D.
Franciscus de Azevedo. Patruelis
"Rmi D. Erat is in mari paratus acie
"cum hoste concurrere. Dominus
"porro mihi ostendit periculum no-
"strorum. Cumque vidissim adver-
"sam aciem esse hæreticorum hosti-
"umq; S. fidei nostræ, maiore in mo-
"dum fui exterrita, magnoque cum
"angore ipsius oravi Maiestatem,
"velit rem suam, nimurum S. Fdei
"Christianæ, tueri ac protegere: ip-
"sa etiam memet obtuli cum SS. eius
"voluntate, pro tuenda eadem fide,
"omnia illa sustinere tormenta que-
"cunq; SS. Martyres perpessi sunt.
"Dum ego eam orationem fundo,
"coepit est prælium, vidique obti-
"nuisse hostes victoriam, nostros
Et ad pe-
riculum
eius san-
guinem
sudat.
"vero succubuisse. Tantus ergo mi-
"hi supervenit angor, ut sanguinem
"exsudarem, & nescio qui factum,
"quod non expirarim. Ad extremum
"tamen ob exortum in adversa par-
"te dissidium nostri superiores eva-
"sere: victoria tamen hæc divino mi-
"raculo est obtenta. Hæc summa est
"rerum, quæ in hac etas mihi eve-
"nerunt. Stupuit enim verò ad narra-
tionem istam Archi-Episcopus, quo
tamen in huius Navalis prælii rem
præsentem veniret, veritatemq; cer-
to cognosceret, scribit Patrueli suo,
qui eidem rursus in hunc rescripts
modum. Res mira! Eadem prorsus
die, eademque hora, ut Rma Dom.
in suis memorat, tot undiq; per aëra
circumvolarunt globi, veluti si glo-
borum grando rueret. Ulterius item
totum prælii modum successumque
descriptsit, eo prorsus ordine, iisdem
demque circumstantiis, quibus no-

stra Christi famula Ioanna enarrave-
rat, ita ut fas dicere sit illam in hac
pugna egisse, quod Christus D. in O-
livetano horto. Profudit sua Majes-
tas sudorem sanguineū, huic super-
venire hostes sui, at vero is voce sua
omnes humi affixit (Luc. 22. v. 44.)
S. Anselm. hic, Christus D. inquit, e-
rat supremo in agone, sudavit sanguinem
pro suis, quod illi robar, vociq;
virtutem dedit suos adversarios de-
vincendi. Ita hæc Discipula eius Ioan-
na voce sua hostes fidei devicit, quia
vehementi ac lethifero angore pro
populo DEI sanguinem profudit.

Eodem ardore ac zelo, suaq; ista
potentia Deo ipsi vim suavissimam
inferebat. Toto unius quadragesimæ
tempore peculiares agebat pœnitentias,
pro hæresu extirpatione, & pro
universalí prosperitate Ecclesie
Christianæ. Dum igitur isti sua peti-
tioni perlevaranter insistit, adven-
erat 4. feria seu dies Mercurii hebdo-
made S. Dumq; vespere eius diei cū
D. Alphonso itéque D. Catharina de
Asperilla, suaque ancilla Magdalena
pergeret ad matutinū, ut ajunt tene-
brosum apud discaleatos audiendū,
evenit in angusta platea, quæ trans-
versim à S. Cosmæ templo ad colle-
gium S. Nicolai tenditur, ut famula
Domini cœperit tristari, tædere, fle-
re, gemere, ac tota angore corripi, cū
significatione ingentium pœnarum,
dolorum & cruciatum. Præmemo-
rati verò ejus comites eodē prorsus
tempore senserunt suavissimū, om-
nesque mundi hujus odores atque
aromata fragrantia superantem odo-
rem, sic ut omnino arbitrarentur cæ-
lestē eum esse, deque cælo emissum.

Et Chri-
sto Domi-
no in eo
affimu-
latur.

R. III
3.6

T Interæ

Interea paulatim, lenique passu iter
promovent, donec ad magnum flu-
men subliciumque devenere pon-
tem, qui in alteram amnis ripam
transmittit. Illic joanna pectore su-
per tigna, quibus latera pontis mu-
niuntur se reclinavit, aitque: O mi-
JESU! Quam ego sum laisa! Sinite
nos hic pauxillum quiescere: mansit
que ita stans perinde ac in extasi es-
set posita, secumque ipsa loquebatur,
nemo tamen intelligere potuit, quid
diceret, ad extremum denique joan-
nam in proximum Discalceatum
templum detulerunt. Isti
illa passa est deliquium. Mi-
oppidò cuncti & cogitaba-
gravi causa hæc fieri non pe-
obrem confessim abiit D. non-
sus, ut rem D. Archi- Episcopo nun-
ciaret. Advenit eadem adhuc vespe-
ra Præfus optimus ad invisendam
spiritualem filiam suā, & postquam
in S. Obedientia eidem præcepisset,
ut referret, quæ sibi eo vespere eve-
nissent, ait illa: "Domine, dum per
"angustam plateam incedimus,
"Christum D.N. hisce oculis vidi:
"gestabat humero crucem, facies ve-
"tro illi tota crux maduit. Sequuta
"sum illum usque ad pontem, ibi
"præsentia sua Dominus aquam ita
"sanguine rubentem effecit, ut flu-
"men ipsum non aliud esse, quam
"sanguinis mare videretur. dum igi-
"tur ego sudorem eius, eius sanguinem
"fatigacionemque intueor, quodque
"Angelorum decor in tam calamitoso
"effet statu, valde cupide ac sitibun-
"de in spiritu me in flumen conjeci,
"eumque allocuta sum dicens: Do-
"mine, quid rei est hoc? ipsius vero

Mirabilis
Joanna
extasis.

Et rivo.

"maiestas velum capitinis mihi remo-
"vit ab oculis tristisque obtutu est
"me intuitus, & simul ostendit, sic
"per id tempus tractari se ab homi-
"nibus. Dolor, quem inde percipie-
"bam, erat viribus meis importabi-
"lis, ideoque hoc mirū est, deliquiū
"animi me passam, sed mirandum
"mortuam me non esse. Obtuli ego
"me domino tantum, pro eius bene-
"placito perpeti, quanto mitigare is
"ram, eique satisfacere possem. Nec
"abnuit is hanc meam oblationem
"suscipere. Nunc vero ego patior, ut
"ipsi est notum, sed fiat eius Divina
voluntas. Ab eo tempore bis terve
in singulos dies linquebatur animo.
Quonia vero totū id pro emolumen-
to Ecclesiæ Catholice sustinebat, id-
circo etiā omnes illos dolores & af-
flictiones constanti firmoq; pertulit peccati
animo.

Alia quapiam vice, dum coram
Crucifixi effigie consisteret, magno-
que angore, imo lethifero agone pro
Ecclesiæ Catholica Deum exoraret,
audiit claram expressamque vocem
dicentem sibi. "Quid à me petis?
"Domine, respondet joanna, petatio
"mea est, ut tu, ô Domine rem tuam,
"nimirum sponsam tuam Ecclesiæ
"Catholicæ intueri, curare, eique
"ubivis & in omnibus assistere velis.
"Quid postulas? iterum inquit Do-
"minus: Scisne quantum ego illi ira-
"car? An non malitia plenos vides
"hominum aetus & negotia? Quali-
"ter me impugnant perpetuo seque querela
"nihilominus obtegant eminentiae de gen-
"pacis pallio? Utuntur adversum ris huma-
"me invisibilibus armis superbizæ, ni mali-
"ambitionis, invidiæ, violentiæ ini-
"tia.
qua

"quæ, proditionis, impudentis ne-
 "quitæ, arrogantiæ, petulantæ ac
 "temeritatis. Quid non vanitatum
 "excogitat vanitas unius vani homi-
 "nis? Quantorum est causa malorum
 "injustitia unius iniusti? Quid non
 "temerat fœdatque impurus homo?
 "Quantum non se attollit cæterosq;
 "omnes superbe despicit superbus?
 "Ubi locorum pauper & inops in
 "summa sua necessitate & indigen-
 "tia non derelinquit? Ubi non su-
 "perbiunt divitium opes petulant
 "libertate? Ubi non mendacia mag-
 "nifunt ac dilaudantur? Ubi non
 "contemnitur veritas, & velut abo-
 "minabile quid proculatur? Quis
 "non videt stultitiam mortaliū?
 "Eorum deliciae ac voluptates consi-
 "stunt in falsitate ac deceptione, lo-
 "quuntur & conversantur mutuo,
 "& artificiose fallunt. Accusatio eo-
 "rum est ficta, cupiditas eorum est
 "tecta, atq; cerussata evitandi damni
 "pigmento. Diversas exterius indu-
 "unt formas, prætenduntque incon-
 "cessas indecentesque cupiditates
 "ac voluptates esse zelum, odium
 "occultum esse amorem, furorem
 "esse commiserationem, o vana ho-
 "minum studia & curæ! O tempus
 "perditum, quod indignum est, ut
 "tempus vocetur. Filia mea, ob hæc
 "atque talia scelera integræ Monar-
 "chæ ac Regna, quæ sane in cœlum
 "usque extulerant caput, pessimiè-
 "re & disperière. Quid itaque nunc
 "vis, & quid à me petis, post
 "quam hæc omnia intellexisti?
 "Domine, respondet Sponsa eius
 "Ioanna, clare nunc perspicio, quam
 "merito irascaris, quandoquidem

"culpæ nostræ usque adeo te offen-
 "derunt. Attamen reminiscaris ve-
 "lim, quod nos ē terra formasti, Respon-
sio Ioan-
 "quod simus contemptibiles ceu ne ad il-
 "pulvis terræ, quod teste a fragilia-
 "que vala simus in vitri modum.
 "Quantum amabo immensæ glo-
 "riae atque omnipotentia accersu-
 "rum sit honoris, si opus manuum
 "tuarum conteras? Peccant homi-
 "nes? Cogita eos esse miseros,
 "quorsum servit tua misericordia?
 "Cadunt homines? Labiles cadu-
 "cique sunt, quorsum servit tua
 "Omnipotentia? Offendunt te
 "homines? Fragiles sunt: quor-
 "quorsum tu clemens longanimis
 "ac benignus es? Si te non of-
 "fenderent homines, nec pœnam
 "mererentur, nec ex consequen-
 "ti miserationis tua tanti esset æsti-
 "manda. Præstare innocentis be-
 "neficium, est quidem liberali-
 "tas, at nulla miserationis. Dum
 "verò tu DEUS ac Domine mi-
 "scelera nostra quibus offenderis,
 "benigno miserationis affectu sup-
 "portas, tum enim verò elucet
 "pulcherimus ille splendor aby-
 "salis tuæ Bonitatis, tamque
 "infinita Omnipotentia magni-
 "ficè illustratur, nobilissimis
 "charitatis coloribus in aeterna
 "idea ac exemplari Divinarum
 "perfectionum tuarum. Idcirco
 "Domine, quandoquidem tu es, qui
 "es, debet miserationis tua culpas ac
 "delicta nostræ ignoscere. Et
 "en DEUS meus, ego ex
 "hoc loco non abscedam, ne-
 "que te deseram, donec postula-
 "tam criminum remissionem mihi

T 2 adpro-

ad promittas. Ego vero me vicissim
offerо ad omnia pro eis toleranda,
quae tuæ SS. collibuerint voluntati.
Hæc ubi peroravit Ioanna, ait illi
DEUS. "Filia mea, prò quantum
tibi mortales obstricti sunt! Fiat er-
go iuxta voluntatem tuam. perge i-
ta sine intermissione pro homini-
bus exorare, quos tam profundo è
corde amo, ut si neceſſe foret, de-
nuo pro eis sanguinem funderem.
Ioanna
hominum
Advocata
semper
causam
vincit.
Tali pacto pugnabat Ioanna ante
Divinum tribunal veluti alter Moy-
ses & Advocata humani generis, e-
vinciebatque ad emolumentum mor-
talium causam in supremo judiciali
foro. Curæ illi erat unicæ, uti semper
Misericordia vinceret ac triumpha-
ret, neque tamen ullam iustitia cau-
sam haberet conquerendi.

Malim ego, dum hisce terris vivo,
gratiā habere tibi modo præstanti-
ſimo, nempe per crucem & afflictio-
nem serviendi, quam tuæ fruitionis
felicitate nunc potiri. Hic ille supre-
mus est gradus altissimæ, tenerimæ
ardentissimæque dilectionis, quem
nostra Soror Ioanna fuit aſſecuta.
Dum ea quodam tempore in suo
moratur oratorio, atque orationi va-
cat, viſendum ſe illi præbuit Chri-
ſtus D. cum duabus coronis, quarum
una aculeis penetrantibusque spinis
horrida, altera amœnis è floribus
coexta fuit. Hæc posterior pre-
tiosis erat interſincta gemmis, qua-
rum quælibet maiorem circumqua-
que evibrabat splendorem, quam
Phosphorus seu Lucifer ipſe. Intue-
batur Ioannam Sponsus cælestis
Divino ſuo plenoque Maiestate vul-
tu blande atque amicissime, & ait:
Chriſtus
D. Ioan-
ne florid-
dam sp.
neamq;
offert o-
ronam,
è quibus
unam de-
ligat.

CAPUT XIII.

Liberam dat Sor. Ioanna optionem Deus
elegendi aut gaudium, aut paſſionem, illa
vero pati eligit. Christus ei declarat Paſſio-
nem ſuam, & qualiter eam Ioanna
meditatione expenderit.

Sponsa Divina in Canticu Cant.
casti ſui amoris prætantiam
tum potiſſimum patefecit,
ac veluti obſignavit, cum à Sponſo
Divino expetiuit, ut fugiat, ſuamque
gratiſſimam præſentiam ſibi subtra-
hat (Cant. 8. v. 14.) Angelicus Do-
ctor D. Thomas inquit (D. Thom. hic)
perinde fuiffe ac ſi dixiſſet: Domine,
tu es fons atque origo omnis gaudii
& gloriae, ego quoque tua præſen-
tia mire oblector, attamen oro, velis
nunc mihi gratiam iſtam subducere,

"Filia mea joanna, pro te harum
coronarum est alterutra: aspice &
bene intuere utramque atque pro-
tinus illam elige, quam è duabus
habere velis. Mi DEUS ac spon-
ſe mi, reponit circumſpecta Virgo,
non te latet, me ſemper unice diſ-
cupiviffe, ne mea in me, ſed tua SS.
volantas impleatur. Quoniam ve-
ro nunc tua voluntatis est, ut alte-
ram è duabus coronis eligam, aio
me floridam & adamantibus ful-
gentem coronam non mereri. Si
tamen Divina tua Maiestas mihi
tam nobilem coronam quandoque
donare velit, fiat velim id in illa Repudi-
vita, ubi eam ab immensa miseri floridam
cordia tua conſequi ſpero. Nunc accep-
verò, ô ſummuм bonum meum, que ſi
corona quam eligo, eſt ſpinea iux-
neam
ta

ta maximum votum meum, quod
habeo in hac vita pro te aut pati,
aut mori. Ergone vis Sponsa mea,
inquit Christus coronari quemad-
modum ego sum coronatus? Age
igitur, cororam istam cape, qua ego
pro te coronatus fui. O prodigium
singulare ac mirum! Vix illa coro-
nam exceptit vertice, & illico mens
illam ac ratio liquit, & extra se prae-
nimia cruciatus acerbitate posita
fuit. Ab eo tempore isti capitum eius
dolores ad extremum vita finem,
tam intensi gravesque fuere, ut cre-
pitus illius cranius adeo clare exaudi-
rentur, velut si ossa illi confracta
commutatae essent.

Moxque
animo
deficit.

A tempore istius tam gloriose,
licet admodum dolorosae coronatio-
nis, cogitabat Sponsam suam Joa-
nannam Christus vivum suae sacratissi-
mae Passionis efficere simulachrum.
Priusquam tamen sentiibile in virgi-
neo eius corpore sui formam impri-
meret, in eius animae tabella alte il-
lam insculpere voluit. Itaque dum
aliquando in sublimi contemplatio-
ne constituta esset, Divina illi Ma-
iestas apparuit & ait: "Sponsa mea,
ut ardentiore zelo ac fervore ad
patiendum pro me denuo anima-
re te valeas, animus mihi est è mul-
tis illis, quæ pro te sustinui, quæ-
dam tibi recensere. Inclina igitur
aures tuas, ad vocem meam, audi,
vide & contemplare. Primo qui-
dem sciendum est tibi, me crimina
mundi deflevisse proq; iis 72200.
lacrymas profundiisse. Ab institu-
tione Sanctissimæ ac Venerabilis
Sacramenti ex ingenti amore erga
mortaliū genus, 97305. sanguinis

guttas in Olivetano horto sudasse-
"In sacro meo corpore 5465. vul-
"nera accepi. In Divina cervicem ea
"ictus excepit 125. totidemque ore
"colaphos. Tricies ac bis vultus mi-
"hi est consputus, pectus bis ac
"quadragies, caput octogesies quin-
"quies. Bis ac centies Sexagies
"hac illac me impulsum protrusere,
"concuſſere ac pedibus calcavere.
"Super tibias 32. in pectus 40. mihi
"dederunt ictus. Trina vice me cru-
"delissime terræ afflixerunt, barba
"vero tenta traxere 58. vicibus. In
"spinea coronatione 300. capitivul-
"nera accepi, eque illis 81200. san-
"guinis guttas profudi. Pro pec-
"catis vestris ingemui suspiravique
"nongentis vicibus. Centum ac
"duos supra sexaginta lethiferostri-
"mores angoreisque habui Lethales
"verò pœnæ atque dolores, quos
"pertuli fuerint numero legionario
"6666. Ex vehementi nimioque
"dolore & angustia, quam sustinui
"unde vigesies veluti mortuus fui.
"In Sanctissimo corpore meo ictus
"accepi 500. Anima mea quasi à
"corpore separata fuit 1mo in ago-
"nia in horto, 2do ad columnam.
"Trinis aliis vicibus dum cruci ac-
"clavarer, & adhuc ter postquam è
"clavis pependi. Prima illuc vice
"terra tremuit, altera monumenta
"sunt aperta, petræ scissæ, velum-
"que à summo usque deorsum di-
"ruptum fuit. Tertia vice San-
"ctissimam animam meam egredi
"è corpore sivi, atque in manus Pa-
"tris spiritum commendavi, proq;
"salute hominū ignominiosissimam
"mortem summa charitate oppeti.

T 3 Quis

Christus
Iohanna
dolores
suo enu-
merat.

Quis iam debite poterit cogitatione expendere dolores, quos enumera-
tio hæc Divini Sponsi sui, in corde prætenere amantis amatricis sua consciuit. Tantus enim vero ille se-
sus fuit, ut Dominus ipse solari eam confirmare que debuerit, ne totaliter viribus deficeret. Ab eo die semper Christi Crucifixi viva imago cordi eius altissime impressa mansit. Con-
fecit illa sibi è SS. eius Passione fas-
ciculum amaræ myrræ, illumque inter ubera sua instar prædulcis con-
fortativi cordialis gessit. Conge-
serat quoque ex hisce Myrræ flo-
ribus, veluti sedula solicitaque apis, favum mellis proficuum ac saluta-
rem ad refocillandum spiritum suum. Potissimum tamen studium eius in eo erat, uti semel quot heb-
domadis totum Christi patientis i-
ter, à Cœnaculo ultimæ cœnæ usque ad Calvariaæ montem meditatione percurreret; & quidquid quovis pas-
siu ipsius Majestas eit passa, cordis affectu foveret. Ea porro medita-
tio in hunc siebat modum.

Die Jovis, seu feria 5ta horâ 6ta
vespertina, conclusit sese nostra Sor.
Joanna in collectione totius spiritus sui. Et primo quidem peracto ex-
amine seu conscientiæ scrutinio, ora-
bat Omnipotentem DEUM indul-
geri sibi peccata per Passionem ac
merita dilectissimi Filii sui JESU
Christi, postulans ulteriorem gra-
tiam favoremque variam eius, mul-
tiplicem atrocissimamque Passio-
nem, quam pro nobis peccaminosis
hominibus pertulit animo recolen-
di. Post hanc orationem ingressa
est spiritu in Cœnaculum, ubi supre-

mum cum Discipulis cœnavit Christus D. contemplabatur illic, quem admodum postquam cœnavit Christus Dominus à cœnæ surrexit, ve-
stimenta posuit, & lineo se præ-
cinxit; tum verò, missa in pelym aqua, cœpit lavare pedes Discipu-
lorum & abstergere. Intuebatur Al-
tissimum Numen tub cuius pedibus, ceu scabella suppedenea, sese sub-
sternunt Cherubinorum Principes, nunc pescatorum, imo ipsius judæ
proditoris pedibus advolutum, atque ante eos in genua fusum. Ad-
mirabatur profundissimam Regis Regum & Domini Dominantium humilitatem atque abjectionem, & ex opposito obstinatam duritiem in se à Diabolo discipuli. In ea meditatione, accurate inspiciebat undique proprium animæ suæ sta-
tum, qualiter nimirum ille in rei veritate subsisteret, agnoscet-
batque se longè deteriorem proditore judæ, quod equidem ansam ei præbebat amantissime deflendi suā ingratitudinem, exiguamque sati-
factionem pro tot Divinarum gratia-
rum muneribus.

Horâ 7mâ. Vespertina contem-
plabatur in spiritu Venerabilis Sa-
ceramenti institutionem, in qua Omnipotens nostrique tantopere amans Majestas, Omnipotentiæ dilectionisque suæ divitias patefecit, posthæc auscultabat suminoque opere intendebat sermoni amabilissimo, supremæque concioni, quam ad suos Discipulos Dominus habuit, dum nimiru eis præciperebat, ut diligent invicem.

Hora

joanne
modus
recolendi
Passio-
nem Chri-
sti.

Horâ octava eiusdem vesperæ, præparabat se ad comitandum Dominum in hortum Gethsemani, perpendendo illam orationem, quam ad cælestem Patrem fudit. Ubi contemplabatur etiam mortualem illius angorem & agoniam: quemadmodum scilicet sensitiva pars, præ debilitate, mortis pavore tenerentur, & ex adverso patre rationalis propenderet ad immolationem vitæ. Miserabat igitur irremediabiliter super eius augustia & tristitia, sicuti & quod ita solus esset ac Discipuli somno tenerentur. Suscitavit exinde omnes potentias sensusque suos ad assistendum, præstandamque societatem Domino in solitudine sua & angore lethifero, instantissime orans, veller Dominus eam sine re secum pati, atque in sociam participemque dolorum suorum assumere. Intuebatur cruentum Dominum suum quasi Argi instar undique oculis prædita, videbat sudorem sanguineum toto erumpentem corpore, atque in solum decurrentem, perpendens eo patet feirea peccatorum suorum vincula dissolutum iri. Eâ in contemplatione quodammodo colliquescebat, præ vehementi commissatione cor eius, emittebatque ex oculis quasi geminos lacrymarum fontes: cogitans item animam suam esse sicut terram sine aqua arentem & sicciam, cum perspiceret quemadmodum à cælesti sole sanguineus imber deplueret, curabat unice, ut rorem hunc cælestem Diuinisque latices colligeret ac ex-

hauriret, ad irrigandam & fortificandam illis animam suam. In hac pia devotaque contemplatione perdurabat ab 8va usque ad undecimam noctis horam. Ab hinc spectabat Iuda of-
tum ducem in hortum Olivetanum culum &
introeuntem, atque in turgentis ve- proditio.
neno aspidis modum, sub amicitia larvæ Christi vultui appropinquantem, Dominoque suo proditionum osculum imprimentem. Hic sistens recogitabat Iudam quidem semel duntaxat, se vero sæpe numero Dominum tradidisse. Ad hæc admirabatur vehementer spissam hominum stoliditatem ac dimentiam, dum per ludum & contemptum, vili pretio Deum suum licentur & vendunt, cum ex adverso tanti fecerit hominem DEUS, ut præiosum suum sanguinem pro eo profunderet.

Circa 12. noctis horam maxima cum animi tristitia Dilecti sui captivitatem, & perinde atque is coram adesset intuebatur mansuetudinem innocentissimi Agnelli simulque Tartaream feritatem crudelitatemque sanguinariorum luporum, qui dominum invadabant. Contemplabatur istic, qualiter effriterabidique milites acceptâ licentia, maximo inconditoque clamore ac tumultu, veluti præda capita, in Servatorem irruerint, manusque illi, quæ cœlos condiderunt, arcte vinixerint, atque post innumeras horribilesque plagas ac verbera ei incussa, summa cum ignominia, ceu consceleratorum caput, singularemque malefactorem catenis onustam captivum abri- puerint

Captivi-
tas Do-
mini.

puerint. Sequebatur eum sponsa eius Ioanna, cunctaque illius observabat vestigia. Dum itaque cernit eum sic ligatum subito raptum, Sacratissimamque eius faciem tumore sufflamam, colorem oris lividum ac pallentem, pedes cruentatos, quodque aegro anhelitu iam caderet, mox asurgeret, tamque imbecillis viribus totusque desolatus esset, ut ferè iterum sanguinem sudaret, totum istud usq; adeo calamitosū ac triste sponsæ Christi videbatur, ut simul omnes, & singillatim unusquisq; cruciatus Dilecti sui, animam eius transfigerent. Recogitabat quoque vincula ipsius & catenas esse amoris vincula, ad astringendos Divino amori homines. Instantissima tum erat eius precatio, velle idem Divinus amor, tam fortiter, tamque indissolubiliter eam vinculis, catenisque amoris Divino cordi suo adstringere, ut ne vel ad momentum ab eo avelli, vel, uti nocte illa eius egere Discipuli, eum deserere posset.

Horā 1ma noctis contemplabatur Dominum in Palatio Principis Sacerdotum Annæ: intuebatur eum coram isto impio Principe ac Judice sanguinario nudum pedes, revinctis post terga manibus, aperto capite, humili ac cælesti prorsus aspectu, demissis oculis consistentem, quodque iniustus ille judex ex eo seiscitaretur de doctrina & disciplulis eius. Ulterius aspiebat quemadmodum ad irreprehensibile rationabileque Domini responsum, unus palmaris nequitiae, contemptusque medium aut mancipium, manum tuam protendit, ac summa vi horrendam

illi alapam infregerit, ita ut Dominus exinde in terram corueret, usque sacrosanctum in roseo sui sanguinis purpurisso nataret, atque in glorioso vultu, coram quo supremi Seraphini contremiscunt, diræ immunitique illius alapæ vestigia remanerent. Hic plus illa mirabatur singularem patientiam Creatoris, quam præfractam impudentemq; audaciam ac temeritatem impiaæ nulliusq; frugis creaturæ. Quid putas, o tu miselle ac putide terræ vermicule, aiebat illa ad se ipsam, DEUS pro te tantumque patitur ignominiam, tu vero ne minimum tui contemptum pro eo perferre potes? Exinde igitur pudebat eam impatientiæ suæ, firmiterque statuebat omnes obvenientes contemptus & iniquas vilipensiones DEI causa libenter tolerare.

Ab hora 2da usque ad 4tam contemplabatur Dominum in Domino Caiphæ; intuebaturque summo suo dolore qualiter cœtus ille ac Synedrion Principum Sacerdotum, summâ curâ studioque falsa testimonia adversus Dominum conquirerent, ac demum universi clamarent: Reus est mortis. Tum aspiciebat, ut illi Dominum pugnis cæderent, Divinumque vultum eius conspuerent, ut illi faciem velarent, perque contemptum duros ei colaphos impingarent, dicentes: Prophetiza nobis Christe, quis est, qui te percussit? Admirabatur hic quoque cœcitatem peccatorum, qui tam impudenter peccant, veluti si DEUS id non cerneret, neque esset scientia in celo

Vincula
Christi.

Statio a-
pud An-
næ.

celso, aut scelus aliquod à DEI lumine abscondi posset.

S. Petri negotio.
Hæc in ea contemplatione con-
sequebatur negotio Sancti Petri,
ad cuius gravem lapsum tota est
conterrata, & dixit: Quis non me-
tuat, si excelsæ etiam Cedri ruunt?
Ah benignissimus DEUS velit nos
imbecilles fragilesque mortales tue-
ri! Recogitabat etiam, quam crebro
Discipulum istum in perfidia & ne-
gatione secuta fuerit, & quam parum
iam eum sectetur in pœnitentia &
contritione super peccatis suis,
quæ ille per totam vitam amarissi-
me desleverat.

Stationes apud Pilatum & Herodem.
Ab hora 4ta ad 8vam usque i-
bat cum Christo ab uno tribunali
ad alterum, cumque audiret Pilat-
um crebrius iterantem, non ha-
bere se in homine isto ullam mor-
tis causam, cogitabat ipsa, sua pecca-
ta causam esse mortis DEI sui, aie-
batque summa cum contritione ani-
mi. O mi benignissime JESU!
Quid tibi cum morte negotii, aut
morti tecum? At verò nunc intelli-
go ô Domine: ego sum, quæ peccavi,
& tu es, qui pro me debitum solvis,
pœnasque luis.

Christi flagellatio.
Ab hora octava matutina specta-
bat Dominum columnæ alligatum.
Sententia flagellationis, quæ
Pilatus invidi malevolique popu-
li sedandi clamores, sanguinariamque
judæorum fitim restin-
guendi animo pronunciavit, ingen-
tem cordi eius causabat dolorem
atque pavorem; atque ita in ex-
pectatione, donec iniqua illa sen-
tentia executioni daretur, in spiri-
tu intuebatur, qualiter scurrite

illud Lictorum Carnificumque ag-
men catervatim deorsum ad atrium
Prætorii decurreret, quod
iam confertissima populi turba
infederat, & quomodo coram
omnibus iuberent Dominum ve-
stimenta deponere, ipsique Do-
minum apprehendentes, magno
cum dedecore ac humanitate tu-
nicam juvarent detrahere, atque
ita toto eum nudarent corpore,
qui Cælos pulcherime vestit & or-
nat; ac demum quemadmodum e-
legans delicatumque corpus illius
columnæ fortiter adstringant, mox
que totis viribus horrendas ei pla-
gas infligant, & primo quidem ni-
veum nitidissimumque corpus un-
dique lividum reddant ac cæruleum,
post verò ineessanter innumeris di-
risque flagorū iætibus vulnus super
vulnus inferant, sacratissimam
eius carnem dissecant, candidio-
ra pario marmore ossa denudent,
eaque roseo respurgant sanguine.
Omnia & singula verbera iætusque
quibus Christi corpus dilaniatum
fuit, velut repercussam Echo
in corde amantis sponsæ redde-
bant vocem. Et quoniam dolo-
rem illum, nisi ægerrime joanna
portare non poterat; ad immane
istud carnificinæ satellitum con-
versa inquit: Ohe vos Tartarea in-
strumenta & Orci manus, e quid
cernitis, quemadmodum istud Sol-
lis cœlestis iubar in merum san-
guinem conversum est, Et quo-
modo non metuis? Hircanæ Ty-
gres & Hienæ misererentur Di-
vini huius corporis, quod specie
pulcherimum, flosque humanæ

naturæ est nobilissimus, quæ nos absq; pudore ita discinditus, & in partes diffecatis. Quod si magnam vestram sanguinis sitim restinguere vultis, en diffecate cor meum, meque ad mortem usque concidite. Talem ego mortem à vobis gratae excipiam, si modo Dilecto meo partatis, ac vita meæ vitam ne adimitatis. Hisce aut similibus verbis prolati, perpendebat qualiter à columna solvitur, totusque debilis ac viribus exhaustus per terram reptet suasque pauperes recolligat vestes. Hic Sponsum suum orabat Ioanna, ut nuditatem suam corde ipsius perinde ac syndone contegere, suumque sacrum sanguinem eâ abstergere velit.

Corona-
tio Chri-
sti.

Circa horam nonam contemplabatur, quemadmodum Sponsus suus coronaretur spinis, & quod peccata sua spinæ essent pungentes sacratissimum eius caput. Affabatur eum summo cum dolore ac prætenero affectu animi. O mi benignissime IESU, Rex floride ac Servator mi! Quam tu care exsolvis maledictum illud, quod in hominem pronunciasti, quod nimirum terra spinas ac tribulos germinatura nobis esset. Video nunc quid tui causâ, atque ad coronandum dolorosissimè caput tuum, spinis tribulosque protulerrit.

Bajula-
tio ac via
Crucis.

A 10ma usque ad 12mam sequebatur Dilectum suum, peragebatque cum eo ac omni populo triste iter viæ crucis, quam ad propriam sui ietationem humeris deferebat. Hac in contemplatione præ exuberanti dolorum amaritudine famu-

la eius Ioanna linquebatur animo. Aspiciebat quam laboriosè Sponsus suus Crucem sibi suam bajularet, quamque male tunc haberetur: duplicabatur etiam illi dolor ob mæstoriem vehementissimum SS. eius Matris. Petebat à Regina Cœli Sor. Ioanna, uti sibi liceret in via crucis ei comitem se adiungere. Dum igitur ambæ in acerbissimo mentis excessu simul incedunt, advenit Salvator cum sua cruce. Spectabat Ioanna quemadmodum hæc duo corusca Cœli luminaria sibi mutuo occurrent, præque nimio sensu doloris Sol celestis Lunaque pulcherrima in suo cursu immotæ siste- rent. Cernebat qualiter ambo radiis oculorum suorum corda sibi mutuo, speciali operatione transfigerent. Audiebat secum ad Filium dicere Matrem: O Fili mi, immensa tua erga genus humanum charitas, te mihi abripit ignominiosâ morte crucis, tuque vita mea derelinquis me in vita mortis, nec finis me tecum mori. Audiebat rursus, quod Filius ad matrem diceret: Quis te hoc adduxit o Mater cordis meis? Columba mea, Dilecta mea, ut quid huc advenisti? Plus enim verò ego sentio Materni cordis tui compa- sionem, quam propriam passionem, quæ corpus meum quidem atrociter excruciat, tua verò compassio penetrat animam meam. Denique intuebatur Ioanna, quo pacto mæstria Virgineæ Matris cor Divini Filii sui, & ex æquo inenarrabilis dolorum perpeccio Filii, cor suæ Matris tetra caliginosaque nube compassionis operuerit. Ioanna porrò

porro dolores utriusque acerbissimis deflebat lacrymis. Postquam vero vidit Matrem Filiumque nictantibus oculis invicem sibi valefacere, atque in via Crucis procedere, legebat eorum vestigia, orans interim pro suis benefactoribus, amicis & recommendatis.

Ab hora 12ma ad primam usque pomeridianam, immersa erat contemplationi Crucis affixionis. Quem admodum videlicet Unigenitus DEI Filius duro stipiti crucis percutis clavis affigebatur, quodq; perfida Iudeorum natio tali pacto Divinis eius beneficiis vicem redderet, talique gratitudine responderet. Hic expendebat joanna multiplicia, varia grandiaque mysteria, pariter Altissimum Sponsum suum orans, vellet eam secū ad lignū Crucis pretiosis sui timoris clavis acclavare.

Hora 1ma expendebat elevacionem Crucis, cogitans Christum ita in Sancta Cruce extensem & exaltatum, velut signum nobilissimae victoriae, quam de morte infernoque obtinuit. Conjecit etiam in Matrem oculos, videbatque illam simul cum Filio, interne ineffabilibus cruciatis crucifixam, omniaque ea invisibili modo patientem, quæ Filius eius visibiliter sustinebat, rumpebaturque JOANNAE cor, dum animo expendit horrendum Filii æque ac Matri supplicium atque tormentum. Ultra hoc auscultabat, quomodo cœlestem Patrem suum precabatur Filius, velit inimicis suis ignoscere, sibi vero tanquam Discipulæ proponebat, ut similiter inimicis suis

veniam daret, malefactoribusque benefaceret.

Hora 2da recogitabat animo, qua ratione Dominus felle acceptoque sit potatus, quoque amarus iste potus imago fuerit peccatorum; idcirco ipsa Majestati suæ omnia peccata sua, summâ cum pœnitudine doloreque exposuit, humiliiter ab eisdem absolutionem flagitans. Obtulit etiam Domino ad refocillandam eius sitim, propriam animam suam, considerans gravissimam sitim, qua is humanae salutis causa acerbe torquebatur.

Hora 3ta pomeridiana aggressa est profundam quandam, totamque doloribus refertam considerationem.

Contemplabatur qualiter supremus omnium Divinus iste Sol, sensim ad occasum vergeret, atq; aliquot vulnerum milibus, veluti sanguineâ nube obtutus, sui cœlestis splendoris radios Orbi subduceret, cursumque huius vitæ finiret. "O mi Divinae Sponsa! aiebat Sponsa eius

*Fel & a-
cetum.*

*Defectio
ac mors
Christi D.*

"JOANNA, accipe me ad te super-

"stipitum Crucis tuæ, priusquam moria-

"ris. Sine acuti clavi tui configant

"corpus meum, uti penetrant cor

"meum. Sine me lateri tuo adhæren-

"tem Crucique confixam tibi com-

"mori. Tu ô nomine es anima vitæ

"meæ: æquum igitur est, ut cum tua

"morte, etiâ vita mea finiatur, domi-

"ne, nihilne mihi respondes? Ah

"summum bonum meum! jam nunc deficit

"lumen amabilium oculorum tuo-

"rum, qui meis lucem dedere.

"jam sacrosanctum caput tuum

V. 2 inclinas

«inclinás, supremum ut ducas hali-
 «tum, mundo valedicas, SS. Mūmūq;
 «Spiritum tuum in manus cœlestis
 «Patris tui tradas. O universo or-
 «bis, quique terrigena & filii homi-
 «num! Inclamo cunctis, quando-
 «quidem iactura hæc, hic agon, hic
 «dolor, pena hæc singillatim con-
 «cernit universos. Confirm a me, mi
 «DEUS. Tuum quippe divinum
 «adiutorium servare me debet, ne
 «præ doloris acerbitate moriar, dum
 «te vitam meam ante oculos meos
 mori video. Postremo tandem, dum
 joanna conspicit Sponsum suum
 mortem oppetere, illa etiam præ
 dolore remansit velut mortua. Ubi
 igitur morientem vidit Filium DEI
 suumque spiritum in Patris manus
 commendantem, ipsa etiam joanna
 in manus Christi sponsi sui, quo
 eum in omnibus imitaretur, com-
 mendavit suum. Petebat quoque
 ut omnibus terrenis affectionibus
 mortuum purumque spiritum suum
 reddat, atque ad id solum appeten-
 dum elevet, quod eternum est.

Lateris
 apertio ac
 sanguinis
 & aqua
 emisso.
 Hora 4. vespertina perpendebat
 joanna, ut milites advenerint ad
 frangenda trium crucifixorum ossa.
 Cum autem viderent Christum
 jam mortuum, non fregerunt eius
 crura, sed unus illorum absque ve-
 recundia, timore ac respectu Di-
 vinæ personæ, lancea latus exani-
 mati nitidissimi eius corporis ape-
 ruit. Expendebat illa hoc loco
 verbum illud, aperuit, quo D. Joa-
 nes Evangelista utitur ad significan-
 dum, quod gloriosum istud vulnus
 lateris Christi, sit velut porta æternæ
 vitæ ad apertæ. Porro considerabat e-

tiam diversitatem vulnerum ani-
 mæ cassi & animati vivique corpo-
 ris, quod nimis vulnera viven-
 tis, quantumcunque lethifera sint,
 cum tempore, curatione adhibita
 possint sanitati restituī; mortui
 autem hominis vulnera, sanatio-
 nis & coalitionis prorsus incapacia
 sint apertaque perseverent. Po-
 stequam ergo joanna hanc vitæ
 portam vidi apertam, neque am-
 plius claudi posse, introivit can-
 dida hæc columba intra penetra-
 lia, ad cor usque sponsi sui pene
 trans, atque illic suum ei cor dica-
 bat, donabat, ut cum eo pro suo Divi-
 no arbitratu agat.

De ista
 depositione,
 sepulchro
 & in hoc
 tumulo
 censuram
 Hora quinta vespertina con-
 templabatur depositionem de cru-
 ce. Hic tota JOANNA sa-
 gebat, ut animam suam in monu-
 mentum corporis defuncti sponsi
 sui adaptaret. Tum descendebat
 cum eo deorsum in Limbum, ubi ex-
 pendebat immensum SS. Patrum
 gaudium, dum gloriosissimam
 Christi amicam conspiciunt Divino
 & supra splendorem Solis corusco
 fulgentem lumine, expectatæ du-
 dum fure liberacionis gratia ad se
 venientem. Hic praecabatur illa
 pro salute mortalium omnium, S.
 Matri nostræ Ecclesiæ Catholicæ
 prosperitate, nec non fidei dilata-
 tione. Ab hinc usque ad Resurre-
 ctionem permanebat joanna apud
 B. V. MARIAM, societatemque
 præstabant desolatae tristissimæque
 Matri, in sua mœsta solitudine.
 Hac methodo ac forma contem-
 plabatur amarissimam Passionem
 Serva-

Servatoris nostri perfecta eius imitatrix, Soror Ioanna à JESU MARIA. Inauditum tamen, prorsusque obstupescendum est, quod non solum Christi dolores in anima sua, sed etiam visibiliter ipso, que actu ac re in corpore suo persenserit, uti sequenti Capite videbimus.

CAPUT XV.

Soror Ioanna in prefatis exercitiis, sensibiliter in corpore suo, idem patitur, quod Christus Salvator noster persensit in sua Sanctissima Passione.

IN Cantico. Cantic. à Sponsa suâ postulat Divinus Sponsus, ut se velut signaculum in brachio suo ponere velit. (Cant. 8. v. 6.) Iustus Orgelitanus ait (Iustus Orgelit. hic) verba hæc esse verba Christi Crucifixi, qui è Crucis suæ Cathedra animas Sanctas Sponsas suas edocet, quemadmodum sese gerere debeant, ut charitatis eorum præstantia excessive emineat. Hinc ait Christus, ut Sponsæ suæ in animas & corpora sua, veluti s. gillum in mollem ceram se impriment. Et in animas quidem, dum amarissimam eius Passionem contemplantur; in corpora vero, dum ea mortificant, atque in illis pro eo patiuntur. Quis est, qui nobilem doctrinam istam luculentius adimplevit hæc fidissima atque tenera eius amatrice Sponsa Ioanna. Supra tam immanes & concatenatos cruciatus, quos perpetiebatur

à marito suo, à malignis spiritibus, ac proprio à fervore, amabo, quis est, qui Christum Crucifixum ita in animam suam corpusq; ut illa impresserit? Multæ equidem JESU Christi Sponsæ amaram eius Passionem animabus suis impresseræ, eamque uti Ioanna sunt meditatæ, at vero ut quæ sensibili modo sentiret id ipsum, quod Redemptor noster toto passus est corpore, tantumque sanguinis præ dolorum acerbitate, non una sed innumeris vicibus profunderet, an usquam sit visum, prorsus ignoro. Nihilominus tamen rarum hoc, nec visu aliquando prodigum, 20. circiter annis, singulis hebdomadibus evidenter nostra in sponsa Christi manifeste relucebat.

Miro
quodammodo
Christi
dolores
sensibili-
ter in cor-
pore Io-
anna pæ-
titur.

A feriæ quintæ seu diei Jovis vespera, usque ad feriæ sextæ vesperram, erat prædicto modo in contemplatione suâ, iuxta ordinem locorum & mysteriorum Passionis charissimi Sponsi sui JESU Christi, sentiebatque dolores eius non in anima duntaxat, sed etiam in suo corpore. Patet hoc ex authentico instrumento desuper confecto, ac testimonio in forma juris ad instantiam PP. Discalceatorum exhibito, quod cum aliis Originalibus documentis, custoditur a servaturque in Chartophylaco istius conuentus S. Francisci in Urbe Burgo. Id in Latinum sermonem translatum est ferè tenoris huiusmodi.

In nomine DOMINI, Amen. Anno 1617. Die Veneris seu 6ta feriæ, prima die Novembris mensis, inter nonam & decimam horam

ram matutinam in Urbe Burgensi, in modernis ædibus Laurentii de Herrera Haro civis huius Urbis, in area campi suburbanus, in uno parvo cubiculo primi ambitus, præsens comparuit R. P. F. Martinus de SS. Sacramento Excalceatus Calmelita, requirens me Licentiatum Didacum del Rio Estrada, Cathedralis Ecclesiae in iam memorata civitate Canonicum ac Notarium Apostolicum, ut coram infra memorandis testibus, instrumentum ipsi authenticum, seu juridicum veritatis testimonium in optima, quam fieri posset forma modoque, conficerem, ubi erat Sor. Joanna à JESU MARIA Conjux Matthiae Ortiz civis huius Urbis, nec non à servitiis iam memorata Cathedralis Ecclesiae, atque ut ad vultum eius attenderem, qualiter nimis in eo visibiliter appareret, quod ab interioribus oculorum eius, per eorundem sinus paulatim bona sanguinis pars efflueret, & quod modo idem sanguis eius siccatur, vestigiumque sui in modum quasi cicatricis à vulnera, relinquaret. Ulterius dicebat is mihi, ut coram eisdem testibus intuerer, quo pacto ex auribus ac ore etiam multum sanguinis profluueret, ita ut cervicis tegmen inde madeficeret, prout etiam in veritate illud oculis meis vidi & contrectavi. Anterior in eodem velo multum erat sanguinis, qui tamen tam rubicundus haud erat, quam ille in facie, eo quod forsitan à Saliva color dilutus fuerit, quem simul cum sanguine profluxerat.

Ioanna
per oculos
sanguine
emittit.

Item ex
auribus
ac ore.

Et istud egomet semel, iterum ac tertio conspexi, dum prædictus P. Martinus Sor. Joanna à sacris Confessionibus mihi ac infrascrip- tis testibus lumen præferret. Duxit hoc ab hora 9na matutina tribus circiter horæ quadrantibus. Videbantur similiter in oculorum ciliis minutæ aliquot sanguinis guttulæ, in toris supra flores de lapsi modum, cernebamusq; quod haec stillulæ in faciem eius decidebant. Totum ego id in rei veritate prætactis trinis vicibus conspexi. Porro ante memoratus P. F. Martinus à SS. Sacramento rogabat, ut de his ipsi testimonium redderem, orabatque Ioannem de Huarte Astoyca, atque Laurentium de Herrera Haro cives Urbis huius, ut esse testes velint, sic se ista oculis conspexisse, ut & me similiter rogarerat, ut ista inspicerem. Postquam autem ego decrevi tota die illuc perseverare, ut & de reliquis, quæ suo quæque tempore visurus essem, quod ille pariter expetierat, testimonium darem, protinus horam eiusdem diei vidi una cum testibus memoratis, qualiter Sor. Joanna à IESU MARIA, eodem adhuc loco posita in genua præbuerit, eoq; situ aliquanto tempore perseverarit, profunda & reverenti admodum inclinatione per intervalla corpus submittens, quarum in universum 4. fuere Deinde cum Joanna genibus nixa aliquanto plus quam duos passus progressa fuisset, ita genu flexa ante Crucis, quæ illic aderat, pedem constitut, dextro brachio fune catenaque revineta; stabat

Cranium eius erat pat.
 Crucem & ad o-
 precep-
 tamen cum
 Vide hic
 stupenda
 quid.
 Ioanna
 misericordia
 ter cruci
 tari.
 stabatq; eo loci sat diu gemebunda
 ac querula, velut is qui nimis dolos
 ribus torquetur. Edebat quoq; sub-
 inde cranium eius, valde gravem
 crepitum, verum istud non diu du-
 ravit. Posthæc sic genibus nixa
 Crucem humero imposuit, atq; ita
 super genua reptans, per cubile il-
 lud aliquantum progressa fuit: præ-
 dictus verò P. F. Martinus illi bis
 bajulat terve injunxit, uti ne ultra proce-
 detet, eoque loco mox crucem depo-
 sit. In hisce stationibus suis per-
 mansit fere usq; ad 11. m. quadran-
 tum cum tem post 12. m. meridianam; post-
 egressus, q; illud protinus animus eam liquit.
 Quo in deliquio ultra 3. tiam pome-
 ridianam perduravit. Postquā
 verò ad se rediit, querulos iterum,
 ut ante, edebat gemitus, captaque
 manibus cruce à pariete illâ amo-
 vit. Stetit itaq; crux illa medio aëre
 sine ullius detentione, sed neq; ge-
 nibus eam suis tenebat. Atq; ut id
 totum videri eo luculentius posset,
 præluebat mihi P. Martinus lumē
 quod manu gerebat, semel atq; ite-
 rum monstrabat, hortabaturq; ut
 intentis inspiceret oculis, quemad-
 modum crux sola, intacta, infima
 sui parte solo insisteret, neq; ullius
 manibus sustentaretur, sed arresta
 staret, ita ut prorsus summa esset
 admirationi. Ille ipsūmet peculiari
 cura studioq; inspexit P. F. Ioannes
 à S. Elisæo Prior Carmelitarum bis-
 calceatorum, huius loci. Inter 3. tia
 circiter & 4. t. horam præfata Io-
 anna à Iesu Maria illi cruci fuit ap-
 pensa extra se abrepta manens. De-
 hinc sufflavit in eam illius Confes-
 sarius, à quo flatu illa sese una cum
 cruce movit, in aëre perinde flui-

tans ac foliū arboris, quod à vento
 movetur. Eandem sufflationem e-
 didit etiam præmemoratus P. prior
 in eius faciem, ac retrorū ad oc-
 ciput, & ad unum latus, cuius rei e-
 tiam à me testimonium expetit,
 P. Franciscus Martinus. Posthæc
 illa retrocessit aliquantum ad unū
 crucis latus, humiq; se prostravit,
 vulu suo manui dextræ incumbens,
 quasi querula & ingemiscens. Sæpe
 memoratus P. F. Martinus accep-
 to lumine longiuscule ab eā illud
 præferebat. Ego vero & Ioannes
 de Huarte propius accessimus,
 ut intueremur, quid ageret. Vidi-
 musque cum illa se erigeret faciem
 eius totam puram, sanguinemque
 omnem, qui ante ex oculis ac ore
 profluxerat, evanuisse, excepto
 permodico ad dextram narem.
 Dum vero rursus illa in excessu
 esset, ad lumen conspeximus fa-
 ciem eius mite collucere, poter-
 ratque lux ea in prædicti cubiculi
 foribus videri. Factum est hoc
 post quartam cum dimidia horam
 vespertinam, & continuo cœpit
 eodem modo ac via procedere
 absque cruce, qua mane illam por-
 tando processerat, ad horam usque
 circiter quintam. Dehinc iterum
 4. profundas admodum fecit incli-
 nationes, accepitque duos pul-
 vinos, & deportavit eos ad sca-
 bellum quoddam suppedaneum,
 unde illos mane hora 10. m. ab-
 stulerat, è quibus unus erat te-
 pens ac semicalidus, mireque
 suavem ex se odorem diffuderat.
 Dum igitur sæpedicta Ioanna
 prædicto scabello mansisset incum-
 bens

Vide ite-
 rum hic!
 quid ad-
 mirandū.

Ioanna bens, inter 5. & 6. vespertinam,
ad se re- citerum ad se rediit, cepitque velut
dit. plena doloribus valde dolenter
inspirare dicens: Ah mi IESU!
Toto illo ab hora nona usque ad
hoc tempus intervallo, nunquam
est locuta, & tametsi quis eam al-
loqueretur, nullum tamen signum
sensus ullius edidit, nec auditu, ne-
que loquela, aut aspectu; Sed to-
tum id, quod nos audivimus, erant
duntaxat gemitus ac singultus.
Quoniam verò nox iam incubue-
rat, & P. F. Martinus à Sanctissi-
mo Sacramento abire inde necesse
haberet, iterato me requisivit, ut
quandoquidem tota illa die præ-
sens istic affluissim, velim ei omni-
um, quæ vidi publicum testimonio-
um dare, quod similiter à Ioanne
Huarte ac Laurentio Herrera fieri
expetiit. Igitur ego Lt. Didacus
el Rio Estrada, huius Cathedralis
Ecclesiæ Burgensis Canonicus,
atque Notarius Apostolicus, ut
præfetur, testor, quod omnibus
quorū hac in attestacione sit men-
tio, præsens interfuerim, omniaque
illa suis horis, & prædicto tempore
agi confpexerim, atque ita publi-
cum hoc testimoniale instrumen-
tum proprii nominis subscriptione
sigillique appressione munitum
exhibuerim ad instantiam præfati
P. F. Martini à SS. Sacramento Ex-
calceati Carmilita, ac Confessarii
memoratae Ioannæ à IESU MA-
RIA, præfati Matthiae Ortiz con-
iugis, unaque rogati ad hoc requisi-
tique testes Ioannes de Huarte
Astoya, & Laurentius de Herreta
Haro Cives huius Urbis, die, men-

se, & Anno prout sup. initio littere
ratum est memoratum.

In fidem

Lt. Didacus el Rio
Estrada Not. A.
postolicus.

Ex hac attestatione, sicut & iis,
quæ subinde famula D. Ioanna Pa-
tribus suis Spiritualibus patefecit,
clare elucescit fides veritatisq; huius-
ce capitatis. Neque sane mirandum,
quod mulier fortis, qualis Ioanna
nostra eisdem in corpore suo dolo-
res pertulerit, quos Christus D. &
Servator noster sustinuit in suo. Si-
quidem naturæ nostræ imbecillitas,
auxilio ac virtute gratiæ divinæ sub-
nixa permultum sane potest. In quo-
dam Hispaniæ loco Guardia nomi-
ne, proxime ad Toletanam Urbem, puris
temporibus Ferdinandi Regis Ca-
tholici, octenne puerum, Christo-
phorum nomine, Mauri cœpere, at-
que in eo unveram Salvatoris no-
stri passionem renovarunt. Omnes modis
omnino patientis Christi cruciatus
juxta eorum ordinem ei intulere:
puer quoq; singula incredibili forti-
tudine, heroicoq; prorsus ac invi-
to pertulit animo, præterquam
quinq; flagrorum ictus, quos super
numerum plagarum Christi ad co-
lumnam revinetus exceperat, ad
hosce postremos quinq; verberum
ictus ingemuit, atque amarissime tantum
flevit, cum tamen nullum ad alios ictus, q
doloris in licetum ediderit. Idem Christi
prorsus patrârunt perfida infestaque plagar
natio judæi in Gallia, in puerulo, numeri
cui Richardus erat nomine, tempo-
ribus Philippi Augusti Regis, qui ea
de causa universam Iudeoruu-
genitum

gentem Regno ejecit, debitibus prius
de nefariis plagiariis atque latroni-
bus suppliciis sumptis. In Anglia
similiter diversis temporibus locis
que geminos Christianos pusiones,
quorum alteri Hugonis, alteri Gui-
lielmi nomen fuit, judæi crudeliter
crucibus affixerunt. (Hist. Angl.)
Hisce pupulis eadem prorsus sup-
plicia, tormenta, mortem denique
ipsam, quam Christus Servator or-
bis olim à progenitoribus eorum
pertulit, intulere. Haud tamen pu-
tandum est, parvulos hosce Marty-
res tam atroces, tamque acerbo
cum sensu doloris ac Christus ipse
cruciatus persensisse, siquidem in
hoc sensu universi etiam simul
sumpti Martyres, longe absuere à
sensu illo & excessiva cruciatuum
acerbitate, quam supremus iste ac
Divinus pertulit Dominus. 1mo
namque sicut omnium fuit pulcher-
tissimus, ita etiam cunctorum filiorum
hominum erat tenerissimus & delica-
tissimus. 2do & principaliter, quia
omnes Martyres, qui DEI causa pa-
tiuntur, eius Majestas peculiari ad-
juvat auxilio, eosque amore sui adeo
inflammat, & gratiam S. Spiritus
tam copiose largitur, ut omnia sin-
gulaque tormenta, quantumcunq;
gravia sint atque immania constan-
ter perferant. At vero Humanitas
Christi Salvatoris nostri tale auxi-
lium experta non est; sed Divini-
tas tantisper sine solatio Christum
atque adiutorio dereliquit, qui vi-
delicet eo pacto cunctos Sanctissi-
mi Corporis atque benedictæ ani-
mæ dolores in sua consummata
perfectaque amaritudine persenti-

Non tamen isti & alii omnes martyres eodem modo tormenta sensere, Et cur?

Item alii
3. à ludeis
crucifixi.

ret, atque idcirco minima quæque
pœnarum Christi maior erat acer-
biorque, quam universæ simul pœ-
næ ac supplicia omnium simul Mar-
tyrum.

In hac comparatione fas equidem
nobis est dicere, quod fortis hæc
mulier Ioanna singulari sit auxilio
roborata, ut suis in exercitiis idem
sentiret in se, quod sensit ac per-
tulit Christus. Quod vero eius
cruciatus tam atroces acerbique
fuerint, ipse Christus D. quadam
fetiâ 6tâ seu Veneris die eidem pa-
tēfecit, tum Sponsæ suæ, humeros
onustus Cruce totus debilis ac fra-
ctus oppletusque doloribus appa-
ruit; tumque ad eam conversus,
tristissimâ voce inquit: "juva me
"Filia mea, juva me. Spectacu-
lum istud ac verba famulæ illius cor
usque adeo penetravere, ut exinde
anima eius veluti spiculo icta saucia-
taque fuerit. Postquam vero sibi
reddita spiritum recepit, continuo
Christi vestigia cœpit inseguiri. Tum
subito conspexit Divinam ipsius
Maiestatem nudam in cruce pen-
dentem, audivitque hisce se allo-
quentem. "Filia mea, si unicum
"peccatum mortale omnes mihi
"Passiones meæ dolores renovat,
"quid tot atque tanta facient, quæ
"in singulos dies contra me perpe-
"trantur? Ne graveris, spon-
"sa mea, sociam te mihi in Passione
"mea præbere. Mitesco ego at-
"atque concilior mortalibus, dum
"graves tuos dolores intueor, quos
"ob amorem mei toleras. Soli uniq;
"mihi cognitum est, quantum e-
"go pro vobis mortalibus pertuli.

X

IIIe

„Ille idem ego solus unusq; sum, qui
„tecum dolores istos patior, tibique
„pariter ad eos ferendos vires tri-
„buo. Novi probe, quid, quantum,
„qualiterque pateris. Tua etenim
„imbecillitas excelsa gratia mea
„virtute corroboratur. O dulcis
„IESU vita mea! Resp. in dñe Spon-
„sa eius Ioanna, quid agis sumnum
„bonum meum? Mi crucifice Deus,
„quid ait? Quandoquidem tu pro
„metam multa tulisti, quid oro, est
„illud, quod ego prote patior? Si a-
„nima mea, quæte Dominum &
„DEUM suum adorat, ad mensu-
„ram debiti, quo tibi est obstricta,
„pati deberet, tormenta profecto
„deficerent, quibus hoc meum cor-
„pus excrucianum foret. At Do-
„minus nullo adhæc ei responso redi-
„to videri desiit. Satis nihilominus
ad intelligendum verbis suis dedit,
quod hæc Sponsa eius veluti disci-
pulus eiusdem Lucas, mortificatio-
nem Passionis eius Crucemque ju-
giter in suo corpore ad eiusdem no-
minis gloriam, amoreque illius por-
tari.

CAPUT XVI.

De gratiis ac favoribus, quos Rex atq;
Regina Cælorum cum universa Cælesti
suria, tam ante, quam intra, & post per-
alta predicta exercitia Sor. Ioanne
exhibuerunt.

O Stentum illud visumque, quod
S. Ioannes Evangelista, in sua
Apocalypsi (c. 5. v. 6.) recen-
set, totum est admirabile ac myste-
riis refertum. Vedit, ut alleverat ipse,

portam in cœlo apertam perq; eam
patentem inspexit totam cœlestem
curiam maximo iubilo & exultatio-
ne concinatem, singularique cele-
britate festum agentem ad honorem
Agni, qui illic astabat, gravissimisq;
suppliciis occisus fuerat, & quidem,
ut idem Ioannes inquit, occisus ab
origine mundi. Agnus ille iuxta Au-
thorum expositionem, est Agnus
DEI, qui pro nobis est in Cruce
mortuus: sic ut ab origine mundi,
usque ad hanc D. Ioannis visionem,
Cœli Cives & incolæ exultabundi
gauderent, plauderentque de Pas-
sione Christi Porro notum est mun-
di originem longe Divini huius Agni
Passionem, antecepsisse, visumque
istud S. Ioanni sat longe post Chris-
ti Passionem oblatum fuisse. Unde
perspicue colligitur, triumphantem
Civitatem Cœlestem Hierusalem,
generositatem invictumque Christi
animum festivo plausu celebrasse,
atque cum ante tum etiam post ean-
dem passionem veneratione prole-
cutam. Hoc equidem mirum non
est, quin potius magnum est mirum,
quod idem jubilantium applausus,
qui DEI Filio exhibebatur in cœlis,
Divina ordinatione etiam Ioannæ
suæ sit exhibitus in terris. O rurum
singulareque prodigium! Ante pas-
sionem Sor. Ioannæ, uti & intra &
post eam, Christus D. SS. eius Ma-
ter, una cum SS. Electorumq; Dei
agmine Ioannam nostram invi-
serunt, ei astiterunt, eam confortarunt,
animaruntque.

Ante Sor. Ioannæ passionem com-
plures cœlitum Chori ad eam è cœlo
advenierunt ad precandum cum ea,
hoc

hoc ordine ac modo. Christus D. & glorioissima eius Mater, una cum ingenti spirituum Beatorum Ele-
ctorumque DEI numero, ingressi sunt Ioannæ Oratorium. Utraque Maietas, Christus videlicet ac SS. eius Mater, super geminos emi-
nentes thronos consedere. Aulici cœ-
lestes duos pariter formavere Choros, hac illaque in partes suosque
divisi ordines, Ioanna porrò inter-
se statuere medium. Tum signo à
Christo D. dato orsi sunt cum ea ho-
ras Officii Bmæ Virg. MARIAE
dicere, talibus cum intervallis seu
pausis, tantâ cum devotione ac re-
verentia, veluti si totus Seraphinoru-
Chorus in Ioannæ Sacrarium ad co-
lendum celebrandumque laudibus
Deum, ac SS. eius Matrem de cœlo
descendisset. Replebatur interea do-
mus tota suavissimo cœlestiq; odo-
re, quasi ædes illa in cœlestem esset
conversa Paradysum. Trahebantur o-
dore isto ut sponsa in cantico, de-
mus incolæ, accedebant ad Ioannæ Or-
atorium, ubi per januae rimam fragran-
tia illius originario effluxu frueban-
tur. Audiebant quoque verba quæ-
dam, & concordem vocum Cœlestium
Civium harmoniam, clare eti-
am liquidoque perciperet sensu ac
dignoscere poterant, qualiter per
choros partitum alternatimque, iux-
ta Cœnobiticum ordinem, præces
illæ maxima pietate exsolverentur.
Stupebant autem omnes & miraban-
tur, cum certo scirent neminem a-
lium in Sacrario præter unam Do-
minam suam esse. Quoniam vero
magnificiebant eius virtutem, fa-
cile sibi persuasere cœlestes Genios,

aliosque DEI electos cœli indigetes
cum ea comprecari. Homo, inquit
Clemens Alexander, in cuius cor-
pore Patientis IESU Christi Serva-
toris nostri dolores impressi sunt,
est velut dulce canticum ac iubilus
in auribus DEI. Talis homo erat
Ioanna nostra in suis exercitationi-
bus, in quibus dolores ac supplicia
Salvatoris nostri perpetua sunt, taliq;
pacto singularem acceptissimumq;
divinis auribus edebat concentum,
quod siebat tunc, cum horas caneret.
Ut verò eas etiam exterius perdisce-
ret, ordinavit Deus, ut cœli cives cū
Sponsa sua eas recitarent.

Quando item in passione sua
constituta erat Joanna, quod siebat Patienti
sextâ feriâ, Divini etiam favores Joanna
haud paulo erant majores ubero. *adest Vir-*
resque. Aderant ei patienti toto *go. M. a-*
*tempore Gloriosissima Cœlorum *lig. ss.**
Regina cum Sancto Joanne Evan-
gelista, Maria Magdalena, aliisque Sanctis, & postquam Joanna,
præ nimia dolorum acerbitate,
sanguinem suum ingenti copia ex-
uberanter profudisset, Benignissi-
ma Cœlorum Regina super pulvil-
lum unum consedit, filiamque suam
Ioannam in sinum accipiens, san- *Eidem*
guinem illi abstergebat, vultumque *sanguinæ*
emundabat, ita ut posthæc purus, *abstergit.*
venustus ac resplendens evaderet.
Post passionem eius exultabant
ob reportatam victoriam cœlorum
indigenæ. Accidebant sexus utius-
que Sancti, ut cum ea pariter læta-
rentur ac plauderent, promitte-
bantque suam ei in vita societatem,
& comitatum, in morte assisten-
tiam. Extollebant encomiis magna-

X 2 nimi-

Cum SS.
Officium
B. V. M.
recitat
Ioanna.

modo inde
odore do-
mus tota
causq; in-
cole re-
plentur.

nimitatem eius Angeli, spondebantque se contra spiritus Tartareos eam ubique defensuros. Suprema porro totius universi Regina, completebantur amantissime filiam suam Ioannam, agebatque cum ea, veluti peculiari Christi Filii sui sponsa: tum gratias etiam habebat Ioannæ, pro tam atrocium dolorum tolerantia, quod equidem Regina cœli faciebat magna cum significatio-
nem amoris, neque vero supersedit ad maiora adhuc perferenda filie sue animos addere; ad extremum sua eam communiens benedictione. SSma Trinitas specialibus Ioannam favoribus ac benevolentia in sublimi-
me prorsus extulit. Et quidem Pater æternus eam agnoscebat filiam, Filius Sponsam, Spiritus S. dilectam amicam suam. Pollicebatur Pater Filiam suam Omnipotentiâ sua se confortaturū, Filius, sapientia sua illuminaturum, Spiritus S. amo-
Trinitate re suo inflammaturum. Omnes de-
maximi-
niique tres Divinæ Personæ concor-
cumula-
dârunt ad honorandam hanc suam
tur donis. Creaturam, ac donis gratisque lar-
gè ac munifice cumulandam. Erant Ioannæ dolores atque ericiatus in præfatis exercitiis usque adeo imma-
nes & æerbli, ac si fatales supremi-
q; essent. Destituebatur exinde cunctis
sensibus: remanebat cœca, surda, mu-
ta, debilis totoque veluti fracta atq;
communata corpore. Quoniam ergo Divinus amor tam excellenter in
hac Christi Sponsa eluxit, quis nega-
re avit vicissim Divinum Sponsum
amantissimam Sponsam suam tantis
tamque sublimibus gratiis cumulâs-
se? Maius profecto est miraculum,

tam ardens Divini amoris in corde humano incendium, quam collatio tam singularium donorum, quibus prælarge Sponsam suam ditare DEUS est dignatus, quandoquidem suapte sponte propendet ad benefaciendum mortalibus. Vedit Propheticis oculis suis Dominam nostram Virginem MARIAM in cœlo David, indeque Ps. 44. ait, quod veluti Regina assistat à dextris Filii sui, in vestitu deaurato circumdata varietate, idque tam honoris-
cum præmium ei datum est, inquit S. Abbas Isaac (in alleg. Tilm.) eo quod erecta steterit sub Cruce, Christique sit Passionem contemplata, cunctos item amantissimi Filii sui dolores in anima sua persenserit. Sor. Joanna omnibus & singulis fe-
riis & tis, seu Veneris diebus, per to-
tum annum, totis 24. horis Passio-
nem doloremque DEI sui ac sponsi
meditabatur, & cum in anima tum
corpore cruciatus Christi sentiebat.
Quid igitur mirum, quod Boni-
tas Divina suam secum patientem
Sponsam ad prædictum modum
honorarit? Profecto si rem ad Solem inspicere, sanoque iudicio
expendere velimus, luculentius
Divina eluet Omnipotentia in
operibus, quæ JOANNA pro
DEO patravit, quam in favore atque
gratitudine, quam infinita eius
Bonitas postmodum Sponsa sua
exhibuit.

In sanctis hisce exercitiis com-
plura etiam occulta rerum nostræ
Sorori JOANNÆ manifestabat
DEUS. Joanna porro, hæ potissi-
mum

Joanna
 pelles spi-
 ritu Pro-
 pheticu.
 Iuveni
 petulanti
 subitam
 predicit
 mortem.
 Et mori-
 bundo
 valetudi-
 nem &
 riam.

mum in materia, tam cauta tacituraque fuit, ac si nihil omnino nosset. Multa illa loquebatur cum DEO, at parum de DEO. Nihilo tamen minus Maiestas eius in quibusdam peculiaribus occultisque casibus, Propheticum illius Spiritum palam facere voluit. Die quapiam cum in templo esset, vidi quendam Nobilem, dissolutum effrenemque juvenem illic cum quibusdam mulieribus stantem, & sermculos miscentem, ita ut & ipse rei Divinæ rite non intenderet, & aliis in devotione impedimento esset. Obvium eum Sor. Joanna habuit in foribus templi, iam egredi parantem, aitq; ad eum: Domine N. atende animæ tuæ, quoniam mors ostia pulsat, propeque adest. Ita prorsus evenit; postridie quippe insperato è scena ac spectaculo repente abrum- pens vitæ scenam, delatus est domum mortuus. Ajebat etiam Joanna, calum hunc luctuosum tristemque omnino fuisse. In Carmelitarum Cœnobio Religiosus quidam F. Hieronymus à S. Eliseo nomine, æger à pestilentia anthrace magnopere urebatur & angebatur. Petitum est à Sor. Joanna, ut Religiosum illum suis precibus DEO commendaret. Dum igitur pro eo exorat, ait ad eam Divina Maiestas. Certa esto eum è morbo isto mortem non oppetitum. Adeo contenta responso isto fuit Joanna, ut omnibus, qui metuebant ne inde moreretur, responderet; Confido in DEO, illum è malo isto haud obitum. Eo tamen de ventum est, ut æger sacro ad supremam luctam oleo

ungueretur, nemoque non sibi per-
 suaderet, eum certo tamen moritu-
 rum. Judicatum quoque Joannæ
 fuit, ægrotum illum Religiosum in
 suprema necessitate versari, vellet i-
 gitur eum DEO commendare. Subrisit ad hoc nuncium Joanna,
 certa nimirum Divinæ sponsonis
 verbum impletum iri. Ad instantiā
 tamen eorum, qui aderant, Sacra-
 riū suū ingressa, pro infirmo illo
 DEUM deprecabatur. Inter oran-
 dum autem apparet ei D. Mater
 Theresia aitque Filia, verbum quo
 tibi postulationem addixit D. meus
 JESUS Christus, dum pro hac vice
 securam te vitæ illius reddidit, om-
 nino implebitur, ideoque non est,
 cur ultra soliciteris. Ita factum est.
 Brevi squidem meliuscule habuit,
 ac demum ex integrō levatus malo
 revaluit.

D. Archi Episcopus Ferdinandus
 de Azevedo iter quandoque imierat
 ad montes. Quoniam vero famula
 D. Joanna plurimum ei erat obstri-
 cta, non intermisit preces ad Deum
 fundere, ut eum servare, salvum in-
 columemque domum reducere vel-
 let. Dum igitur nocte intempesta in
 Oratorio suo esset proque illo pre-
 caretur, audiit Dominum ad se di-
 centem: Cras Archi Episcopus na-
 vem est consensurus, procellam ac
 tempestatem patietur, nullum ta-
 men adidit periculum, eo quod il-
 lum infantem JESUM secum ve-
 hit, quem illi dedisti. De hoc Infa-
 tulio IESU agimus Lib. 3. deque
 eo ingens miraculum recensebimus.
 Divinæ huius denunciationis causâ
 totam illam noctem egit magnope-

re solicita Christi ancilla. Mane ad-
venit D. Alphonsus Marcos, more
solito ad Carmelitas viae comes Io-
annæ futurus. Initinere ait ad eum
Ioanna: Utinam D. Archi-Episco-
pus à magno hodie abesset discrimi-
ne! Quomodo, respondet D. Al-
phonsus, curnam hoc dicas? Ego
hoc dico responderet Ioanna, si forte
se mari hodie committeret, quoniam
sæva bellua est mare. Compertum
deinceps fuit, quod eadem prorsus
die præmemoratus D. Archi-Ep-
iscopum concenderit, atque ab Oz-
meyo solvens, ad S. Andream navi-
gârit. Et quamvis dies illa sereno ri-
deret Jove, vix tamen cœpta navi-
gatione in altum processere, cum
ecce subito insanæ fluctuum moles
celo minitabundæ insurrexerunt.
Non solum D. Archi-Episcopus
cum suis, verum ipsi etiam Nautæ,
tameris rei maritimæ admodum pe-
riti, trepidavere. Velis illi anten-
nisque accurate prospexere, clavum
solicite observarunt, omnes denique
nauticæ artis regulas ad unguem ex-
hausere, at quia videbant, neuti-
quam sedari tempestatem, nec aëra
serenari, ventos non ponere, nec
efferatos maris fluctus mitescere,
victam veluti ac sub jugum mis-
sam navim, fluctibus ac ventis si-
mulque Divinæ providentiae permi-
serunt. D. tamen Archi-Episcopus
magnam in precibus filiæ suæ spi-
ritualis Ioannæ fiduciam collocarat,
spemque conceperat fore, ut sibi
secumque aliis DEUS auxilio adsit.

*Sed Divi-
nitus pre-
cibus Io-*

Nec enim verò vane. Nam in me-
dio eius periculi, repente turbo ven-
tusque quievit, nubilum æther exuit,

sudus claraque facie risit, mare pa-
catum & placidum fervore desit, anne pi-
riculos ex-
imitur.
atque ita salvi omnes ac sani, bonis
aspirantibus auris, ad optatum por-
tum appulere. Periculosa naviga-
tionis huius seriem narrabat post-
modum D. Archi-Episcopus, com-
peritque, quod filia sua spiritualis
Ioanna, omnia ad eum modum, quo
hæc æta sunt, ante prædixisset.

Erat per id tempus Ancillæ Al-
tissimæ Ioannæ spiritualis Pater ex
Ordine Carmelitarum exalceato-
rum P. F. Ludovicus à SS. Sacra-
mento nomine, vir doctus & San-
ctus, atque ad educandas in via vita-
que spiritus animas, singulari à Deo
gratiâ præditus. Toto is decennio
Sor. Ioannæ Confessiones excipie-
bat, eiusdemque Spiritum modera-
batur. Cum igitur in istius Patris spi-
ritualis institutione ac duetu illa pe-
nitus acquiesceret, solatiumque ca-
peret, apparuit ei Dominus in Sacra-
rio eius, ubi cum illo in spiritu colle.
Etta unitaque fuerat, atque: "Spon-
sa mea, bonum habe animum, ac te
para ad insignem unam molestiam
perferendam, quæ brevi tibi super-
veniet. Nihil ultra addidit Dominus,
ne plus illa inde contrastaretur.
Continuo vero se ei visendâ præbuit
S. M. Theresia, eique mysterium
illud exposuit. Scias, velim filia, in-
quit illa, quod Confessore tuum Do-
minus ad se velit recipere. Nuncium
hoc novum peracerbe sensu famula
Christi Ioanna, quippe quæ mag-
ni spiritualis thesauri in bono isto
Magistro ac Patre jaſturam pate-
retur; nihilominus tamen totam se

Confif-
fara ſu-
bitus
celere
dicitur
anna.

in

in Sanctissimæ voluntatis Divinæ
beneplacitum tradidit. Octiduo
post, cum prædictus P. more so-
lito Ioannæ confessionem excepis-
set, hæc pauca, sed efficacia verba
ad eam protulit. "Filia, ego pa-
rum commode valeo, reminisci
potes, ante octiduum tibi Domi-
num DEUM revelasse, brevi post
personam quandam morituram,
cuius deceßum permolestè latura-
sis: Prudens ego tunc supercedi ex
te quærere, an ego is essem, sed ne-
que nunc nōl se id cupio. Quod si
tamen forsitan ita esset, & nos ultra
mutuo visuri non simus, tum ego
summo tibi studio commando, ut
crebro doctrinæ mearum, meiq;
erga te amoris memineris. Ultra-
fando progressus non est, cœperant
quid pe ambo, cordium suorum sen-
sum oculis prodere. Bonus P. Ioan-
nae spiritus moderator lacrymaba-
tur, quod tam bona filiam cogeretur
deserere. Filia porro amatissimis de-
flebat lacrymis jaætruram talis spiri-
tualis Parentis. Ambo deniq; mutuò
sese amantissime sunt complexi, va-
leq; dicto abiit optimus P. ad Missā
celebrandam, in qua spiritualem Fi-
liam suam sacrâ Synaxi refecit. Post
hæc ad lectum deportatus fuit, con-
tinuoque sensit fatali se morbo cor-
reptum. Ideo que eo vespere Matthiæ
Ortiz Ancillæ D. maritum ad se ac-
cessiri curavit. Is ubi præsens adfuit,
ita eum est allocutus. "Amice bone,
en ego morior. Quoniā vero nota ti-
bi perspectaq; est animi in te mei
propensio, & conservata semper a-
amicitia, cupio hisce, in ultimæ vale-
tudinis vicem, duo tuæ charitati u-

nicè commendare. I mo ut deinceps
magis conjugem tuam amare velis.
Ego sane in huius mei mortalis sta-
tus virtute asseverare tibi queo,
quod in coniunctione cū tali con-
iuge magnâ cum tua charitate mi-
sericordiam fecerit Deus. Alterum
abs te peto, ut meo nomine Ioannæ
tuæ indices, ne ob meum deceßum
contristetur, sed fidat Deo, quod ei
de Patre spirituali sit prospecturus,
qui ei præsit, ac maiori securitate
regat, ducatq; quam ego. Quia vero
amor & gratitudo, quā mihi debet
eidem probè cognita est, postulo,
ut eam nunc opere exhibeat meq;
benignissimo Deo fideliter cōmen-
det, neq; desistat, donec ad conspe-
ctum vultus Dei pervenero. Ab ea
die invalescet ægritudo. Postquā
vero R. P. F. Didacus Lupez Lector
Iubilatus, & quondam Guardianus
huius conventus S. Francisci in Bur-
gos, vir cum primis doctus ac San-
ctus, singularisque prætæti infirmi
amicus intellexit, quod bonus a-
amicus suus P. Ludovicus fatali è
morbo decumberet, abiit ad invi-
sendum eum, ex itinere etiam
ad IOANNA M. vitens, eique
dicens: Vado ad visitandum no-
strum P. Ludovicum. Age, Pater, ait
ad eum Ioanna: Vesta Reverentia
citò eat, quia iam ei extrema conser-
tur unctio. Propere igitur abiit ac *Absens*
invisit infirmum. Cumq; revertere mori con-
tetur, iterato invisit ad Ioannam. *cessarium*
Inter colloquendum vero altè suum al-
sulpiravit Ioanna, &, Ah Pater! teri de-
inquit, modo meus P. Ludoviz nunciat.
eut obiit. Terrefactus P. Didacus
ait illi; ne credideris, vix enim
id

id fieri adhucdum potuit. Certum est, reponit Sponsa Christi: quibus vix prolati mortuorum campanam in Carmelitano Cœnobio pulsari audiunt. In sequente die Ioanna grata filia advenit, exequiis ac tumulationi Spiritualis Parentis suis interfutura, atque ubi eum in feretro jacentem conspexit, accedit proprius plena lacrymis, eiusque pedes summa cum reverentia exosculatur. Dum vero etiam osculari parat, defunctus P. perinde ac spiraret viveatque, clara voce diserteque assatur dicens: Ne tristis Filia, mei obitūs causā; sed scias velim, animam meam nunc cœlestibus gaudiis DEIque conspectu perfaci, quodque ea non longius, quam trium horarum spatio, in Purgatorio detenta fuerit. Laus & gratiarum actio sit Divinæ maiestati. His bona Filia Ioanna magnopere consolata fuit. Liquidiore tunc etiam solatio delibuta fuit, cum domum reversa suo in Oratorio cum DEO in spiritu esset unita. Tum etenim beatam spiritualis Patris sui animam ad se vident ingredientem. Erat ea inexplicabili pulchritudine, & super omnem splendorem solis lucido fulgore coruscæ, & cœlestibus circumfusa radiis. Hortabatur animabatque Ioannam ad Crucem suam a lacri portandam animo, libenterque ac promptè cuncta toleranda pro gloria DEI, qui tenuia, exiliaque opera, labores ac dolores, qui hac in vita ei consecrantur, æterno atque incomprehensibili præmio remuneratur.

Mortuus
eam allo-
quitur.

Idemq;
gloriosus
si appa-
res.

Ad eundem prorsus modum a. & tum est cum R. P. Didaco Lopez, cuius paulo ante meminimus. Consueverat hic P. quotannis ad quendam locum nomine Carrion proficiisci, ad invisendam illic Ven. Matrem Luisam seu Ludovicam. Dum itaque inde aliquando redit, etiam nostram Matrem Ioannam invisit, aitque ad illam: Mater, istud iter oppido me debilitavit. Cui respondit illa: Ah mi Pater! istud postremum erit. Pater iterum ad eam: putas, inquit, me brevi moriturum? Pater, ait Ioanna, in hac vita nulla hora securi sumus. Paucis post diebus, iterum ad Ioannam revisit prædictus Religiosus, & ingressus ad eam, Mater, inquit, mox iterum domum redire volo, quia male habeo, loquamur modò duo duntaxat verba. Paucis ergo sunt mutuo de DEO collocuti. Dum autem vale invicem facere parant, ait ad eum Sponsa Christi Ioanna. Pater, nunc servit virtus, cuius ope nos Divinæ voluntati penitus conformemus. Habe & exere patientiam, ad perferendam gravem molestiam, quam Divina Maiestas tibi non longe post immitet. Hæc ubi effata fuit, procidit in genua, benedictionem eius exposcens. Denique eā colliquescentis utrinque animi teneritudine vale sibi fecere, ac si ultra hic mutuo visuri non essent. Et ita evenit. Bonus namque ille Pater ab eo tempore lecto affixus, paucos intra dies vivere desit. Sæsit per moleste S. huius viri obitum Sor. Ioanna quippe quem ab ineunte xate Magistrum vitæ habuerit, do-

Item &
teri ab
giose
mortem
predic.

& trinaque

eius tanquam sui spiritus regulâ tue-
 rit usq;. Abiit ergo ad Franciscanos,
 ut sepulturæ illius adesset. Ut vero
 Ioannam in templo conspexit R. P.
 F. Matthæus de Montoya Ex-Pro-
 vincialis huius Provinciæ, ait ad
 eam. Mater, hic facet charitatis tuæ
 amicus in fætore, acede ad eum be-
 neque inspice. Accessit igitur humili-
 lis Virgo, magna quoque devotione ac
 affectu manus ei est osculata. Tum
 vero ille alloquitur eam tam clare
 ac si viveret, & ait illi: "Filia, iuva
 me DEO referre gratias. Scias
 namq; me cœu beatum ac electum
 DEI, suâ Divina Maiestate per-
 frui. In Purgatorio duabus tan-
 tummodo horis hæsi. Inde trium-
 phaliter cœlum concendi, comi-
 tante me S. meo P. Francisco, &
 D. Antonio de Padua. Præferebant
 hi duo mihi triumphalia victoria-
 rum ac tropæorum insignia, ni-
 mirum SSimum ac prædulce no-
 men JESU, quod ego in vita mea
 sum assidue veneratus. Bona ista
 nova mire exhilararunt Sor. Ioannam,
 minime dubitantem ita rem sese ha-
 bere, non quidem propterea, quod
 auribus illud audivisset; sed quod
 perspectum haberet, quanta demor-
 tuus P. pro DEI honore ac gloria
 perpeflus in vita sua fuisset, & quod
 tam sancte pati certum sit electio-
 nis, æternæque in cœlis gloriæ adi-
 pscendæ indicium.

Innumerorum aliorum secreto-
 rum, quæ Divina Maiestas isti spon-
 sæ suæ Ioannæ revelavit, non repe-
 riuntur quidem fundata solide satis
 testimonia, nihilominus tamen sat
 perspicue colligi poterunt ex fami-
 lari usu ac consuetudine, quam
 semper cum DEO habuit, qui cum
 ea veluti cum fidelis seruo suo Moysè
 facie ad faciem, ore ad os loqueba-
 tur (Num. 12. v. 6.) Sub idem tem-
 pus percipiebat illa indies, imo in
 horas plurimos favores & celestes
 visitationes. Fatetur id ipsam hinc
 propriis verbis. (Vñæ ipsi. n. 61.)
 "Multos, inquit illa, dies transagi
 compluribus visitationibus Christi
 "D. SS. Virg. MARIAE, S. P.
 "Francisci & aliorum SS. qui me e-
 "docuerunt, quâ ratione Spiritum
 "meum in DEUM recolligere de-
 "beam, perinde ac si in cœlo dege-
 "rem. Et paullè post ibid n. 61.
 "Gratiarum, inquit, quas consecuta
 sum matrimonio iuncta, tantus est
 "numerus, ut solis iis recensendis
 "toto vita meæ spatio foret opus.
 "Sed pergo in describenda vita mea,
 "ne illis, qui me neverunt, vi-
 "dentque quam parum profecerim,
 "ansam præbeam minus ædificati-
 "væ alicuius admirationis. Ex
 hisce verbis eius cognoscere nobis
 licet inumeros favores, quos Ioan-
 na à DEO & Sanctis eius percepit,
 quodque favores illi eam minime ex-
 latam, sed contra potius humilio-
 rem reddiderint; quod proprium
 est signum & operatio Divinæ visi-
 tationis. At vero candor ac sinceri-
 tatis spiritus illius adhuc dilucidius
 agnosci potest ex sequentibus ver-
 bis, quæ num. 59. vita suæ scripto
 edidit. "Gratiæ illæ, inquit, quas
 "DEUS cum per se, tum Sanctos
 "suos mihi contulit permulta suæ
 "re, certumque est ad eas rite percipi-
 "piendas, magnam requiri gratiam

Y DEI

“DEI, imo & maiorem quam afflictiones tolerandas. Cum enim anima misericordiam DEI haudquam promereatur, & mea minime omnium, tunc istud generat tristitiam, sensumque doloris in anima. At vero dum anima est in tribulatione posita, tum habet suam satisfactionem, & in tolerando acquiescit, dum recognoscit mille infernos & stygesque promeruisse. Semper me Christus D. hac via, & per meditationem suæ Passionis duxit. Iter hoc anima mea à teneris canis ingressa semper tenuit: quoniam in Passione Christi ego mecum gaudium solatiumque nuncquam non sum experta. Semper item mihi visum fuit, eomemo mento Dominum deseruisse, quo ad patiendum nihil mihi submis- rat. O doctrinam præstantissimam! illis tamen potissimum feminis, quæ stultæ prorsus persuasione ducunt, sibi imaginantur perfectionem consistere in ecstasibus & mentis excessibus, apparitionibus & revelationibus. Moriuntur ferè præ desiderio eiusmodi res experiendi. Tali profecto ratione nihil omnino orandi studio efficiunt, nisi quod maligno spiritui, qui se transfigurat in Angelum lucis, ad suimet occæsionem illusionemque latè portant aperiant, ac veluti temere volitantes culices, ad periculosem lucis ignem fere adurant. Ah utinam non in tali deceptione ad extremum obeant! Tunc sanè morerentur, & morerentur, ut eternum misere viverent. Vitalis pulsus, virtutis arteria est mortificatio,

per hanc exploratur sanitas aut ægritudo animæ. Illi, qui solo se rerum Divinarum gustu nutriunt, neutrum sani sunt. Quamdiu namque mortificationem refugiunt, Divinis vescuntur edulis absque sale. Qui vero in patiendo voluptatem capiunt, hi verum & optimum habent spiritum, qui ad virtutis cotem agnoscitur, virtus vero per opera, opera per veritatem, veritas per conformitatem cum prototypo, nempe Christo crucifixo, quemadmodum provida hæc Matrona egit, quæ perinde ac alter Paulus nullam uspiam voluptatem reperit, nisi in sola Passione Christi, nec honorem nec gloriam habuit, nisi in eius cruce (Ad Galat. 6. v. 14.)

CAPUT XVII.

Qua ratione Corona spinea, & Santissima IESV CHRISTI Salvatoris nostri vulnera corpori sponsa sue IOANNAE sit impressa.

Septuaginta Sacrae Scripturæ interpretes ajunt (Cant. 1. v. 10.) quod Sponsus Divinus, quantum sensus litteralis verborum illorum Cantic. Cantic. indicat, Sanctæ Sponsæ suæ pollicetur, facturum se ad ornandam speciem eius in aures aureas, quodque insculpenda sit eis genuina ipsius effigies, cum lucidis purpurei coloris ac veluti sanguinem torantibus sudantibusque vulneribus. In Sponso Sponsaque Christum ac Ecclesiam intelligi, nobisque proponi communis est omnium sensus. Nunc porro indagare volumus, quid Christus

Vita perfec-
tio non
est sicut in
visionibus
aut reve-
lationi-
bus.

In aures
Spanse
Christi
que &
quid sig-
nificant.

Christus hic Sponse suæ Ecclesiæ promittat. *Origenes (Hom. sup. Cant.)* ait quod in aureis inauribus Ecclesiæ tuæ SS. quosdam promittat, qui puritate nitoreque animæ purissimo auro futuri essent pares. Et quoniam sunt inauræ, duæ sunt, est necesse, ad ornatum ac decorum utriusque partis. Hæ duæ personæ, ait ille, Christi sunt simulachra, eidemque in suis vulneribus similes apparentes. Unus horum duorum toto est oibe decantatissimus notissimusque nimirum huma- nus ille Seraphicus D. Franciscus. Altera personarum harum visa ha- ctenus non fuit. Nam licet quidam servi servæque DEI in pedestribus, manibus ac latere acerbos cruciatus vulnerum Christi Salvatoris senserint, aperta tamen, penetrantia cruenta, vera, actualia, externo aspectui patentia gessit alius nemo præter unum D. Franciscum, prout tres Bullæ Systi Papæ IV nec non in eam rem Autores adducti (Anton. Daza Hist. plagi. S. Francisci. Nau. hist. S. Joanna à Cruce annot. ad cap. 16. Mart. del Castillo Tract. Apol.) aperitis testimoniis comprobant. Deesse promissis suis nequit DEUS: atque ista illa postremis hisce temporibus adimplevit, dum Ecclesiæ suæ suscitavit purissimam Virginem JOANNAM à JESU MARIA, cuius corpori cruenta, vera, actualia, externe patentia, ac visibilia Sacratissima sua vulnera, coronamque suam spicem im- pressit ad eum, qui sequitur mon- dum.

Biennio atque bimestri prius quam illi gratiam istam conculit Christus D. dum Anno 1613. 17. Februario, quæ erat Dominica Quinquaginta, antecedens ieiunia Quadragesima, in conventu PP. Discalceatorum versaretur, ubi tunc quadraginta horarum pre- cses agebantur, percepta sancta Communione, secessit in separatum templi locum, cœpitque in Sanctissimi Sacramenti aspectu, quod tunc fuerat expositum, ingen- tem amorem, quem DEUS erga homines gessit, perpendere, & quemadmodum ad demonstran- dam huius amoris excellentiam, se ipsum primo in ara sanctissimi Sa- cramenti, nimirum sanctissimi cor- poris & sanguinis sui immolari, priusquam cruentum suæ sanctissi- mæ Passionis mortisque sacrificium in ara crucis perageret; quodque Divinum istud ac venerandum Sa- cramentum in perpetuum mnemo- syno seu monumentum suæ Pas- sionis nobis testamento reliquerit. Hac in contemplatione, cœpit ani- ma eius inflammatissimo patien- di desiderio succendi, prototypo, confor- poque suo Divinæ ipsius Majesta- manti se conformandi. Amarissimis se imagi- itaque perfusa lacrymis, flagitat, ni Fili vellet is eam suæ Passionis dolo- Dei desi- rumque reddere participem Glo- derio. riosum istud postulatum, ut adi- piseretur, advocata atque me- diatrice uia est immaculata An- gelorum Regina Virgine MARIA, nec non castissimo ac Gloriosissi- mo eius Sponso Sancto Iosepho,

Y2 S.

S. P. Seraphico Francisco & D.
Matre Theresiā, in cuius æde sacra
tunc verlabatur, & omnium SS.
patrocinio. Tam fervidam, devo-
tam, & rationabilem istam Sponsæ
suæ petitionem, immensus DEI
nostrî amor repellere nec voluit,
nec potuit. Sed sicut inscutibili sua
Providentia disposuit, uthæc mu-
lier, singulare toti mundo sui amo-
ris esset insigne, sic eidem etiam
conformiter respondit dicens: “Æ-
“quum est, filia mea, ut tibitri-
“buam, quod postulas. Si etenim
“ego alioquin omnes alios cruce
“mea invito, eiusque Passionis meæ
“calicem propino, quo pacto id ne-
“gare queam illi, quæ instar tui ad
“eam tantâ aviditate anhelat, tam-
“que ardenti expetit amore? Fiat
“igitur voluntas tua, hoc ego tibi
concedo atque elargior. Hisce illa
ad se ab excessu mentis rediit, qui ei
rum supervenerat, sensitque in ma-
nibus, pedibus ac latere tam acerbos
dolores, ut impossibile fuisset in tali
cruciati illi vivere, nisi Dominus,
qui operatus illud fuerat, omnipot-
tent sua manu eam sustentasset.
Hisce tam vehementes pœnas,
nullo non tempore irremisse Sor.
Joanna sustinebat, duobus circiter
annis ac octo mensibus, videlicet
à supradicta die usque ad annum
1615. & octavam mensis May-
diem, quâ apparitio Gloriosi Ar-
changeli Michaëlis celebratur.
Eâ die ita conclusæ fuerunt manus
eius, ut nec Medici ullum prorsus
medium ad eas recludendas reperire
potuerint, sed ingenue confessi fue-
rint, excedere naturæ vires malum
istud, solumque DEUM ei opitu-
lari posse. Eo in statu permanuit
Ioanna nostra usque ad vesperam
festivitatis Ascensionis in cœlum
Christi D. quæ anno illo inciderat
in diem 19. præfati mensis Maii.
Deinde vespere Ascensionis D. 19.
Maii Anno 1615. inter quintam ac
sextam horam vespertinam, dum
Ancilla & Spousa Christi Soror
Ioanna in suo Sacrario cum DEO
unita, in vehementi mentis excellu
esset posita, orsa est perpendere,
quemadmodum Christus D. po-
ste aquam doctrinatum splendore
mundum illuminasset omneque in-
iunctum sibi opus obedienter con-
sumasset, humanum genus pretioso
sanguine redemisset, mortem
toto inferno principemque eius,
nobili certamine devicisset ac servi-
tuti subjecisset, deinceps etiam
tam diu captivos veteres Patres li-
bertati restituisse, secumque trium-
phaliter deduxisset, ipse ad extre-
mum gloriosus, Divino amictus lu-
mine sicut vestimento, è terris ad
caelos ascenderit. Dum igitur spon-
sa eius JOANNA profunda con-
templatione cordi alte impremis-
set, quod is ob amarissimam Pas-
sionem suam tali sit honore ac gloria
coronatus, usque adeo amore Pas-
sionis eius exarsit, ut cor eius pro-
pemodum consumeretur ac defla-
graret igneo incensissimoq; amore,
desiderio atque cupiditate patiendi.
Quare ardentissimo amoris æstu
Christum precabatur. “MI DEUS
“ac mi Sponse, dicens, Si unquam
“aliquid amore tui sum passa, te oro,
non equidem ob id, O Domine
(nihil

Deus po-
stulatis
eius af-
sentit.

illaq; a-
troces do-
lores per-
siperit.

"nihil quippe est quo sustinui,
 "sed ob multiplicem & inexplicabi-
 "lem tuæ Sanctissimæ Passionis a-
 "maritudinem, quam mea causa to-
 "lerasti, per tuam gloriosissimam
 "crucem, quæ salutis nostræ ara
 "fuit, in qua te cum Sponsa tua Ca-
 "tholica Ecclesia copulasti mun-
 "dumque redemisti, ac vitam tuam
 "pro vita nostra, animam tuam pro
 "nostra cœlesti tuo Patri obtulisti
 "& tradidisti. Ob dolorosam i-
 "tem compassionem, quam in corde
 "suo persensit, dum sub cruce tuam
 "contemplaretur Passionem. Per
 "hæc omnia obtestor te DEUS ac
 "Domine mi, velis me iuxta de-
 "siderium ac debitum meum, do-
 "lores tuæ Sanctissimæ Passionis
 "experiri.

Qua 74-
 tione
 Christus
 iñsignia-
 ta in-
 pessit.
 Dum sic Ioanna precatur, vide-
 bat Christum Crucifixum sibi appa-
 re: è manibus verò, pedibus sa-
 croque latere, in specie ardoris
 clarissimeque reluentis flammæ,
 cœlestes procedere radios, inque
 ignitarum sagittarum modum suas
 manus, pedes atque latus penetra-
 re. Exstremabat Ancilla D. Ioan-
 na, visum istud suis proponi oculis,
 ut cognosceret, qualiter ipsa verum
 Christi IESU Crucifixi simula-
 chrum effici debeat. non quidem per
 martyrium corporalemque passio-
 nem, sed per ardens incendium
 spiritus. Postquam igitur visio il-
 la disparuit, remansit exinde ani-
 ma eius Divini amoris igne tota ac-
 censa, corpus verò tam acutis atro-
 cibusq; pervadebatur doloribus, ut
 fudor omnibus cœ menbris eius nim-

bi instar deplueret, ipsaque mortuæ
 agone correpta humili prolaberetur,
 velut si animus eam liquisset, quan-
 tumvis non ex toto sensibus desti-
 tueretur.

Ignorabat nocte illâ Joanna, quid
 sibi evenisset: enormes quidem pa-
 tiebatur dolores; quia verò excepta
 membris vulnera necdum inspexe-
 rat, collatam sibi divinitus gratiam
 adhucdum non agnoscebat. Ma-
 ne postridie ad Discalceatos abiit,
 pœnitentia ac sacrosanctæ Eucha-
 ristiaæ Sacraenta perceptura. Ni-
 hil tamen de hoc suo conscientia
 arbitro intimavit, sine timore quo-
 dam, seu profunda humilitate acta,
 vel forte quo Regis sui sacramen-
 tum celaret. Quia verò Omnipo-
 tens DEUS magnifica gloria suæ
 opera consuevit ad augendum ho-
 norem suum palam facere, clara in
 luce ostendere voluit nobile opus
 suæ inexhaustæ miserationis, quæ
 præterlapsa nocte sponsæ suæ Ioan-
 na collata fuerat. Itaque dum ad
 sumendam S. Eucharistiam altare
 adit, Sacerdosque ad porrigidam
 ei sacrosanctam buccellam accedit,
 apparel illi Salvator cruci affixus,
 dextramque suam à cruce solutam
 super humerum Ioannæ suæ ponit,
 amicissimeque ad eam se trahens,
 sequentia suavissima & affectuosi-
 sima verba ad eam proloquitur.
 "Tu mihi amata es in paucis filia,
 "atque ut talem ego te magno
 "Passionis meæ sigillo insignivi,
 "quod valde pretiosum est, & ma-
 "xime æstimandum. Porro Ioan-
 na Virgo humilis, tam grave cœle-

Y 3   stis

immensa stis gratiæ pondus ferre non poterat, premebaturque magis modum istius gracie ponde- mensuramque supergrelli favoris re ioanna istius magnitudine, quam vulnerum suorum doloris acerbitate. Unde factum, ut mox a percepta S.

Communione, dulce quidem ac sapidum, sed fatale propemodum ei supervenerit deliquum. Extra se ergo positæ cor pavore plenum fuit, sic ut corpus eius fere gelidum ac emortuum sudor frigidus operiret. Qui prope IOANNAM astiterant, ab altari eam abstrahebant. Ubi vero illa manus deduxit atque aperuit, cum eas illi rubentibus cruentisque signatas vulneribus conspexissent, enim vero vehementer obstupuere universi ad tam singulare inauditumque prodigium, continuoque Confessarium eius accersiverunt, qui festinatio accurrit, præstolabatur tamen donec deliquum illud finem acciperet. Posthæc IOANNÆ præcipit, ut manus pandat. Tum vero conspexerunt omnes, quemadmodum illæ veris ac visibilibus plagiis vulnerata essent, quæ vulnera Christi in cœlos Ascendentis die mane primum apparuere, sed vespere pævigilii eiusdem Ascensionis D. impressa fuerunt, hora die, Anno ac mense prout supra memoravimus.

Summum hoc munus favoremque Divinum, summa pariter gratitudine IOANNA excepit, sed tam profunda etiam germanaque humilitate, ut merito sit obstupescendum. Tanta fuit eius de-

missio, ut se absconderit occultari que, ne à quoquam eius vulnera notarentur, quippe quæ exinde sic erubesceret ac si ingenti ignominia notata affectaque fuisset. Quoniam vero humilitas, quam ex accepto munere exhibemus, DEUM benignissimum provocat ad novum conferendum beneficium, Deusq; tantam Sponsæ suæ in tanta exaltatione humilitatem conspiceret æquum omnino fore, atque ex debito se facturum arbitrabatur, si tantam animi eius demissionem novo favore honorisque auctario coronaret. Quapropter dum Soror IO.

Imperi corona

Christi

Ioannum

Divin

idee

pusm

ipro

tum.

ANNA in Sacrario cum sponso in spiritu suo esset unita visendum se Sponsæ suæ Christus exhibit, coronamque Imperatoriam inæstimabiliis pretiū capiti eius imposuit. Ut igitur IOANNA sic te coronatam vidit, motabat caput suum dicens: Nequaquam Domine; non hanc ego pretiosam, sed spinam exposo coronam. Continuo sua Majestas hanc coronam ademit, & coronavit alia mucronatis ac penetrantibus spinarum aculeis horrida, tam alte vertici eius eam int̄ primendo, ut cerebrum ei penetrarent, illaque sensibus destitueretur. Post modicum temporis intervallum, dum a capite velum amoget, competit circum caput suum duos veluti linearum sulcos circumductos, unumque profundiorem altero, in forma diadematis cuiusdam, in medio porro circumferentia veluti oram quandam, aut elevationem limbū duorum digitorum latitudine

dine, ex quo acerbissimum maximum percipiebat dolorem. Videtur Divina providentia ad manifestandum istud secretum ordinasse, ut IOANNA tua favorem hunc, perinde ac quinque vulnerum initio non sat sufficienterque animadverteret. Etenim quoniam de se tam parum sentiebat, morbum quendam cephalicum aut ægri capitum id esse vitium credebat. Iubet ergo accersiri Medicos. Duo præstantiores omnium, qui tum Burgis erant advenere. Unus eorum dicebatur Doctor Aspe, alter vero Doctor Oliva. Hi ambo ubi summa diligentia caput illius inspexere, maxima rei tam insolite admiratione perculsi, omnes totius naturæ abditos recessus perverigantes, haudquaquam reperire poterant animove comprehendere quidquam, quod huic prodigo ansam aliquam præbuisset. Coacti sunt itaque totum omnipotentiae gratiæque Divinæ adscribere, atque concludere rem hanc naturalem humanique usus casum minimè esse; Sed sicut corpore eius antehac sacrosancta sua impressit vulnera, ita etiam capiti eius corona sua spinea stigmata DEUM imprimere voluisse.

Post prædictam coronationem felix ac beata hæc Creatura IOANNA, facta est aspectabile Christi crucifixi simulachrum, permanenterque deinceps in corpore illius stigmata Passionis ejus insculpta. Verum est quidem, quod ea vulnerum insignia toto vitæ suæ

tempore, uti Divus FRANCIS-CUS noui gesserit retinueritque, quoniam, ut Libro quarto memorabimus, mandato superiorum ex Obedientia postulavit à DEO, ut præfata vulnera tollere ab ea veleret. Nihilominus tamen gessit ea totis, unde viginti annis cum septem mensibus; talesque ac tantos exinde cruciatus pertulit, ut mirum, imo miraculum sit, quod cum eis potuerit vivere. Porro quod in rei veritate omnia ista sic se habuerint, in sequentibus duobus capitibus liquido ac evidenter demonstrabitur.

CAPUT XVIII.

Iudicialis Informatio super veris vulneribus Coronaque spinea Sponsæ CHRISTI Sororis IOANNAE à IESU MARIA.

Prima hexameri die lucem creavit DEUS, (Gen. 1. v. 4. quæ licet tam clara atque splendida, tam nitens ac speciosa esset creatura, sacer Textus nihilo secius ait, DEUM illam inspexisse priusquam approbaret bonamq; pronunciaret. Per hoc nobis ex mente D. Chrysostomi inveniens, quod divina etiam opera, quantumlibet sint bona, lucida splendidaque appareant, probanda prius magno studio, solertique indagine sint examinanda, quo nimis discernatur, quid intersit inter tenebras & lucem, diem atq; noctem, inter divinas operationes, & fallacia deceptoria Sathanicaque mali dæmonis

VITÆ VENERABILIS MATRIS

176

monis opera, qui ad fascinando mortalium oculos, in Angelum lucis se transfigurat.

Discalceatorum, extra muros Urbis Burgensis in magno sacello convenere in unum Domini, D. Hieronymus de Herrera Decanus summæ Cathedralis Ecclesiæ, eiusdemque Canonicus Magistralis, S. Officii Inquisitionis Commissarius, Electus & confirmatus Episcopus Gaditanus, & P. Magister D. F. Melchior Rodriguez, Episcopus Rosenis, Archi-Diocenseos Suffraganeus. D. Ludovicus Manoël Prætor prætor Urbis. Item R. P. Magister, F. Joannes de Perea Ordinis Prædicatorum, Monasterii S. Pauli in hac Civitate Prior. R. P. F. Ioannes de S. Elisæo Carmelitarum Prior. P. Joannes de S. Alberto D. Archi-Episcopi Confessarius. D. Ludovicus de Quintanadvenas, Doctor, Abbas de Cervaton, Cathedralis Ecclesiæ Canonicus, & S. Officii Commissarius. D. Hieronymus Pardo Abbas de S. Quirice, Doctor & Canonicus huius Metropolitanæ Ecclesiæ. D. Petrus Barrantes pariter huius Metropoleos Canonicus, nec non D. Archi-Episcopi Eleemosynarius. Joannes de Irazola Licentiatus, huiusque Archidiocesis Visitator Generalis. P. F. Martinus à SS. Sacramento Carmelita Discalceatus. D. Franciscus Aspeuti & D. Ferdinandus Rodriguez Pacheco ambo Civitatis istius Physici, Medicinæ Doctores. Hisce omnibus DD. pariter congregatis, Ego Joannes Manrique Doctor, atque huiuscce Archi-Episcopatus Generalis Vicarius, exposui reliquæ quemadmodum Rmus noster D. Archi-Episcopus diversis vicibus certior

Insti-
tuitur Anno 1618. 7. die mensis Fe-
bruarii feria quartâ seu die Mercurii,
processus hora tertia pomeridianâ die D. Ro-
judicialis mualdo sacra, ad mandatum Re-
de verita- verendissimi & Illustrissimi D. D.
ge vulne- Ferdinandi de Azevedo Archi-E-
rum 10. pisci Burgensis & Castellæ Præ-
fidae, in Cœnobia Carmelitarum

certior sit redditus, quod Ioanna Rodriguez, Uxor Matthiae Ortiz, à servitio Metropolitanæ huius Ecclesiæ, inter complures peculiares gratias, quas uti refertur, à Christo D. est consequuta, sit etiam præcipuis signata vulneribus, quæ Servator noster JESUS Christus suis manibus, pedibus ac latere in cruce pro nobis suscepit. Adhac fertur in suo capite gestare signacula vulnerum Coronæ spineæ. Insolita hæc prorsusque singularis gratia, quæ quidem Sancto Francisco, ut notum est obtigit, verum in tanto aliorum Sanctorum numero, quorum non nulli ingentes ac speciales à DEO sunt favores consecuti, de nullo legitur, legitimove probatur testimonio, quod prædicta vulnera visibiliter in manibus, pedibus ac latere gestarunt. Quoniam vero res ista Reverendissimo D. Archi-Episcopo nostro multum curarum atque sollicitæ considerationis parit, ideo cuperet, quantum est possibile, medio ac via accurata in eam rem inquisitionis, vulnerum illorum statum cognoscere, quo nimurum, si minime verum comperitetur, quod passim ac ubi vis fama de eo spargit, rumor talis sopiaatur, si vero id fide dignum visum fuerit, ut nihilominus perscrutemur, an non fraudis aliquid & imposturæ introrsus deliteat, prout hisce pro dolo! temporibus, in quibusdam personis est deprehensum, de quibus nonnulli speciales Divini favores falso vulgati fuere.

Igitur ubi Reverendissimus D. N. Archi-Præsul mihi iniunxit, ut in

hæc sollicite inquiram, eique omnia nota faciam, ultra hæc ordinaret etiam Reverendissimus D. ut præfatus R. P. Joannes à S. Alberto suæ Reverendissimæ Dominationis conscientiæ arbiter, cui ob eximiam doctrinam, piam conversionem, ac vitam inculpatam conscientiam suam, aliarumque gravioris momenti rerum secreta concredit, in hanc civitatem se se confert, singularique cura ac studio informationem de omnibus caperet, quæ de hac Ancilla DEI dicuntur ac publice circumferuntur, uti & de eorum credibilitate ac veritate. Specialiter tamen, quantum concernit vulnera, an ea habeat, & an sint naturalia, vel forsitan nonnulla fraudis, aut ementitæ artis subsit suspicio. Postquam ergo prædictus P. Joannes à S. Alberto eodem revertus rationem actorum suorum Reverendissimo reddidisset, ultra hæc ille etiam ordinavit, ut in conventus cunctorum prædictorum Dominorum instituatur, utque Ioanna Rodriguez coram omnibus vulnera detegat, & unusquislibet de confessu illo singillatim ea exploret atque inspiciat, & si necesse videatur, vulnera abluantur, Medicinaque Doctorum sententia, ad maiorem securitatem, audiatur. Postremo ut ego Generalis Vicarius conclusionem & sententiam omnium congregatorum excipiam, totiusque rei actæ plenam informationem, adiuncto meo etiam judicio Reverendissimo D. transmittam. Ad eum finem actum est cum Matthia Artizio, ut Ioannam Rodriguez Conjugem suam hic sistat, prout etiam

Z tiam

tiam illa cum aliis duabus honestis
piisque Matronis comparuit, præ-
fensque adfuit, atque in omnibus,
quæ Rmus Dominus fieri ordinavit
obedientem tese exhibuit. Ubi por-
ro sæpememoratus P. Ioannes de
S. Alberto simili modo Rmi men-
tem confessui declaravit, vocata est
prædicta Ioanna Rodriguez, cumq;
ea simul eo sunt introgessi, Mat-
thias Ortiz maritus illius, itemque
D. Petrus de Hierro Licentiatus
Civitatis huius ad S. MARIAM
cognomento albam Parochus, D.
Petrus de Saneolez Procurator
huius Urbis, Joannes Duarte de
Astoyca Dominus de Burgo in Ve-
lezmalo, & suæ Maiestatis pedita-
tus Hispanici Commissarius, Lau-
rentius de Herrera Civis huius ur-
bis, qui in Matthiæ Ortiz domo de-
git. P. F. Antonius de JESU
Superior huius conventus, P. An-
tonius à Matre DEI, F. Roderi-
cus à Matre DEI. F. Hieronymus
à S. Elisæo Monasterii istius
Concionator, P. F. Iosephus à
Conceptione Sacristanus, P. Joannes
à Virgine, & P. Ioannes à S. Elisæo,
atque ali Religiosi eiusdem mona-
sterii. Posthæc ego Provisor & Ge-
neralis Vicarius Ioanna Rodriguez
dixi, velit coram omnibus Dominis i-
stis suas ostendere spectandasque
exhibere manus. Consedit itaque
untur & inter geminos DD. Episcopos Ga-
exploran- ditanum & Rosensem, suasque ma-
nus ostendit, ad quas intuendas om-
ne vulne- nes accessere, tam , diu, tantaque
ra à toto diligentia eas undique inspexere, ut
conven- certo ac liquido formam sta-
tu.

luis indicare possent. Mox iterum e-
go ei dixi; ut similiter pedes viden-
dos præbeat. Tumque illa ad præ-
dictum Sacellum egressa est ad calceas
menta deponenda, protinusque re-
versa, ubi præcedente in loco rese-
dit, suos pedes super scabellum sup-
pedaneū, quod in eū usum illuc alla-
tum fuerat, collocavit. Tumque ac-
cessere universi ad intuendos pedes
eius, qui superne inferneq; inspicie-
bantur, nimurum tam volæ quam
plantæ pedum perquam accuratè ac
summa cum diligentia. Posthæc
rursum est illi dictum, ut etiam latus
suum monstret; illaque nudavit & o-
stendit, quantum erat necesse, simi-
strum latus. Et quantumvis locus
ille sat esset lucidus, ita ut status la-
teris eius affatim perspiceretur, ego
tamen candelam accendi curavi, quo
tanto luculentius ad lumen posset
conspici, omnesque tum eo concele-
sere ad contemplandum, quid rei es-
set. Ubi vero satis illud impieatum
fuit, aīo ad illam, ut caput suum no-
bis ostendat, illaque velum sui capi-
tis devolvit à fronte usque ad coro-
nam eiusdem capitum, & cuncti simi-
liter advenere ad intuendum caput
eius, ac multi etiam suis illud attre-
ctaverunt manibus. Dehinc ego ca-
lidam aquam spongiamque afferrí
iussi, dixique Ioanna Rodriguez
vellet admittere alteram suarum
manuum lavari, prout etiam à Do-
ctore Medicinæ Francisco Aspe
spongia cum aqua calida abluta fuit
& linteo absterita. Eo peracto se-
cessit rursum Ioanna Rodriguez in
Sacellum. Ego porro ad Deminos
Medicos Doctoresque aīo, ut suam
proferant

proferant tam de eo, quod iam dum antequam, quod nunc conspexerunt, quo videlicet etiam congregati illuc DD. mentem suam ac iudicium tanto melius queant expromere. Tum quilibet Doctorum separatim suam protulit sententiam, iuxta suam experientiam, doctrinam, ac regulas tam Philosophicas, quam artis Medicæ. Nimirum quod vulnera, quæ illi summa curâ studioque exploravere ac inspexere, naturalia non sint, nec fraude aliqua aut impostoria arte potuerint effingi, super quo latius mentem suâ scripto declarare velint. Post hæc iterum cum prædictis DD. tractatum fuit, & quilibet de suo sensu requisitus. Quia verò de illo conventu non nemo erat, qui arbitrabatur, probationem illam per manuum lotionem bonam quidem esse, si maiore cum vi in abstergendo fiat, tametsi asseverarent cuncti eo haudquaque opus esse, nihilominus tamen universa congregatio denuo consensit, ut iterato abluantur. In eum finem acer-
sita est Ioanna Rodriguez, calidaque cum sapone ac spongia fuit allata. Tumque Doctor Pacheco spongiam aquâ bene replevit, saponeque imbuit, ac denuo magnâ vi vulnus unius manus lavit, ita, ut omnibus videretur pluribus opus non esse. Hæc ubi manus abluta tuit, etiam linteo eam extersere, tumque ab omnibus, qui coram aderant iterum undique est inspecta. Ego porro tum ad universos illuc adunatos aio fore, ut ab unoquilibet eorum speciatim de iis, quæ vidisset testimonium requiratur, meque de omnibus, quæ

sunt acta ad Reverendissimum D. relaturum, atque ita Conventus ille solitus est die, mense, & Anno ut supra.

Declarationes porro congregatorum Dominorum, cum reliquis autographis ac originalibus scriptis, in Chartophylacio Cœnobii huius D. Francisci intra Urbem Burgensem asservantur, omnesque unanimiter convenient, quod videlicet prædicta vulnera haudquaque naturalia, nec artificio sint facta, quodque in consideratione virtutis eximiæ huius famulæ Domini, ea pro supernaturalibus & miraculosis habeant. Declarationes illæ hic non adferuntur, ne benevolo Lectori molesti simus; sed neque iis est opus, quoniam sat superq; patescent omnia ex iis, quæ Reverendissimo D. Archi-Episcopo Generalis Vicarius respondit Epistola tenoris sequentis.

REVERENDISSIME DOMINE.

Reverendissima Dominatio Vesta præcepit mihi, ut confidere, solerter ac circumspecte, uti res tanti momenti requirit, explorem, an verum certumque sit, uti illuc apud Aulam Regiam, tum ubivis locorum communis fama vulgavit, quod Ioanna Rodriguez Matthiae Ortiz huius Burgensis Ecclesiae a serviceis uxor, ac Urbis huius civis in suis manibus ac pedibus, uti & latere præcipua Christi vulnera exceperit, quæ ille pro nobis in Cruce suscepit. Speciatim vero, an verum sit eam

Z 2 in

Iterum
lavatur
cum a-
qua &
sapone
fortiusq;
terguntur.

in capite coronæ spineæ stigmata gestare, quæ Christo Servatori nostro fuerat imposta. Et si mihi compertum fuerit rem ita se habere, ut ultra adhuc magno studio inquiram, an ea vulnera sint naturalia, an vero veteratoriæ quapiam arte efficta, & quid denique de hoc judicari sentiri que debeat: cui fini etiam convenitum instituam personarum illarum, quam Reverendissimus D. Confessori suo P. Ioanni à S. Alberto, qui eius rei causâ hue advenereat, nominavit. Ad hunc igitur conventum celebrandum delegi cœnobium Carmelitarum Discalceatorum huius loci, ubi hæc famula DEI confiteri consuevit, & a tempore huius monasterii electionis, nimurum ab Anno 1600. hucusque confessa est. In hoc Cœnobia, in magno Sacello feria quartâ, seu Mercurii die, septimâ huius mensis Februario in festo Sancti Romualdi, horâ tertâ pomeridianâ, convenerunt in unum Domini, D. Hieronymus de Herrera Metropolitanæ huius Ecclesiæ Decanus eiusdemque Canonicus Magistralis, S. Officii Inquisitionis Commissarius, Electus & confirmatus Episcopus Gaditanus D. P. Melchior Rodriguez de Torres, Episcopus Rosensis Reverendissimi D. Suffraganeus. D. Ludovicus de Quintanadvenas Doctor & Abbas de Cervaton, D. Hieronymus Pardo Doctor & Abbas de S. Quirice & hic Canonicus. Ioannes de Irazola Licentiatus huius Archidiocesis Visitato Generalis. P. Magister de Perea Prior ad S. Paulum Ord. Prædicatorum. P. Ioannes de

S. Elisæo Excalceatorum Carmelitarum Prior. P. Ioannes de S. Albertu RmID, ab arcana conscientia, P. Martinus à SS. Sacramento, Sor. Ioannæ Rodriguez Confessarius, D. Ludovicus Manoël huiusce Urbis Praefectus, Doctor Franciscus Aspe, ac Doctor Ferdinandus Rodriguez Pacheco, ambo Medici. Hisce una omnibus Dominis propositum ræmæ donis detexi, significans, quod ad eum finem præfata Ioanna Rodriguez cum suo marito, ac duabus honestis pueris Matronis præsens adserit. Post hæc accersita fuit Ioanna, quæ illico comparuit summa humilitate decoroque gestu in illo confessu, comitata marito suo, cum quo simul introierunt, D. Petrus de Hierro Lt. atque huius Urbis Parochus ad S. MARIAM cognomento albam, D. Petrus Saneoles huius civitatis Procurator, Ioannes de Huarte Astobica D. de Valezmato, sua Maiestatis peditatus Hispanici Commissarius, Laurentius de Herrera Haro, in cuius ædibus Ioanna habitat. Nec non PP. Pater Antonius de JESU, Superior prædicti Conventus, P. Antonius à Matre DEI, P. Hieronymus à S. Elisæo, P. Rodericus à Matre DEI, omnes Concionatores præfati Ord. similiter & Joseph à Conceptione Sacrista eiusdem Conventus, aliiq; eiusdem Ord. Religiosi. Posteaquam vero Ioanna inter lulos prædictos DD. Episcopos Gaditanum ac Rosensem confedit, dixit ei, ne gravetur manus suas expandere: illaque mox manus aperuit, quas antea clausas habuerat, accesseruntque omnes ad illas

Forma
vulnerum
manuum
Iannæ.

Et pedum

illas inspiciendas. Porro quod ego omnesq; alii, qui Ioannæ manus contemplati sumus, mediante ipsius declaratione confitemur, est, quod in qualibet Ioannæ manu, viderimus vulnus, non quadrū est, nec sphæricum, sed trigonum quamvis non integrè. Utrumque illud vulnus non admodum est profundum, exterior tamen cutis scissa & hians, apparetque caro recens ac vivā, in medio vero eius cœu ros in albæ pruinæ modum. Porro vulnera ipsa non pertingunt usque ad partem adversam, Sed nec ullus tumor est in manibus, neque ullum immutationis alicuius vestigium, sed omnia apparent naturalia. Ubi igitur manus inspectæ sat fuissent ab omnibus, ajo ad illam, ut sinat pedes quoque suos inspici. Et mox illa obedienter secessit in scabellum ubi dictæ duæ Dominae morabantur, depositisq; calceamentis suis, iterum regressa, super scabellum suppedaneum, quod in eam rem eo allatum fuerat, suos pedes posuit; deinde universi ad contemplandos pedes eius accesserunt. Totum verò quod illi ac egometipse iutuiti sumus, iuxta unanimentem omnium nostrum sententiam, est quod in uno quoq; pedum superne in vola pedis, aliud vulnus habuit, périnde ac vulnera manuum, cum eodem rore, inspectu tamen profundius, & ex adverso inferne in planta alia erant vulnera ad eandem formam ac modum, sed adhuc profundiora, quam illa superius in vola pedis. Nullus tamen visus est tumor aut aliqua immutatio, sed ita habuere, ac si prædicta in eis vulnera non fuissent. Quan-

tum nos vero notare potuimus, & prædicta Ioanna externe præferebat, videbatur ingentes in eisdē suis stinere dolores. Igitur ubi omnia ita conspecta fuere, ajo ad eam, ut nobis latus etiam suum monstrare velit. Tum Ioanna aliquantam eius partē rexit nimirum quantum necesse videbatur: & prædicti Domini ad intuendum illud proprius accessere. Quo verò præfatum latus luculentius inspicere possent, accensa est candela, atq; universi vidimus, quod sinistro latere, proxime subter mammam, amplius longe vulnus geserit, aliaque forma & specie, quam ille quatuor vulnera. Siquidem vulnus istud lateris profundius introrsus recedebat, magisque cruentum erat, quam alia. Inspecto ergo etiam isto vulnera, postulavi, ut caput quoq; suum nobis monstrare vellet. Tum illa nudavit à syncipite caput ad dimidium fere, nosque vidimus, quod plus digiti latitudine introrsus velut orbicularem quandam oram vel fimbriam gereret, quā caput eius in circuitu coronatum erat, extabatque limbus ille seu ora super cutem relinquam altius, quæ si digito tangatur, recedebat introrsum ad cranium perinde ac tumens & inflata esset, efficiebatq; cavitatem per circuitum, unius digiti latitudine introrsus depresso, ita ut videretur ad cranium usq; recedere, quod ipsi fletiam judicare Medici, neque ultra iussa est caput discooperire, intuitu vehementium dolorum, quos, quantum notare potuimus, illa inde percipiebat, quātūvis niteretur animo constare, neque etiam ultra

Itemq;
Lateris.Et corone
capitis.

opus erat caput illius inspicere. Hisce omnibus peractis ego ad eam dixi, quod maioris probationis & experimenti causa, necesse sit unum vulnus manuum eius lavari, ad hoc allata est aqua calens ac spongia: praedictus vero Medicinæ Docto^r Franciscus de Aspe, unum vulnus eius spongia & aqua abluit, locumque detersit in omnium conspectu. Tumq; omnes eam adiöre ad vulnus illud ablutum introspiciendum: verum ne in minimo ulla est mutatio secura, Sed permanit, ut ante fuerat: Hisque actis abiit Ioanna in sape fatam Cappellam. Ego vero ad Medicinæ Doctores ajo, ut edicant sensumq; suum promat, secundum id, quod tam hac occasione, quā alias etiam s̄epe numero oculis arbitrii essent. An vide- licet bonæ Philosophiæ Medicæque arti non repugnet, vulnera hæc naturalia esse, an ea non ita sint constituta, ut curati queant; an non aliqua fallaci arte potuerint effici: & quid deniq; de iisdem ipsis sentiant, quo scilicet hic congregati DD. tanto melius judicium sententiamque suam proferre queant. Praefatus itaq; Docto^r Franciscus de Aspe ad nos omnes inquit, qualiter ipse ante biennium ac semestre, vulnera ista viderit, initio que conatus fuerit ea sanare una cum Doctore Oliva pio ac virtute praedito^r Presbytero atq; Canonico huius Cathedralis Ecclesie, qui & ipse admodum peritus est Medicinæ Docto^r. Et quamvis hi ambo juxta suæ artis præcepta, nulla non proficia adhibuerint medicamenta, praedicta tamen vulnera nedum sanare, sed ne in minimo quidem immutare potue-

rint; semperq; illa in suo antecedenti esse ac statu ad finem usque curatio- nis perseverâsse. Nunc vero, ea se- cundo contemplatum esse, cādemq; locutæ probatione explorâsse, at illa in nullo immutata esse, prout etiam ante evenerat. Eamobrem non posse illum, iohærendo suæ teri cum Phi-losophicarum, tum Medicinaliū pe- Sententia, aliud statuere, aut animo com- plenti, quam quod hæc vulnera neuti- quam naturalia sint, neq; fallaci ali- quo artificio effungi potuerint. Nam si hoc esset, ad toties adhibitam pro- bationem, studiosamq; explorationē fraudem se prodituram fuisse, cum e- tiam Doctor Pacheco jam tertio ea laverit. Quare post accuratam desu- per adhibitam, una cum ambobus Doctribus Oliva & Pacheco inve- stigationem ac per quam diligens stu- dium, ambos se nimirum Doctorem Aspe, & D. Pacheco scriptum con- fecisse, in quo sua huius sententia ac judicij rationes latius exponuntur, quod & ipse Docto^r Pacheco pariter confirmavit. Ubi ergo illi modo di- etum scriptum mihi generali Vicario exhibuere, congregatis pariter DD. intimavi, ut omnes simul, & quilibet pro seorsim sententiam suam jure- iurando firmatam mihi edicat. De- hinc actum est, ut conventus ille sol- veretur. Quia vero unus aliquis è congregatis DD. aiebat, quanquam suā causā id necesse non sit, libenter tamen visurum fuisse, si vulnus illud in manu, vi aliquanto maiore ablu- tum fuisse. Quamobrem iterum Io- annam advocavimus, & tametsi om- nes asseverarent pluribus opus non esse, denuo tamen aqua calida, sapo

Medici-
de loam-
vulner-
bus.

ac

Et aliorū
omnium
congre-
gatorum
DD.

ac spongia sunt allata, tumq; Doctor Pacheco iterum vulnus manū lavit, & quidem, ut apparebat fortiter, & appressa pressius manu, non sine magni Ioannæ doloris indicio, ita ut præsentes id quoque sentire viderentur. Lotum igitur sic vulnus, etiam abstersum est, & ad eum quo ante fuerat modum permanxit. Post hæc ego omnium congregatorum DD. declarationem requisivi & accepi, in qua omnes iurato ac subscriptione nominum, uti & meimetipius, nosque in simul omnes, modo iam exposito, declaramus, & concludimus, quod iuxta omnium nostrum iudicium, sæpe dicta vulnera, quæ ita in memorata crebrius Ioanna Rodriguez conspeximus, naturalia, seu arte aliqua efficta ementitaq; esse nequeant: sed quod ea nos pro supernaturalibus & miraculosis ducamus habeamusque, fundantes nos hac in re in multiplice experimento, quod multi nostrum cepere per complures annos, eximiae virtutis sæpe memoratae Matri Ioanna Rodriguez, uti & in multis singularibus miraculis, quæ in ea patrata vidimus, quorū aliquot egometipse sum testis, quippe qui eis cum aliis etiam personis interfui. Nonnulli etiam testium asserunt, quod speciatim aliis occasiōibus plagas ante dictas ad eundem omnino modum conspexerint, plura etiam de iis tempore suo declaraturi. Totum hoc, si D E O vistum fuerit, palam sicut testimonis ac fundamentalibus probationibus, quæ ad mandatum RmæD. Vræ scripto comprehensa exhibebuntur. Porro, tametsi ego supervacaneum ducam mentem meam evidenter, quam iam factum

explicare, quia tamen RmæD. sic iubet, aio quod quantum ego vidi, atque à Medicis aliisque personis auditu accepi, seu etiam è diversis locis cognoscere potui, certaque veritate nixam, minimeque suspectam huius Ancillæ D. virtutem ipse habeam, uti & res qualsdam, quæ illi interne contigerunt, de quibus prout RmæD. notum, aliis multum spectabilis secretusque conventus est habitus, concipere omnino mihique persuadere nequeo, quod hic fraus aliqua, & deceptio lateat, sed cogor, ob prætatas evidentes probationes intellectum inclinare ad credendum devote, prodigium hoc à singulari DEI gratia & favore proficisci, confidoq; in eodem benignissimo Numinе, omnia hæc illud suo tempore palam facturum.

Quia vero RmæD. ordinè serièq; totius processus, iteq; formā ac modum, quē Testes in deponendo iuramento tenuere, cognoscere, atq; omnia, uti rei magnitudo postulat, perpendere queat, eam ob rem dicta & afflerta omnia congregatorum, uti & seculariū testimoniū transmitto. Postea vero etiam P. magistri F. Ioannis de Perea Prioris cœnobii Carmelitarū excalceatorum, & reliquorū religiorum, qui præsentes adfuere, sententias transmissurus. P P. isti quædam specialia de his in medium protulerunt, eo quod rei huius maiorē habet notitiam; ea propter hi separatim audientur, quod totū ut brevi ad RmæD. perferatur accurabo. Quam Dom. ex voto ac desiderio meo servet.

Burgos 25. Febr. A. 1618.

Doctor Mantique
CAPUT

CAPUT XIX.

Declaratio Reverendissimi Dni D. Ferdinandi de Azevedo, Archi Episcopi Burgenis & castella Präsidis.

Christus D. in Canæ Galileæ nuptiis notum illud decantatū que patravit miraculum (Ioan. 2.v.8.) nimurum aquam in vinu convertit. Hoc primum est miraculorū, quæ ipsius Majestas fecit. Hoc initium signorum eius, & clarū infinita ac suprēmæ illius potentiae fuit insigne, & quidem pernecessarium, quo firmiter omnipotentia eius ab omnibus crederetur. Hunc ob finem æterna sapientia Christus D. iussit, ut miraculosum hoc vinum Architriclino exhiberetur, ut scilicet istud degustaret, bonumq; pronunciaret, quippe cuius sententia multum ad rem faceret, eo quod loci eius summus esset Sacerdos. Et quanquā, inquit D. Chrysostomus, (hom. 21. in Ioan.) servi, qui mensis ministrabant, viderint aquam vinum factam, miraculique huius ab se oculis conspecti veritatem testari possent, haudquam tam Christus eo contentus fuit, sed voluit, ut Präfusus ipse per se vinum illud probaret, ac suo calculo approbaret. Siquidem ad prodigium aliquid credibile reddendū, approbatio Prälati, qui DEI vices gerit, utilior majorisq; est ponderis, quam cuiusvis alterius testimonium. Ea de causa Divina Providentia sat minimē habuit, quod Generalis Vicarius, tamq; multi alii præcipui ac spectatissimi viri, ut vidimus, Ven. Virg. Sor. Ioannæ à IESU MARIA vulnerum prodigium examinārint, ac approbārint, sed ultra etiam or-

dinavit, ut suus Vicarius D. Archi Episcopus Ferdinandus de Azevedo, qui negotia magni momenti resque omnino graves, quales in Regis aula Präsidū castellæ tractandæ incumbunt, seponeret, ac propria in persona Burgos appelleret ad rem eam investigandam, examinandam, & approbandam: quod etiam sequenti modo præstit, reverendissima dominatio in declaratione sua ita loquitur.

Quanquam accepta à toto instituto conventu informatio, omniumque unam DD. mens ac sententia tam certæ veraq; sint, perinde ac studetiam prodigium tanti ponderis tamque rarum ac inauditum sit, ut post S. Franciscum hucusque nuspiam quid huic legatur simile. Quia tamen tam grande hoc opus temporibus hisce, quibus ego Archiprälatūs Präsidentiæq; Castellæ munus immeritus obeo, patefactum est; neque enim ante suscepta hæc munia admirandi istius operis ullam habui notitiam, ideoq; animo decrevi Burgos ipsem petere, & personaliter in rem istam omni studio inquirere, quippe, qui non facile abducor, ut passim ac temere mirandis quibusvis gestim fidem habeam, in tali potissimum tamq; gravi ac periculosa materia, nisi omnia in vera solidaq; virtute ac pietate fundentur. Igitur ad suam Regiam Majestatem Philipum eo nomine III Clementissimū Dominū nostrum obsequentiissimē retuli de iis, quæ cum Ioanna Rodriguez Burgis fuere gesta, copiamque Burgos me conferendi humillimè expetii & obtinui. Posthac Sabba-

tho ante Dominicam Palmarum mane carceres Aulæ inviti, atq; veteri more cum Senatu prandium ce-
pi, eodemque Sabbatho vesperi Ma-
drito excedens, iter meum huc festi-
nato arripui, ita ut die Martis ad ves-
peram Burgos ad volarim. Postridie
mane, scilicet Mercurii die, ad ædes
meas Ioannæ Rodriguez in oratoriū
acciti, atq; in præsentia fide dignorū
aliquot testium iam dictam Ioannæ
protendere manus, nudare pedes,
latuſque retegere iuſſi; tumque mag-
na attentione ac morā sat longā eius
vulnera inspexi, in pedum vero pla-
garum hiatum, qui ab imo sursum
procedit, auricularem meum indi-
gnum digitum immisi, meisque in-
dignis manibus vulnus lateris ex-
ploravi, diduxi ac aperui diurnaq;
animac sensuū intētione manus eius
lustravi. Videbantur quidem initio
etiam in palma seu exteriore aut su-
pernā parte manuum vulnera, ve-
rum quia pars hæc ita aperta, omniū
patebat conspectui, Dominum pre-
cata est Sor. Ioanna, vellet indulge-
re, ut ea pars manuum obducatur,
cuius postulato etiam annuit Deus.

Tali modo ego tunc plagas Ma-
tris Ioannæ Rodriguez conspexi iu-
dicaviq; supra naturam eas esse, pro-
ut etiam iudicarunt Medicinæ Do-
ctores cum reliquis omnibus perso-
nis, quæ ad mandatum meum con-
ventui ac publicæ manifestacioni
vulnerum prædictorū interfuerunt,
ut hæ littera testantur. Ultra hanc
rei fidem ac permētis in pro-
pria persona adhibitum diligentissi-
mum studium atque ad plenam sa-
tisfactionem satietatemque factam
inspectionem, perpendi etiam per-

fectam Matris Ioannæ obedientiam.
Dum namq; ego velut judex, seve-
rius aliquanto eam alloquerer: quod
ad veram probationem eorum, quæ
mihi relata sunt capiendam, non at-
tentâ per præcipuas personas iam
ante factâ lustratione, ego ipse nunc
ad sim eandem experimento captu-
rus, mihi respondit, lustrum, expe-
riar, probemque, quantum è re fore
mihi visum fuerit, nullam se aliam
gerere quam DEI Superiorumque
voluntatem: Veruntamen si satisfa-
ctum quandoque mihi foret, collibe-
ret tandem démissæ honestatis suæ
ratione habitâ, optatam sibi quietem
indulgere. Tam æqua fuit hæc peti-
tio, ut posthac nunquam publice
aut privatim ulla fuerit explorandæ
veritatis causa instituta inquisitio.
Sed neque ea opus fuit, quandoqui-
dem prædicta vulnera semper suo u-
noque statu perpetuo miraculo, abs-
que in ulla innovatione aut mutati,
one constanter perdurârunt.

Nihil ego hic memoro, de pœn-
tentia, humilitate, Charitate aliisque
innumeris huius Ancillæ D. virtuti-
bus, neque vincentibus numerum
prodigiis per eam ab Omnipotente
DEO patratis, quæque etiamnum si-
ne intermissione ab eodem patran-
tut. Ea omnia, quæ partim in
Matrimonii partim Vituditatis
statu, ac postmodum Religione ini-
ta eveniē, suo tempore, nimis rū-
ta absoluta periodo, palam sient. At
vero vulnerum eius miraculum, de
quo solo mea hæc agit declaratio, e-
go ceu ingens omnino prodigium
hisce testor, utpote qui propria in
persona tanquam immeritus Præsul,

A a mu-

*Et publi-
cum te-
stimoniū.*

munerumq; meorū causā notus pu-
blice superior id oculis hisce lustra-
vi, quæ in re mente ac sententia con-
cordo cum omnibus D.D. ante memo-
rati conventus. Haud equidem com-
mittere potui, quin post habitis meis
quotidianis rerum tum exteriorum
tum internarum curis, rei huius veri-
tatem sedulo indagarem, quando-
quidē ego semper hanc Dei ancillam
impedio dilexi, qui precibus eius
tot mihi favores cōtulit nec soli mihi
duntaxat, verum & regno huic, imo
toti etiam Christianitati specialem
ea benedictionē obtinuit, ut suo té-
pore patescat. His igitur hæc mea de-
claratio conclusa esto, siquidē eā te-
neor vivoq; fiducia fore, ut Ecclesia
Catholica omnia disponat ac ordi-
net, qualiter & quando ē maiore glo-
ria Dei futurū arbitrabitur. Burgos
1. Febr. 1629. Præcipio quoq; Pa-
trueli meo, ne de hisce litteris agat
cum quoquam alio, nisi cum Reli-
giosis & Doctis viris.

Archi-Episcopus Burgensis.

Plurimi sane facienda est hæc de-
claratio, potestq; qui vis quantilibet
scrupulosus, hæc totq; aliorū fide di-
gnorū Dominoru testificatione ani-
mo suo satis facere, & fideliter con-
cludere ac statuere, quod Sor. Ioanna
à Jesu Maria actualia, cruenta, ex-
terne patientia, vera visibiliaque
Christi D. ac Salvatoris nostri vul-
nera in corpore suo gesserit.

CAPUT XX.

De quibusdā miraculis, que circa hoc tem-
pus per famulam suam Ioannam patra-
vit Deus, eiusque per hoc virtutem
tanto reddidit gloriosem.

INter hæc miracula, quæ Deus per

homines operatus est (Vti D. Greg.
magn. ait lib. 1. Dialog.) maximū om-
nium, pro Deo pati. Siquidē qui om-
nium miraculorum author est deus,
rem tantam non agit, cum miraculo-
rum signis virtutem Sanctorum suo-
rum confirmat, cum hoc eius bonita-
ti atque divinæ propensioni conve-
niat. At vero rem magnam præstat,
quando alicui gratiam elargitur, ut
incenso flagrantq; amore pro eo pa-
tiatur, quandoquidem pati humano
genio ac propensioni tam adversum
est & inimicum, haud itaque magnū
est mirum, quod Benignitas divina
per suam Ioannam magno numero,
quorum nunc aliqua tantummodo
recensemus, miracula ediderit, si
consideretur, quam multa ingenti a-
more castissima eius sponsa pro eo
sustinuerit.

In hac Burgensi civitate in vico,
qui Trascoriales dicitur, contigit, ut
Patruelis Matthiæ Ortizii, lethaliter
punctim ledet Patruelis syndici
Urbis, qui vulgo charus, ac locuples
erat. Vulnus illud usque adeo pro-
fundū ac periculosum fuerat, ut ba-
sili non auderent eum domū defer-
re, timentes ne in manibus eorum
experaret, eābrē ordinatē sic patruo
eius, proximo in hospitali lectus ei-
dem apparatus fuit. ubi igitur omnes
ingens discriben vidēre, Doctores,
Chirurgosq; accessum; at vero ii om-
nes conclamatum de eo pronuciavē-
re, vulnus eius persanari, eumq; na-
turaliter mortem evadere non posse
asseverantes. Protinus itaque SS. Sa-
cramentis ut se muniat, suadent, atq;
ut bonus Christianus ad exitum ē vi-
ta comparet. Ita faciam, respondet æ-
ger

Mitatu-
lorum
Dein br-
mine
quod ma-
ximum.

ger, ad meum tamen solatiū, velim, matrem Joannā huc accersant, spero namq; in Chrtistum D. N. Divinam Majestatem, eius interventu mihi aut vitā longiorem, aut bonam mortem largiturum. Itaque Patruus ægri abiit ad Matthiām Ortiz eam visitationem postulaturus. Quoniam vero Matthias ob suum Patruelē, ægri sanitatē lubenter vidisset, jubet conjugem suam eum invisere. Ioanna exemplo obediit, acceptoque vase cum lustrali aqua, infirmum cum eo adit. Dum igitur pone eum consistit, manum ei prehendit aitque: confido in omnipotente Deo, hāc visitatione sanitati me redditum iri. Domine, ait ad eum Ioanna, etiamne sitis? O mater respondet ille, siti fere emotor, cor in corpore propemodum exuritur. Age, inquit Ioanna, in nomine Domini bibe, cumque dicto, vasculū ei porrigit, aqua benedictā plenum. Porro circumstantes assentiri nolue-
re, ut biberet, eo quod medici, sub in-
terminatione præsentis periculi mortis, omnem ei haustum vetuissent. Sinite eum, respondit uni eorū Ancilla Christi, sinite, inquam, eum bibere, corque suum refocillare, confido in DEO aquam hanc, quam ei porrigo nullatenus ei noxiā fore. Bibit ergo æger bene animatus ac fidens, atque ubi peccata confessione expiāset, divinoque in viaticum pane refectus fuisset, actum est, ut sa-
ero ad supremā luctam oleo quanto-
cyus ungeretur. existimantibus cun-
dīs eum protinus mortem appetitu-
rum. Inter hāc Joanna hortatur æ-
grum, ut se totum Divinæ voluntati

contradat, ante omnia vero ē pene-
tissimo corde offensam ei remittat, qui eum sauciavit. Dum igitur hæc i-
ta agit infirmus, Joannæ animus erat
ei valefacere. Tum vero æger ad eā, mater, inquit, si abire disponis, bene
mihi preceris, oro. Ad hoc summā ei
humilitate respondit: Domine, bene-
dicere aliis, convenit solis Presbyte-
ris, quibus potestatem istam Deus
impertuit. Age igitur, iterum ægrotus
inquit, manum saltem mihi da, tum
illa manum ei ad solatium eius por-
texit, at ille magnā fide manū eam, manus
quæ vulnere Christi signata erat, sua con-
tactu sa-
le quoadusque vulneri eam suo im-
posuit, eiusque unius tactu ac im-
mortem
positione ē vestigio lenimen dolo-
rum percepit, quale mox videbimus.
Valedixit tandem ægrotu Ioanna,
eumque plurimo delibutum solatio
reliquit. Simul ac ea domum rediit,
quærit ex ea maritus, qualiter se ha-
bet ægrotus? Domine respondet illa,
graviter admodum dolet, maleque
habet. Ait rursus ille, Putasne
eum vitam retenturum? Reponit
illa, Domine, hoc soli DEO in
Cœlis notum. Matthias Ortiz, qui
vitæ eius anxius sollicitusque plus
rimum erat, siquidem certa mors
impendebat Patrueli suo, accep-
to pallio Domo exiit, ut de statu
sauci illius cognoscere. Vix au-
tem foras prodierat, totus alacer
ac hilarius domum rediit, aitque
ad Conjugem suam: Ioanna quid-
nam cum infirmo egisti? Vix ego
plateā attigi, & ecce advenit patru-
us ægrotantis aliisq; cōplures mihi ob-

A a 2 viam

viam, aiebantque eum extra periculum versari, iamq; mandatum esse, ut patruelis meus carcere omniq; pœna solvatur. Porro Doctores atq; Chirurgi unanimi sententia edixere, tam subitam sanationem non aliter quam divino miraculo ægro obtigisse. Quod & ipse pariter asseverabat, nimirum ab eo tempore, quo Mater Ioanna ad eum introiit, cœpisse melius sentire, iamque tantum habere virium, ut fere lecto se proprietate velit. Et ita factum est, paucos namque intra dies sanus vegetusque lecto valledixit. Observandum hic est, miraculum istud à Ioanna inadventente ignoranteq; patratum. Mulier illa, quæ 12. annis fluxum sanguinis patiebatur, solummodo fimbriam Christi tunicae attigit, & sana facta est. Nonnulli Theologorum volunt, id maximum Christi miraculorum fuisse. Suscitatio quidem fœtentis iā Lazari maius erat miraculum; at vero orando, flendo, suspirando id effecit Dominus: atq; ita eonsiderando expressam Dei voluntatem non usque adeo mirandum. Quod vero sanguine fluens mulier prætereunte Domino, remque aliam agente, veniat, vestem attrectet, atq; inde sanitati reddatur, hoc sane dignum Deo est facinus. Si Sor. Ioanna post multa precatione, fletus, ac pœnitentias, ægro isti sanitatem obtinuisse, fuisse quidem & istud miraculum, at non tantum. Quod vero Ioanna incogitata ægri vulnus manutangat, illeque continuo revalescat, hoc sane singulare est prodigium, quod maximo etiam, quæ Christus Servator noster in vita sua edidit miraculo non absimile videatur.

Miraculorum Christi quod maximum.

Alterius cuiusdam Institoris filius in hac civitate, qui dives, potens, ac providus nō longe ante coniugi matrimonio iunctus fuerat, febri adeo sœva malignaque corruptus fuit, ut brevi tempore non modo sensibus destitueretur, sed & penitus insaniaret. Amabant hunc Parentes seu baculum senectutis, & unicam spem posteritatis suæ. Dum vero omnem humanæ opæ frustra esse, remediaq; nequicquam tentari vident, mortis eius timore refugium suum spemque ad spiritualia divinaque media translulerunt. Adeunt ergo Venerabilem nostram Ioannam, & exposito illi dolore suo, orabant amice, vellet mater veneranda filium suum invisere. Respondet Ancilla D. paratam se ex parte sua prompto eis studio inseruire, fieri tamē id non posse, eo quod spiritualis Pater suus præcepisset, domo nusquam nisi bona sua venia, progredi. velle se nihilominus domi suæ filium eorum deo commendare, quod ei magis profuturū esset, quam si eoram a lesset, oculisque suis eum intueretur. At vero illi huic responso minime acquiescentes, desolati ac tristes abeunt ad discalceatos, sollicitique animi sui curas R. P. Priori exponunt, orantes velit famulæ D. præcipere, ut invisat filium suum, quoniam considerent eam solam aspectu suo sanitatem illi reddituram. Misertus ergo R. P. Prior utriusque passim doloris ac mestitiae, iubet Fratrem suerit quendam Laicum adire Ioannam, eique nomine suo dicere, ut vespere, comitante D. Alphonso Marcos, infirmum visitet. Ioanna quæ voluntatem suæ conscientiae moderatoris, velut

velut infallibilē vitæ suæ Cynosurā in omnibus attendebat, sero diei cum d. Alphonso infirmum adiit, reperit que domū plenam hominibus, quorum alii risu largè litabant ad inepias ægri incidentias ac delitias, alii vero miseriae hominis compassi, intimo ex corde ingemiscebant. Porro consueverat Ancilla Christi extemporebus suis afferendis in rebus, quæ subinde obveniebant, velut scalam facere, atque eo pacto per opera rerum creatarum ad Creatorem ascendere. Ea ob rem in parvum secessit cubile, atque illic ab hominum abiuncta consortio, considerare ora est, quemadmo tum dilectus noster D. Iesus, in Palatio Herodis albâ veste illusus morionis ac deliri in star sit habitus. Ita me Deus! aiebat sponsa Christi, vehementi cum admiratione ac tristitia, ut hoc toto orbe patratur! Quantum delirant mortales, quæ æternam Patris Sapientiam fatui loco habent! Vide sis ut virtutem habent derisi contemptuque humilitatem cū innocentia stultitiam reputant. O vos cæci mortales! Nunc Deum vos quidem ad judicium tribunalia statuitis, eumque ut lubet, condemnatis: at proxime ille de vobis operibusque vestris feret sententiam. Nunc mendacium ubique triumphum agere, ac omnibus dominari gestit, ubique primas tenere Ambitio, impatiens obniti & obmurmurate Deo cupit, ex adverso, qui gratiā ac mercedem benefactis suis est promeritus, pœnis ludibriisque remuneratur: innocentissimus quisque perversus judicatur ac damnatur. Ita Filio Dei evenit. Idecireo fatuitatem hominum

in illa die condemnabit Deus. O vos Filii hominum! Discite vel nunc tandem, quanti immensi Dei Majestas facienda, quanti æstimandus sit Deus. Miser hic æger quidem reperit, qui eius misereantur, at dilectus meus Jesus, ab omnibus pro stulto insanoque habetur, & nemo est, qui ei condoleat. O miserabilis prorsus cœcitas! Dum itaque Altissimi Ancilla suæ contemplationi tota est immersa, nunciatur ei, iam ægrotantis cubile à concursu tumultuque hominum esse liberum, luberet proinde nunc ægrū adire & solari. Introit igitur Joanna, salutatoque amicissime infirmo, eum alloquitur dicens: Domine quinam habes sentisque? Percommodo, domina mea, respondet infirmus, me habeo. Quomodo hoc, inquit Joanna, à quonam tempore melius sentire cepisti? Ex eo, respondit ille, quo tumater ad me invisendum domo tua egressa fuisti. Qui ei aderant aiebant: finite eum ad se redire, nescit etenim cui, quidve loquitur. Quid est ut ad me redeam? respondet ille. Deo sint laudes, bene mihi sum præsens ac mentis compos, probeque mihi compertum est, cum quo mihi sit sermo, quidve loquar. Colloquor quippe cum Matre mea Joanna, afferoque me sanum esse & ipsam affero veritatem. O Mater! opus hoc DEI Domini nostri fuit. Speciocissimus namque adolescens, qui te comitabatur, simul ac te domo egressam vidit, antegressus in hoc cubile venit aitque mihi. Bono animo fili. Sor. nostra venit ad te invise ndum, per quam pristinæ redde- ris sanitati. O Mater! Deus præmet.

Aa 3 Deus

*Solo af-
peclu suo
ac præ-
cia janat
ægrum.*

Deus magnum istud beneficium remuneratur! Nemo non adstantium ad hos infirmi sermones obstupuerat: at ubi perspicue videbant eum sanâ mente esse, atque cum ratione verba proferre, agnoverâ sponsam Christi Ioannam singulari pollere virtute, solâ etiam umbrâ ægrotos sanandi, atque in hoc Principi Apostolorum non dissimilem.

Eiusdem staminis textusq; est factum, quod sequitur servitque apprime ad priora confirmanda. Hic Burgis in suburbio in area campi parvo in tugoriolo ac potius mapali pauper quædam fæmina in morbum inciderat, quæ illi scrutis, minutisque vendendis vitam tolerabat. Morbus ille graves usq; adeo ei dolores capitatis conciverat, ut ex inde visu amitteret, peritusque excœcatur. Magnum quidem hoc erat malum, maius tamen adhuc aliud inde ortu sumpfit, nimirum mala tractatio mariti, qui morbi illius ægro exacerbatoq; tulit animo. Experta sane fuerat affatim sponsa Christi, quam sit gravis tolerato mariti severitas, potissimum vero fæminæ morbo & cœcitate laboranti, ideoque plurimum compatiiebatur pauperculae huic mulieri, Deumq; assidue atque intente exorabat, vellet ei visum restituere, ad sustentaculum vitæ tanto commodius quærendum. Non longe post quodam vespere audiit Ioanna cum suo marito sonitum campanæ Parochialis, quæ pulsari solet, dum SS. Sacramentum Eucharistiae ad moribundos defertur. Non ignorabat Sor. Ioanna pauperculam hanc mulierem de SS. Viatico provisum munitumq;

iri. Impetrata ergo copia à suo marito Divinam Maiestatem comitandi, secum una detulit cereos aliaque ad apparatum necessaria abiitque ad infirmæ habitaculum: instruit, exornat, infestnitq; pauperculum tingurium quantum potest, aramque illuc etiam statuit, & luminaribus accensis ad lectum infirmæ accedit, ut eam commoneat ad excipiendum summa humilitate ac devotione in SS. Sacramento deum ac dominum suum. O mirum rarumque prodigium! vix ad lectum Ioanna accesserat, ait illi infirma. Ah mea Domina! Quidnâ ^{Caro} est istud, quod tecum aduersus, quod oculos meos ingenti lumine illustra ^{profectus} ^{le} ^{mind.} ^{vit,} ita ut iam nunc ego acute clareq; videam? Tace Soror, respondet humilis ancilla Christi Sile, evenit proculdubio tibi iuxta vulgare patrem: Et cœcus clarum se somniat astra tueri,

Hæc quia sunt vigilis somnia, vota, preces.

Qui aderant illuc quærebant ex Joanna: quid ait infirma? At illa respondit; Nihil est descenditq; deorsum, humanam ut gloriam laudemque effugeret, perinde ac honoris gloriaeque appetens opprobrium & contemptum fugit. Abiit ergo Ioanna in templum, SS. Eucharistiam deductura; ut vero ad ægrotæ domum perventum fuit, remansit Ioanna cum reliquo populo in atrio stans in uno angulo. Parochus interea sursum concedit, solitisq; cæremoniis peractis, SS. sanctorum hostiam manu capit, eamq; tenens sequentibus infirmam alloquitur. Age Soror, communem nostrum supremumque Dominum

ac

Et a mor-
bo sanata
joanna.

Fugere
miracu-
latur
ne huma-
nam glo-
riam ma-
ius est ip-
si mira-
culis.
miracu-
lam.

ac Deum adora, qui hic in mea manu præsens adest. Aspice illum oculis fidei ac animæ tuæ, quandoquidem id corporeis oculis præstare nequis. Adoro eum, respondit illa, corporis meis oculis, & etiam oculis meæ animæ ex toto corde ac animo. Quid loqueris & iterum inquit Parochus, forte an visu prædicta es? Etiam respondet illa, Domine, ego bene clareque video, ac omni languore sum soluta. Percepto ergo in SS. Sacramento pane coelesti, non poterat satis circumstantibus ingens hoc miraculum deprædicare. At vero sponsa Christi Joanna, tota ex inde rubore perfusa & conturbata, festinanter domum rediit, ut ne ab hominibus videretur aut veneraretur. Maius profecto est hoc miraculum superiore. Christus servator noster, postquam inter alia miracula, aliquando sub occasum solis, complures variisque detentos infirmitatibus sanasset, abiit in locum desertum, uti Sanctus Lucas testatur, Divus Chrysostomus ait, hac secessione ac fuga voluisse illum admirandis operibus suis majorem circumdare splendorem. (Chrys. in Cat. D. Thom. Ioan. 4.) Siquidem patrare miracula, & simul famam gloriamque fugere mortalium, haud immerito maioris miraculi habetur loco, quam ipsa est miraculorum patratio.

Sequuta est in hoc vestigia sponsi sui Ioanna, velut sedula diligensque Christi Discipula. Prima illi erat cura cuivis benefacere, infirmisque ac defectuosis confer-

re sanitatem, sed enimvero citra peticulum suæ humilitatis, quo nimurum uni solique DEO honor ac gloria cederet. Erat Joannæ ac marito eius peculiaris amicus Ioannes de Huarte, Dominus in Villarmarto. Cogitaret Nobilis iste Venatorem quendam (Andreas de Burgos dicebatur) captivare carcerique mancipare, quod venationem certi montis ad eundem Huarte pertinentis evertet. Quadam vice inter quintam & sextam horam vespertinam, dum sponsa Christi JOANNA in Oratorio suo in DEO collecta esset, aspiciebat oculis animæ qualiter prædictus ille Nobilis Joannes de Huarte, equum suum concenderet, forasque equitaret ad montem suum perlustrandum, & quod præfatum Andream de Burgos in venatione deprehensum, captivum abducere vellet. Videbat desuper qualiter Andreas Venator ad se tuendum, admotâ bombardâ suâ tam scite eam exonerârit in Nobilem, ut natura- li modo ei certo moriendum fuisset, nisi eodem momento JOANNA cognatum suum serio ardentiterque DEO commendâisset, atque ita haud illato vulnere, sed Precibus lumodo ad miraculi testimonium suis cogerustâ veste, salvus ac integratius servatus. Nihilominus glande tamen facinoris huius causâ, bona petitura nostra JOANNA summope, ab interiore externata fuit, suoque egressa tuerep. sacrario, ad maritum suum ait: Mi IESU! Quonam modo Ioanni de Huarte contigit? Glande exone-

VITÆ VENERABILIS MATRIS

192

exonerato in eum sclopo, petitus est, & minime Iesus. Age agamus pro ingenti hoc beneficio Deo benignissimo gratias. ractum hoc postmodum fuit manifestatū, repertq; ita omnino cont: gifse, uti Ioanna edixerat.

Contigit in hac civitate Burgensi, ut duo nobili ortu adolescentes deperirent pariterque in matrimonium expeterent pari nobilitate virginem. Qui zelotypiæ æstro æstuabat magis, at ad suum corri valem, ut à suo præcandi studio desistat, magno illi ailioquin caroque id negotium constitutum. Nihil ea denuntiatione motus pergebat alter in proposito suo urgendo tanto incitatus. Eā re irritatus magis exacerbatusq; è procis alter, occasionem aucupabatur, qua corrivalem suum è medio tolleret, inque eum finem ubique sclopo manuari plumbeis glandibus onerato instructus armatusque incedebat. Dum igitur Burgis aliquando noctu conspicuum larvarum ludionum spæculum ederetur, alterque è fenestra prætereuntium personatorū pompam despectat, malefactor ille fenestram ex adverso occupat, è diametro alteri oppositam, sclopumq; captatā occasione in bonum illum Nobilem solvit, duabusque glandibus, recta in pectus delatis, ferit: probus vero illenobilis in nullo penitus Iesus fuit. Vedit tamen suis met ipse oculis, qua ratione modoque miraculum illud effectum est. Conspexit nimis in ipso momento exonerati in se sclopi quemadmodum Mater Joanna suo adstaret lateri, manumq; Ieo duas suam pectori imponeret, ambosque bus glandes globos manu suā exciperet, ita ut il-

le servaretur illū Iesus. Postridie manus p: ne summo cum stupore se ad Carmelitum p: curat Ancilla D. conscientiae arbitrii, cui enarrat omnia, quæ sibi no: excepit, & elapsa usu venissent. Addebat sua globo porro se nescire quidem quoniam à morte modo ei Mater Ioanna tunc apparuit, esse tamen certum indubitatum, que sibi ab eadem se salvatum, quandoquidem eam viderit, & liquido perpicueque agnoverit. Vix ille sermonem compleverat, & en templū Christi sponsa ingreditur, suoq; more confessionis facienda gratia confessariorum accessit, descendit ille, atq; ante omnia ei sub obedientiae præcepto iniungit, ut edicat manifestet, quid illi eā nocte contigisset. "Pater, respondet obsequens filia, "Nocte hac dum in sacrario meo, "spiritu in Deo collecta essem, Angelus D. me allocutus est: Ioanna, "afebat, divinā ordinatione huc advenio, ut te ad D. N. deducam, quo eum ab instantē vitæ periculo hostiisque suo eripiamus, tumque momento me per aera detulit ac statuit ad latus præfati Nobilis, prorsus eo tempore, quo in eum hostis manuarium sclopum exploserat: "Objeci ego illio manum, clypeiq; instar supra pectus tenui, glandes porro in medium vulneris manus mea delatae sunt; Ita vestra eas inspiciat: nam in signum eventus huc ea defero. Suscepit globos confessarius, videbatq; eos cruentos, atq; à Ioanna vulnere, quo ejaculati devenere, tinctos. Ita eius Confessor, certus miraculi est redditus, cæterasq; inter circumstantias ab se perpensas

perpens, agnoscit, quemadmodum ignis excellentia hanc mulierem sit veritus atq; reveritus, similitudinēq; Conditoris sui agnoverit in Ioanna, prout in sequenti eventu luculentius animadverti poterit.

D. Ioannes de Amezqueta Capitaneus, D. Sebastiano Nobili Metropolitanâ Urbe Provinciæ de E- quipuzcoa criundus, singulari animi affectu Venerabilem Matrem Ioannam. Negotiabatur hi Nobilis navi- gabat privato suo sumpto in Indias, aliasque absitas longe terras, tribus navigiis. Quodam tempore, dum na- ves illæ ad solvendum è portu essent paratae, contigit ut una earum igne concepto ardere inciperet, adeoque flammæ gliscerent, ut naturali pa- cto, nullus eis restinguendis modus supereffet. Dum igitur simul omnes maximopere conterriti pavidiq; incendium illud spectant, venit in mentem Classeculæ illius Capitaneo Ioanni Amezquetae cognata sua ma- ter Ioanna de IESU MARIA. Corigitur oculosque in cœlum le- vans, orabat clara voce. Domine, in- quiens, justo tuo judicio istud in me venit infortunium, quia tuam Divi- nam Maiestatem pluribus offendit. Nec dignus sum ob multiplicia pec- cata mea, vel oculos ad cœlum at- tollere, nedum ut fidere ausim ab- te misericordiam consequi. Nihilominus tamen tua infinita bonitas prompta semper parataq; est ad be- nefaciendum nobis. O mi Deus! im- ploro misericordiam tuam, ut mis- rearis, oro. Quia vero ex parte mea ni- hil sufficit, quo avertere iram tuam

possim, ideo supplex rogo, ut respi- cias multiplicia copiosaque prome- rita fidelis ancillæ tuæ Ioannæ, eiuf- demq; intuitu nostri miserearis. De- votam hanc dum completatione ^{Ioanna} videbat in eminentiori parte navis ^{per auras} mulierem flamas extinguentem. ^{ad mare} Aspectus miraculi huius omnē qui- ^{ardentis} dem illis favorē sustulit, sed admi- ^{navigii} ratione totos replevit. Præfectus ^{incendia} porro navium contemplabatur fin- ^{sopit.} gulariterq; observabat fœminam il- lam, tandemque perspicue cognovit cognatam suam Matrem Ioannam esse. Continuo itaq; præ exuberanti lætitia animi exclamare cepit: Vide- te propter Deum, per sonam istam muliebrem, spectate quam satagat circa incendia restringuenda. Tum sublati omnes oculis hærebant stu- pore defixi, dum fœminā illam omnes clarissimè intuentur. Nolite, aiebat Capitaneus, obstupecere, sed in facie omni stu- dio intendite, observe staturam eius formamq; & perpendite an non eam ante videritis. tandem ubi peri- culo defuncti auxilio matris Ioannæ fuissent, ad littus naves applicuere. Præfectus porro quinq; suorum ma- gis fidorum sibi amicorum seorsim productos alloquitur, dicitq; illis: Amici boni, lubetne ut abeuntes Taumaturgam istam mulierem invisa- mus, quæ nos ab hoc liberavit incen- dio? Cui ubi omnes assensi essent, aientes, Etiam: ad civitatem hanc Burgensem se contulerunt, & mane antequam dilucesseret, Carmelitarū excalceatorum templum adeunt, Non reperto vero illic Ioanna do- mun illius petunt. Interea vident in

Bb itinere

itinere matrē Ioannā cum Alphoniō Marcoīs eius laterone, sibi obviam fieri. Ut Ioannam conspexit Capitaneus, accurrit festinus Venerandāq; matrē amplexatur, Socii vero eius contemplabantur eā avidē ac inten-
tē, luceq; ipsa clarius cognovēre, eā ipsā fuisse personam, qui illos ab incendio liberavit. Eamobrem imis-
e præcordiis gratias agebant matri
Ioannæ, narrabantque omnia quæ si-
bi evenissent. Porro Ioanna fateri
nolebat se illic præsentem adfuisse.
Verū quanto id celare nitebatur ma-
gis, tanto amplius capitaneus amiciq;
eius id confirmabant, dicentes ipsam
omnino esse veritatem. Delatum est
postmodū hoc factum ad D. Archi-
Episcopum: unde ipse sepe memo-
ratum Capitaneum & amicos eius
quæstione desuper institutā, inter-
rogavit & audiuit, ac deniq; in orato-
riū secum Ancillā D. deduxit, cui in
virtute S. Obedientiæ præcepit, ut
totius rei gestā seriem expromat. Nū
igitur Ioanna sic obstringitur adigi-
turq; ait: Vera esse, quæ Capitaneus
una cum suis asseverarent. Quod vi-
delicet Angelus suus tutelatis, glori-
ofusq; Patria cha Ioseph eā in me-
dias ardentes navigii flamas dedu-
xerint, ipsa vero citra ullam sui læsi-
onem incendium restinxerit.

Viderat in Monte Oreb mirum
quondā comprimis mirandum Moys-
es (Exod. 3. v. 2.) nimirū quod rubus
arderet, & non combureretur. Prodi-
gium hoc ait Hebræorum doctissi-
mus Philo. (lib. 1. de virt. Moys.) me-

rito adscribendum est divinitate imagi-
ni, quæ in medio ruri apparuit; flam-
ma siquidē omni submissione simili-
tudinem hanc est venerata. Arsit pa-
riter in mari navis, nec tamē combu-
sta est, quoniam in medio incendii in-
venta est perfecta imago Dei, quæ
Regio eius signaculo, videlicet imi-
tantibus purpuram rosasque vulne-
ribus insignita pīcta q; fuit.

Considerando miraculum istud, facile Sor. Ioannæ præstātia cognos-
citur. Romani veteres olim, super Iu-
līi Ascanii caput, singularem quandā,
atq; ut illi aiunt, Cælarem conspex-
ere flammā, vel, ut loquamur melius,
somniaverē. Flamma hæc ex eorum
angorio ac divinatione, portendebat
Serenissimam illam totoq; Orbe
spectabilem Romani Imperii, atque
imperioriam Majestatem, qui ipsi
obtigit. Arsit etiā super caput Ioan-
næ nostræ flamma, quæ tamē in signū
eius in se dominii, eiusdem potestati
fese obedienter submisit servire deo
regnare est. dominatum hunc impe-
riumque uti vidimus, toto coniuga-
lis sui status Ven. Mater nostra Ioan-
næ temuit, quo velut Martyr pa-
ssa est, virgineumque pudorem suum
intactum illibatumque conservavit.
Deinceps statum viduitatis est in-
gressa, ambabus coronis, virginis-
tatis & martyrii trium
phaliter decorata.

• 3 (0) 30

LIBRI SECUNDI FINIS.

LIBER

Series to-
tius mi-
raculi.